

**XIX. YÜZYIL ORTALARINDA ANKARA EYALETİNİN
ÇANKIRI SANCAĞI KARGI KAZASINA BAĞLI
MİHRE HATUN, ORTA VE İMAM BEY MAHALLELERİNİN
SOSYO-EKONOMİK YAPISI
(TEMETTUAT VE NÜFUS DEFTERLERİNE GÖRE)**

(Yüksek Lisans Tezi)

Emine DÖNMEZ

Kütahya-2017

T.C.
DÜMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Tarih Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**XIX. YÜZYIL ORTALARINDA ANKARA EYALETİNİN
ÇANKIRI SANCAĞI KARGI KAZASINA BAĞLI
MİHRE HATUN, ORTA VE İMAM BEY MAHALLELERİNİN
SOSYO-EKONOMİK YAPISI (TEMETTUAT VE NÜFUS
DEFTERLERİNE GÖRE)**

Danışman:
Yrd. Doç. Dr. ŞAKİR TURAN

Hazırlayan:
Emine DÖNMEZ

Kütahya – 2017

Kabul ve Onay

Emine DÖNMEZ'in hazırladığı “XIX. Yüzyıl Ortalarında Ankara Eyaletinin Çankırı Sancağı Kargı Kazasına Bağlı Mihre Hatun, Orta ve İmam Bey Mahallelerinin Sosyo-Ekonomik Yapısı (Temettuat ve Nüfus Defterlerine Göre)” başlıklı Yüksek Lisans tez çalışması, jüri tarafından lisansüstü yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre değerlendirilip oybirliği / oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

...../...../2017

Tez Jürisi	İmza	
	Kabul	Red
Yrd. Doç. Dr. Şakir TURAN (Danışman)		
Yrd. Doç. Dr. Arif KOLAY		
Yrd. Doç. Dr. Refik ARIKAN		

Doç. Dr. Fatih KIRIŞIK
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Yemin Metni

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “XIX. Yüzyıl Ortalarında Ankara Eyaletinin Çankırı Sancağı Kargı Kazasına Bağlı Mihre Hatun, Orta ve İmam Bey Mahallelerinin Sosyo-Ekonomik Yapısı (Temettuat ve Nüfus Defterlerine Göre)” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

...../...../2017

Emine DÖNMEZ

Özgeçmiş

10.01.1988 Tarihinde Manisa'nın Demirci ilçesinde doğdu. Öğrenim hayatına 1995 yılında Atatürk İlköğretim okulunda başladı. Ortaokula Cumhuriyet ilköğretim okulunda devam etti. 2002 yılında Demirci Lisesi'nde lise öğrenimine başladı. 2006 yılında aynı liseden mezun oldu. 2009-2013 yılları arasında Dumlupınar Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde Lisans eğitimini tamamladı. 2013 yılında Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yakınçağ Bilim Dalında Yüksek Lisans eğitimine başladı. Halen eğitime devam etmektedir.

ÖZET

XIX. YÜZYIL ORTALARINDA ANKARA EYALETİNİN ÇANKIRI SANCAĞI KARGI KAZASINA BAĞLI MİHRE HATUN, ORTA VE İMAM BEY MAHALLELERİNİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI (TEMETTÜAT VE NÜFUS DEFTERLERİNE GÖRE)

DÖNMEZ, Emine
Yüksek Lisans Tezi, Tarih Ana Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. ŞAKİR TURAN
Ekim, 2017, 339 sayfa

Osmanlı Devleti 1839 yılında Tanzimat Fermanını ilan ederek ülke içerisinde köklü reformlar yoluna gitmiştir. Reformlar içerisinde ekonomik açıdan vergi usulünde değişim yaşanmıştır.

Vergi konusunda yaşanan bu değişim ile halkın gelirine göre vergilendirilmesi amaçlanmış, vergi hususundaki adaletsizlikler giderilmeye çalışılmıştır. Osmanlı Devletindeki, yeni vergi “Temettü Vergisi” diye adlandırılmıştır. Mükelleflerin tüm mal, mülk ve hayvanlardan sağlandığı kazançlar ise Temettüat defterlerine kayıt edilmiştir.

Temettüat Defterleri Başbakanlık Osmanlı Arşivi bünyesinde yer almaktadır. İktisadi amaçla tutulan defterler sayesinde, o dönemin sosyo ekonomik yapısı hakkında bilgiler bulmak mümkündür. Defterlerde mükelleflerin isimleri, lakapları, unvanları, arazileri, hayvanları, vermiş oldukları vergiler detaylı şekilde kayıt edilmiştir.

Yapmış olduğumuz Yüksek Lisans Tez çalışmamızda, Ankara Eyaletinin, Çankırı Sancağının Kargı kazasına bağlı Mihre Hatun, Orta ve İmam Bey Mahallesinin transkripsiyonu ile değerlendirilmesinin yanında nüfus defterlerinin incelenmesine de yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Temettüat, Ankara, Çankırı, Kargı Kazası, Mihre Hatun, Orta, İmam Bey, Sosyal ve Ekonomik Yapı.

ABSTRACT

THE SOCIO-ECONOMIC STRUCTURE OF THE MİHRE HATUN, CENTRAL AND IMAM BEY NEIGHBOURHOODS, WHICH WERE CONNECTED TO KARGI TOWN OF ÇANKIRI COUNTY IN ANKARA PROVINCE (ACCORDING TO THE TEMMETUAT BOOK AND THE POPULATION BOOKS)

DÖNMEZ, Emine

Master Thesis, Department of History

Thesis Adviser: Asst. Prof. ŞAKİR TURAN

October, 2017, 339 pages

The Ottoman State proclaimed the Tanzimat ferman in 1839, and went through the way of radical changes in the country. Within the reforms, there had been a change in tax procedure in economic terms.

With this change in taxation, it was aimed to be taxed according to the income of the people and tried to eliminate injustice in the matter of tax. The new tax in the Ottoman state is called "Dividend tax". The profits provided by the taxpayers from all their property, possessions and animals are recorded in the Temmetuat books.

Temettuat books are located in the premises of the Ottoman archives. Thanks to the books kept for economic purposes, it is possible to find information about the socio-economic structure of that period. In the notebooks, the names, nicknames, titles, lands, animals, taxation of the taxpayers were recorded in detail.

In our master thesis work we have done, we have included the examination of population books as well as the transcription and evaluation of Mihre Hatun, Orta and Imam Bey neighborhoods, which are connected to Kargı town of Çankırı county of Ankara province.

Keywords: Temettuat, Ankara, Çankırı, town of Kargı, Mihre Hatun, Orta, İmam Bey, Socio-Economic Structure

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	<u>Sayfa</u>
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ.....	vii
KISALTMALAR.....	ix
GİRİŞ	xiii
1	1

BİRİNCİ BÖLÜM ÇANKIRI'NIN TARİHİ VE OSMANLI TEMETTÜAT DEFTERLERİ

1.1. ÇANKIRI TARİHİ	4
1.1.1. Çankırı Adının Menşei	4
1.1.2. Türklerden Önce Çankırı Tarihi	5
1.1.3. Türk Egemenliğinde Çankırı	6
1.1.4. Mütareke ve Milli Mücadele Döneminde Çankırı.....	8
1.1.5. Çankırı Kargı Kazası	9
1.2. OSMANLI DEVLETİNDE TEMETTÜAT VERGİSİ VE TEMETTÜAT DEFTERLERİ	11
1.2.1. Temettüat Vergisi	11
1.2.2. Temettüat Defterleri ve İçeriği	12

İKİNCİ BÖLÜM XIX. YÜZYIL ORTALARINDA ANKARA EYALETİNİN ÇANKIRI SANCAĞI KARGI KAZASINA BAĞLI MİHRE HATUN, ORTA VE İMAM BEY MAHALLELERİNİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI (TEMETTÜAT VE NÜFUS DEFTERLERİNE GÖRE)

2.1. DEMOGRAFİK YAPI	16
2.2. AİLE VE SÜLALE İSİMLERİ	17
2.3. LAKAPLAR VE UNVANLAR.....	24
2.4. HANE REİSLERİNİN ADLARI.....	25
2.5. MESLEKİ BİLGİLER.....	33
2.6. TARIMSAL FAALİYETLER.....	45
2.6.1. Mahallelerde Yetiştirilen Tarım Ürünleri ve Ürünlerin Miktarları	68
2.7. HAYVANCILIK FAALİYETLERİ.....	102

2.7.1. Büyükbaş Hayvancılık.....	110
2.7.2. Küçükbaş Hayvancılık.....	127
2.7.3. Yük ve Binek Hayvanları	132
2.8. YAPILAN DİĞER FAALİYETLER	140
2.9. İKTİSADİ YAPI	142
2.9.1. Gelirler.....	142
2.9.2. Gelir Kaynaklarının Dağılımları.....	160
2.9.2.1. Tarım Gelirleri	160
2.9.2.2. Hayvan Gelirleri.....	160
2.10. VERGİLER (GİDERLER)	176
2.10.1. Öşür Vergisi (Aşar)	178
2.10.2. Ağnam Vergisi.....	179
2.10.3. Öşrü Bağan ve Öşrü Penbe.....	180
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
OSMANLI DEVLETİ'NDE NÜFUS DEFTERLERİ	
3.1. 1813 NUMARALI NÜFUS DEFTERİ.....	210
3.2. 1863 NUMARALI NÜFUS DEFTERİ.....	226
3.3. 1865 NUMARALI NÜFUS DEFTERİ.....	257
3.4. 1866 NUMARALI NÜFUS DEFTERİ.....	285
SONUÇ.....	323
EKLER.....	326
KAYNAKÇA	334
DİZİN	338

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 2.1: 1260- 1261 (M 1844 1845) Tarihli Defterlerde Tahmini Nüfus	17
Tablo 2.2: Mihre Hatun Mahallesi Aile Adları	18
Tablo 2.3: Orta Mahallesinin Aile Adları	21
Tablo 2.4: İmam Bey Mahallesinin Aile Adları	22
Tablo 2.5: Lakaplar ve Unvanlar.....	24
Tablo 2.6: Mihre Hatun Mahallesi Kişi İsimleri ve Sayıları.....	26
Tablo 2.7: Orta Mahallesi'nin Kişi İsimleri ve Sayıları.....	27
Tablo 2.8: İmam Bey Mahallesi'nin Kişi İsimleri ve Sayıları	28
Tablo 2.9: Mihre Hatun Mahallesi Hanesiz ve Başka Mahallede Kayıtlı Aile İsmi ve Kişi İsimleri.....	29
Tablo 2.10: Orta Mahallesinin Hanesiz ve Başka Mahallede Kayıtlı Aile İsmi ve Kişi İsimleri	31
Tablo 2.11: İmam Bey Mahallesi Hanesiz ve Başka Mahallede Kayıtlı Aile İsmi ve Kişi İsimleri.....	32
Tablo 2.12: Mihre Hatun Mahallesi Meslek Bilgileri	34
Tablo 2.13: Orta Mahallenin Meslek Bilgileri	40
Tablo 2.14: İmam Bey Mahallesi Meslek Bilgileri.....	42
Tablo 2.15: Mihre Hatun Mahallesi Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirler.....	47
Tablo 2.16: Orta Mahallesi Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirler	56
Tablo 2.17: İmam Bey Mahallesi Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirler	62
Tablo 2.18: Hane Sahiplerine Göre Mihre Hatun Mahallesi'nin Tahıl Ürünü Kayıtları (Sâ ve Şinik Olarak)	70
Tablo 2.19: Hane Sahiplerine Göre Orta Mahallesi'nin Tahıl Ürünü Kayıtları (Sâ ve Şinik Olarak)	76
Tablo 2.20: Hane Sahiplerine Göre İmam Bey Mahallesi'nin Tahıl Ürünü Kayıtları (Sâ ve Şinik Olarak)	79
Tablo 2.21: Mihre Hatun Mahallesi Bağ, Bahçe, Bostan Kayıtları (Dönüm).....	85
Tablo 2.22: Orta Mahallesi Bağ, Bahçe, Bostan Kayıtları (Dönüm)	91
Tablo 2.23: İmam Bey Mahallesi Bağ, Bahçe, Bostan Kayıtları (Dönüm)	94
Tablo 2.24: Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirlerin Değerlendirilmesi	99

Tablo 2.25: Bağ, Bahçe, Bostan Ürünlerinin Değerlendirilmesi	101
Tablo 2.26: Mihre Hatun Mahallesi Büyükbaş Hayvan Kayıtları (re's/adet)	104
Tablo 2.27: Orta Mahallesi Büyükbaş Hayvan Kayıtları (re's/adet)	112
Tablo 2.28: İmam Bey Mahallesi Büyükbaş Hayvan Kayıtları (res/adet)	117
Tablo 2.29: Mihre Hatun Mahallesi Küçükbaş Hayvan Kayıtları (res/adet)	126
Tablo 2.30: Orta Mahallesi Küçükbaş Hayvan Kayıtları (re's/adet)	128
Tablo 2.31: İmam Bey Mahallesi Küçükbaş Hayvan Kayıtları (re's/adet).....	130
Tablo 2.32: Mihre Hatun Mahallesi Binek ve Yük Hayvanları Kayıtları (res/adet)....	132
Tablo 2.33: Orta Mahallesi Binek ve Yük Hayvanları Kayıtları (res/adet)	135
Tablo 2.34: İmam Bey Mahallesi Binek ve Yük Hayvanları Kayıtları (res/adet).....	137
Tablo 2.35: Hayvancılık Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi.....	140
Tablo 2.36: Yapılan Diğer Faaliyetlerin Değerlendirmesi.....	141
Tablo 2.37: Mihre Hatun Mahallesi Tahmini Yıllık Hasılatı (Kuruş)	143
Tablo 2.38: Orta Mahallesi Tahmini Yıllık Hasılatı (Kuruş).....	149
Tablo 2.39: İmam Bey Mahallesi Tahmini Yıllık Hasılatı (Kuruş)	153
Tablo 2.40: Mahallelerin Gelir Grupları ve Dağılımları	159
Tablo 2.41: Mihre Hatun Mahallesi Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirlerinin Toplamı (Kuruş Olarak).....	162
Tablo 2.42: Orta Mahallesi Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirlerinin Toplamı (Kuruş Olarak).....	167
Tablo 2.43: İmam Bey Mahallesi Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirlerinin Toplamı (Kuruş Olarak).....	171
Tablo 2.44: Mihre Hatun Mahallesi'nin Hane Sahiplerinin Ödediği Vergi ve Çeşitleri (Kuruş)	181
Tablo 2.45: Mihre Hatun Mahallesi'nde Hane Numarası Bulunmayan ve Kaydı Başka Mahallede Bulunan Ailelerin Vergi ve Çeşitleri.....	188
Tablo 2.46: Orta Mahallesi'nin Hane Sahiplerinin Ödediği Vergi ve Çeşitleri (Kuruş)	190
Tablo 2.47: Orta Mahallesi'nde Hane Numarası Bulunmayan ve Kaydı Başka Mahallede Bulunan Ailelerin Vergi ve Çeşitleri.....	194
Tablo 2.48: İmam Bey Mahallesi'nin Hane Sahiplerinin Ödediği Vergi ve Çeşitleri (Kuruş)	196

Tablo 2.49: İmam Bey Mahallesi'nde Hane Numarası Bulunmayan ve Kaydı Başka Mahallede Bulunan Ailelerin Vergi ve Çeşitleri.....	203
Tablo 2.50: Mahalle Sahiplerinin Ödediği Vergilerin Genel Değerlendirmesi (Kuruş)	204
Tablo 2.51: Mahallede Hanesiz ve Kaydı Başka Mahallede Bulunan Ailelerin Vergilerinin Genel Değerlendirmesi (Kuruş).....	204
Tablo 3.1: İmam Bey Mahallesi 1813 Numaralı Nüfus Defteri.....	210
Tablo 3.2: İmam Bey Mahallesi'nde Kullanılan İsimler	214
Tablo 3.3: İmam Bey Mahallesinin Yaş Ortalaması	214
Tablo 3.4: Orta Mahallesi 1813 Numaralı Nüfus Defteri	216
Tablo 3.5: Orta Mahallesi'nde Kullanılan İsimler	218
Tablo 3.6: Orta Mahallesinin Yaş Ortalaması.....	218
Tablo 3.7: Mihre Hatun Mahallesi 1813 Numaralı Nüfus Defteri.....	220
Tablo 3.8: Mihre Hatun Mahallesi'nde Kullanılan İsimler.....	223
Tablo 3.9: Mihre Hatun Mahallesinin Yaş Ortalaması	224
Tablo 3.10: 1813 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları Değerlendirmesi.....	225
Tablo 3.11: İmam Bey Mahallesi 1863 Numaralı Nüfus Defteri.....	227
Tablo 3.12: İmam Bey Mahallesi'nde Kullanılan İsimler.....	235
Tablo 3.13: İmam Bey Mahallesinin Yaş Ortalaması	236
Tablo 3.14: Orta Mahallesi 1863 Numaralı Nüfus Defteri	238
Tablo 3.15: 1863 Numaralı Nüfus Defterine Göre Orta Mahallesi'nde Kullanılan İsimler.....	243
Tablo 3.16: 1863 Numaralı Nüfus Defterine Göre Orta Mahallesinin Yaş Ortalaması	244
Tablo 3.17: Mihre Hatun Mahallesi 1863 Numaralı Nüfus Defteri.....	246
Tablo 3.18: 1863 Numaralı Nüfus Defterine Göre Mihre Hatun Mahallesinde Kullanılan İsimler.....	253
Tablo 3.19: 1863 Numaralı Nüfus Defterine Göre Mihre Hatun Mahallesinin Yaş Ortalaması	254
Tablo 3.20: 1813 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları Değerlendirmesi.....	255
Tablo 3.21: İmam Bey Mahallesi 1865 Numaralı Nüfus Defteri.....	258

Tablo 3.22: 1865 Numaralı Nüfus Defterine Göre İmam Bey Mahallesinde Kullanılan İsimler.....	265
Tablo 3.23: 1865 Numaralı Nüfus Defterine Göre İmam Bey Mahallesinin Yaş Ortalaması	266
Tablo 3.24: Mihre Hatun Mahallesi 1865 Numaralı Nüfus Defteri.....	268
Tablo 3.25: 1865 Numaralı Nüfus Defterine Göre Mihre Hatun Mahallesinde Kullanılan İsimler.....	274
Tablo 3.26: 1865 Numaralı Nüfus Defterine Göre Mihre Hatun Mahallesinin Yaş Ortalaması	275
Tablo 3.27: Orta Mahallesi 1865 Numaralı Nüfus Defteri	277
Tablo 3.28: 1865 Numaralı Nüfus Defterine Göre Orta Mahallesinde Kullanılan İsimler.....	281
Tablo 3.29: 1865 Numaralı Nüfus Defterine Göre Orta Mahallesinin Yaş Ortalaması	282
Tablo 3.30: 1865 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları Değerlendirmesi	283
Tablo 3.31: İmam Bey Mahallesi 1866 Numaralı Nüfus Defteri.....	286
Tablo 3.32: 1866 Numaralı Nüfus Defterine Göre İmam Bey Mahallesinde Kullanılan İsimler.....	296
Tablo 3.33: 1866 Numaralı Nüfus Defterine Göre İmam Bey Mahallesinin Yaş Ortalaması	297
Tablo 3.34: Orta Mahallesi 1866 Numaralı Nüfus Defteri	299
Tablo 3.35: 1866 Numaralı Nüfus Defterine Göre Orta Mahallesinde Kullanılan İsimler.....	305
Tablo 3.36: 1866 Numaralı Nüfus Defterine Göre Orta Mahallesinin Yaş Ortalaması	306
Tablo 3.37: Mihre Hatun Mahallesi 1866 Numaralı Nüfus Defteri.....	308
Tablo 3.38: 1866 Numaralı Nüfus Defterine Göre Mihre Hatun Mahallesinde Kullanılan İsimler.....	318
Tablo 3.39: 1866 Numaralı Nüfus Defterine Göre Mihre Hatun Mahallesi Yaş Ortalaması	319
Tablo 3.40: 1866 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları Değerlendirmesi	321

KISALTMALAR

a.g.e.	Adı Geçen Eser
a.g.m.	Adı Geçen Makale
BOA	Başbakanlık Osmanlı Arşivi
C.	Cilt
DPÜ	Dumlupınar Üniversitesi
H.	Hicri
İ.A.	İslam Ansiklopedisi
M.	Miladi
ML. VRD.	Maliye Vadiyat Temettuat
nr.	Numara
s.	Sayfa
TDK	Türk Dil Kurumu
YY	Yüzyıl

TEZ METNİ

GİRİŞ

Osmanlı Devleti kurulduğu andan itibaren vergi kaynaklarının tespiti hakkında diğer Türk Devletlerinde uygulanan vergi sistemini esas almış ve tahrir yöntemini uygulamıştır. Fethedilen ülkelerde vergi kaynaklarını belirlemek amacıyla tahrir çalışmaları yapılmıştır. Tahrire konu olan vergi kaynaklarının gözden kaçmaması için uğraşılmış, çeşitli nedenlerle vergilendirilmeyen kaynaklar sıklıkla takip edilmiş ve vergi sistemine dâhil edilmek için uğraşmıştır¹.

1839 Tanzimat Ferman'ının ilanı ile Osmanlı Devleti'nde bir dizi reformlar yapılmıştır. Reformlar içerisinde vergi konusunda yapılan düzenlemelerle, vergi hususunda değişim yaşanmıştır. Osmanlı Devleti'nde birçok vergi çeşidi bulunmakla birlikte, yapılan değişikliklerle tek bir vergi uygulaması ve vatandaşın ekonomik durumuna göre vergilendirme sistemi uygulanmaya başlanmıştır. Alınan bu vergiye Temettüat Vergisi adı verilmiştir. Toplanan vergiler ise Temettüat Defterine ayrıntılı bir şekilde kaydedilmiştir. Osmanlı Devleti'nde, XIX. yy. ortalarından itibaren uygulanan bu yeni vergi sistemi sayesinde incelenen köy ve mahallelerin sosyo-ekonomik ve demografik yapısı hakkında ayrıntılı bilgiler Temettüat Defter'lerinde mevcuttur.

İncelemiş olduğumuz Ankara eyaletinin Çankırı sancağına bağlı Kargı kazasının, İmam Bey, Orta ve Mihre Hatun Mahallelerinin sosyo-ekonomik yapısı temettüat ve nüfus defterlerinde mevcut olan veriler ışığında değerlendirilmiştir. Yüksek Lisans çalışmamızın ana kaynakları Başbakanlık Osmanlı Arşivinde yer alan temettüat ve nüfus defterleridir.

Araştırmamızın en temel amacı XIX. yy. ortalarında kayıt altına alınmış olan temettüat ve nüfus defterlerindeki mahallelerin, sosyo-ekonomik ve demografik yapısını ayrıntılı şekilde ele almak ve irdelemektir.

Araştırma yaptığımız tez çalışmasında 3 bölüm mevcuttur. Birinci bölümde, incelemiş olduğumuz Çankırı sancağının tarihi ve Osmanlı Devleti'nde temettüat vergisi ve temettüat defterlerinin öneminden bahsedilmiştir. İkinci bölümde, XIX. yy. ortalarında Ankara eyaletinin Çankırı sancağına bağlı Kargı kazasının İmam Bey, Orta ve Mihre Hatun Mahallerinin sosyo-ekonomik yapısı, 00771, 00785, 00789 numaralı

¹ Ayşe Özdemir Kızılkın, (2008), "Osmanlı Vergi Düzeninde Temettüat Uygulamaları Üzerine Bir Değerlendirme", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 20, Nisan, s. 58.

temettuat defterlerine göre analiz edilmiştir. Araştırmada, mahallelerde bulunan aile ve sülale isimleri, lakap ve unvanları, hane reislerinin ismi, meslek bilgileri, zirai faaliyetleri, hayvancılık faaliyetleri, diğer uğraş alanları, ekonomik yapıları, toplanan vergiler ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Yapılan çalışmanın üçüncü bölümünde ise nüfus defterleri yer almaktadır. Başbakanlık Osmanlı Arşivinde NFS.d koduyla bulunan 1813, 1863, 1865, 1866 numaralı nüfus defterleri başlangıç tarihlerine göre, teferruatlı bir şekilde değerlendirilmeye tabi tutulmuştur.

Yüksek Lisans tez çalışmamda, bana yol gösteren, yardımlarını esirgemeyen, bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Şakir Turan'a teşekkürlerimi sunarım. Yine çalışmamda desteği olan, ortaya çıkan sorunların çözümünde yardımını aldığım değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Kevser Değirmenci ve Sayın Yrd. Doç. Dr. Arif Kolay'a teşekkür ederim. İstanbul'da varlığını ve yardımını hissettiren arkadaşım Recep Bacı'ya, şükranlarımı sunarım. Bu zamana kadar maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen sevgili aileme de teşekkürü borç bilirim.

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇANKIRI'NIN TARİHİ VE OSMANLI TEMETTUAT DEFTERLERİ

1.1. ÇANKIRI TARİHİ

1.1.1. Çankırı Adının Menşei

Kastamonu, Çorum, Zonguldak, Bolu ve Ankara ili ile çevrili olan Çankırı, tarihte Paflagonya diye anılan bölge içerisinde yer almaktadır. Paflagonya, Sakarya ve Kızılırmak arasında bulunan bölgenin adıdır.² Klasik Dönemde, Çankırı adı Paflagonya dilinde keçi anlamına gelen Gangra'dır. Anadolu'nun en eski yazılı kaynakları olan ve MÖ II.Bin Yılı'nın ilk çeyreğinde eski Asur metinlerinde ise Çankırı ismi ile ilgili yer adı bulunmaktadır³.

Keçilerin otlamasına elverişli orman bitkilerinin bolluğu nedeniyle kente bu adı çobanların verdiği ileri sürülmektedir. Strabon'a göre, Tolistobag ve Trokmu oymaklarından oluşan Gangra Birleşik Galatları kralı olan Deiatoros'ca başkent yapılmıştır⁴.

Roma döneminde Çankırı'nın Gangra ve Germanikopolis olarak ifade edildiği bilinmektedir. Tiberus zamanında Germanacusun Doğuda bulunduğu zamanda ya da Germanicus'un oğlu Claudios zamanında kurulmuş olan Germanikopolis'in (Çankırı) ilk adı Gangra'dır⁵.

Gangra, Paflagonya sınırları içerisinde bir merkezdir. Daha sonra Pontus Devletine bağlanarak Galatya topraklarına dahil olmuştur. Osmanlı İmparatorluğunda Gangra, Kangırı, Kengari şeklinde yazılırdı. Halk arasında Çangırı şeklinde söylendiği bilinmektedir⁶.

Kangırı şeklinin Çankırı olarak kabulü o zamanki Çankırı mebuslarından olan Ahmet Talat, Mehmet Rıfat ve Yusuf Ziya Beylerin 9 Nisan 1925 tarihinde Büyük Millet Meclisine vermiş oldukları bir teklif üzerine hükümet tarafından değiştirilmiştir⁷.

² Yurt Ansiklopedisi , (1982), “ Çankırı” , Cilt: 3, Anadolu Yayıncılık, s. 1945.

³ Sebahattin Bayram, (2007), “Asur Ticaret Kolonileri Çağında Çankırı ve Çevresi”, *Çankırı Araştırmaları Dergisi*, Yıl:2, Sayı:2, Ağustos, s. 188.

⁴ Yurt Ansiklopedisi, a.g.m. s. 1945.

⁵ Uysal Dıvrak, (2012), XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Çankırı Kazası, Doktora Tezi, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Erzurum, s. 8.

⁶ Yurt Ansiklopedisi, a.g.m. s. 1945.

⁷ Çankırı İl Yıllığı 1967, s. 57.

1.1.2. Türklerden Önce Çankırı Tarihi

Yapılan arkeolojik çalışmalar sonucu Çankırı ve çevresinin çok eski dönemlerden itibaren iskan edilmeye başlandığını ortaya çıkarmaktadır. Çankırı'nın güneyinde bulunan İnaldık köyünün 6 km güney batısındaki Hacıbey Köprüsünün 1 km Güneydoğusunda yer alan ve halk içerisinde “Han” ismi ile bilinen İnaldık önemli bir arkeolojik merkezi olduğu bilinmektedir. Han ismiyle bilinen İnaldık'ın, arkeolojik ve filolojik kaynaklar sayesinde Hitit devrinin önemli yerleşim birimidir⁸.

Çankırı İÖ. 2000-1200 arasında, İç Anadolu'da yüksek bir uygarlık kuran Hititlerin egemenliği altında bulunmaktaydı. İÖ. 1200'lerde Hitit İmparatorluğu'nun yıkılmasından sonra bölge Paflagonların egemenliğine girmiştir⁹. Paflagonya, Elden ve Aydos Dağları ile çevrilmiş bölgenin adıdır. Bu bölgenin içinde Çankırı, Kastamonu, Çorum ve Sinop illeri yer almaktadır¹⁰.

Şehrin ilk yerleşim yeri olan Gangra Kalesinin bu dönemde kurulduğu bilinmektedir. Bir dönem Pontus Krallığının egemenliğine giren şehir, Roma İmparatorluğu zamanından önce Galatya, daha sonra Paflagonya vilayeti sınırları dahilinde kaldığı bilinmektedir¹¹. Zamanla Galatların zayıflaması ile bölge bazen Bergama bazen de Pontus Krallıklarına bağlanırken, MÖ. 180 yılında Batı Anadolu'dan gelen Romalılar İmparator Augustus zamanında (MÖ 25) Anykara ve çevresini kesin olarak Roma İmparatorluğunun topraklarına dahil etmişlerdir. Galatlar'ın topraklarını bir eyalet halinde hakimiyeti altına alan Romalılar Ankara'nın coğrafi ve askeri ehemmiyetini takdir ederek bu şehri Galatia'nın başşehri yapmışlardır¹².

Roma döneminde bölgede en etkili olay, Galatya Kralı Deitaros'un yönetimidir. Kral Deitaros, VI. Mitridates'in düzenlediği bir baskından kurtularak Sulla, Murena, Lukullus ve Pompelus gibi Roma komutanları ile birlikte Mitridates'e karşı mücadele etmiştir. Deitaros, Roma İmparatoru Sezar'ın öldürülmesi olayına karışmıştır. Daha sonrasında Paflogonya'ya dönerek, Trokme diye anılan Galat Oymağının topraklarını ele geçirmiştir. Sezar'ın ölümünün ardından, kargaşa ve “triumvira”

⁸ Bayram, a.g.m. s. 188-189.

⁹ “Adana-İğdir”, (2005), *İl İl Yurdumuz Türkiye İller Ansiklopedisi*, Cilt: 1, Ana Yayıncılık, İstanbul, s. 293.

¹⁰ Bahattin Ayhan, (1984), *Çankırı (Tarım-Coğrafya-Ekonomi)*, Neyir Matbaası, Ankara, s. 26.

¹¹ İlhan Şahin, (1993), “Çankırı”, *DİA*, Cilt: 8 İstanbul, s. 216.

¹² Hüseyin Çınar ve Osman Gümüşçü, (2002), *Osmanlı'dan Cumhuriyete Çubuk Kazası*, Çubuk Belediyesi Yayınları, Ankara, s. 20.

döneminde yeniden Roma'ya dönerek Galatya Krallığı'nın yetkisini kendisine verilmesini istemiş ve Deitaros İ.S. 40'ta ölmüştür¹³.

Kral yolu üzerinde doğu-batı yönünde uğrak ve menzil durumunda bulunan Ankara, aynı zamanda kuzey-güney yönlü başka bir yolunda menzildir. Bu yol Ankara'dan kuzeydoğuya doğru giden tarihi Roma yoludur ve ilk olarak Gangra'ya (Çankırı) ulaşmaktadır¹⁴.

Roma egemenliğinde bulunan ve Germanikopolis ismi ile bilinen şehir, Bizans döneminde ise "Pilaimenes teması" adıyla bilinen yönetim biriminde bulunmaktadır¹⁵. Pompeiopolis (Taşköprü) bu temanın başkenti durumuna getirilmiştir. Bölgenin Bizans dönemindeki tarihine baktığımızda oldukça karanlıktır¹⁶.

Bölgenin Türkleşmesine kadar geçen süredeki istilalara baktığımızda 391'de Peçenek ve Kumalardan oluşan Türk boyları bölgeye girmişlerdir. 8. yy'da Arap ve Ermeniler şehri kuşatmışlarsa da alamamışlardır. 1071 yılında Türklerin Anadolu'ya akınlar halinde gelmeleri ile Anadolu Türk egemenliğine girmiştir¹⁷.

1.1.3. Türk Egemenliğinde Çankırı

X ve XI. yy'da Oğuzlar, Orta Asya'dan göç ederek Horasan'a girmişlerdir. Tuğrul ve Çağrı Beyler 1035 yılında Horasan'ı ele geçirmişlerdir. Tuğrul Bey'in haleflerinde olan Alp Arslan Manzikert (Malazgirt)'te Roman Diojeni yenmiş ve Anadolu'nun kapılarını Türklere açmıştır¹⁸.

Süleyman Şah'ın valisi olan ve mezarı halen Çankırı'da bulunan Emir Karatekin, Sinop, Kastamonu ve Çankırı'yı fethedip, şehri Selçuklu sınırlarına dâhil etmiştir¹⁹. Çankırı'da kendisine atfedilen türbede yatan Karategin, Sinop ve Kastamonu fatihi olarak da bilinmektedir²⁰.

¹³ *Yurt Ansiklopedisi*, a.g.m. s. 1948.

¹⁴ Çınar ve Gümüşçü, *a.g.e.*, s. 21.

¹⁵ Şahin, *a.g.m.*, s. 216.

¹⁶ *Yurt Ansiklopedisi*, a.g.m. s. 1948

¹⁷ Ayhan, *a.g.e.*, s. 27.

¹⁸ Ayhan, *a.g.e.*, s. 29.

¹⁹ Ali Sevim, (2015), *Anadolu Fatihî Kutalmışoğlu Süleyman Şah*, TTK Yayınları, 2. Baskı, Ankara, s. 29.

²⁰ Şahin, *a.g.m.*, s. 216.

1110 yılında Danişmentli Beyi Emir Gazi Gümüştekin, Malatya civarında, Antakya Haçlı Kontu Bohemond'u esir ederek Niksar'a götürmüştür. Bunun üzerine 1101'de Roymond de Toulouse komutasındaki Haçlı kuvvetleri Bohemond'u kurtarmak için harekete geçerek, Çankırı önlerine geldiler. Çankırı bölgesi haçlılara yardım eden Bizans'ın elinde kaldı. Çankırı yöresi 1106 yılında Emir Gazi Gümüştekin tarafından yeniden fethedilmiştir²¹.

1135 ve 1137 yılları arasında Selçuklu Devleti'nde taht kavgalarının görünmesiyle idare zayıflar ve bu durumdan faydalanmak isteyen Bizanslı John Commenus Çankırı'yı egemenliğine alsa da sonradan şehir Selçuklulara bırakılmıştır²².

Çankırı Selçuklu Devletinin yıkılışının ardından Kastamonu ve çevresine hakim olan Candaroğullarının egemenliğinde kalmıştır²³. Bu devletin daha sonradan, Sinop ve Kastamonu kollarına ayrılması ile birlikte, Osmanlı egemenliğindeki Kastamonu Beyliğinin payına düşmüştür. Yıldırım Beyazıt'ın bu kola son vermesi ile Çankırı ilk defa bir Osmanlı mülkü haline gelmiştir²⁴.

Sinop yöresine egemen olan Süleyman Paşa'nın kardeşi İsfendiyar Bey, 1402 yılında Yıldırım Beyazıt'ın Timur'a yenilmesiyle, Candaroğulları'nın eski topraklarını tekrar ele geçirmiştir. Timur, yardımlarına karşılık olarak İsfendiyar Bey'e Çankırı'nın güneyindeki Kalecik'e kadar olan toprakları vermiştir²⁵.

İsfendiyar Bey, Çelebi Mehmet'in kesin olarak egemenliğini sağlamasından sonra Osmanlı Devletine karşı dostane bir yaklaşım sürdürmüştür. Oğlu Kasım Bey'i Çelebi Mehmet'e yardım amacıyla göndermiştir. Kasım Bey, Çelebi Mehmet'ten Çankırı, Tosya, Kalecik, Kastamonu ve Bakır Küresi yöresinin kendisine verilmesini istemiştir²⁶. Ancak Kasım Bey Osmanlılara iltica ederek Çelebi Mehmet'in himayesinde Çankırı, Tosya ve Kalecik'i içine alan bir beylik kurmuştur. Çankırı, bu beyliğin bir süre merkezi olmuştur²⁷.

²¹ *Yurt Ansiklopedisi*, a.g.m. s. 1949.

²² Ayhan, a.g.e., s. 30.

²³ Şahin, a.g.m, s. 216.

²⁴ *Çankırı İl Yıllığı*, 1967 s. 59.

²⁵ *Yurt Ansiklopedisi*, a.g.m. s. 1950.

²⁶ *Yurt Ansiklopedisi*, a.g.m. s. 1950.

²⁷ *Çankırı İl Yıllığı*, 1967, s. 60.

II. Murat zamanında, Düzmece Mustafa olayını fırsat bilen İsfendiyar Bey Tosya ve Çankırı'yı tekrar ele geçirdi. Ordusu ile Bolu'ya kadar ilerlemişse de II. Murat'a yenildi ve onu damat edindi. Kastamonu madenlerini de savaş tazminatı olarak vermiştir²⁸.

Fatih Sultan Mehmet 1471'de Trabzon seferine giderken, askeri ve ekonomik açıdan önemli olan Sinop'u elinde tutan, Tebriz, Tokat, Bursa, İpek Yolu toprakları üzerinden geçen ve Trabzon'daki Pontus Devleti ile ilişkileri olan bu bölgeye son vermiştir²⁹. Daha sonra, Çankırı Osmanlı Devletine katılmış ve Anadolu eyaletine bağlanarak sancak merkezi hale gelmiştir³⁰.

Osmanlı zamanında uzun süre sükûnet içinde olan Çankırı, XVII. yy.'dan itibaren Celali İsyanları etkisinde kalmıştır. XVII. yy. ortalarında ise şehir yavaş yavaş Çapanoğullarının etki sahası içine girmeye başlamıştır³¹.

II. Mahmut'un Yeniçeri Ocağını kaldırması ile birlikte yeni kurulan askeri sistemde Çankırı; XIX. yy.da Kastamonu, Viranşehir, Çorum Sancakları ile beraber Ankara'da bulunan müşirliğe bağlanmıştır³².

Tanzimat Fermanının ilan edilmesiyle (1839) Osmanlı Devleti'nin genelinde idari, adli ve iktisadi olarak bir takım yenilikler yapılmıştır. Eyaletlerin sınırlarında değişiklikler yapılmış ve bazı sancaklar bağlı oldukları merkezlerden alınarak, yeni eyaletler meydana getirilmiştir. Sadece Ankara ve Çankırı, sancaklarının oluşturduğu Ankara eyaletine; Bozok (Yozgat), Kastamonu ve Kayseri sancakları bağlanmıştır³³.

1.1.4. Mütareke ve Milli Mücadele Döneminde Çankırı

Mondros ateşkesi imzalandığı sırada Çankırı, Kastamonu vilayetine bağlı bir sancak durumundadır. 1. Dünya Savaşında ve Milli Mücadele Döneminde savaşın etkilerini doğrudan yaşamadığı için Çankırı önemli bir etki yaşamamıştır³⁴. Teşkilatlanma çalışmaları, Mayıs 1920 yılından sonra başlamıştır. Bölgede 5 Mayıs 1920'de Çankırlı gençler Mahfeli ve 12 Temmuz 1920'de Çerkeş'teki, Çerkeş Gençler

²⁸ *Çankırı İl Yıllığı*, 1967. s. 60.

²⁹ *Yurt Ansiklopedisi*, a.g.m. s. 1950.

³⁰ *Çankırı İl Yıllığı*, 1967. s. 60.

³¹ Şahin, a.g.m. s. 216-217

³² *Yurt Ansiklopedisi*, a.g.m. s. 1952.

³³ Çınar ve Gümüş, a.g.e., s. 143.

³⁴ *Yurt Ansiklopedisi*, a.g.m. s. 1956.

Mahfeli isimli bir örgüt yapılandırılmıştır. Bu dönemde, İstanbul'dan deniz yoluyla İnebolu'ya geçen asker önce Kastamonu'ya oradan da Çankırı vasıtasıyla Ankara'ya batı cephesine irsal edilmiştir. Kuvayi Milliye teşkilatınca yollanan silah ve cephanelerin taşıma işi de bu yolla yapılmıştır. Çankırı'da 2 Şubat 1921 yılında Menzil Nokta Komutanlığı kurularak ulaştırma ve taşıma işlerini bu komutanlık yürütmüştür³⁵.

Sakarya Meydan Muharebesi sırasında Çankırı'daki lojistik etkinlikler daha da önem kazanmıştır. Çankırı'da 1 hafta içinde 1000 yataklı askeri hastane kurulmuştur. Amele taburuna yol ve köprüler tamir ettirilmiştir. Kışla ve menzil yapımlarında kullanılan bu tabur, askerlik çağını geçenler ve sakatlardan meydana gelmiştir. Tabur Büyük Taarruzdan sonra dağıtılmıştır³⁶.

1.1.5. Çankırı Kargı Kazası

Coğrafi yapı olarak Çorum'a 106 kilometre uzaklıkta yüzölçümü 1277 km², rakımı ise 450 metredir. Kargı, Karadeniz iklimine sahip, ortalama yıllık yağışı ise 360,3 mm'dir³⁷.

Kargı'nın kuruluşunun Bizans döneminde olduğu bilinmektedir. Daha öncesine ait bir bilgiye tesadüf edilmemiştir³⁸.

Kargı'nın Türklerden önceki isminin Blaene olduğu bilinmektedir. İlçenin Kargı ismini alması ise bazı rivayetlere göre 16. yy ilk çeyreğine rastlamaktadır³⁹.

1071 Malazgirt Meydan Savaşı'nın ardından Anadolu'ya gelen Türkler ve muhtemelen Emir Danişmende bağlı kumandanlar Çankırı ve Kastamonu çevresinin fatihi Emir Karatigin tarafından 1082-1084 yıllarında alınmış ve Kargı tarihinden kayıtlarda fazla bahsedilmemiştir. Tarihi bir sıra ile Danişmentlilerin Anadolu Selçuklu ve Candaroğulları eline geçmiştir. Fakat Yıldırım Beyazıt döneminde Osmanlı egemenliğine girmiş, 1402 yılında Timur'un Ankara Savaşı'nı kazanması ile tekrar Candaroğullarına verilmiştir. Çelebi Mehmet yönetimi hakim almasından sonra ise Candaroğulları hükümdarı İsfendiyar Beyin oğlu Kasım Bey ile Çelebi Mehmet arasında dostluk meydana gelmiştir ve bunun sonucunda ise Candaroğulları arazisinden

³⁵ Abdullah Özkan, (2014), *Atatürk'le Cumhuriyet Yolunda Kurtuluş*, İstanbul, s. 280.

³⁶ *Yurt Ansiklopedisi*, (1982), “ Çorum”, C.3, Anadolu Yayıncılık, İstanbul, s. 1956.

³⁷ *Çorum İl Yıllığı*, 2003, s. 312.

³⁸ *Yurt Ansiklopedisi*, “ Çorum” s. 2043.

³⁹ *Çorum İl Yıllığı*, 2003, s. 312.

Çankırı, Kal'acık, Tosya ve muhtemelen Kargı Çelebi Mehmet Emir ile Kasım Bey'e verilmiştir⁴⁰.

Bir rivayete göre de Yavuz Sultan Selim Çaldıran seferinden dönerken komutanlarından Selim Paşa burada konaklamıştır. Selim Paşa, bu yörede konaklaması ve Kargı silahının yapımı ile uğraşmış olduğunu görünce bu köye Kargı ismini vermiştir. Selim Paşa daha sonra İstanbul'a döndüğünde Çorum'a kadı yollamış ve Kargı'yı Nahiye haline getirdiği bilinmektedir⁴¹.

Kargı coğrafi konum itibariyle engebeli yapıya sahiptir. Köyleri Kızılırmak ve Devrez çayı boyunca kurulmuştur. Katip Çelebi, Kargı ilçesi hakkında “etrafı sengistan cibal arasında bir düz yerde vaki cümle cevanibi bağ bir kasaba” şeklinde bahsetmiştir⁴².

Kargı 16. Yüzyılda, sınırları içinde Gayrimüslim barındırmayan, tamamen Türk ve Müslüman nüfusa sahip bir kaza durumundadır. 1521 yılında Kargı şehrinden “Nefsi Kergü” diye bahsedilmiştir ve diğer mahalleler zikredilmemiştir. Buda o zamanlarda Kargı'nın küçük bir yerleşim yeri olduğunu bize göstermektedir⁴³.

İleriki dönemlerde Kargı bazen Osmancık'la bazen de Tosya'ya bağlı bir nahiye şeklinde idare edilmiştir 1936 yılında ilçe haline gelmiştir 22.07.1953'e kadar Kastamonu'ya bağlı olan Kargı bu tarihte Çorum'a bağlanmıştır⁴⁴.

⁴⁰ Ahmet Kankal, (1992), “16. Yüzyılda İdari-İktisadi ve Sosyal Açından Kargı Kazası”, *Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, Sayı:3, Ankara, s. 223.

⁴¹ Yurt Ansiklopedisi, “Çorum”, s. 2043.

⁴² Kankal, *a.g.m.*, s. 225.

⁴³ Kankal, *a.g.m.*, s. 227.

⁴⁴ Yurt Ansiklopedisi, “Çorum”, s. 2043.

1.2. OSMANLI DEVLETİNDE TEMETTÜAT VERGİSİ VE TEMETTÜAT DEFTERLERİ

1.2.1. Temettüat Vergisi

Temettü, kar etme kazanma, fayda manasına karşılık gelmektedir⁴⁵. Temettü'nün çoğul anlamı olan temettüat karlar, kazançlar, nemalar manasındadır⁴⁶.

Devletin herkesin kazancına göre almış olduğu vergiye “temettüat vergisi” denir. Bir şirketin hisselerinden her birinin payına düşen kâra ise “hissei temettü” denilmiştir⁴⁷.

Temettü kelimesi Kuran'ı Kerimin farklı ayetlerinde yararlanma eğlenme manalarında da kullanılmıştır⁴⁸.

Temettüat vergisi, farklı bir deyişle tüccar ve esnafın yıllık kazançlarının tahmini ile binde veya yüzde hesabıyla belirlenmiş bir vergi türüdür⁴⁹.

Temettüat Vergisi, aslında 1839 yılında ihdas edilmiştir fakat tahsil edilememiştir. Tahsili 1859-1860 senesinde yapılan kadastro çalışmalarının sonucunda yapılmıştır. Şehir ve kasabalardaki esnaflar, tüccar ve zanaatkarlardan yıllık gelirleri üzerinden %3 oranında alınması kararına varılmıştır. 1860 yılında %3 olan bu oran 1876 yılında %4 oranına çıkartılmıştır. Beyana bağlı olmamak ile birlikte tahrir endeksli bir vergi uygulamasına geçilmiştir⁵⁰.

Gayrimenkul sermaye iratlarının da vergilendirildiği düşünülürse bütün gelir unsurlarını kapsamamakla birlikte gelir vergisi alanında mütevazı bir adımdır. Tanzimat Dönemi ile başlayan ödeme gücüne yönelik vergileme ilkesi yeni düzenlemelerle biraz gelişmiştir⁵¹.

⁴⁵ Ferit Devellioğlu, (2008), “Temettü”, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat*, Aydın Kitapevi, Ankara, s. 1073.

⁴⁶ İsmail Parlatır, (2014), “Temettüat”, *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Yargı Yayınevi, Ankara, s. 1682.

⁴⁷ “Temettü” (1994), *İslam Ansiklopedisi*, C.6, Şamil Yayınevi, İstanbul, s. 178.

⁴⁸ “Temettü” İ.A ,s. 178.

⁴⁹ Mehmet Güneş, (2014), “Osmanlı Dönemi Nüfus Sayımları ve Bu Sayımları İçeren Kayıtların Tahlili”, *Akademik Bakış*, Cilt: 8, Sayı: 15, Ankara, s. 234.

⁵⁰ Coşkun Çakır, (2001), *Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi*, Küre Yayınları, İstanbul, s. 50-51.

⁵¹ Abdüllatif Şener, (1992), *Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Reformları*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, s. 261.

1.2.2. Temettüat Defterleri ve İçeriği

Osmanlı Devleti'nde taşranın anlaşılması yönündeki çalışmalara imkan verilmesi bakımından 16. ve 19. yüzyılda iki defter bulunmaktadır. Bunlardan birisi Klasik Dönemde ve özellikle 16. yüzyılda bütün imparatorluk genelini kapsayan tahrir sonucu yapılan defterlerdir. Diğer ise düzenleniş biçimi ve içeriğindeki değişikliklerle Klasik Dönem tahrir kayıtlarında değişiklik gösteren, kişinin ekonomik durumuna göre tarh edilecek verginin düzenlenmesi amacıyla yönelik 19. yüzyılda İmparatorluğun mühim bir kısmında Emlak ve Arazi ve Hayvanatı ve Temettüat Sayımları sonucunda ortaya çıkan ve Temettüat Defterleri ismiyle bilinen defterlerdir⁵².

Tanzimat Döneminde önceleri farklı isimlerde alınan vergilerin yerine tek bir verginin alınması için hane reislerinin gelirlerini belirtmek amacıyla yapılan temettü sayımları, XIX. yüzyılın ortalarında Osmanlı Devleti'nin sosyal ve iktisadi tarihi için çok önemli bilgiler vermektedir. XV. ve XVI. yüzyılda tahrir defterlerindeki bilgilerden daha fazlasını temettuat defterlerinde bulmaktayız⁵³.

Bu defterler Maliye nezaretine bağlı Varidat Muhasebesi, Osmanlının gelir kaynaklarını belirtmek, hazineye girmesi gerekenleri mükelleflere dağıtmak ve toplamak ile görevlendirilmiştir⁵⁴.

Temettüat defterlerinde kaza, köy, mahalle gibi yerleşim yerleri hane hane ele alınarak her haneye ait mal ve emlak çeşitleri, hane sahibinin ismi ve mesleği belirlenmiştir⁵⁵.

Ayrıca temettüat defterlerindeki bilgilerde bölgenin demografik ve etnik özelliklerine ait sonuçlara da ulaşılmaktadır ve Müslim Gayrimüslim dengeler üzerinde de kıyaslama yapılmaktadır. Bu defterler vergi mükelleflerinin ayrıntılı bilgisini vermesiyle toplam nüfusu belirlemede kullanılmaktadır⁵⁶.

Defterlerin 1256 (1840)'da yapılan sayımlarda kayıt altına alınanlar ile 1260-61 yıllarında yapılanlar arasında muhteva ve tertip tarzı olarak farklılıklar

⁵² Ahmet Akgündüz ve Sait Öztürk, (2002), *Derende Temettüat Defterleri*, Somuncu Baba Araştırma ve Kültür Merkezi Yayınları, İstanbul, s. 29.

⁵³ Mübahat Kütükoğlu, (1996), "Osmanlı Sosyal ve İktisadi Tarihi Kaynaklarında Temettü Defterleri", *Bellekten*, Cilt: LIX, Sayı: 224-226, Ankara, s. 395.

⁵⁴ Güneş, *a.g.m.*, s. 235.

⁵⁵ Orhan Sakin, (2012), *Tarihten Günümüze Bozok Sancağı ve Yozgat Tarihi*, Genişletilmiş 2. Baskı, Doğu Yayınevi, İstanbul, s. 9.

⁵⁶ Akgündüz ve Öztürk, *a.g.e.*, s. 32.

bulunmaktadır. İki sayımda da mutlak bir yeksanaklık sağlandığı söylenemez. İki temettüatın başına hane ve numara altına da rakamlar konulmuştur⁵⁷.

Muhassalların sorumluluğunda bulunan 1840/1256 yılı temettüat defterlerinin son sayfasında genel olarak muhassallığın yanı sıra müftü, mal ve emsal katipler ile meclis azalarını mühürleri, bazı defterlerde ise naibin mührü bulunmaktadır. 1845/1261 yılındaki sayımlardaki defterler Müslüman mahalle köyleri için muhtar ve imamların gayrimüslim mahalle ve köyleri içinde kendi mahalli idarecilerin (kocabaşılar ile papazlar) adı ve mühürleri, bazı gayrimüslim defterlerinde ise muhtarların ad, mühür veya parmak izleri bulunmaktaydı⁵⁸.

Temettüat Defterlerinin hazırlanmasının nedeni iktisadidir. Fakat içermiş olduğu bilgileri farklı bilim dallarına da kaynaklık edebilecek durumdadır. Söz konusu defterler mali reform çabalarının bir damarı olma yanı sıra askeri amaçları da gözeterek Osmanlı Devletinden 1845 yılında uygulamaya başlanan ve 1844 yılına ait verileri içeren halkın emlak, arazi ve hayvanlarını sayımıyla birlikte yıllık gelirlerinde yer aldığı tahrirlerini içermektedir⁵⁹.

Osmanlı Devleti'nin yapmış olduğu vergi yazımlarında ekonomik gücü tam olarak belirlenmesi gibi bir amaç olduğundan vergi dışı potansiyellerde deftere kaydedilmektedir. Şöyleki vergi dışı potansiyelden ilk olan hayvanlardır. Oduncuların katırları, eşekleri vergi dışı bırakılmıştır. Fakat bunlar şerh edilerek defterlere kaydedilmişlerdir. Binek hayvanı olarak kullanılan eşek, katır, at gibi hayvanlar ve köylünün öküzü ve sığırı da vergi dışında olmasına rağmen deftere kaydedilmişlerdir. Nedeni ise eşek ve katırın nakliyatçılıkta kullanılması ve kar getirmesidir. Tahmini kar ise vergiye dahil edilerek defterlere yazılmıştır⁶⁰.

Defterlerin yazımında yetimlere ait olan akar ve nakdin nasıl kaydedileceği de gösterilmiştir. Bunlar deftere yazılacak, olan nakdin neması gelir kaydedilip bundan vergi alınacaktır. Hiç malı ve mülkü herhangi bir şeyi olmayanlar için ise şunun bunun ianesiyle geçinmektedir, komşu ianesiyle geçinir gibi notlar yazılmıştır⁶¹.

⁵⁷ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 398.

⁵⁸ Güneş, *a.g.m.*, s. 237.

⁵⁹ Sezgin Zebun, (2013), *Sivas 1844-1845 Temettuat Defterleri*, Buruciye Yayınları, Sivas, s. 5.

⁶⁰ Kızılkıran *a.g.m.* s. 63.

⁶¹ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 411.

Bu defterlerde sosyal amaçlı tesisler (medreseler, mektep, cami gibi) hakkında bilgiler bulunmamaktadır. Ancak eğitim ve din hizmetleri görevleri hakkında yorumlar yapılabilmektedir. Bunların bazılarının vergi muafiyeti olduğu belirtilmiştir⁶².

Sonuç olarak bu defterlerden yararlanarak araştırmacılar Osmanlı Devleti'nde bir yerleşim biriminin sosyal, etnik, dini, ekonomik yapısı hakkında önemli bilgilere ulaşma imkanı sağlayabilirler. Bu bilgileri kullanarak, değerlendirme yaparak tablolar halinde düzenlenmiş oldukları verileri kitap, makale ve tez haline getirip insanların istifade etmelerini sağlayabilirler. Bu çalışmalarda açıklamalar sonucunda ele alınan bölge ile ilgili yer adlarına ulaşmak mümkündür. Bu sayede günümüzdeki şehir, köy ve mahallelerin eski isimleri ortaya çıkmış olur. Ayrıca bölgedeki insanların isimleri, lakapları, mezhebi, iş alanları, mal varlıkları ile vergiye tabi olan gelirleri dini ve etnik kimlikleri ortaya çıkar⁶³.

⁶² Şevket Bütün, (2001), Temettüat Defterlerine Göre (H.1260-M.1844) Burdur'un Sosyal ve Ekonomik Yapısı, Yüksek Lisans Tezi, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Isparta, s. 12.

⁶³ Güneş, *a.g.m.*, s. 238.

İKİNCİ BÖLÜM

**XIX. YÜZYIL ORTALARINDA ANKARA EYALETİNİN ÇANKIRI SANCAĞI
KARGI KAZASINA BAĞLI MİHRE HATUN, ORTA VE İMAM BEY
MAHALLELERİNİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI (TEMETTUAT VE NÜFUS
DEFTERLERİNE GÖRE)**

2.1. DEMOGRAFİK YAPI

Tanzimat Devri gerek mali sistemde önemli reformlar gerçekleştirerek yeni bir mali yapı getirmesi, gerek önce iç ve daha sonra dış borçlanma yoluyla İmparatorluğun mali kaderi ile ilgili önemli sonuçlara yol açmış ve Osmanlı mali tarihi içinde istisnai bir dönemdir⁶⁴.

Temettüat defterleri hane reisinin gelir kaynakları, ikamet etmiş olduğu mahalle, verdiği vergi kalemleri ve kişilerin sahip olduğu mal varlıklarını ayrıntısıyla kaydeden defterlerdir. Osmanlı Devleti taşrasının en ayrıntılı bilgilerini araştırmacılara sunmaktadır. Temettüat defterlerinde arazilerin harcı, nadas, boz hali, çayır gibi özelliklerede yer verilmiştir. Defterler çok ayrıntılı bilgiler sunduğu için Osmanlı iktisat tarihi bakımından çok kıymetlidir⁶⁵.

Defterlerde demografik yapı, meslekler ve gelir durumları konusunda bilgiler bulunmaktadır. Bu tahrirlerde yer alan verilerden elde edilen en önemli bilgilerden biri şehir nüfusunun meslekleri ve bu mesleklerden elde edilen gelirlerdir⁶⁶.

Osmanlı İmparatorluğu'nda hemen aynı tarihlerde nüfus sayımları da yapıldığı için nüfusun tespiti bakımından nüfus defterleri kadar önemli olmasa da hüviyetleri itibariyle temettüat defterleri, çok ayrıntılı bilgiler verdiği için daha mükemmel sonuçlara ulaşmak mümkündür⁶⁷.

Temettuat defterlerinde vergi vermek ile yükümlü olan hanelerde kaç kişinin yaşadığına dair bilgi verilmemiştir. Tahmini olarak nüfusu belirlemek için hane sayısını 5 ile çarparak nüfus hesaplanmıştır. Fakat 4 ile çarpma metodu da uygulanmıştır⁶⁸.

XIX. yüzyılda Ankara eyaletinin, Çankırı sancağına bağlı olan Kargı kazasının mahallelerinden Mihre Hatun Mahallesi, Orta Mahalle ve İmam Bey Mahallelerinin hane ve tahmini nüfusları tabloda gösterilmiştir.

⁶⁴ Tevfik Güran, (1988), “Tanzimat Döneminde Osmanlı Maliyesi Bütçeler ve Hazine Hesapları, 1841-1861”, *Türk Tarih Kurumu Yayınları Belgeler*, Cilt: XIII, Sayı:17, s. 213.

⁶⁵ Zebun, *a.g.e.*, s. 5.

⁶⁶ Zebun, *a.g.e.*, s. 5.

⁶⁷ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 395.

⁶⁸ Nurhan Kılıç, (2016), “XIX. yy. Ortalarında Ankara'nın Kalecik Kazasına Bağlı Sofular, Saray, Düşkünler, Çarık ve Taşra Mahallelerinin Sosyo-Ekonomik Yapısı (Temettuat ve Nüfus Defterlerine Göre)”, Yüksek Lisans Tezi, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Kütahya, s. 19.

Tablo 2.1: 1260- 1261 (M. 1844 1845) Tarihli Defterlerde Tahmini Nüfus

Mahalle	Hane	Hanesiz ve Temettuat Kaydı Başka Mahallede Olanlar	Tahmini Nüfus
Mihre Hatun Mahallesi	77	15	460
Orta Mahalle	47	7	270
İmam Bey Mahallesi	89	6	475
Toplam	213	28	1205

Tabloya baktığımızda hane numarası olan aileler, hane numarası olmayan ve temettuat kaydı başka mahallede bulunan aileler bulunmaktadır. Tahmini nüfusu en fazla olan Mahalle İmam Bey Mahallesi'dir. 475 kişiden meydana gelmektedir. Ardından Mihre Hatun Mahallesi 460 olarak tahmini nüfus belirtilmiştir. En az nüfus ise Orta Mahalle'dir. 270 kişiden meydana gelmektedir.

Sonuç olarak mahallelerin toplam hanesi 213'dür. Hanesiz ve başka mahallede kayıtlı olan 28'dir. Toplam tahmini nüfusu ise 1205 olarak belirlenmiştir.

2.2. AİLE VE SÜLALE İSİMLERİ

Temettuat defterlerinde aile isimlerinin mevcudiyeti mahalle veya köydeki akrabalarını tespit etmek mümkündür. Bazı aileler son derece değişik ve diğerlerinden ayırt edilebilmesine imkan kılacak isimler taşımaktadır⁶⁹. Mihre Hatun Mahallesi'nde Yanıkoğlu Hasan⁷⁰, Kantar oğlu İbrahim⁷¹, Ayvat oğlu İsmail⁷², gibi aile isimleri örnek verebiliriz. Defterler sadece aile isimlerinin değil, bölgede kullanılan kişi isimlerinin de tespiti bakımından önemli kaynaklardır. Bunlar sadece temettuat defterlerinde değil, tahrir ve XIX. yüzyıl nüfus defterlerinde de bulunmaktadır⁷³.

Şahıs adlarında göze çarpan başka bir özellikte, baba ve oğul aynı adı kullananların olduğudur. İmam Bey Mahallesi'nde Seyyid Ali oğlu Ali⁷⁴, Eski Mehmet

⁶⁹ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 399.

⁷⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 3.

⁷¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 5.

⁷² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 11.

⁷³ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s.401.

⁷⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 5.

oğlu Mehmet⁷⁵, Gençosman oğlu Osman⁷⁶, gibi aileler bulunmaktadır. Babası doğumdan önce ölmüş bir çocuğa babasının isminin verilmesi yaygın bir kullanım olsa da, babası ile aynı ismi taşıyanların hepsinin yetim kaldığı düşünülmemesi gerekmektedir⁷⁷.

İncelemiş olduğunuz 1260-61 (1844-45) tarihli temettuat defterlerinin Kargı kazasına bağlı olan Mihre Hatun Mahallesi, Orta Mahalle ve İmam Bey Mahallesi'nin aile adları tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2.2: Mihre Hatun Mahallesi Aile Adları

Aile Adı	Hane Sayısı	Aile Adı	Hane Sayısı
Ayvrat oğlu	4	Ekmekçi oğlu	1
Müezzın oğlu	1	Marız oğlu	1
Topal oğlu	2	KasapAli loğlu	2
Şaban oğlu	2	Kızıloğlu	1
Yanık oğlu	1	Terzi Ali oğlu	1
Hatip oğlu	1	Eyvan oğlu	2
Nasrullah oğlu	3	Kel Hasan oğlu	1
Cenk oğlu	3	Naki oğlu	1
Kantar oğlu	1	Gömeç oğlu	1
Koca Hasan oğlu	1	İnce oğlu	1
Hacı Ali oğlu	2	Gören Bekir oğlu	1
Hasan Farız oğlu	1	Yerköklü oğlu	1
Uzun Mehmet oğlu	1	Türkmen oğlu	1
Zarin oğlu	2	Cebeci oğlu	1
Hacıpehlivan oğlu	4	Uzun Ömer oğlu	1
Şışman oğlu	1	Semerci oğlu	1
Hacbe oğlu	1	Cerrah oğlu	1
Kelbekir oğlu	1	Deveci oğlu	2

⁷⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 20.

⁷⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 22.

⁷⁷ Kütükoğlu, a.g.m., s. 402.

Deli Mehmet oğlu	1	Burdurmacı oğlu	1
Kodaman oğlu	1	Kara Ali oğlu	2
Karaca oğlu	2	Kebş (Gebeş)oğlu	1
Lütfi oğlu	1	Çene oğlu	1
Boyacı oğlu	2	Suzan oğlu	1
Kereseli oğlu	1	Yusuf oğlu	1

Yukarıdaki tabloda Mihre Hatun Mahallesi'nin aile adları yer almaktadır. İncelemiş olduğunuz Mihre Hatun Mahallesi'nde 77 hane bulunmaktadır. Tabloya göre en fazla hanesi olan aileler Ayvat oğlu ailesi, Hacıpehlivan oğlu ailesi, Nasrullah oğlu ailesi ve Cenkoğlu ailesidir.

Ayvat oğlu ve Hacıpehlivan oğlu ailelerinde 4'er hane bulunmaktadır. Her haneyi beş kişi olduğunu düşünürsek Ayvat oğlu ailesi 20, Hacıpehlivan oğlu ailesi 20 kişiden meydana gelmektedir. Yine Nasrullah oğlu ve Cenk oğlu ailelerinden ise 3'er hane mevcuttur. Tahmini olarak haneleri beş kişiden oluşuyorsa, Nasrullah oğlu ailesi 15, Cenk oğlu ailesi de 15 kişiden meydana gelmektedir.

Mihre Hatun Mahallesi'nin bazı hanelerinin aile isimleri bulunmamaktadır. Bu haneler sırasıyla, 1⁷⁸, 24⁷⁹, 26⁸⁰, 27⁸¹, 29⁸², 34⁸³, 35⁸⁴, 55⁸⁵, ve 60⁸⁶ numaralı hanelerdir.

Mahalledeki hane sahiplerinin aileleri ve yapmış oldukları meslekleri arasında bağ kurabiliriz. Mihre Hatun Mahallesi'nin 42. hanesinde ikamet eden Boyacıoğlu Mustafa⁸⁷, 45. hanenin sahibi Ekmekçioğlu Mustafa⁸⁸, ve 50. hanede bulunan Terzi Alioğlu Halil'in⁸⁹ ailelerinin bu isimleri almış olmaları meslekleri ile arasında bağ kurmaktadır.

⁷⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 2.

⁷⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 8.

⁸⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 8.

⁸¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 8.

⁸² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 9.

⁸³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 10.

⁸⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 10.

⁸⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 15.

⁸⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 17.

⁸⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 12.

⁸⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 13.

⁸⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 14.

Mihre Hatun Mahallesi'nde “Hacı” sıfatına çok fazla rastlanmaktadır. 16. hanede oturan Hacı Alioğlu Süleyman⁹⁰, 36. hane sahibi Hacıpehlivanoğlu Osman⁹¹, 37. hane sahibi olan Hacıpehlivanoğlu Mehmet⁹² ve 38. hane sahibi Hacıpehlivanoğlu Hasan⁹³ Hacı sıfatını kullanmışlardır. “Hacı” sıfatına sahip olanların dinin farizalarını yerine getirmeleri yanında, bu farizayı yerine getirebilecek mali güçlerinin bulunduğunu göstermektedir⁹⁴.

Genel itibariyle tabloya baktığımızda aile adları en fazla 4, en az ise 1'er kez kullanılmıştır.

⁹⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 6.

⁹¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 11.

⁹² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 11.

⁹³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 11.

⁹⁴ Kütükoğlu, a.g.m., s. 402.

Tablo 2.3: Orta Mahallesinin Aile Adları

Aile Adı	Hane Sayısı
Çene oğlu	1
Hacı Hüseyin oğlu	1
Cerid oğlu	1
Ali Ağa oğlu	1
Bali Veli oğlu	1
Yağmacı oğlu	1
Duhancı oğlu	1
Ekmekçi oğlu	2
Akça oğlu	3
Gömeç oğlu	2
İnce Mehmet oğlu	1
Karadali oğlu	1
Kağrı oğlu	1
Sarı Ali oğlu	1
Barıdçıl (Barutçu) oğlu	1
Boşnak oğlu	1
Kocaağa oğlu	1
Sarıağa oğlu	2
Deli Mustafa oğlu	1
Karaca oğlu	1
Kara oğlu	1
Bali oğlu	2
Berber oğlu	2
Gören Ömer oğlu	2
Yusuf oğlu	1
Badioğlan Oğulları	1
Berbat oğlu	1
Kantarcı oğlu	1
Ak Ömer oğlu	1
Hacı Gönen oğlu	1
Çeri oğlu	1
Seyyid Ali oğlu	1
Dülger oğlu	2
Dingil oğlu	1

Yukarıda bulunan tabloda Orta Mahalle'nin aile adları yer almaktadır. Orta Mahalle'de 47 hane bulunmaktadır. Tabloya göre en fazla hane sahibi aile Akça oğlu ailesidir. Bu ailede 3 hane bulunmaktadır. Ekmekçi oğlu ailesi 2, Gömeç oğlu ailesi 2, Sarı Ağa oğlu 2, Bali oğlu 2, Berber oğlu 2, Gören Ömer oğlu 2, Dülger oğlu ailelerinde 2 hane bulunmaktadır. Tahmini olarak aileler beş kişiden oluşuyorsa Akça oğlu ailesi 15 kişiden meydana gelmektedir. Diğer aileler ise 10 kişiden oluşmaktadır.

Orta Mahallesi'nde bazı hanelerin aile adları bulunmamaktadır. 1⁹⁵, 6⁹⁶, 9⁹⁷, 39⁹⁸ numaralı hanelerin aile adları yoktur.

Bazı hanelerin aile isimleri kişilerin meslekleri arasında bağ kurmaktadır. Hane 10 Duhancı oğlu⁹⁹, 19. hane Barutçu oğlu¹⁰⁰, 29. hane Berber oğlu¹⁰¹ gibi hanelerin meslekleri gereği bu isimlerle tanınmış olduğunu söyleyebiliriz. Orta Mahallesinin aile adları genel itibariyle en fazla 3 en az 1 arasında değişmektedir.

Tablo 2.4. İmam Bey Mahallesinin Aile Adları

Aile Adı	Hane Sayısı	Aile Adı	Hane Sayısı
Katip oğlu	1	Ekmekçi oğlu	1
Hatip oğlu	1	Laklak oğlu	2
Küçük Gafil oğlu	1	Canbaz oğlu	1
Küçük İsmail oğlu	1	Murtaza oğlu	1
İbiş oğlu	1	İhtiyar Hasan oğlu	1
Erikçi oğlu	4	Kadı Mehmet oğlu	1
Kethüda oğlu	2	Berber oğlu	2
Seyyid Ali oğlu	2	Dipsiz oğlu	1
Köse oğlu	2	Deli Süleyman oğlu	1
Deli Köle oğlu	1	Kıvrık oğlu	1
Müsellem oğlu	1	Şamdancı oğlu	2
Silahşör oğlu	2	Deli Ahmet oğlu	1
Hacıfikir oğlu	2	Bekmezci oğlu	1
Çapan oğlu	1	Tatar oğlu	1
Kütük oğlu	1	Semerci oğlu	2
Koç Ağa oğlu	2	Temurci oğlu	1
Veli oğlu	1	Ebubekir Ağa oğlu	1
Gömeç oğlu	4	İmam oğlu	1
Mancı oğlu	1	Hayırlı oğlu	1
Ecir oğlu	4	Topal Osman oğlu	1
Kadının Ahmet oğlu	1	Bekçi Osman oğlu	1
Civelek oğlu	1	Molla Bekir oğlu	1
Gören oğlu	1	Kaymak oğlu	1
Köprülü oğlu	1	Ömer oğlu	1
Açıkbaş oğlu	1	Daşçı oğlu	1
Tunuslu oğlu	1	Eski Mehmet oğlu	1
Haciosman oğlu	1	Süleyman Ağa oğlu	2
Dingaz oğlu	2	Ak Ömer oğlu	1
Keyrok (Kirok) oğlu	1	Bağcı oğlu	1
Kapukıran oğlu	1	Genç Osman oğlu	1
Hanlı oğlu	1	Kahveci oğlu	1

⁹⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 2.

⁹⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 3.

⁹⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 4.

⁹⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 12.

⁹⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 4.

¹⁰⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 6.

¹⁰¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 9.

Tabloda İmam Bey Mahallesi'nin aile adları yer almaktadır. İmam Bey Mahallesi'nde 89 hane bulunmaktadır. Tabloya göre en fazla haneye sahip aileler, Erikçi oğlu, Gömeç oğlu, Ecir oğlu aileleridir. Bu aileler 4'er haneye sahiptir. Aile nüfusunu tahmin edebilmek için her haneyi 5 kişilik nüfus varsayarsak, haneler 20 kişiden meydana gelmektedir.

İmam Bey Mahallesi'nin bazı hanelerinin aile ismi bulunmamaktadır. 1¹⁰², 4¹⁰³, 5¹⁰⁴, 81¹⁰⁵, 82¹⁰⁶, 85¹⁰⁷ numaralı hanelerin aile ismi bulunmamaktadır.

Araştırma yapılan mahallede farklı mahallede oturmalarına rağmen aynı aile adını taşıyan aileler bulunmaktadır. Mihre Hatun Mahallesi'ndeki 45 numaralı hane Ekmekçi oğlu¹⁰⁸, İmam Bey Mahallesi'nde 47 numaralı hane Ekmekçi oğlu¹⁰⁹ ve Orta Mahalle'de 27. hane Ekmekçi oğlu¹¹⁰ hanesidir. Aynı şekilde, Orta Mahalle'de 29¹¹¹ ve 30¹¹² numaralı haneler Berber oğlu, İman Bey Mahallesi'nin 53¹¹³ ve 54¹¹⁴ numaralı hanelerde Berber oğlu'dur.

Defterlere göre aynı mahallede oturmasalar bile kolay rastlanamayacak aile isimlerine sahip kişilerin akraba olduklarından şüphe yoktur. Böylece aileler zamanla muhtemelen bir evlilik sonucu kendi mahallelerinden çıkarak başka bir mahallede yaşamaya başladıklarını düşünebiliriz¹¹⁵.

¹⁰² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 2.

¹⁰³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

¹⁰⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

¹⁰⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 21.

¹⁰⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 21.

¹⁰⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 22.

¹⁰⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 13.

¹⁰⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 14.

¹¹⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 8.

¹¹¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 9.

¹¹² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 9.

¹¹³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 15.

¹¹⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 15.

¹¹⁵ Kütükoğlu, a.g.m., s. 400.

2.3. LAKAPLAR VE UNVANLAR

Tablo 2.5: Lakaplar ve Unvanlar

Lakap ve Unvanlar	Hacı	Topal	Sarı	Koca	Deli	Berber	Seyyid	Kel	İnce	Uzun	Kara	Küçük	Kethüda	Molla	Kadı	İmam	Köse	Hatip	Hafız	Genç	Şeyh	Sağır
Mahalleler																						
Mihre Hatun Mahallesi	8	2	1	1	3	-	-	2	1	2	2	-	-	-	-	1	-	2	1	-	1	1
Orta Mahalle	7	-	3	1	1	2	1	-	1	-	1	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-
İmam Bey Mahallesi	4	1	-	-	3	2	3	-	-	-	-	2	2	1	2	1	2	1	-	1	-	-

Lakap kişilerin ilk isminden sonra, kişinin üstünlük ve eksikliğini göstermek için kişiye takılmış olan ikinci ismi ifade etmektedir¹¹⁶.

1260-61 (1844-45M) tarihli temettüat defterlerinde Kargı kazasındaki mahallelerdeki kişilerin lakap ve unvanları tabloda verilmiştir. Kişilerin isimlerinden önce bu sıfatlar kullanılmıştır. En fazla kullanılan sıfatlar, Hacı, Sarı, Deli, Seyyid ve Molla olmuştur.

Mihre Hatun Mahallesi'nde en faz kullanılan sıfatlar “Hacı” ve “Deli”dir. Hacı 8, Deli ise 3 defa kullanılmıştır. En az ise Koca, İnce, İmam, Hafız gibi sıfatlar kullanılmıştır. Orta Mahalle'de en fazla yine Hacı 7, Sarı 3, Molla 3 defa kullanılmıştır. İmam Bey Mahallesi'nde ise Hacı 4, Deli 3, Seyyid 3 defa kullanılmıştır. Lakaplar, kişilerin isimlerinden önce kullanılmıştır. Bazı lakaplar, kişilerin özelliklerine göre değişmektedir. Örnek topal, deli, kel, uzun, küçük gibi . Lakaplar o dönemler için bir nevi soyadı gibi kullanılmıştır. Kişileri birbirinden ayırt etmek, tanımak bakımından önem taşımaktadır.

2.4. HANE REİSLERİNİN ADLARI

Kişileri başkalarından ayıran en önemli özelliklerden bir tanesi onun sahip olduğu ismidir. Temettüat defterlerini düzenlerken verginin esas olduğu hane reisinin adı açıkça belirtilmiştir. Ayrıca aynı hanede bulunan diğer vergi yükümlülerinin isimlerini de ayrıntılı bir biçimde yazılmış olması neticesinde bölgede yaygın olarak kullanılan isimlerin tespiti mümkündür¹¹⁷.

1260-61 (1844-45) tarihli temettüat defterlerinde Kargı kazasına bağlı Mihre Hatun Mahallesi, Orta Mahalle ve İmam Bey Mahalle'lerinin kişi isimleri aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bu isimler en çok ve en az kullanılan isimler olarak gösterilmektedir.

¹¹⁶ Cemal Ağırman, (1998), “Ad Koyma ve Hz. Peygamberin İsimlere Karşı Tutumu”, *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı:2, Sivas, s. 125.

¹¹⁷ Nurgül Bozkurt, (2011), “XIX. Yüzyılın Ortalarında Bolatlı Dazkır'ın Sosyo-Ekonomik Yapısı (7695 Numaralı Temettüat Defterine Göre)”, *History Studies*, Volume, s. 43.

Tablo 2.6: Mihre Hatun Mahallesi Kişi İsimleri ve Sayıları

İsimler	Sayıları
Mustafa	19
Osman	4
Ahmet	6
Mehmet	16
Hasan	7
Ömer	3
Ebu Bekir	1
İbrahim	3
Ali	4
Abdullah	2
İsmail	2
Hüseyin	10
Yakup	1
Bekir	1
Halil	3
Yusuf	1
Süleyman	1
Raşid	1
Salih	3

Yukarıdaki tabloda Mihre Hatun Mahallesi'nin kişi isimleri ve sayıları verilmiştir. Tablodaki bilgilere göre en fazla Mustafa (19), Mehmet (16), Hüseyin (10), Hasan (7), Ahmet (6) isimleri kullanılmıştır. En az ise Ebu Bekir, Yakup, Bekir, Yusuf, Süleyman ve Raşid kullanılmıştır. Bu isimler 1'er defa kullanılmıştır. İsimlerin kullanımı 19 ve 1 arasında değişmektedir.

Günümüzde kullanılan isimler ile karşılaştırma yaptığımızda arada büyük farkların bulunmadığını görmekteyiz. Ayrıca adı geçen mahallede hane reisi statüsünde kadın ismi bulunmamaktadır¹¹⁸.

Tablo 2.7: Orta Mahallesi'nin Kişi İsimleri ve Sayıları

İsimler	Sayıları
Ali	5
Şakir	1
Hasan	6
Ahmet	4
Mustafa	9
Osman	5
İsmail	2
Mehmet	8
Salih	2
Bekir	2
Hüseyin	2
İbrahim	1
Eyüp	1
Musa	1
Abdullah	1
Sadık	1
Himmet	1
Süleyman	2

Yukarıda yer alan tabloda Orta Mahallesi'nin kişi isimleri ve sayıları bulunmaktadır. Tablodaki bilgilere göre en fazla Mustafa(9), Mehmet(8), Hasan(6) ve Osman(5) isimleri kullanılmıştır. En az ise sırasıyla Ahmet(4), İsmail, Selim, Bekir,

¹¹⁸ Arif Kolay, (2014), "XIX. Yüzyıl Ortalarında Kütahya'nın Giregi Hanesine Bağlı Bezirgan Köyünün Sosyo-Ekonomik Yapısı (Temettüat ve Nüfus Defterlerine Göre)", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: Özel Sayı, Kütahya, s. 141.

Hüseyin ve Süleyman(2) kullanılmıştır. İbrahim, Eyüp, Musa, Abdullah, Sadık, Himmet 1'er defa kullanılmıştır.

Tablo 2.8: İmam Bey Mahallesi'nin Kişi İsimleri ve Sayıları

İsimler	Sayıları
Mehmet	21
Ömer	2
Ebu Bekir	2
Ahmet	14
Hüseyin	10
Osman	5
Bekir	1
Yakup	1
Mustafa	11
Hasan	9
Ali	12
İsmail	3
İbrahim	2
Süleyman	4
Abdullah	2
Veli	1
Salih	1
Salim	1

Yukarıdaki tabloda İmam Bey Mahallesi'nin kişi isimleri ve sayıları bulunmaktadır. Tablodaki bilgilere göre en fazla Mehmet (21) , Ahmet (14), Ali (12), Mustafa (11), Hasan (9) ismi kullanılmıştır. En az ise Bekir, Yakup, Veli, Salih (1) isimleri kullanılmıştır.

Mahalledeki isimler incelendiğinde çoğunlukla dini özellik taşıdığı görülmektedir. Bunlardan en çok Mehmet, Hüseyin, Osman, Mustafa, Hasan, Ali gibi isimler örnek verilebilir¹¹⁹.

¹¹⁹ Kolay, *a.g.m.*, s. 141.

Araştırma yapılan üç mahallede en fazla Mehmet, Mustafa, Hasan, Hüseyin isimlerinin kullanıldığını görmekteyiz.

Tablo 2.9: Mihre Hatun Mahallesi Hanesiz ve Başka Mahallede Kayıtlı Aile İsmi ve Kişi İsimleri

Aile İsmi	Şahıs İsmi	Kayıtlı Olduğu Mahaller	Hane
Asalı oğlu	İsmail	Orta Mahalle	42
(Aile ismi yok)	Derviş Kebir	Orta Mahalle	35
Derviş Ahmet Baba oğlu	Ali	-	-
Taalluk oğlu	Hasan	İmam Bey	45
(Aile ismi yok)	Deli Bekir	-	-
Sarı Ali oğlu	Ahmet	-	-
Köse Ahmet oğlu	İmam Mehmet	İmam Bey	58
Fetelli oğlu	Ahmet	-	-
Cerid oğlu	Mustafa	-	-
Yumuk oğlu	Mehmet	-	-
Yurtvermecı oğlu	Mehmet	-	-
Şeyh oğlu	Yakup	-	-
(Aile ismi yok)	Sağır Osman	-	-
Dikbasan oğlu	Ahmet	-	-
Hacı oğlu	Ali	-	-

Yukarıdaki tabloda Mihre Hatun Mahallesi'nde hane numarası olmayan aileler bulunmaktadır. Bazı ailelerin ise temettuat kaydı başka mahallede ve hanede kayıtlı bulunmaktadır. Bu aile ve kişileri ayrı bir başlık altında topladık.

Mahallede, 3 ailenin aile ismi bulunmamaktadır. Asalı oğlu İsmail, Orta Mahalle'de 42. hanede kayıtlı olan Çerioğlu Mustafa'nın temettuatına kayıtlıdır¹²⁰. Derviş Kebir aile ismi yoktur. Orta Mahalle'nin 35. hanesinde kayıtlı olan

¹²⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 20

Berberoğlu'nun temettüatına kayıtlıdır¹²¹. Derviş Ahmet, Babaoğlu Ali'nin hane numarası bulunmamaktadır¹²².

Mihre Hatun Mahallesi'nde adı geçen, fakat İmam Bey Mahallesi'nin 35. hanede kayıtlı olan Taalluk oğlu Hasan temettüatına kayıtlı olan Taalluk oğlu Kadir bu mahallede bulunmaktadır¹²³. Mahallede bulunan Deli Bekir'in de aile ismi, hanesi bulunmamaktadır¹²⁴. Sarı Ali oğlu Ahmet'inde hane numarası bulunmamaktadır¹²⁵. Köse Ahmet oğlu İmam Ahmet, Orta Mahalle'nin 58. hanesinde oturan Şamdancı oğlu Ahmet'in temettüatına kayıtlı bulunmaktadır¹²⁶.

Mahallede Fetelli oğlu Ahmet¹²⁷, Cerid oğlu Mustafa¹²⁸, Yumuk oğlu Mehmet¹²⁹, Yurtvermecı oğlu Mehmet¹³⁰, Şeyh oğlu Yakup¹³¹, Dikbasan oğlu Ahmet¹³², Hacı oğlu Ali'nin¹³³ hane numaraları bulunmamaktadır. Fakat aile isimler mevcuttur. Sağır Osman'ın aile ismi ve hanesi mevcut değildir¹³⁴.

Hanesi olmayan ve temettüat kaydı başka mahallede kayıtlı olan bu kısımdaki kişilerin isimlerine baktığımızda Mehmet ismi 3 defa kullanılmış, Ahmet ismi 2 defa, Ali ismi de 2 defa kullanılmıştır. İsmail, Derviş Kebir, Hasan, Deli Bekir, Mustafa, Yakup, Osman isimleri birer defa kullanılmıştır.

Temettüat defterlerinde yer değiştirmelerin köyler ve kasabalar arasında vuku bulduğunu görmekteyiz. Zira, köyde huzursuzluk çıkaranlar yakın köylere sürgün edildiği veya başka bir köy ya da kasabada daha iyi gelir imkanları bulunanların oralara göç ettikleri bilinmektedir. Defterlerde dikkatli bir araştırma sonunda bu tür göçlerin nereler arasında yapılmış olduğu da tespit edilmektedir. Nitekim bazı isimlerin yanında

¹²¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 20.

¹²² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

¹²³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

¹²⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

¹²⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

¹²⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

¹²⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

¹²⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

¹²⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

¹³⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

¹³¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

¹³² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

¹³³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

¹³⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

emlakının başka bir yerde olduğuna da işaret edilmektedir. Bu hususu mufassal tahrir defterleri ve en çok da yaya defterlerinde görmek mümkündür¹³⁵.

Tablo 2.10: Orta Mahallesinin Hanesiz ve Başka Mahallede Kayıtlı Aile İsmi ve Kişi İsimleri

Aile İsmi	Şahıs İsmi	Kayıtlı Olduğu Mahaller	Hane
Gören Ömer oğlu	Vali Efendi	-	Hanesiz (Bila hane)
Ak Ömer oğlu	Hacı Ahmet ve Kardeşi Ali	İmam Bey	79.
Hersekli oğlu	Molla Mehmet	-	-
Emin oğlu İsmail oğlu	Mustafa	36. nüfus defteri hanesinde kayıtlı Karız Bahar oğlu Ahmet'in yanında kayıtlı	-
Hüseyin oğlu Mustafa oğlu	İmam Mehmet	1.nüfus defteri hanesinde kayıtlı	-
Hasan oğlu	Süleyman	-	-
Boşnak oğlu	Mustafa	-	-
Cerid oğlu	Hüseyin	-	-

Yukarıdaki tabloda Orta Mahallesi'nin hane numarası olmayan, kaydı başka mahallede ve nüfus defterinde olan aileler mevcuttur.

Gören Ömer oğlu Vali Efendi hanesiz kayıt olmuştur¹³⁶. Ak Ömer oğlu, Hacı Ahmet ve kardeşi Ali İmam Bey Mahallesi'nin 79. hanesine kayıt edilmiştir. Bu mahalleye nakil edilmiştir¹³⁷.

Mahalleden Hersekli oğlu Molla Mehmet'in aile ismi bulunmakta fakat hane numarası bilinmemektedir¹³⁸. Mahalleden nüfus defterinin 36. hanesine kayıtlı olan Karız Bahar oğlu Ahmet'in yanında kayıtlı olan Emin oğlu İsmail, oğlu İsmail bulunmaktadır¹³⁹.

¹³⁵ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 401-402.

¹³⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

¹³⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

¹³⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

¹³⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

Mahallenin birinci nüfus defteri hanesinde kayıtlı Hüseyin oğlu Mustafa'nın oğlu İmam Mehmet bulunmaktadır. Kendisi nüfus defterinin 1. hanesinde kayıtlıdır¹⁴⁰. Yine mahallede Mehmet ismi 2 defa kullanılmıştır. Diğer isimler birer defa kullanılmıştır.

Mahallede Hasan oğlu Süleyman¹⁴¹, Boşnak oğlu Mustafa¹⁴², Cerid oğlu Hüseyin¹⁴³ aile isimleri bulunmakta fakat hane numarası mevcut değildir.

Tablo 2.11: İmam Bey Mahallesi Hanesiz ve Başka Mahallede Kayıtlı Aile İsmi ve Kişi İsimleri

Aile İsmi	Şahıs İsmi	Kayıtlı Olduğu Mahaller	Hane
-	Mısırlı Mehmet	-	-
Çakırın Ali oğlu	Mustafa Efendi	-	-
-	Kargılı Osman	-	-
-	Ahmet	Orta Mahalle	11 (Ekmekçi Osman'ın Damadı)
İmam Hacı oğlu	Mustafa	-	-
Gönen Hacı oğlu	Mustafa	-	-

Tabloda İmam Bey Mahallesi'nde hanesiz, aile ismi olmayan ve temettüat kaydı başka hanede ve mahallede olan aileler yer almaktadır.

Mısırlı Mehmet'in aile ismi bulunmamaktadır. Hane numarası da belirtilmemiştir¹⁴⁴. Çakır'ın Ali oğlu Mustafa Efendi'nin hanesi belirtilmemiştir¹⁴⁵. Kargılı Osman'ın aile ismi kayıtlı olduğu hane numarası yazılmamıştır¹⁴⁶.

¹⁴⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

¹⁴¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

¹⁴² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 15.

¹⁴³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 15.

¹⁴⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

¹⁴⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

¹⁴⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

Orta Mahallesi'nin 11. hanesinde kayıtlı olan Ekmekçi Osman'ın Damatı Ahmet burada bulunmaktadır¹⁴⁷. Mahallede İmam Hacı oğlu Mustafa¹⁴⁸, Gönen Hacı oğlu Mustafa'nın¹⁴⁹ hane numarası belirtilmemiştir. Mahallede Mustafa ismi 3 defa kullanılmıştır. Osman, Ahmet ve Mehmet isimleri ise birer defa kullanılmıştır.

Mihre Hatun Mahallesi'nde 15, Orta Mahalle'de 8, İmam Bey Mahallesi'nde ise 6 tane hane numarası olmayan ve temettüat kaydı başka mahallede ve hanede kayıtlı olan aileler mevcuttur.

2.5. MESLEKİ BİLGİLER

Temettüat defterlerinin sosyal tarih bakımından önemli olan hususlardan birisi de hane reislerinin mesleklerinin kaydedilmesidir. 1256 (1840) tarihli defterlerde İmam, Muhtar gibi görevliler dışında sadece eşgal verip hane reisinin mesleğinin yazılmamasına rağmen 1260-61 (1844-45) tarihli defterlerde hane numarası üzerine Erbab-ı Ziraattan İdugi, çiftçi, gündelikçi, demirci, çulha, tüccar, kiracı gibi hane reisinin mesleği bulunmaktadır. Küçük köylerde halkın hemen hepsi sadece ziraat ve hayvancılıkla geçimini sağlamaktadır. Fakat ziraatla uğraşan herkes toprak sahibi değildir. Topraklara sahip olmayanlar, ailelerinin gücü ile toprağını işleyip ürününü kaldırmaya yetmeyen büyük toprak sahiplerinin yanında çalışmışlardır¹⁵⁰.

Mesleklerin belirtilmiş olması mahalle ya da köyde hangi zanaatın ne ölçüde geliştiğini tespit etmemizi sağladığı gibi gelirin meslekler arasındaki dağılımı da ortaya çıkarmaktadır¹⁵¹.

1260-61 (1844-45) tarihli temettüat defterlerinde araştırması yapılan Ankara eyaletinin Çankırı sancağına bağlı Kargı kazasının Mihre Hatun Mahallesi, Orta Mahallesi ve İmam Bey Mahallesi'nin mesleklerine ait çok fazla bilgi bulunmamaktadır. İmam, hatip, müezzin, amelelik, demircilik, hizmetkarlık, ticaret, kahvecilik gibi belli başlı meslekler bulunmaktadır. Bazı kişilerin meslekleri belirtilmemiştir. Bazı kişilerde vardır ki başkasının yardımıyla geçinmekte ihtiyar, sakat, yardıma muhtaç kimselerdir. Genel itibariyle mahallelerinin meslek grupları çeşitlilik göstermemektedir.

¹⁴⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

¹⁴⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

¹⁴⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

¹⁵⁰ Kütükoğlu, a.g.m., s. 402.

¹⁵¹ Kütükoğlu, a.g.m., s. 403.

Tablo 2.12: Mihre Hatun Mahallesi Meslek Bilgileri

Hane No	Hane Sahibi	Mesleği
1/1	Hatipzade Mustafa Efendi	Hatip Camii Kebir
2/2	Ayvat oğlu Hafız Mustafa	İmam Camii Kebir
3/3	Müezzın oğlu Osman	Müezzın Camii Kebir
4/4	Topal oğlu Ahmet	Merkumun Oğlunun Mukayyetlikten Mahyesi
5/5	Topal oğlu Mehmet	Ticaret
7/7	Yanık oğlu Hacı Hasan	Ticaret
11/11	Nasrullah oğlu Ebu Bekir ve Kardeşi Ali	Ticaret
12/12	Cenk oğlu İbrahim	Ticaret
13/13	Kantar oğlu İbrahim	Ticaret
15/15	Koca Hasan oğlu Osman Kardeşi Hüseyin	Ticaret
16/16	Hacı Ali oğlu Süleyman	Ticaret
18/18	Uzun Mehmet oğlu Mehmet	Sandaldan Çerağlık Mahyesi
21/21	Hacı Pehlivan oğlu İbrahim	Ticaret
24/24	Mısırlı Mehmet	Ticaret
25/25	Hacbe oğlu Mehmet	Ticaret
29/29	Boyacı Deli Mehmet ve oğlu Mustafa	Ticaret
30/30	Deli Mehmet oğlu Hüseyin	Ticaret
31/31	Kodaman oğlu Mehmet ve Kardeşi Salih	Ticaret
35/35	Değirmenci Abdullah	Ticaret
36/36	Hacı Pehlivan oğlu Osman	Ticaret
38/38	Hacı Pehlivan oğlu Hasan	Ticaret
39/39	Ayvat oğlu İsmail	Amelelik
40/40	Ayvat oğlu Osman	Ticaret
41/41	Cenk oğlu İsmail	Merkumun Ticaretinden Ba-berat Şerif
42/42	Boyacı oğlu Mustafa	Ticaret
43/43	Kereseli oğlu Hasan	Ticaret
44/44	Nasrullah oğlu Salih	Ticaret

45/45	Ekmekçi oğlu Mustafa	Ticaret
47/47	Kasap Ali oğlu Yusuf	Ticaret
48/48	Kasap Ali oğlu Mustafa	Ticaret
50/50	Terzi Ali oğlu Halil	Hizmetkarlık
51/51	Eyvan oğlu Hüseyin	Ticaret
52/52	Eyvan oğlu Mehmet'in oğlu Mustafa	Ticaret
54/54	Naki oğlu Halil	Ticaret
55/55	Timurlu Mustafa	Ticaret
56/56	Gömeç oğlu Halil	Süvari Asakir-i Şahanede tekaütlük mahyesi
58/58	Gören Bekir oğlu Bekir	Ticaret şunun bunun işleriyle geçinmekte
59/59	Yerköklü oğlu Mustafa	Ticaret
60/60	Kahveci Hacı Hüseyin	Kahvecilikten ticaret
61/61	Türkmenoğlu Ali	Der Aliye'de Tebaalık ile el-yevm mukim
62/62	Cebeci oğlu Mustafa	Ticaret
64/64	Semerci oğlu Hasan	Ticaret
65/65	Boyacı Oğlu Mehmet	Fakrul Hal ve Sahibi özr
66/66	Ayvat oğlu Ömer	Ticaret
67/67	Cerrah oğlu Mustafa	Ticaret
68/68	Deveci oğlu Mehmet ve Mustafa	Asakir-i Şahane
69/69	Deveci oğlu Derviş Ahmet	Ticaret
70/70	Karaca oğlu Hüseyin ve kardeşi Hasan	Asakir-i Nizamiye (Hüseyin) Der Aliyye (Hasan)
71/71	Burdurmacı oğlu Mustafa ve kardeşi Hüseyin	Asakir-i Şahanede (Hüseyin) Der Aliyye (Mustafa)
73/73	Kebş (gebeş) oğlu Ali	Der Aliyyede Teb'alık ile mukim
75/75	Kara Ali oğlu Ahmet	An-Asıl Zeytun kasabasından olup mahallede teehhülen iskan etmiş
76/76	Suzan oğlu Mustafa	Asakir i Nizamiye-i Şahane
77/77	Yusuf oğlu Yakup	Asakir i Nizamiye-i Şahane
Orta Mahallenin 42. Hanesine	Asalı oğlu İsmail	Asakir i Nizamiye-i Şahane
Orta Mahallenin 35. Hanesine	Derviş Kebir	Merkum alil Meflûç ve Sail-i Mukarrasından olduğu

Yukarıdaki tabloda 1260-61 (1844-45) tarihli temettuat defterlerinde kayıtlı olan Mihre Hatun Mahallesi'nin meslek bilgilerini görmekteyiz.

Temettuat defterlerinde, meslek bilgileri hane sahipleriyle ilgili tanıtım cümlesinin başlangıç kısmının üzerinde ve sağdan sola hafif eğik şekilde yazılmaktadır. İlk bilgiler genelde köy imamlarından bahsetmektedir¹⁵².

İncelemiş olduğumuz mahallelerin meslek bilgilerine baktığımızda, meslekler başlangıç kısmında yer almıştır. Genel olarak meslekler hane sahiplerinin toplam temettuatının yanı başına yazılmıştır. Mihre Hatun Mahallesi'nin ilk üç hanesinin bilgileri başlangıç kısmında yer almıştır.

1 numaralı hanede ikamet eden Hatipzade Mustafa Efendi'nin mesleği hatipliktir. Camii Kebir (Büyük Camii)'de hatiplik yapmaktadır. Hatip, Camide hutbe okuyan güzel, düzgün konuşan kişiye denilmektedir¹⁵³.

2 numaralı hanenin sahibi Ayvat oğlu Hafız Mustafa'nın mesleği ise imamdır. Büyük Camii imamıdır. Osmanlı Devleti'ne imamlar, Müslümanlara hizmet eden, kadrolar içinde geniş yer kaplar ve hizmet alanları çok geniştir. Toplumda mahalle imamları ayrı bir konumda ve sivil ve asker kesimlere hizmet verir. Özel ve resmi kimseler içinde geniş ve kitle oluşturmuştur. İmamlar; kadroların yapması gereken birçok işte onların tabi yardımcısıdır. Köy ve mahalle imamları nikah işlemleriyle ilgili işleri yürütmesi dikkat çekici görevidir¹⁵⁴.

3 numaralı hane sahibi Müezzın oğlu Osman'ın mesleği ise müezzindir. Kişi, Büyük Camii'de müezzindir. Müezzın ezan okuyan kişiye denmektedir¹⁵⁵.

Mihre Hatun Mahallesi'nin meslek bilgilerine baktığımızda çok çeşitli meslek gruplarının olmadığı görülmektedir.

4, 6, 8, 9, 10, 14, 17, 19, 20, 22, 23, 26, 27, 28, 32, 33, 34, 46, 49, 53, 57, 63, 72, 74 numaralı hanelerin herhangi bir meslek bilgisi bulunmamaktadır. Mahalledeki kişiler genel olarak ticaret ile ilgilenmişlerdir.

¹⁵² Kolay, *a.g.m.*, s. 140.

¹⁵³ Devellioğlu, *a.g.m.*, s. 340.

¹⁵⁴ Mustafa Sabri Küçükbaşcı, (2000), "İmam", *DİA*, Cilt: 22, s. 178-181.

¹⁵⁵ Develioğlu, *a.g.m.*, s. 771.

39. hane sahibi amelelik¹⁵⁶ yapmaktadır. 50 numaralı hane sahibinin hiçbir şeyi olmayıp hizmetkarlık¹⁵⁷ ile geçinmektedir.

56. hane sahibi Süvari Asakir-i Şahaneden emekli aylığı bulunmaktadır. 58. hane sahibinin hanesi ve yarım bağından başka bir şeyi bulunmayıp başkalarının yardımı ile geçimini sağlamaktadır.

Hane 60'ın sahibinin hiçbir şeyi yoktur. Kahvecilik ile geçimini sağlamaktadır.

Hane 61'in sahibinde hiçbir şey bulunmamaktadır. Kendisi Filiz Bozok sancağından olup mahalleye evlenerek yerleşmişse de şu anda Der Aliye'ye gidip ikamet etmiştir.

65. numaralı hane sahibinin hiçbir şeyi bulunmamaktadır. Kişinin fakir olduğunu ve yardım ile geçirmekte olduğunu görmekteyiz.

68. numaralı hane sahiplerinin Pederi 58 senesinde vefat etmiştir. Emlak ve arazileri taksim olmuştur. Mustafa ise Asakir-i Nizamiye-i Şahane'ye gitmiştir.

70. hane sahibinin az miktarda arazisi varsa da Hüseyin Asakir-i Nizamiyeden'dir. Hasan ise Der Aliye'de bulunmaktadır.

71.hane sahibi Hüseyin Asakir-i Şahanede'dir. Kardeşi Mustafa ise Der Aliye'de bulunmaktadır. 73. hane sahibi ise Der Aliye'de ikamet etmektedir.

75. hanede oturan kişi An Asıl Zeytun kazasındadır. Mahalleye evlenip yerleşmiş olduğunu görmekteyiz ve temettüatı bulunmamaktadır.

76. ve 77. hane sahipleri Asakir-i Nizamiye-i Şahanede bulunmaktadırlar.

Mihre Hatun Mahallesi'nde hanesi bulunmayan aileler mevcuttur. Bazı aileler ise başka mahallede kayıtlı bulunmaktadır.

Orta Mahalle'nin 42. hanesinde Çeri oğlu Mustafa'nın temettüatına kayıtlı Asalı oğlu İsmail bulunmaktadır. Kendisi Asakir-i Nizamiye-i Şahane'ye girmiştir. Meslek bilgisi bulunmamaktadır¹⁵⁸.

¹⁵⁶ Gündelik ile çalışan işçi.

¹⁵⁷ Hizmet eden kişi, hizmetçi.

¹⁵⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 20.

Orta Mahallesi'nin 35. hanesine kayıtlı Baba oğlu Hasan temettüata kayıtlı olan Derviş Kebir'in hiçbir şeyi yoktur. Kendisi alil, kör ve dilencidir. Yardıma muhtaç bir durumdadır¹⁵⁹.

Mahallede hanesi bulunmayan Derviş Ahmet Baba oğlu Ali bulunmaktadır. Şahsın çocuğu bulunmadığı için mirasçıları bulunmamaktadır. Arazi tapusu yabancılara intikal etmiş ve malı mülkü varisler arasında taksim olmuştur¹⁶⁰. İmam Bey Mahallesi'nin 45. hanesine kayıtlı Taalluk oğlu Hasan'ın temettüatına kayıtlı olan Taalluk oğlu Kadir'in emlak, arazi ve hayvanı bulunmamaktadır. Başkasının yardımıyla geçinmektedir¹⁶¹. Hanesi bulunmayan bir diğer kişi de Sarı Ali oğlu Ahmet'tir. Şahsında çocuğu bulunmamaktadır¹⁶².

İmam Bey Mahallesi'nin 58. hanesinde Şamdancı oğlu Ahmet'in temettüatına kayıtlı Köse Ahmet oğlu Eytam Mehmet bulunmaktadır. Şahsın az bir arazisi vardır¹⁶³. Yine mahallede hanesi bulunmayan başka bir ailede Fetelli oğlu Ahmet'tir. Şahsın çocuğu yoktur. Arazi ve tapusu mirasçıları bulunmadığından yabancılara intikal etmiştir. Mülk ve eşyaları varisleri arasında taksim olmuştur¹⁶⁴. Mahallede Cerid oğlu Mustafa'nın da çocuğu bulunmamaktadır. Arazi ve tapusu yabancılara intikal etmiştir¹⁶⁵. Yine mahallede hanesi olmayan Yumuk oğlu Mehmet'in çocuğu bulunmamaktadır. Arazi, hayvanı yoktur¹⁶⁶.

Hanesi olmayan başka bir aile ise Yurtvermecı oğlu Mehmet'in çocuğu yoktur. Emlak arazi ve hayvanı bulunmamaktadır¹⁶⁷. Yine Şeyh oğlu Yakup Ağa¹⁶⁸ ve Sağır Osman'ın¹⁶⁹ çocukları yoktur. Arazi tapuları yabancılara intikal etmiştir. Mal mülkleri varisleri arasında taksim edilmiştir.

¹⁵⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 20.

¹⁶⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

¹⁶¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

¹⁶² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

¹⁶³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

¹⁶⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

¹⁶⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

¹⁶⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

¹⁶⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

¹⁶⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

¹⁶⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

Mahallede hanesi olmayan Dikbasan oğlu Ahmet'in de çocuğu yoktur. Malı ve mülkü azdır¹⁷⁰. Yine Hacı Ali oğlu Ali'nin 57 senesinde vefat etmiştir. Emlak ve hayvanı yoktur¹⁷¹.

Mihre Hatun Mahallesi'nin hanesi olmayan ailelerinin meslek bilgileri de bulunmamaktadır.

¹⁷⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

¹⁷¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

Tablo 2.13: Orta Mahallenin Meslek Bilgileri

Hane No	Hane Sahibi	Mesleği
1/1	İmam Ali Efendi ve Kardeşi Şakir	Mahalle İmamı
2/2	Çene oğlu Hasan Ağa	Ticaret
3/3	Hacı Hüseyin oğlu Hacı Ahmet	Ticaret
6/6	Dürzi Molla Osman	Ticaret
7/7	Bali Veli oğlu İsmail	Amelelik
8/8	Yağmacı oğlu Mehmet	Teymürcilik (Demircilik)
9/9	Mustafa Ağa Mehmet ve Damadı Süleyman	Ticaret
10/10	Duhancı oğlu İsmail	Ticaret
11/11	Ekmekci oğlu Osman ve Damadı Ahmet	Ticaret
12/12	Akça oğlu Bekir	Ticaret
17/17	Kağrı oğlu Mehmet	Ticaret
18/18	Sarı Ali oğlu Osman	-
24/24	Deli Mustafa oğlu Mustafa	-
26/26	Kara oğlu Osman	Ticaret
30/30	Berber oğlu Mustafa	Asakir-i Şahane
32/32	Yusuf oğlu Salih	Ba- berat Şerifi Teymürcilik
36/36	Kantarcı oğlu Ahmet	Ticaret
37/37	Bali oğlu Molla Mehmet	Ticaret
39/39	Hacı Halife Hasan	Ticaret
40/40	Hacı Gönen oğlu Ali	Ticaret
45/45	Dülger oğlu Salih	Ticaret
47/47	Dülger oğlu Himmet	-

Yukarıdaki tabloda 1260-61 (1844-45) tarihli temettuat defterlerinde kayıtlı olan Orta Mahallesi'nin meslek bilgileri bulunmaktadır. Orta Mahalle'nin meslek bilgileri çok çeşitli olmamakla birlikte genelde ticaret ile ilgilendiklerini görmekteyiz. Ayrıca hanesi bulunmayan ve temettuatı başka mahallede bulunan aileler bulunmaktadır.

Orta Mahallesi'nde 47 hane bulunmaktadır. 7 ailenin ise hanesi bulunmamakta ve başka mahallede kayıtlı olduğunu görmekteyiz.

1 numaralı hanede İmam Ali Efendi ve kardeşi Şakir oturmaktadır. Hane sahibinin mesleği imamdır. Mahallenin imamıdır. 2, 3, 6, 9, 10, 11, 12, 17, 26, 36, 37, 39, 40, 45 numaralı hane sahipleri ticaret ile ilgilenmişlerdir. Ayrıntılı bir meslek bilgisi bulunmamaktadır.

Hane 7'deki Bali Veli oğlu İsmail amelelik yapmaktadır. 8. numaralı hane sahibi Yağmacı oğlu Mehmet Teymürcilik (demirci) yapmaktadır. Meslek olarak demircilik ile ilgilenmiştir.

Demircilik gibi meslekler köyün ziraatta kullanıldığı araç ve gereçlerin teminini sağlamak açısından kendi kendine yettiğinin kanıtı sayılmaktadır¹⁷².

18 numaralı hane sahibinin bağdan başka bir şeyi bulunmamaktadır. 24 numaralı hanenin de meslek bilgisi bulunmamaktadır. 30 numaralı hane sahibi Asakir-i Şahanede'dir. 32. hane sahibinin de mesleği demircidir. 47. hane sahibinin mesleği yoktur. Başkalarının yardımı ile geçinmektedir.

Mahallede 4, 5, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 33, 34, 35, 38, 41, 42, 43, 44, 46 numaralı hanelerin meslek bilgileri bulunmamaktadır.

Orta Mahalle'de hane numarası olmayan ve temettüat kaydı başka mahallede ve hanede kayıtlı ailelerin olduğunu belirttik. Bu aileleri tabloya yerleştirmedik.

Orta Mahalle'de adı geçen fakat hanesiz kayıt olan Gören Ömer oğlu Veli Efendi'nin meslek bilgisi bulunmamaktadır¹⁷³. Mahalledeki bir diğer aile ise Ak Ömer oğlu Hacı Ahmet ve kardeşi Ali'dir. Emlak arazi ve hayvan ve ganimetleri İmam Bey Mahallesi'nde 79. hanede kayıtlıdır. Aile İmam Bey Mahallesi'ne nakil edilmiştir. Meslek bilgisi bulunmamaktadır¹⁷⁴.

Orta Mahalle'de adı geçen başka bir aile ise Hersekli oğlu Molla Mehmet'tir. Kişinin çocuğu yoktur. Meslek bilgisi bulunmamaktadır¹⁷⁵. 36. nüfus defteri hanesinde kayıtlı olan Karız Bahar oğlu Ahmet'in yanında kayıtlı Emin'in oğlu İsmail oğlu

¹⁷² Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 403.

¹⁷³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

¹⁷⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

¹⁷⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

Mustafa'nın meslek bilgisi yoktur¹⁷⁶. Yine birinci nüfus defterinde kayıtlı olan Hüseyin oğlu Mustafa'nın oğlu Eytam Mehmet bulunmaktadır. Meslek bilgisi bulunmamaktadır¹⁷⁷.

Hanesini bilmediğimiz ailelerden birisi de Hasan oğlu Süleyman'dır. Şahsın çocuğu yoktur, meslek bilgisine sahip değiliz¹⁷⁸. Aynı şekilde Boşnak oğlu Mustafa'nın hanesi yoktur. Herhangi bir meslek bilgisi de bulunmamaktadır¹⁷⁹. Yine Cerid oğlu Hüseyin'in de çocuğu yoktur. Arazi tapusu yabancılara intikal etmiş, mesleği hakkında bilgi bulunmamaktadır¹⁸⁰.

Tablo 2.14: İmam Bey Mahallesi Meslek Bilgileri

Hane No	Hane Sahibi	Mesleği
3/3	Hatip oğlu Ömer Ağa	Ticaret
7/7	Küçük İsmail oğlu Hüseyin ve Kardeşi Osman	Ticaret
15/15	Köse oğlu Ali	Ticaret
19/19	Silahşör oğlu Mehmet	Ticaret
20/20	Hacı Fikir oğlu Mustafa	Ticaret
23/23	Koç Ağa oğlu Ahmet ve Kardeşi İbrahim ve Mustafa	Ticaret
34/34	Civelek oğlu Mehmet	Ticaret
35/35	Gören oğlu Mehmet ve Kardeşi Hasan	Ticaret
36/36	Gömeç oğlu Hasan	Ticaret
38/38	Açıkbaş oğlu Ali	Ticaret
43/43	Dinkaz oğlu Mustafa	Fakir ül Hal, Yardım ile geçinmekte
46/46	Hanlı oğlu Süleyman	Ticaret
47/47	Ekmekçi oğlu Mehmet	Ticaret
48/48	Laklak oğlu Hasan	Ticaret
50/50	Murtaza oğlu Mustafa ve Kardeşi Mehmet	Ticaret
52/52	Kadı Mehmet oğlu Ahmet	Ticaret

¹⁷⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

¹⁷⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

¹⁷⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

¹⁷⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 15.

¹⁸⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 15.

54/54	Berber oğlu Ahmet	Ticaret
55/55	Dipsiz oğlu Osman	Harcı Furundan Çerağlık Mahyesi
56/56	Deli Süleyman oğlu Koç Mehmet	Sandal-ı Hümayundan Çıraklık Mahyesi
57/57	Kıvrak oğlu Hüseyin	Ticaret
59/59	Gömeç oğlu Mehmet	Ticaret
60/60	Deli Ahmet oğlu Mehmet	Ticaret
63/63	Semerci oğlu Abdullah	Ticaret
64/64	Temurci oğlu Veli	Ticaret
65/65	Ebubekir Ağaoğlu Salih	Der Aliyye’de ilim tahsilinde
70/70	Topal Osmanoğlu Abdullah Diğer Kardeşi Ebubekir	-
71/71	Bekçi Osman oğlu Mehmet	Dersaadette
72/72	Molla Bekir oğlu Ali	Ticaret
74/74	Ömer oğlu Mustafa	Hizmetkarlık
76/76	Eski Mehmet oğlu Mehmet	Ticaret
77/77	Süleyman Ağa oğlu İsmail	Ticaret
79/79	Ali Ömer oğlu Hacı Ahmet Kardeşi Ali	Ticaret
80/80	Bağcı oğlu Hasan	Ticaret
81/81	Dağlı İsmail	Hizmetkarlık
82/82	Dağlı Süleyman	Ticaret
83/83	Gençosman oğlu Osman	Ticaret
87/87	Lak lak oğlu Hasan	Ticaret
88/88	Şamdancı oğlu Ali ve Kardeşi Mehmet	
89/89	Semerci oğlu Hasan	Ticaret

Yukarıdaki tabloda 1260-61 (1844-45) tarihli temettuat defterlerinde kayıtlı olan İmam Bey Mahallesi’nin meslek bilgileri yer almaktadır. Araştırma yapılan İmam Bey Mahallesi’nin meslek bilgilerine baktığımızda belirli meslekler bulunmaktadır.

3, 7, 15, 19, 20, 23, 34, 35, 36, 38, 46, 47, 48, 50, 52, 54, 57, 59, 60, 63, 64, 76, 77, 79, 80, 82, 83, 89 numaralı hane sahiplerinin meslekleri hakkında ayrıntılı bilgiler bulunmamaktadır. Fakat hane sahipleri ticaret ile ilgilenmişlerdir.

43 numaralı hane sahibinin hiçbir şeyi yoktur. Hanesinden başka bir şeyi bulunmamaktadır.

55 numaralı hane sahibi Harcı Furundan (çerağlık mahyesi) çıraklık aylığı ile geçinmektedir.

56. hane sahibi ise Sandaldan (çerağlık mahyesi) çıraklık aylığı bulunmaktadır. 65. hanede oturan kişi Der Aliye'de ilim tahsilinde bulunmaktadır.

71 numaralı hanenin sahibi Dersaadet'te bulunmaktadır. 74. hanede ikamet eden hane sahibinin hanesinden başka bir şeyi bulunmamaktadır. Hizmetkarlık yapmakta, başkasının yardımı ile geçinmektedir. 81. hane sahibinin yarım dönüm bağdan başka bir şeyi yoktur. An Asıl Boyabad kazasındandır. Hizmetkarlık ile geçinmektedir. Yine 82. hane sahibi ise An Asıl Boyabad kazasındandır. Mahalleye 58 senesinde evlenip gelmiştir. Ticaret ile uğraşmaktadır. 87 numaralı hanenin de yarım dönüm arazisinden başka hanesi dahi yoktur. 88. hane sahibinin de emlak ve arazi ve eşyası dahi bulunmamaktadır.

İmam Bey Mahallesi'nde hanesi yazılmayan ailelerden Mısırlı Mehmed'in çocuğu yoktur. Emlak arazi ve hayvanı dahi yoktur. Başkasının yardımı ile geçinmektedir¹⁸¹. Diğer bir aile ise, Çakır'ın Ali oğlu Mustafa Efendinin mesleği hakkında bilgi yer almamaktadır¹⁸².

Mahallede diğer bir aile ise Kargılı Osman'ın çocuğu yoktur. Arazisi tapusu yabancılara intikal etmiştir. Mülk, eşyası ve borçları alacaklılar arasında taksim edilmiş, meslek bilgisine rastlanılmamıştır.¹⁸³Yine Orta Mahallenin 11. hanesinde kayıtlı olan Ekmekçi Osman'ın damadı Ahmet'in emlak, arazi hayvanı ve temettüatından başka bir şeyi bulunmamaktadır¹⁸⁴. Mahalledeki diğer aile ise İmam Hacı oğlu Ahmet'in çocuğu yoktur. Hiçbir şeyi bulunmamakla birlikte, yardımlarla geçinmektedir¹⁸⁵. En son aile ise Gönen oğlu Hacı Mustafa emlak arazi hayvan sairesi bulunmamaktadır. Hizmetkarlık ile geçinmektedir¹⁸⁶.

¹⁸¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

¹⁸² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

¹⁸³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

¹⁸⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

¹⁸⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

¹⁸⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

1260-61 tarihli temettuat defterlerinde Kargı kazasına bağlı olan, Mihre Hatun Mahallesi, Orta Mahalle ve İman Bey Mahalleleri'nde çok çeşitli meslekler bulunmamaktadır. Genel olarak ticaret ile ilgilenmişlerdir. Bazı hanelerin meslekleri hakkında bilgi mevcut değildir. En belirgin hizmetkarlık, amelelik, demircilik, imam, hatip, müezzin gibi meslekler bulunmaktadır.

2.6. TARIMSAL FAALİYETLER

Tarım sanayi öncesi dönemlerde halkın önemli geçim kaynağı ve devletlerin iktisadi yapısının temelini meydana getirmektedir. Batıda Sanayi İnkılabının ortaya çıkmasıyla beraber bu durum değişmiş ve üretim makineler sayesinde yapılmıştır. Sanayi inkılabını yaşayan ülkelerin ekonomisinde ise ithalat önemli bir durum haline gelmiştir. Bu dönemlerde Osmanlı Devleti bütçesinin önemli bir kısmı tarımsal ürünlerden elde edilen vergiler sayesinde oluşmaktadır. Osmanlı Devleti yönetim birimlerine ayrılırken bu esas gözetilmiş, toprağın kullanımında süreklilik ön planda tutulmuş ve bu yönde yasalar oluşturulmuş ve cezalar yürürlüğe girmiştir¹⁸⁷.

Temettuat defterlerinde hane reislerinin tarla, bağ, bahçe, bostan gibi gayrimenkulleri ayrıntılı bir şekilde verilmiştir. Ancak bu kısımda 1256 ve 1260-61 tarihli defterler arasında farklar vardır. Şöyleki, birincilerde tarla, bağ, bahçe gibi ekili ve dikili gayrimenkullerin dönüm olarak yüzölçümü; ev, dükkan, kahvehane gibi binaların adeti ile altında kıymetleri bulunmaktadır. Bu sayımlarda kıymetlerinin değil, yıllık gelirlerinin bilinmesi önemli olduğu için ilk bilgiler yetersiz görülmüş ve 1261 (1845)'de değişiklik yapılarak bilgilerinden “kıymet” hanesi çıkarılmış yerine “hasılatı seneviyesi” eklenmiştir¹⁸⁸.

Temettuat defterlerinde ekili, dikili tarlalar “mezru tarla” olarak yazılmıştır. Kiraya verilen tarlalar ile o yıl boş bırakılanlar ise ayrı bir şekilde yazılmıştır. Her şahsın neler ektiği ve ne kadar mahsul almış olduğu vereceği öşür 1260-1261 tarihli defterlerde kayıt altına almıştır¹⁸⁹.

¹⁸⁷ Kolay, *a.g.m.*, s. 143.

¹⁸⁸ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 405.

¹⁸⁹ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 406.

1260-1261 (1844-45) tarihli temettuat defterlerinde Kargı kazasına bağlı Mihre Hatun Mahallesi, Orta Mahalle ve İmam Bey Mahallesi'nin mezru tarlası ve gayrimezru tarlaların dönüm ve toplam hasılatları incelenmektedir.

Tablo 2.15: Mihre Hatun Mahallesi Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirler

Hane No	Hane Sahibi	Mezru Tarla	Senelik Hasılat				Gayrimezru Tarla	Kiradaki Tarla	Senelik Hasılat				Ortakçılık	Senelik Hasılat			
		Dönüm	1260	1261	Öşür	Toplam	Dönüm	Dönüm	1260	1261	Öşür	Toplam	Dönüm	1260	1261	Öşür	Toplam
1/1	Hatipzade Mustafa Efendi	4	80	50	8	72											
2/2	Ayvat oğlu Hafız Mustafa	3	80	20	8	72											
3/3	Müezzın oğlu Osman	2	35	20	3,5	31,5											
4/4	Topal oğlu Ahmet	2,5	110	50	11	99											
5/5	Topal oğlu Mehmet Efendi	3	205	100	20,5	184,5											
6/6	Şaban oğlu Mustafa	8	305	100	30,5	274,5											
7/7	Yanık oğlu Hacı Hasan	15	805	500	80,5	724,5	15										
8/8	Hatip oğlu Ahmet Efendi	4	100	50	10	90											
9/9	Şaban oğlu Mehmet Ağa ve Kayı Salih	10	530	100	50,5	479,5											
10/10	Nasrullah oğlu Ömer	6	620	60	62	558											
11/11	Nasrullah oğlu Ebubekir ve Kardeşi Ali	5	150	50	15	135											

12/12	Cenk oğlu İbrahim	1,5	35	20	3,5	31,5											
13/13	Kantar oğlu İbrahim						1,5										
14/14	Cenk oğlu Mehmet	2	130	100	13	117											
15/15	Koca Hasan oğlu Osman ve Kardeşi Hüseyin	1,5	95	50	9,5	85,5											
16/16	Hacı Ali oğlu Süleyman	3	60	50	6	54	5										
17/17	Hasan Fariz oğlu Mustafa	2,5	405	80	40,5	364,5											
18/18	Uzun Mehmet oğlu Mehmet	1,5	185	50	18,5	176,5*											
19/19	Zarin oğlu Hasan	12	600	100	60	540											
20/20	Zarin oğlu Ahmet ve Osman ve Oğlu Mustafa	6	250	100	25	225											
21/21	Hacı Pehlivan oğlu İbrahim	3	255	60	25,5	229,5											
22/22	Şişman oğlu Hüseyin	3	90	50	9	81											
23/23	Hacı Ali oğlu Raşid	6,5	300	100	30	270											
24/24	Mısırlı Mehmet	5,5	405	30	40,5	364,5											
25/25	Hacbe oğlu Mehmet	4	110	50	11	99	1.5										

26/26	Değirmenci Mehmet	6	200	100	20	180											
27/27	Dideban Hüseyin												75	0	7,5	67,5	
28/28	Kel Bekir oğlu Mehmet	4,5	310	120	31	279											
29/29	Boyacı Deli Mehmet ve Oğlu Mustafa	4	115	20	11,5	103,5											
30/30	Deli Mehmet oğlu Hüseyin												50	0	5	45	
31/31	Kodaman oğlu Mehmet ve Kardeşi Salih	6	315	200	31,5	283,5											
32/32	Karaca oğlu Derviş Hüseyin	Yarım Dönüm	10	0	1	9											
33/33	Lütfi oğlu Mustafa	2	150	50	15	135											
34/34	Helvacı Abdullah	2	225	60	22,5	202,5											
35/35	Değirmenci Abdullah	3	90	50	9	81											
36/36	Hacı Pehlivan oğlu Osman	3	210	100	21	189											
37/37	Hacı Pehlivan oğlu Mehmet	6,5	425	100	42,5	382,5											
38/38	Hacı Pehlivan oğlu Hasan	1,5	70	50	7	63											
39/39	Ayyat oğlu İsmail																

40/40	Ayyat oğlu Osman	1	10	0	1	9											
41/41	Cenk oğlu İsmail	2	65	0	6,5	58,5											
42/42	Boyacı oğlu Mustafa	1,5	100	50	10	90											
43/43	Kareseli oğlu Hasan	1	50	20	5	45											
44/44	Nasrullah oğlu Salih	2	20	30	2	18											
45/45	Ekmekçi oğlu Mustafa	9	160	100	16	144											
46/46	Mariz oğlu Mehmet	1,5	85	50	8,5	76,5											
47/47	Kasap Ali oğlu Yusuf	3	235	100	23,5	211,5											
48/48	Kasap Ali oğlu Mustafa	8	230	100	23	207											
49/49	Kızıl oğlu Mustafa												95		9,5	85,5	
50/50	Terzi Ali oğlu Halil	0	-	-	-	-											
51/51	Eyvan oğlu Hüseyin	Yarım Dönüm	65	50	6,5	58,5											
52/52	Eyvan oğlu Mehmet	1,5	35	20	9,5	31,5											
53/53	Kel Hasan oğlu Hüseyin	3	60	50	6	54											
54/54	Naki oğlu Halil	3	95	50	9,5	85,5											

55/55	Timurlu Mustafa	3	45	30	4	41											
56/56	Gömeç oğlu Halil	3	70	50	7	63											
57/57	İnce oğlu Ömer	3	115	50	11,5	103,5											
58/58	Gören Bekir oğlu Bekir																
59/59	Yerköklü oğlu Mustafa	Yarım Dönüm	85	50	8,5	76,5											
60/60	Kahveci Hacı Hüseyin																
61/61	Türkmen oğlu Ali																
62/62	Cebeci oğlu Mustafa	3	35	20	3,5	31,5											
63/63	Uzun Ömer oğlu Hasan	2	80	50	8	72											
64/64	Semerci oğlu Hasan	8	580	100	58	522											
65/65	Boyacı oğlu Mehmet																
66/66	Ayvat oğlu Ömer	5	105	50	10,5	94,5											
67/67	Cerrah oğlu Mustafa	1				36	Yarım Dönüm										
68/68	Deveci oğlu Mehmet ve Mustafa																
69/69	Deveci oğlu Derviş Ahmet	2	70	50	7	63	1,5										

70/70	Karaca oğlu Hüseyin ve Kardeşi Hasan																
71/71	Burdurmacı oğlu Mustafa ve Kardeşi Hüseyin	Yarım Dönüm	18	0													
72/72	Kara Ali oğlu ve Kardeşi Ahmet	1	25	30	2,5	22,5*											
73/73	Kebş (Gebeş) oğlu Ali						1	50	20		50						
74/74	Çene oğlu Mehmet	2	110	50	11	99											
75/75	Kara Ali oğlu Ahmet	Yarım Dönüm	9	0													
76/76	Suzan oğlu Mustafa	3	70	20	7	63											
77/77	Yusuf oğlu Yakup	4	54	30		54											
Orta Mahalleden 42. Hanede Kayıtlı	Asalı oğlu İsmail						1,5	30	00		30						
Toplam		232	10.741	3.990	1.069	9.697	25	2,5	80	20		80		220		22	198

Yukarıdaki tabloda Mihre Hatun Mahallesi'nin arazi ve araziden elde edilen yıllık hasılatları yer almaktadır. Mahallede mezru tarla çok fazladır. 13, 27, 30, 39, 51, 58, 60, 61, 65, 68, 70 numaralı hanelerin mezru tarlası bulunmamaktadır.

1260-61 yıllarındaki sayımda “mezru” ve “gayrimezru” tarlalar ayrı ayrı gösterilmiştir. Ekili olan tarlalar, hem boş bırakılanlara hem de kiraya verilen tarlalara göre çok fazladır¹⁹⁰.

Temettuat defterlerindeki Mihre Hatun Mahallesi'nin kayıtlarını incelediğimizde 7, 13, 16, 25, 50, 67, 69, 71 numaralı hanelerin gayrimezru tarlaları mevcuttur.

Nadasa bırakılan araziler gayrimezru tarlalardır. Üretimin kaliteli olması için çiftçiler, arazilerin bir kısmını bir sene boş bırakmışlardır. Mezru tarlaların senelik hasılatları belirtilmişken, gayrimezru tarlalardan ürün elde edilmediği için yıllık hasılat belirtilmemiştir.

7 numaralı hane sahibi Yanık oğlu Hasan'ın 15 dönüm mezru tarlası mevcuttur. 1260 yılı hasılatı 805 kuruş, 1261 yılı 500 kuruştur. Öşür miktarı 80,5 kuruştur. Toplam hasılatı 724,5 kuruş olarak hesaplanmıştır. En fazla dönüm ve hasılat bu haneye aittir. Ayrıca hane sahibinin 15 dönümlük gayrimezru tarlası bulunmaktadır¹⁹¹.

9 numaralı hane sahibi Şaban oğlu Mehmet Ağa ve Kayı Salih'in 10 dönüm mezru tarlası bulunmaktadır. 1260 yılında 530, 1261 yılı 100 kuruş hasılatı vardır. Öşür miktarı 50,5 kuruştur. 1260 yılında öşür miktarı düşülmüş, toplam hasılatı 479,5 kuruştur. Dönümü ve hasılatı yüksek olan hanelerden biridir¹⁹². 13 numaralı hanede ikamet eden Kantar oğlu İbrahim'in mezru tarlası bulunmamaktadır. Fakat hane sahibinin 1,5 dönüm gayrimezru tarlası mevcuttur¹⁹³. 16 numaralı hane sahibi Hacı Ali oğlu Süleyman'ın 3 dönüm mezru tarlası mevcuttur. Hasılatı 54 kuruştur. Hane sahibinin 5 dönümlük gayrimezru tarlası vardır¹⁹⁴. 19 numaralı hanede ikamet eden Zarin oğlu Hasan'ın 12 dönüm mezru tarlası mevcuttur. 1260 yılı hasılatı 600, 1261 yılı

¹⁹⁰ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 405.

¹⁹¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 3.

¹⁹² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 4.

¹⁹³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 5.

¹⁹⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 6.

hasılatı ise 100 kuruştur. Öşür miktarı 60 kuruş, 1260 yılından düşülmüştür. Toplam hasılatı 540 kuruştur. Hanenin, dönümü ve hasılatı diğer hanelere göre fazladır¹⁹⁵.

25 numaralı hane sahibi Hacbe oğlu Mehmet'in 1,5 dönümlük gayrimezru tarlası bulunmaktadır¹⁹⁶. Hane 27'deki Dideban Hüseyin'in ortak tarlası mevcuttur. Dönümü belirtilmemiştir. Hasılatı 67,5 kuruştur¹⁹⁷. Yine 30 numaralı hane sahibi Deli Mehmet oğlu Hüseyin'in ortak tarlası mevcuttur. Dönümü yazılmamıştır. Hasılatı 45 kuruş olarak belirtilmiştir¹⁹⁸. 32. hane¹⁹⁹ ve 40 numaralı hanelerin²⁰⁰ hasılatları 9 kuruştur. En az gelire sahip olan hanelerdir.

Hane 49'daki hane sahibi Kızıl oğlu Mustafa'nın ortak tarlası mevcuttur. Ortaklıktan 1260 yılı 95 kuruş hasılatı mevcuttur. Öşür miktarı ise 9,5 kuruştur. Hasılatı ise 85,5 kuruş olarak belirlenmiştir²⁰¹. 50. hane sahibi Terzi Ali oğlu Halil'in mezru tarlası yazılmıştır fakat dönümü ve hasılat miktarı belirtilmemiştir. Ayrıca gayrimezru tarlası yazılmıştır. Dönümü ve hasılatı belirtilmemiştir²⁰².

Hane 67'nin sahibi Cerrah oğlu Hasan'ın yarım dönüm gayrimezru tarlası mevcuttur²⁰³. Yine 69. hane sahibi Derviş Ahmet'in 1,5 dönümlük gayrimezru arazisi bulunmaktadır²⁰⁴. 71 numaralı hane sahibi Burdurmacı oğlu Mustafa ve kardeşi Hüseyin'in gayrimezru arazisi yazılmıştır, dönümü yoktur²⁰⁵. Hane 73'deki Kebş oğlu Ali'nin 1 dönümlük kirada arazisi mevcuttur. 1260 yılında 50, 1261 yılında ise 20 kuruş hasılat elde etmiştir. Toplam hasılatı ise 50 kuruştur²⁰⁶.

Mihre Hatun Mahallesi'nde adı geçen, Orta Mahallesi'nin 42. hanesinde kayıtlı olan Ceri oğlu Mustafa'nın temettüatına kayıtlı, Asalı oğlu İsmail'in 1.5 dönüm kirada tarlası bulunmaktadır. Hasılatı 30 kuruştur²⁰⁷.

¹⁹⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 6.

¹⁹⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 8.

¹⁹⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 8.

¹⁹⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 9.

¹⁹⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 10.

²⁰⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 12.

²⁰¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 14.

²⁰² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 14.

²⁰³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 18.

²⁰⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 18.

²⁰⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 19.

²⁰⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 19.

²⁰⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 20.

Mihre Hatun Mahallesi'nde mezru tarla dönümü en fazla haneler, hane 7 (15 dönüm), hane 9 (10 dönüm), hane 19 (12 dönüm)'dür. En az olanlar ise 12, 15, 18, 38, 40, 42, 43, 46, 52, 67, 71, 72, 73 numaralı hanelerin mezru arazileri 1 ve 1,5 dönüm arasında değişmektedir.

18 numaralı hane sahibi Uzun Mehmet oğlu Mehmet'in mezru arazisi 1,5 dönümdür. 1260 yılı hasılatı 185 kuruştur. 1261 yılı 50 kuruştur. Öşür miktarı ise 18,5 kuruş olup toplam geliri 166,5 kuruş olması gerekiyorken 176,5 kuruş olarak kayıt edilmiştir²⁰⁸. 72 numaralı hane sahibi Kara Ali oğlu Ali ve Ahmet'in mezru tarlası 1 dönümdür. 1260 yılı 25, 1261 yılı 30, öşür miktarı ise 2,5 kuruştur. Toplam 22,5 kuruş hasılatı olması gerekiyorken 2,5 kuruş olarak kayıt edilmiştir²⁰⁹.

Mihre Hatun Mahallesi'nin toplamda mezru tarlası 232 dönümdür. 1260 yılı hasılatı 10,741 kuruştur. 1261 yılı hasılatı 3.990 kuruş olarak belirlenmiştir. Öşür miktarı ise 1.069 kuruştur. Toplam hasılatı 9.697 kuruş olarak hesaplanmıştır. Mahallede kiraya verilen 2,5 dönümlük tarla bulunmaktadır. 1260 yılında 80 kuruş, 1261 yılında ise 20 kuruş gelir elde edilmiştir. Bunların öşür miktarları belli değildir. Kiraya verilen tarlalardan toplam 80 kuruş gelir elde edilmiştir. Ayrıca, Mihre Hatun Mahallesi'nin ortaklıktan hasılatı mevcuttur. Dönüm miktarı belirtilmemiştir. 1260 yılında 220 kuruş gelir elde edilmiştir. 1261 yılının ise hasılatı mevcut değildir. 22 kuruş öşür miktarı bulunmaktadır. Ortak olunan tarlanın toplamda 198 kuruş hasılatı bulunmaktadır. Gayrimezru tarla ise 25 dönümdür.

²⁰⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 6.

²⁰⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 19.

Tablo 2.16: Orta Mahallesinin Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirler

Hane No	Hane Sahibi	Mezru Tarla	Senelik Hasılat				Gayrimenzru Tarla	Kiradaki Tarla	Senelik Hasılat				Ortakçılık	Senelik Hasılat			
		Dönüm	1260	1261	Öşür	Toplam	Dönüm	Dönüm	1260	1261	Öşür	Toplam	Dönüm	1260	1261	Öşür	Toplam
1/1	İmam Ali Efendi ve Kardeşi Şakir	3	90	50	9	81											
2/2	Çene oğlu Hasan Ağa	12	405	200	40,5	364,5											
3/3	Hacı Hüseyin oğlu Hacı Ahmet	12	310	150	31	279											
4/4	Cerid oğlu Hacı Mustafa	3	335	100	35	300											
5/5	Ali Ağa oğlu Hasan	20	550	150	55	495											
6/6	Dürzi Molla Osman	1,5	80	50	8	72											
7/7	Bali Veli oğlu İsmail	Yarım Dönüm	25	15	2,5	22,5											
8/8	Yağmacı oğlu Mehmet	1	65	50	6,5	58,5	6										
9/9	Mustafa Ağa Mehmet ve Damadı Süleyman	3	50	40	5	45											
10/10	Duhancı oğlu İsmail	6	155	100	15,5	139,5											
11/11	Ekmekçi oğlu	2	65	50	6,5	58,5											

	Osman ve Damadı Ahmet																
12/12	Akça oğlu Bekir	1,5	300	100	30	270											
13/13	Akça oğlu Osman	1	125	100	12,5	112,5											
14/14	Gömeç oğlu Mustafa	3	150	100	15	135											
15/15	İnce Mehmet oğlu Mehmet	2,5	230	100	23	207											
16/16	Karadali oğlu Hüseyin	2	105	50	10,5	94	1										
17/17	Kağrı oğlu Mehmet	6	250	100	25	225											
18/18	Sarı Ali oğlu Ali																
19/19	Barıtcı oğlu Mustafa	1,5	75	50	7,5	67,5											
20/20	Boşnak oğlu Hüseyin	1	50	20	5	45											
21/21	Koca Ağa oğlu İbrahim	12	520	150	52	467											
22/22	Sarı Ağa oğlu Mustafa ve oğlu Mehmet	1	305	100	35	270											
23/23	Sarı Ağa oğlu Eyüp ve Kardeşi Ahmet	1,5	135	50	13,5	111,5											
24/24	Deli Mustafa oğlu Mustafa																

25/25	Karaca oğlu Molla Musa	1				28												
26/26	Kara oğlu Osman	6	165	15	16,5	148,5												
27/27	Ekmekçi oğlu Mehmet	2	95	20	9,5	85,5												
28/28	Bali oğlu Ali	6	355	100	35,5	319,5												
29/29	Berber oğlu Bekir	Yarım Dönüm	70	50	7	63												
30/30	Berber oğlu Mustafa	1	55	20	5,5	49,5												
31/31	Gören Ömer oğlu Ali ve Kardeşi Mehmet	2	240	100	24	216												
32/32	Yusuf oğlu Salih	12	540	120	54	486	14											
33/33	Badi Oğlan oğulları Hacı Ali ve Abdullah	2	195	100	19,5	175,5												
34/34	Gören Ömer oğlu Süleyman	3	255	150	25,5	229,5	2											
35/35	Berbat oğlu Hasan	Yarım Dönüm	60	50	6	54	Yarım Dönüm											
36/36	Kantarcı oğlu Ahmet	5	160	50	16	144												
37/37	Bali oğlu Molla Mehmet	3	95	50	9,5	85,5												
38/38	Ak Ömer oğlu Molla Mustafa	1	60	50	6	54												

39/39	Hacı Halife Hasan	1	85	50	8,5	76,5											
40/40	Gönen oğlu Ali	3	5	50	7,5	67,5											
41/41	Gömeç oğlu Hasan	3	185	100	18,5	166,5											
42/42	Ceri oğlu Mustafa	2,5	85	50	8,5	76,5											
43/43	Seyyid Ali oğlu Hasan	6	185	100	18,5	166,5											
44/44	Akça oğlu Sadık	2	85	50	8,5	76,5											
45/45	Dülger oğlu Salih	3	130	100	13	117											
46/46	Dingil oğlu Hacı Mustafa	1	35	20	3,5	31,5											
47/47	Dülger oğlu Himmet																
36. nüfus defteri hanesi	Emin oğlu İsmail	1	40	0	4	36											
Toplam		164,5	7.625	3.270	768,5	6.873	23,5										

Yukarıda yer alan tablolarda Orta Mahallesi'nin arazi ve araziden elde edilen yıllık gelirleri yer almaktadır. 18, 24, 47 numara hanelerin mezru tarlası ve gayrimezru tarlası bulunmamaktadır.

2 numaralı hanede ikamet eden Çene oğlu Hasan Ağa'nın 12 dönüm mezru tarlası mevcuttur. Elde edilen gelir 364,5 kuruştur²¹⁰. Hane 3'teki Hacı Hüseyin oğlu Hacı Ahmet'in de 12 dönüm mezru tarlası bulunmaktadır. Toplam geliri 279 kuruş olarak belirlenmiştir²¹¹.

5 numaralı hane sahibi Ali Ağaoğlu Hasan'ın 20 dönüm mezru arazisi mevcuttur. Elde etmiş olunan gelir 495 kuruş olarak belirtilmiştir. Mahallede, dönümü ve geliri en fazla olan hanedir²¹². 7 numaralı hane sahibi Bali Veli oğlu İsmail'in mezru tarlası bulunmakta birlikte gayrimezru tarlası da bulunmaktadır. Fakat gayrimezru tarlasının olduğu belirtilmişse de miktarı yazılmamıştır²¹³. Hane 8'deki Yağmacı oğlu Mehmet'in mezru tarlası ve gayrimezru tarlası mevcuttur. Mezru tarlası 1 dönümdür. Hasılatı 58,5 kuruştur. 6 dönümlük de gayrimezru tarlası bulunmaktadır²¹⁴. 16 numaralı hanenin sahibi Karadali oğlu Hüseyin'in 2 dönüm mezru tarlası bulunmaktadır. Hasılatı 94 kuruştur. Şahsın 1 dönüm gayrimezru tarlası mevcuttur²¹⁵.

Hane 21'de ikamet eden Koca Ağaoğlu İbrahim'in 12 dönüm mezru arazisi mevcuttur. Toplam geliri 467 kuruştur. Dönüm ve hasılatı fazla olan hanelerden biridir²¹⁶. 29 numaralı hanede oturan Berber oğlu Bekir'in yarım dönüm arazisinden 63 kuruş geliri bulunmaktadır. Hane sahibinin gayrimezru arazisi kayıt edilmiş fakat dönümü bulunmamaktadır²¹⁷.

32 numaralı hane Yusuf oğlu Salih'in 12 dönüm mezru tarlası belirtilmiştir. Hasılatı 486 kuruş olarak hesaplanmıştır. Şahsın 14 dönüm gayrimezru arazisi bulunmaktadır²¹⁸. 34. hane²¹⁹ sahibi 2 dönüm, 35 numaralı²²⁰ hanenin de yarım dönüm

²¹⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 2.

²¹¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 2.

²¹² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 3.

²¹³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 3.

²¹⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 4.

²¹⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 6.

²¹⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 7.

²¹⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 9.

²¹⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 10.

²¹⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 10.

²²⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 11.

gayrimezru arazisi mevcuttur. Hane 42'deki ailenin ise gayrimezru tarlası dönümü belirtilmemiştir²²¹.

Orta Mahalle'de en çok mezru tarla dönümüne sahip haneler, hane 2 (12 dönüm), hane 3 (12 dönüm), hane 5 (20 dönüm), hane 21 (12 dönüm), hane 32 (12 dönüm)'ye aittir. En az ise 6, 8, 12, 13, 19, 20, 22, 23, 25, 30, 38, 39, 46 numaralı hanelerdir. Hanelerin dönümleri 1 ve 1,5 dönüm arasında değişmektedir.

Mahallenin toplamda, 164,5 dönüm mezru arazisi bulunmaktadır. 1260 yılı hasılatı 7.625 kuruştur. 1261 yılının hasılatı ise 3.270 kuruş olarak hesaplanmıştır. Öşür miktarı 768,5 kuruş olarak belirlenmiştir. Mahallenin toplam geliri ise 6.873 kuruş olarak hesaplanmıştır. 23,5 dönümlük de gayrimezru arazisi mevcuttur.

²²¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 12.

Tablo 2.17: İmam Bey Mahallesinin Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirler

Hane No	Hane Sahibi	Mezru Tarla	Senelik Hasılat				Gayrimezru Tarla	Kiradaki Tarla	Senelik Hasılat				Ortakçılık	Senelik Hasılat			
		Dönüm	1260	1261	Öşür	Toplam	Dönüm	Dönüm	1260	1261	Öşür	Toplam	Dönüm	1260	1261	Öşür	Toplam
1/1	Mehmet Seyyid Ağazade Yakup Ağa	10	300	150	30	270	15										
2/2	Katip oğlu Mehmet Efendi	9	230	100	23	207	5										
3/3	Hatip oğlu Ömer Ağa	12	340	100	34	306	8										
4/4	El Cami Saim Ağazade Ebubekir Ağa	25	1100	500	100	1000	30										
5/5	Afilizade Ahmet Ağa	30	2287,5	600	242,5	2245	40										
6/6	Küçük Gafil oğlu Ahmet Ağa	9	210	100	21,5	188,5	7										
7/7	Küçük İsmail oğlu Hüseyin ve Kardeşi Osman	9	175	150	17,5	157,5											
8/8	İbiş oğlu Mustafa	2,5	145	100	14,5	130,5											
9/9	Erikçi oğlu Hüseyin	2	90	50	9	81											
10/10	Erikçi oğlu Ali	2	120	20	12	108,5											
11/11	Erikçi oğlu Hasan	4	410	100	41	369											
12/12	Kethüda oğlu İsmail	3	85	50	8,5	76,5	1										
13/13	Seyyid Ali oğlu Ali	6	345	50	31,5	313,5											
14/14	Seyyid Ali oğlu Ahmet	5	135	100	13,5	121,5											
15/15	Köse oğlu Ali	4,5	125	100	12,5	112,5											
16/16	Deli Köle oğlu Hasan	6	90	50	9	81											
17/17	Müsellim oğlu Ahmet	5	165	50	16,5	148,5											
18/18	Silahşör oğlu Mustafa	6	365	100	36,5	328,5											

19/19	Silahşör oğlu Mehmet	3,5	275	100	27,5	247,5											
20/20	Hacı Fikir oğlu Mustafa	5	135	50	13,5	121,5											
21/21	Çapanoğlu Ahmet	3	220	60	22	198											
22/22	Kütük oğlu Mustafa	2	170	100	17	153											
23/23	Koç Ağa oğlu Ahmet ve Kardeşi İbrahim ve Mustafa	6	400	50	40	360											
24/24	Koç Ağa oğlu Ömer	4	180	100	18	162											
25/25	Veli oğlu Mehmet	1,5	120	50	12	108											
26/26	Gömeç oğlu Osman ve Kardeşi Ali	2,5	85	50	8,5	76,5											
27/27	Mancı oğlu Ahmet	8	370	150	37	333											
28/28	Ecir oğlu Hüseyin	3	160	100	16	144											
29/29	Ecir oğlu Süleyman	3	75	50	7,5	67,5	1										
30/30	Ecir oğlu Ahmet	2,5	115	100	11,5	93,5											
31/31	Ecir oğlu Mehmet	3	130	100	13	117											
32/32	Gömeç oğlu İbrahim	1,5	180	50	18	162											
33/33	Kadının Ahmet oğlu Mehmet	1	80	50	8	72											
34/34	Civelek oğlu Mehmet	4	65	50	6,5	58,5											
35/35	Gören oğlu Mehmet ve Kardeşi Hasan	1,5	60	50	6	54											
36/36	Gömeç oğlu Hüseyin	3	205	50	20,5	185,5											
37/37	Köprülü oğlu Mustafa oğlu Mehmet	2,5	200	100	20	180											
38/38	Açıkbaz oğlu	6	250	100	25	225											

	Ali																
39/39	Tunuslu oğlu Mehmet	4,5	290	100	29	261	1,5										
40/40	Hacı Osman oğlu Molla Mehmet	9	375	150	37,5	337,5											
41/41	Hacı Fikir oğlu Osman	2,5	400	200	40	360											
42/42	Dinkaz oğlu Hüseyin	3	140	50	14	126											
43/43	Dinkaz oğlu Mustafa																
44/44	Keyrok (Kirok)oğlu Ali	3	195	100	19,5	175,5											
45/45	Kapukıran oğlu Cüce Hüseyin ve Kardeşi İbrahim	2	135	100	13,5	121,5											
46/46	Hanlı oğlu Süleyman	3	200	100	20	180											
47/47	Ekmekçi oğlu Mehmet	2	35	20	3,5	31,5											
48/48	Laklak oğlu Hasan	3	135	100	13,5	121,5											
49/49	Canbaz oğlu Mustafa	1,5	-	-	-	0											94,5
50/50	Murtaza oğlu Mustafa ve Kardeşi Mehmet	3	85	50	8,5	76,5											
51/51	İhtiyar Hasan oğlu Hüseyin	1,5	145	50	14,5	130,5											
52/52	Kadı Mehmet oğlu Ahmet	0	-														135
53/53	Berber oğlu Ali	1,5	85	50	8,5	76,5											
54/54	Berber oğlu Ahmet	3	55	20	5,5	49,5											
55/55	Dipsiz oğlu Osman	2	80	50	8	72											
56/56	Deli Süleyman oğlu Koç Mehmet	1	10	0	1	9											
57/57	Kıvrık oğlu Hüseyin	3	55	20	5	50											
58/58	Şamdancı oğlu	3	175	100	17,5	157,5											

	Ahmet																
59/59	Gömeç oğlu Mehmet	Yarım	60	50	6	54											
60/60	Deli Ahmet oğlu Mehmet	1	30	20	3	27											
61/61	Bekmezci oğlu Hüseyin	1	55	0	5,5	49,5											
62/62	Tatar oğlu Mustafa	Yarım	110	100	11	99											
63/63	Semerci oğlu Abdullah	1,5	30	20	3	27											
64/64	Temurci oğlu Veli	1	10	0	1	9											
65/65	Ebubekir Ağa oğlu Salih	6	108	50		108											
66/66	İmam oğlu Hüseyin Kardeşi Mehmet	3,5	65	50	6,5	58,5											
67/67	Kethüda oğlu Mehmet	3	140	100	14	136											
68/68	Hayırlı oğlu Süleyman ve üç Kardeşi	1				64											
69/69	Köse oğlu Ali	2	90	80	9	81											
70/70	Topal Osman oğlu Abdullah Kardeşi Ebubekir	Yarım	95	80	9,5	85,5											
71/71	Bekçi Osman oğlu Mehmet							Yarım				40					
72/72	Molla Bekir oğlu Ali	1	20	20	2	18											
73/73	Kaymak oğlu Ahmet	1,5	35	20	3,5	31,5											
74/74	Ömer oğlu Mustafa																
75/75	Dascı oğlu Bekir																
76/76	Eski Mehmet oğlu Mehmet	1,5	170	100	17	153											
77/77	Süleyman Ağa oğlu İsmail	1,5	60	50	6	54											
78/78	Süleyman Ağa oğlu Mehmet	1,5	180	50	18	162											

79/79	Ak Ömer oğlu Hacı Ahmet Kardeşi Ali	1	270	100	27	242											
80/80	Bağcı oğlu Hasan																
81/81	Dağlı İsmail																
82/82	Dağlı Süleyman																
83/83	Genç Osman oğlu Osman	1,5				54											
84/84	Erikçi oğlu Hasan Kardeşi Ali	1,5	120	50	12	108											
85/85	Çanak Ahmet	2	50	30	5	45											
86/86	Kahveci oğlu Hasan	1	40	0	4	36											
87/87	Laklak oğlu Hasan																
88/88	Şamdancı oğlu Ali ve Kardeşi Mehmet																
89/89	Semerci oğlu Hasan	3	20	3	2	18											
	Çakır'ın Ali'nin oğlu Mustafa Efendi	3				72											
Toplam		309.5	14545,5	6213	1444,5	13491,5	108.5	yarım				40					229.5

Yukarıdaki tablolarda İmam Bey Mahallesi'nin arazi ve araziden elde edilen gelirlerine yer verilmiştir.

Mahallede 43, 74, 75, 80, 81, 82, 88 numaralı hanelerin mezru tarlası ve gayrimezru tarlası bulunmamaktadır. 9 hanenin ise gayrimezru tarlası mevcuttur.

1 numaralı hanenin 10 dönüm mezru tarlası bulunmaktadır. Hasılatı ise 270 kuruştur. Ayrıca hane sahibinin 15 dönüm de gayrimezru tarlası mevcuttur²²². 2 numaralı hane sahibi Katip oğlu Mehmet Efendi'nin 9 dönüm mezru tarlası olduğu bilinmektedir. Toplam geliri 207 kuruş olarak belirlenmiştir. Gayrimezru tarlası 5 dönümdür²²³. Hane 3'ün sahibi Hatip oğlu Ömer Ağa'nın 12 dönüm mezru arazisinden, 306 kuruş hasılat elde edilmiştir. Şahsın 8 dönüm de gayrimezru tarlası mevcuttur²²⁴. 4 numaralı hane sahibinin 25 dönüm mezru tarlası bulunmaktadır. Toplam hasılatı 1000 kuruştur. Hane sahibinin 30 dönüm de gayrimezru tarlası mevcuttur. Dönümü ve hasılat miktarı en yüksek hanelerdendir²²⁵. 5 numaralı hane sahibi Afilizade Ahmet Ağa'nın 30 dönüm mezru tarlasından 2245 kuruş geliri bulunmaktadır. Ayrıca şahsın 40 dönümde gayrimezru tarlası mevcuttur²²⁶. 6 numaralı hanenin Küçük Gafil oğlu Ahmet Ağa'nın 9 dönüm mezru tarlasından 188,5 kuruş gelir elde edilmiştir. Şahsın 7 dönüm gayrimezru tarlası mevcuttur²²⁷. 12 numaralı hanede oturan Kethüda oğlu İsmail'in 3 dönüm mezru tarlasından 76,5 kuruş geliri bulunmaktadır. Ayrıca hane sahibinin 1 dönüm gayrimezru tarlası mevcuttur²²⁸.

29 numaralı hane Ecir oğlu Süleyman'ın²²⁹ 1 dönüm, 39 numaralı hane sahibi Tunuslu oğlu Mehmet'in²³⁰ ise 1,5 dönüm gayrimezru arazisi bulunmaktadır. 49 numaralı hane sahibi Canbaz oğlu Mustafa'nın 1,5 dönüm mezru arazisi mevcuttur. Fakat hasılatı belirtilmemiştir. Hane sahibi ortak olunan tarlası bulunmaktadır. Hasılatı 94,5 kuruştur²³¹. 52 numaralı hane sahibinin mezru tarla dönümü yazılmışsa da dönümü belirtilmemiştir. Ayrıca hane sahibinin ortak olunan tarlasından 135 kuruş hasılatı

²²² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 2.

²²³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 2.

²²⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 2.

²²⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

²²⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

²²⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

²²⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 5.

²²⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 9.

²³⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 12.

²³¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 14.

mevcuttur²³². 71 numaralı hane sahibi Bekçi Osman oğlu Mehmet'in kirada bulunan mezru tarlası bulunmaktadır. Yarım dönüm arazisinden 40 kuruş gelir elde edilmiştir²³³. Hane kaydı bulunmayan Çakır'ın Ali oğlu Mustafa Efendi'nin 3 dönüm mezru tarlasından 72 kuruş geliri bulunmaktadır²³⁴.

İmam Bey Mahallesi'nde mezru tarlası dönümü en fazla olan aileler, hane 1 (10 dönüm), hane 2 (9 dönüm), hane 3 (12 dönüm), hane 4 (25 dönüm), hane 5 (30 dönüm), hane 6 (9 dönüm) hane 7 (9 dönüm), hane 40 (9 dönüm)'tır. Mezru araziler yarım ve 1,5 dönüm arasında değişmektedir.

İmam Bey Mahallesi'nde hane 10'un sahibi Erikçi oğlu Ali'nin mezru tarlası 2 dönümdür. 1260 yılı hasılatı 120, 1261 yılı hasılatı 20 kuruştur. Öşür miktarı ise 12 kuruştur. Toplam hasılatı 108 kuruş olması gerekiyorken 180,5 kuruş olarak yazılmıştır²³⁵.

Mahallede toplamda 309,5 dönüm mezru arazi bulunmaktadır. 1260 yılı hasılatı 14.545,5 kuruş olarak hesaplanmıştır. 1261 yılı hasılatı ise 6.213 kuruştur. Öşür miktarı 1.444,5 kuruştur. Mahallenin toplam geliri ise 13.491,5 kuruş olarak belirlenmiştir. Gayrimezru tarlası ise 108,5 kuruştur. Ortak olunan hasılatı ise 229,5 kuruştur. Ayrıca kiraya verilen yarım dönüm araziden 40 kuruş geliri bulunmaktadır.

2.6.1. Mahallelerde Yetiştirilen Tarım Ürünleri ve Ürünlerin Miktarları

XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin verimli ve geniş topraklarının çok azında tarım yapılmakla birlikte, ekonomi genel olarak tarıma dayanıyordu. Halkın önemli bir bölümü geçimini tarım ile sağlamakla birlikte hazine gelirlerinin büyük kısmı zirai ürünlerden alınan vergilerden oluşmaktaydı. Devletin ihracatını ise yine bu ürünler oluşturmaktaydı²³⁶.

XIX. yüzyıl Osmanlı Devleti'nin tarımında önemli değişmelere neden olmuş bir yüzyıldır. Bu yüzyılda tarımı geliştirmeye yönelik uygulanan politikalar ve dış talebin

²³² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 15.

²³³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 20.

²³⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

²³⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 4.

²³⁶ Ertan Gökmen, (2010), "XIX. Yüzyıl Ortalarında Alaşehir'de Tarım ve Hayvancılık", *Akademik Bakış*, Cilt: 3, Sayı: 6, s. 214.

artması, tarımın gelişmesine sebep olmuştur²³⁷. Tarımı geliştirmek için teşvikler ve tedbirler alınmasını gerekli gören Tanzimat yöneticileri, bu konularla ilgilenmek ve araştırmalar yapmak için 1843’de “Ziraat Meclisini” ve üreticiye kredi verilmesi içinde 1843 yılında “Nafia Hazinesini” kurmuşlardır²³⁸.

Osmanlı Devleti’nin tarımında çok çeşitli ürünler yetiştirilmekle birlikte bunların en önemlisi tahıllardır. Tahrir defterleri üzerinde yapılan araştırmalara göre, toplam üretimin %90’ını aşan bir oranda tahıl ürünlerinin üretildiği belirtilmiştir. Ayrıca sebze tarımı, koyunculuk ve bağcılık olmak üzere meyve üretimi de tarımsal faaliyetler arasındadır²³⁹.

Tahıl ürünlerinden arpa ve buğdayın ölçü birimi olarak “kile”²⁴⁰ kullanılmıştır. Fakat araştırdığımız mahallelerde farklılık bulunmaktadır. Tahıl ürünlerinden arpa ve buğdayın ölçü birimi olarak “Sâ”²⁴¹ kullanılmıştır. Mahallelerde kullanılan ölçü birimlerinden bir diğeri ise “Şinik”tir²⁴². Şinik tarım ürünlerinden Çeltik’in ölçüm birimi olarak kullanılmıştır.

Temettüat defterlerinde ürünlerin isimleri bulunmakla birlikte, ne kadar ürün elde edildiği ile alakalı kayıt bulunmamaktadır. Yalnız bir yılda ne kadar ürünün aşar (öşür) olarak verildiği belirtilmemiştir²⁴³. Fakat her şahsın neler ektiği ve her birinden ne kadar mahsul alındığı, vereceği öşür dolayısıyla sadece 1260-61 tarihli defterlerde kayıt altına alınmıştır. Buğday, arpa, nohut vs. her birinden %10 hesabıyla alınan öşrün hem ağırlık olarak miktarı, hem de buna karşılık gelen bedel mevcuttur. Neticede bu kısımda yer alan rakamları onla çarparak her şahsın tarladan kaldırdığı ürünlerin miktarı ile o yıl köylünün eline geçecek miktarı öğrenmek mümkün olmuştur²⁴⁴.

Aşar vergisi esas olarak, şer’i bir vergi olmakla, Osmanlı uygulaması kendine has özelliklere sahiptir. Tanzimat Fermanı ile birlikte aşar üzerindeki en önemli

²³⁷ Kolay, *a.g.m.*, s. 146.

²³⁸ Gökmen, *a.g.m.*, s. 215.

²³⁹ Kolay, *a.g.m.*, s. 146.

²⁴⁰ Özellikle kuru meyve ve hububat ölçümünde kullanılan eski bir ölçektir. Arapçada “keyl” master olarak “ölçmek” isim olarak “ölçek” anlamındadır. Bkz. “kile”, *DİA*, XXV. Ankara, 2002, ss. 568-571.

²⁴¹ Bir dirhemlik hububat ölçөгüdür.

²⁴² Eski bir hacim ve alan ölçüsü birimidir. Osmanlı Devleti’nde başta hububat olmak üzere çeşitli kuru gıdaların ölçümünde kullanılan mahalli şinikler genellikle kilelerin dörtte biri hacmindedir. Bkz. “Şinik”, *DİA*, Cilt: 39, 2010, ss. 169-170.

²⁴³ Kolay, *a.g.m.*, s. 146.

²⁴⁴ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 406.

değişiklik, oranının sabitleştirilmesi olmuştur. Zira Anadolu'da olsun, Rumeli'de olsun aşar oranı en az 1/10 olmak üzere daha fazladır. Hatta 1/4'e varan oranlar görülmektedir. Şöyle ki bu oranlar tek kaleme indirilmiş, aşarın 1/10 oranında alınmasına karar verilmiştir²⁴⁵.

1260-61 (1844-45) tarihli temettüat defterlerine göre mahalleden buğday, arpa ve çeltik ürünlerinin yetiştirildiğini görmekteyiz. Genel itibariyle sadece bu ürünlerin tarımı yapılmıştır. Ürünlerin aşar olarak verilmiş rakamları 10 ile çarpılarak tarladan elde edilen ürünün miktarını ve ürünlerden elde edilen miktarları görmekteyiz.

Tablo 2.18: Hane Sahiplerine Göre Mihre Hatun Mahallesi'nin Tahıl Ürünü Kayıtları (Şâ ve Şinik Olarak)

Hane No	Hane Sahibi	Hinta (Buğday)	Şa'ir (Arpa)	Çeltik (Pirinç)	Toplam	Hinta Kuruş	Şa'ir Kuruş	Çeltik Kuruş	Toplam
1/1	Hatipzade Mustafa Efendi	20	20	10	50	10	10	60	80
2/2	Ayvat oğlu Hafız Mustafa	0	35	10	45	Yok	20	60	80
3/3	Müezzın oğlu Osman	0	20		20	Yok	10	-	10
4/4	Topal oğlu Ahmet	40	80		120	30	40	-	70
5/5	Topal oğlu Mehmet Efendi	20	40	20	80	15	20	120	155
6/6	Şaban oğlu Mustafa	25	40	30	95	20	20	180	220
7/7	Yanık oğlu Hacı Hasan	40	35	120	195	30	20	720	770
8/8	Hatip oğlu Ahmet Efendi	40	40		80	30	20	-	50
9/9	Şaban oğlu Mehmet Ağa ve Kaynı Salih	15	140	50	205	10	70	300	380
10/10	Nasrullah oğlu Ömer	20	45	80	145	15	25	480	520
11/11	Nasrullah oğlu Ebubekir ve	90	160		250	70	80	-	150

²⁴⁵ Çakır, *a.g.e.*, s.51-52.

	Kardeşi Ali								
12/12	Cenk oğlu İbrahim	30	20		50	25	10	-	35
13/13	Kantar oğlu İbrahim	-	-	-	-	-	-	-	-
14/14	Cenk oğlu Mehmet	15	0	20	35	10	Yok	120	130
15/15	Koca Hasan oğlu Osman ve Kardeşi Hüseyin	0	45		45	Yok	20	-	20
16/16	Hacı Ali oğlu Süleyman	15	0		15	10	Yok	-	10
17/17	Hasan Fariz oğlu Mustafa	20	0	65	85	15	Yok	390	405
18/18	Uzun Mehmet oğlu Mehmet	30	80	20	130	25	40	120	185
19/19	Zarin oğlu Hasan	80	15	80	175	60	10	480	550
20/20	Zarin oğlu Ahmet ve Osman'ın Oğlu Mustafa	20	20	30	70	10	10	180	200
21/21	Hacıpehlivan oğlu İbrahim	0	25	40	65	Yok	15	240	255
22/22	Şişman oğlu Hüseyin	10	40		50	10	20	-	30
23/23	Hacı Ali oğlu Raşid		15	40	55	-	10	240	250
24/24	Mısırlı Mehmet	20	30	50	100	15	15	300	330
25/25	Hacbe oğlu Mehmet	0	20		20	Yok	10	-	10
26/26	Değirmenci Mehmet	40	40		80	30	20	-	50
27/27	Dideban Hüseyin	0	0			Yok	Yok	-	-
28/28	Kel Bekir oğlu Mehmet	40	30	40	110	30	15	240	285
29/29	Boyacı Deli Mehmet ve Oğlu Mustafa	30	80		110	25	40	-	65
30/30	Deli Mehmet oğlu Hüseyin		0	20	20	-	Yok	120	120
31/31	Kodaman oğlu Mehmet ve Kardeşi Salih	15	10	-	25	10	5	-	15
32/32	Karaca oğlu	0	20	-	20	Yok	10	-	10

	Derviş Hüseyin								
33/33	Lütfi oğlu Mustafa	-	200	-	200	-	100	-	100
34/34	Helvacı Abdullah	20	30	20	70	15	15	120	150
35/35	Değirmenci Abdullah	-	60	-	60	-	30	-	30
36/36	Hacı Pehlivan oğlu Osman	-	60	30	90	-	30	180	210
37/37	Hacı Pehlivan oğlu Mehmet	30	30	60	120	25	15	360	400
38/38	Hacı Pehlivan oğlu Hasan	20	10	-	30	10	5	-	15
39/39	Ayvat oğlu İsmail	-	-	-	-	-	-	-	-
40/40	Ayvat oğlu Osman	20	-	-	20	10	-	-	10
41/41	Cenk oğlu İsmail	20	0	-	20	15	Yok	-	15
42/42	Boyacı oğlu Mustafa	0	65	-	65	Yok	35	-	35
43/43	Kareseli oğlu Hasan	15	-	-	15	10	-	-	10
44/44	Nasrullah oğlu Salih	0	20	-	20	Yok	10	-	10
45/45	Ekmekçi oğlu Mustafa	10	0	-	10	10	Yok	-	10
46/46	Mariz oğlu Mehmet	20	0	-	20	10	Yok	-	10
47/47	Kasap Ali oğlu Yusuf	50	60	25	135	40	30	150	220
48/48	Kasap Ali oğlu Mustafa	190	40	10	240	100	20	60	180
49/49	Kızıl oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-	-	-
50/50	Terzi Ali oğlu Halil	-	-	-	-	-	-	-	-
51/51	Eyvan oğlu Hüseyin	20	0	-	20	15	Yok	-	15
52/52	Eyvan oğlu Mehmet	0	70	-	70	Yok	35	-	35
53/53	Kel Hasan oğlu Hüseyin	10	60	-	70	5	30	-	35
54/54	Naki oğlu Halil	0	20	10	30	Yok	10	60	70

55/55	Tumurlu Mustafa	30	30	-	60	25	20	-	45
56/56	Gömeç oğlu Halil	0	20	0	20	Yok	10	Yok	10
57/57	İnce oğlu Ömer	30	30	-	60	25	15	-	40
58/58	Gören Bekir oğlu Bekir	-	-	-	-	-	-	-	-
59/59	Yerköklü oğlu Mustafa	-	20	10	30	-	10	60	70
60/60	Kahveci Hacı Hüseyin	-	-	-	-	-	-	-	-
61/61	Türkmen oğlu Ali	-	-	-	-	-	-	-	-
62/62	Cebeci oğlu Mustafa	30	20	-	50	25	10	-	35
63/63	Uzun Ömer oğlu Hasan	15	20	10	45	10	10	60	80
64/64	Semerci oğlu Hasan	-	100	80	180	-	50	480	530
65/65	Boyacı oğlu Mehmet	-	-	-	-	-	-	-	-
66/66	Ayvat oğlu Ömer	0	110	-	110	Yok	55	-	55
67/67	Cerrah oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-	-	-
68/68	Deveci oğlu Mehmet ve Mustafa	-	-	-	-	-	-	-	-
69/69	Deveci oğlu Derviş Ahmet	0	20	-	20	Yok	10	-	10
70/70	Karaca oğlu Hüseyin ve Kardeşi Hasan	-	-	-	-	-	-	-	-
71/71	Burdurmacı oğlu Mustafa ve Kardeşi Hüseyin	-	-	-	-	-	-	-	-
72/72	Kara Ali oğlu ve Kardeşi Ahmet	-	-	-	-	-	-	-	-
73/73	Kebş (Gebeş) oğlu Ali	-	-	-	-	-	-	-	-
74/74	Çene oğlu Mehmet	-	210	-	210	-	105	-	105
75/75	Kara Ali oğlu Ahmet	-	-	-	-	-	-	-	-
76/76	Suzan oğlu Mustafa	-	40	-	40	-	20	-	20

77/77	Yusuf oğlu Yakup	-	-	-	-	-	-	-	-
Orta Mahalleden 42. Hanede Kayıtlı	Asalı oğlu İsmail								
Toplam		1205	2490	980	4675	855	1265	5880	8000

Yukarıda yer alan tabloda Mihre Hatun Mahallesi'nde hane sahiplerinin yetiştirmiş olduğu tarım ürünleri yer almaktadır. Mahallede buğday (hınta), arpa (şa'ir), çeltik (pirinç) tarımı yapıldığını görmekteyiz. Tahıl ürünlerinin ölçü birimleri arpa ve buğday için "Sâ", çeltik içinse "Şinik" kullanılmıştır.

Mahallede yetiştirilen tahıl ürünlerini göz önünde bulundurduğumuzda tarım yapılan ürünler önemli temel besin maddeleridir.

Mihre Hatun Mahallesi'nde 13, 39, 49, 50, 58, 60, 61, 65, 67, 68, 70, 71, 72, 73, 75, 77 numaralı hane sahiplerinin yetiştirdiği tarım ürünleri bulunmamaktadır. Tablodaki bilgilere göre bazı hane sahipleri buğday ve arpa tarımı yaptığı halde ürünlerin miktarı belirtilmemiştir. Mahalledeki bazı haneler ise çeltik tarımı yapmamışlardır.

2 numaralı hane sahibi buğday tarımı yapmışsa da, hasılatı ve kıymeti belirtilmemiştir²⁴⁶. Hane 3 buğday tarımı yapmış fakat ürün miktarı ve hasılatı yazılmamıştır. Ayrıca hane çeltik (pirinç) yetiştirmemiştir²⁴⁷. 4, 8, 11, 12, 15, 16, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 32, 33, 35, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 51, 52, 53, 55, 57, 62, 66, 69, 74, 76 numaralı haneler çeltik (pirinç) tarımı yapmamışlardır.

14 numaralı hanede arpa yetiştirilmiş olup hasılat ve kıymeti belirtilmemiştir²⁴⁸. 15 numaralı hane de buğday tarımı yapmıştır. Hasılat ve kıymeti yazılmamıştır. Ayrıca hane pirinç tarımı yapmamıştır²⁴⁹.

²⁴⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 2.

²⁴⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 2.

²⁴⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 5.

²⁴⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 5.

16²⁵⁰ ve 17²⁵¹ hane sahipleri arpa yetiştirmişlerdir. Ürünlerin hasılatı ve kıymeti yazılmamıştır.

21, 25, 27, 32, 42, 44, 52, 54, 56, 66, 69 numaralı hanelerde buğday tarımı yapmışlardır. Ürünlerin hasılatı ve kıymeti belirtilmemiştir. Hane 30, 33, 35, 36, 59, 64, 74, 76 sahipleri ise buğday yetiştirmemişlerdir.

Tablodaki verilere göre 27, 30, 41, 45, 46, 51 numaralı hane sahipleri arpa tarımı yapmışlardır. Fakat ürün miktarı ve kıymeti yazılmamıştır. 40 ve 43 numaralı haneler ise arpa tarımı yapmamışlardır.

Hane 56'daki hane sahibi çeltik tarımı yapmışsa da miktarı yazılmamıştır. Mahallede en fazla buğday üretimini 48. hane sahibine aittir. 190 sâ buğday üretimi mevcuttur²⁵². En fazla arpa üretimi yapan 33. hane²⁵³ 200 sâ ve 74. hane²⁵⁴ 210 sâ arpa üretimi yaptıklarını görmekteyiz.

Tablodaki verilere baktığımızda pirinç (çeltik) üretim miktarı diğer ürünlere kıyasla az olmasına rağmen ürünün kıymeti daha fazladır. Tabloda kıymetini 5880 kuruş olarak görmekteyiz.

1260-61 tarihli temettüat defterlerine göre Mihre Hatun Mahallesi'nde bir yılda 1205 sâ buğday, 2490 sâ arpa ve 980 şinik pirinç üretimi yapıldığını görmekteyiz. Mahallede en fazla arpa üretimi yapılmıştır. Daha sonra buğday ve pirinç üretilmiştir. Toplamda buğday, arpa ve pirinç 4675 sâ ve şinik olarak belirlenmiştir.

Tarımı yapılan ürünlerden elde edilen gelire baktığımızda ise buğday 855, arpa 1265, pirinç 5880 kuruştur. Toplam olarak 8000 kuruş gelir elde edilmiştir.

Tabloya göre en fazla tarımı yapılan ürünler arpa, buğday ve pirinçtir. Verilere göre en fazla gelir getiren ürünler sırasıyla pirinç, arpa ve buğday olduğunu görmekteyiz.

²⁵⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 6.

²⁵¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 6.

²⁵² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 14.

²⁵³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 10.

²⁵⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 19.

Tablo 2.19: Hane Sahiplerine Göre Orta Mahallesi'nin Tahıl Ürünü Kayıtları (Sâ ve Şinik Olarak)

Hane No	Hane Sahibi	Hinta (Buğday)	Şa'ir (Arpa)	Çeltik (Pirinç)	Toplam	Hinta Kuruş	Şa'ir Kuruş	Çeltik Kuruş	Toplam
1/1	İmam Ali Efendi ve Kardeşi Şakir	0	30	-	30	-	15	-	15
2/2	Çene oğlu Hasan Ağa	50	100	40	190	40	50	240	330
3/3	Hacı Hüseyin oğlu Hacı Ahmet	120	120	35	275	100	60	150	310
4/4	Cerid oğlu Hacı Mustafa	50	40	20	110	40	20	120	180
5/5	Ali Ağa oğlu Hasan	50	180	70	300	40	90	420	550
6/6	Dürzi Molla Osman	20	20	-	40	15	10	0	25
7/7	Bali Veli oğlu İsmail	0	20	-	20	-	10	-	10
8/8	Yağmacı oğlu Mehmet	30	0	-	30	25	-	-	25
9/9	Mustafa Ağa Mehmet ve Damadı Süleyman	20	15	-	35	15	10	-	25
10/10	Duhancı oğlu İsmail	15	10	15	40	10	5	90	105
11/11	Ekmekçi oğlu Osman ve Damadı Ahmet	-	50	-	50	-	25	-	25
12/12	Akça oğlu Bekir	60	50	25	135	50	25	150	225
13/13	Akça oğlu Osman	20	80	-	100	15	40	-	55
14/14	Gömeç oğlu Mustafa	20	20	-	40	15	10	-	25
15/15	İnce Mehmet oğlu Mehmet	10	20	10	40	10	10	60	80
16/16	Karadali oğlu Hüseyin	20	30	-	50	15	15	-	30
17/17	Kağrı oğlu Mehmet	30	50	-	80	25	25	-	50
18/18	Sarı Ali oğlu Ali								
19/19	Barıncı oğlu Mustafa	20	0	10	30	15	-	60	75
20/20	Boşnak oğlu Hüseyin								
21/21	Koca Ağaoğlu İbrahim	50	0	80	130	40	-	480	520
22/22	Sarı Ağaoğlu Mustafa ve oğlu Mehmet	40	50	40	130	30	25	240	295

23/23	Sarı Ağaoğlu Eyüp ve Kardeşi Ahmet	5	60	10	75	5	30	60	95
24/24	Deli Mustafa oğlu Mustafa								
25/25	Karaca oğlu Molla Musa								
26/26	Kara oğlu Osman	40	270	-	310	30	135	-	165
27/27	Ekmekci oğlu Mehmet	40	30	-	70	30	15	-	45
28/28	Bali oğlu Ali	40	70	40	150	30	35	240	305
29/29	Berber oğlu Bekir	0	40	-	40	-	20	-	20
30/30	Berber oğlu Mustafa	10	10	-	20	10	5	-	15
31/31	Gören Ömer oğlu Ali ve Kardeşi Mehmet	30	0	-	30	25	-	-	25
32/32	Yusuf oğlu Salih	140	-	70	210	120	-	420	540
33/33	Badi Oğlan oğulları Hacı Ali ve Abdullah	50	20	20	90	40	10	120	170
34/34	Gören Ömer oğlu Süleyman	70	50	25	145	50	25	150	225
35/35	Berbat oğlu Hasan	0	0	10	10	-	-	60	60
36/36	Kantarcı oğlu Ahmet	40	60	-	100	30	30	-	60
37/37	Bali oğlu Molla Mehmet	40	30	-	70	30	15	-	45
38/38	Ak Ömer oğlu Molla Mustafa	30	20	-	50	25	10	-	35
39/39	Hacı Halife Hasan	15	0	10	25	15	-	60	75
40/40	Gönen oğlu Hacı Ali	30	0	-	30	25	-	-	25
41/41	Gömeç oğlu Hasan	20	0	20	40	15	-	120	135
42/42	Çeri oğlu Mustafa	10	20	-	30	10	15	-	25
43/43	Seyyid Ali oğlu Hasan	60	150	10	220	50	75	60	185
44/44	Akça oğlu Sadık	0	70	-	70	-	35	-	35
45/45	Dülger oğlu Salih	40	25	-	65	30	15	-	45
46/46	Dingil oğlu Hacı Mustafa	0	20	-	20	-	10	-	10
47/47	Dülger oğlu Himmet								
Toplam		1335	1830	560	3725	1070	925	3300	5295

Yukarıda yer alan tablolarda Orta Mahallesi'nde hane sahiplerinin yetiştirmiş olduğu tarım ürünleri bulunmaktadır. Mahallede buğday (hınta), arpa (şa'ir), pirinç (çeltik) tarımı yapıldığını görmekteyiz. Ölçü birimleri sâ ve şinik kullanılmıştır.

Tablodaki verilere göre 47 hanelik Orta Mahallesi'nde 18,²⁵⁵ 20,²⁵⁶ 24,²⁵⁷ 25,²⁵⁸ 47²⁵⁹ numaralı hane sahiplerinin yetiştirdiği tarım ürünleri bulunmamaktadır.

1, 7, 29, 35, 44, 46 numaralı haneler buğday tarımı yapmışlarsa da ürünün miktarı ve kıymetini belirtilmemiştir. 32. hane sahibi arpa yetiştirmemiştir²⁶⁰. 8, 19, 21, 31, 35, 39, 40, 41 numaralı hanelerde arpa yetiştirilmiştir. Fakat ürünlerin miktarı ve kıymeti hakkında bilgi mevcut değildir.

Tablodaki verilere göre, çeltik yetiştirmeyen haneler mevcuttur. 1, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 16, 17, 26, 27, 29, 30, 31, 36, 37, 38, 40, 42, 44, 45, 46 numaralı haneler pirinç tarımı yapmamışlardır.

Tabloya göre en fazla buğday tarımını yapan hane 32 numaralı hane sahibine aittir. 140 sâ buğday üretimi mevcuttur²⁶¹. Yine en fazla buğday tarımını yapan hane 3 numaralı hanedir. 120 sâ buğday üretimi bulunmaktadır²⁶². En fazla arpa üreten hane 26 hane sahibine aittir. 270 sâ arpa üretimi mevcuttur²⁶³.

1260-61 tarihli temettuat defterlerine göre Orta Mahallesi'nin bir senede 1335 sâ buğday, 1830 sâ arpa ve 560 şinik pirinç üretiminin yapıldığını görmekteyiz. Orta Mahallesi'nde en çok tarım yapılan ürün arpa (şa'ir)'dir. Daha sonra buğday ve pirinç takip etmektedir. Tahıl ürünlerinin toplam hasılatı 3725 sâ ve şinik tablodaki bilgilerde mevcuttur.

Tarımı yapılan tahıl ürünlerinin gelirine baktığımızda buğday 1070, arpa 925, pirinç 3300 kuruş olarak gösterilmiştir. Toplamda 5295 kuruş gelir elde edilmiştir.

²⁵⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 6.

²⁵⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 7.

²⁵⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 8.

²⁵⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 8.

²⁵⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

²⁶⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 10.

²⁶¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 10.

²⁶² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 2.

²⁶³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 8.

Tablo 2.20: Hane Sahiplerine Göre İmam Bey Mahallesi'nin Tahıl Ürünü Kayıtları (Sâ ve Şinik Olarak)

Hane No	Hane Sahibi	Hinta (Buğday)	Şa'ir (Arpa)	Çeltik (Pirinç)	Toplam	Hinta Kuruş	Şa'ir Kuruş	Çeltik Kuruş	Toplam
1/1	Mehmet Seyyid Ağazade Yakup Ağa	100	200	20	320	80	100	120	300
2/2	Katip oğlu Mehmet Efendi	100	100	-	200	80	50	-	130
3/3	Hatip oğlu Ömer Ağa								
4/4	El Cami Saim Ağazade Ebubekir Ağa	125	280	110	515	100	240	660	1000
5/5	Afilizade Ahmet Ağa	400	600	200	1200	320	300	1200	1820
6/6	Küçük Gafil oğlu Ahmet Ağa	20	60	20	100	15	30	120	165
7/7	Küçük İsmail oğlu Hüseyin ve Kardeşi Osman	30	160	10	200	25	80	30	135
8/8	İbiş oğlu Mustafa	10	70	-	80	10	35	-	45
9/9	Erikçi oğlu Hüseyin	0	0	10	10	-	-	60	60
10/10	Erikçi oğlu Ali	0	0	20	20			120	120
11/11	Erikçi oğlu Hasan	0	0	60	60			360	360
12/12	Kethüda oğlu İsmail	0	20	-	20		10	-	10
13/13	Seyyid Ali oğlu Ali	60	90	20	170	50	45	120	215
14/14	Seyyid Ali oğlu Ahmet	25	25	-	50	20	15	-	35
15/15	Köse oğlu Ali	40	0	-	40	25		-	25
16/16	Deli Köleoğlu Hasan	15	80	-	95	10	40	-	50
17/17	Müsellim oğlu Ahmet	50	100	-	150	40	50	-	90
18/18	Silahşör oğlu Mustafa	-	40	50	100	-	25	300	325
19/19	Silahşör oğlu Mehmet	20	40	40	100	15	20	240	275
20/20	Hacı Fikir oğlu Mustafa	20	80	10	110	15	40	30	85
21/21	Çapanoğlu Ahmet	10	30	30	70	10	15	180	205
22/22	Kütük oğlu Mustafa	10	30	20	60	10	15	120	145

23/23	Koç Ağaoğlu Ahmet ve Kardeşi İbrahim ve Mustafa	0	100	50	150		50	300	350
24/24	Koç Ağaoğlu Ömer	-	70	20	90	-	35	120	155
25/25	Veli oğlu Mehmet	0	20	10	30		10	60	70
26/26	Gömeç oğlu Osman ve Kardeşi Ali	0	40	-	40		20	-	20
27/27	Mancı oğlu Ahmet	60	40	25	125	50	20	150	220
28/28	Ecir oğlu Hüseyin	20	20	-	40	15	10	-	25
29/29	Ecir oğlu Süleyman	15	30	-	45	10	15	-	25
30/30	Ecir oğlu Ahmet	20	50	-	70	15	25	-	40
31/31	Ecir oğlu Mehmet	0	60	-	60		30	-	30
32/32	Gömeç oğlu İbrahim	0	20	20	40		10	120	130
33/33	Kadının Ahmet oğlu Mehmet	0	60	-	60		30	-	30
34/34	Civelek oğlu Mehmet	15	50	-	65	15	25	-	40
35/35	Gören oğlu Mehmet ve Kardeşi Hasan	15	50	-	65	10	25	-	35
36/36	Gömeç oğlu Hüseyin	0	50	30	80		25	180	205
37/37	Köprülü oğlu Mustafa oğlu Mehmet	10	50	15	75	10	25	90	125
38/38	Açıkbaş oğlu Ali	50	120	-	170	40	60	-	100
39/39	Tunusluoğlu Mehmet	-	40	20	60	-	20	120	140
40/40	Hacı Osman oğlu Molla Mehmet	70	80	30	180	55	40	180	275
41/41	Hacı Fikir oğlu Osman	-	100	40	140	-	50	240	290
42/42	Dinkaz oğlu Hüseyin	30	110	-	140	25	55	-	80
43/43	Dinkaz oğlu Mustafa								
44/44	Keyrok (Kirok)oğlu Ali	-	20	10	30	-	10	60	70
45/45	Kapukıran oğlu Cüce Hüseyin ve Kardeşi İbrahim	-	20	-	20	-	10	-	10
46/46	Hanlı oğlu Süleyman	-	60	20	80	-	30	120	150
47/47	Ekmekçi oğlu Mehmet	0	20	-	20		10	-	10

48/48	Laklak oğlu Hasan	-	25	10	35	-	15	60	75
49/49	Canbaz oğlu Mustafa	5	15	10	30	5	10	60	75
50/50	Murtaza oğlu Mustafa ve Kardeşi Mehmet	30	20	-	50	25	10	-	35
51/51	İhtiyar Hasan oğlu Hüseyin	10	10	15	35	10	5	90	105
52/52	Kadı Mehmet oğlu Ahmet								
53/53	Berber oğlu Ali	0	20	-	20		10	-	10
54/54	Berber oğlu Ahmet	0	60	-	60		30	-	30
55/55	Dipsiz oğlu Osman	10	20	-	30	10	10	-	20
56/56	Deli Süleyman oğlu Koç Mehmet	0	20	-	20		10	-	10
57/57	Kıvrık oğlu Hüseyin	20	0	-	20	15		-	15
58/58	Şamdacı oğlu Ahmet	10	40	20	70	10	20	120	150
59/59	Gömeç oğlu Mehmet	0	0	10	10			60	60
60/60	Deli Ahmet oğlu Mehmet	20	0	-	20	10	-	-	10
61/61	Bekmezci oğlu Hüseyin	50	30	-	80	40	15	-	55
62/62	Tatar oğlu Mustafa	0	20	-	20		10	-	10
63/63	Semerci oğlu Abdullah	0	10	-	10		5	-	5
64/64	Temurci oğlu Veli	0	20	-	20		10	-	10
65/65	Ebubekir Ağaoglu Salih								
66/66	İmamoğlu Hüseyin Kardeşi Mehmet	0	30	-	30		15	-	15
67/67	Kethüdaoğlu Mehmet	15	50	-	65	15	25	-	40
68/68	Hayırlı oğlu Süleyman ve Üç Kardeşi								
69/69	Köseoğlu Ali	15	30	-	45	10	15	-	25
70/70	Topal Osman oğlu Abdullah Kardeşi Ebubekir	20	60	-	80	15	30	-	45
71/71	Bekçi Osman oğlu Mehmet								
72/72	Molla Bekir oğlu	10	20	-	30	10	10	-	20

	Ali								
73/73	Kaymak oğlu Ahmet	10	20	-	30	10	10	-	20
74/74	Ömer oğlu Mustafa								
75/75	Daşcı oğlu Bekir								
76/76	Eski Mehmet oğlu Mehmet	60	40	-	100	50	20	-	70
77/77	Süleyman Ağa oğlu İsmail	10	20	-	30	10	10	-	20
78/78	Süleyman Ağa oğlu Mehmet	40	0	15	55	40		90	130
79/79	Ak Ömer oğlu Hacı Ahmet Kardeşi Ali	30	30	30	90	25	15	180	220
80/80	Bağcı oğlu Hasan								
81/81	Dağlı İsmail								
82/82	Dağlı Süleyman								
83/83	Genç Osman oğlu Osman	-	-	10	10	-	-	60	60
84/84	Erikçi oğlu Hasan Kardeşi Ali	-	-	20	20	-	-	120	120
85/85	Çanak Ahmet	0	20	-	20		10	-	10
86/86	Kahveci oğlu Hasan	0	80	-	80		40	-	40
87/87	Laklak oğlu Hasan								
88/88	Şamdancı oğlu Ali ve Kardeşi Mehmet								
89/89	Semerci oğlu Hasan	10	20	-	30	10	10	-	20
Toplam		1715	4025	1050	6790	1390	2120	6240	9750

Yukarıdaki tabloda İmam Bey Mahallesi'nde hane sahiplerinin yetiştirmiş oldukları tahıl ürünlerinin kayıtları bulunmaktadır. Mahallede belli başlı ürünlerin tarım yapılmıştır. Hinta (buğday), Şa'ir (arpa), Çeltik'in (pirinç) İmam Bey Mahallesi'nde yoğun olarak yapıldığını görmekteyiz.

Tablodaki verilere göre 3, 43, 52, 65, 68, 71, 74, 75, 80, 81, 82, 87, 88 numaralı hane sahiplerinin yetiştirmiş oldukları tarım ürünleri bulunmamaktadır.

Hane 3'teki hane sahibinin tahıl ürünlerinin isimleri bulunmakla birlikte, ürünlerin miktarı yazılmamıştır²⁶⁴. Hane 9, 10, 11, 12, 23, 25, 26, 31, 32, 33, 36, 47, 53, 54, 56, 59, 62, 63, 64, 66, 85, 86 numaralı hane sahipleri buğday tarımı yapmışlardır. Fakat ürünlerin miktar ve kıymetleri verilmemiştir.

18, 24, 41, 44, 45, 46, 48, 83, 84 numaralı haneler ise buğday tarımı yapmamışlardır. Bazı hane sahipleri ise arpa üretimi yapmışlarsa da bunların miktar ve kıymetleri bulunmamaktadır. 9, 10, 11, 15, 57, 59, 60, 78 numaralı hanelerin arpa miktar ve kıymeti bulunmamaktadır. 83 ve 84 numaralı haneler arpa üretimi yapmamışlardır. 41. hane sahibinin pirinç üretim kayıtları bulunmamaktadır.

İmam Bey Mahallesi'nde en çok buğday, arpa ve çeltik üreten hane 5 numaralı hane sahibi Afilizade Ahmet Ağa'dır. 400 sâ buğday, 600 sâ arpa ve 200 şinik pirinç üretimi mevcuttur. Ayrıca elde edilen kıymette en çok burada bulunmaktadır. Ürünlerden toplam 1820 kuruş elde edilmiştir²⁶⁵. Üretimi fazla olan ikinci aile ise 4 numaralı hane sahibine aittir. 125 sâ buğday, 280 sâ arpa, 110 şinik pirinç üretimi mevcuttur. Toplamda ise 1000 kuruş gelir elde edilmiştir²⁶⁶.

1260-61 tarihli temettüat defterlerine göre, İmam Bey Mahallesi'nin 1 yılda 1715 sâ buğday (hınta), 4025 sâ arpa (şa'ir) ve 1050 şinik pirinç (çeltik) üretimi yapıldığını görmekteyiz. Mahallede en çok üretimi yapılan tahıl ürünü arpa olmuştur. Sırasıyla buğday ve pirinç onu takip etmektedir. Bu üç tahıl ürününün toplam miktarı 6790 sâ ve şiniktir.

Tahıl ürünlerin gelirlerine baktığımızda ise buğday 1390, arpa 2120, pirinç 6240 kuruş gelir elde edilmiştir. Ürünlerin toplam gelirleri ise 9750 kuruş olarak belirlenmiştir. Pirinç üretim miktarı diğer ürünlere kıyasla az olmasına rağmen kıymeti arpa ve buğdaydan fazladır. Bu durum diğer mahallelerde mevcuttur.

Tablodaki verilere göre Mihre Hatun Mahallesi, Orta Mahalle ve İmam Bey Mahalle'lerinde en çok arpa üretimi yapılmıştır. Buğday ve pirinç sırasıyla onu takip etmektedir.

²⁶⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 2.

²⁶⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

²⁶⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

Ankara eyaletinin Çankırı sancağına bağlı Kargı kazasının Mihre Hatun Mahallesi, Orta Mahalle ve İmam Bey Mahalle’lerinde toplam 4255 sâ buğday, 8345 sâ arpa ve 2590 şinik çeltik üretilmiştir.

Tablo 2.21: Mihre Hatun Mahallesi Bağ, Bahçe, Bostan Kayıtları (Dönüm)

Hane No	Hane Sahibi	Bağ Dönüm	Hasılatı Senevisi				Bahçe Bostan	Hasılatı Senevisi			
			1260	1261	Öşür Miktarı	Toplam		1260	1261	Öşür Miktarı	Toplam
1/1	Hatipzade Mustafa Efendi	1,5	30	20	3	27					
2/2	Ayvatoğlu Hafız Mustafa	1,5	50	30	5	45					
3/3	Müezzın oğlu Osman						1	75	40	7,5	67,5
4/4	Topal oğlu Ahmet	1	120	20	12	108					
5/5	Topal oğlu Mehmet Efendi	2	120	50	12	108					
6/6	Şaban oğlu Mustafa	1	90	50	9	81					
7/7	Yanık oğlu Hacı Hasan	1	150	5	15	135					
8/8	Hatip oğlu Ahmet Efendi	1	90	0	9	81					
9/9	Şaban oğlu Mehmet Ağa ve Kaynı Salih	2	120	50	12	108					
10/10	Nasrullah oğlu Ömer	1,5	130	50	13	117					
11/11	Nasrullah oğlu Ebubekir ve Kardeşi Ali	1,5	120	30	12	108					
12/12	Cenk oğlu İbrahim	Yarım	65	50	6,5	58,5					
13/13	Kantar oğlu İbrahim	1	80	50	8	72					
14/14	Cenk oğlu Mehmet	1,5	70	50	7	63					
15/15	Koca Hasan oğlu Osman ve Kardeşi Hüseyin	1	130	60	13	117					
16/16	Hacı Ali oğlu Süleyman	1	50	30	5	45					
17/17	Hasan Fariz oğlu Mustafa	1	150	20	15	135					
18/18	Uzun Mehmet oğlu Mehmet	1,5	100	50	10	90					
19/19	Zarin oğlu Hasan	1	110	100	11	99					

20/20	Zarin oğlu Ahmet ve Osman ve Oğlu Mustafa	1	50	30	5	45					
21/21	Hacı Pehlivan oğlu İbrahim	1	100	50	10	90					
22/22	Şişman oğlu Hüseyin	1	150	50	15	135					
23/23	Hacı Ali oğlu Raşid	1	100	50	10	90					
24/24	Mısırlı Mehmet	1	120	100	12	108					
25/25	Hacı oğlu Mehmet	1	40	50	4	36					
26/26	Değirmenci Mehmet	1	250	100	25	225					
27/27	Dideban Hüseyin	1	100	50	10	90					
28/28	Kel Bekir oğlu Mehmet	Yarım	40	0	4	36					
29/29	Boyacı Deli Mehmet ve Oğlu Mustafa	2	140	50	14	126					
30/30	Deli Mehmet oğlu Hüseyin	1	80	50	8	72					
31/31	Kodaman oğlu Mehmet ve Kardeşi Salih	1	60	50	6	54					
32/32	Karaca oğlu Derviş Hüseyin	1	30	20	3	27					
33/33	Lütfi oğlu Mustafa	Yarım	120	100	12	108					
34/34	Helvacı Abdullah	1,5	80	50	8	72					
35/35	Değirmenci Abdullah	Yarım	65	50	6,5	58,5					
36/36	Hacı Pehlivan oğlu Osman	Yarım	135	100	13,5	121,5					
37/37	Hacı Pehlivan oğlu Mehmet	2	80	50	8	72					
38/38	Hacı Pehlivan oğlu Hasan	1	40	50	4	36					
39/39	Ayvat oğlu İsmail	1	40	50	4	36					
40/40	Ayvat oğlu Osman	1	40	50	4	36					
41/41	Cenk oğlu İsmail	1	65	50	6,5	58,5					

42/42	Boyacı oğlu Mustafa	1	25	15	2,5	22,5					
43/43	Kareseli oğlu Hasan	Yarım	65	30	6,5	58,5					
44/44	Nasrullah oğlu Salih	1	60	50	6	54					
45/45	Ekmekçi oğlu Mustafa	1,5	200	100	20	180					
46/46	Mariz oğlu Mehmet	Yarım	85	30	8,5	76,5					
47/47	Kasap Ali oğlu Yusuf	2	75	50	7,5	67,5					
48/48	Kasap Ali oğlu Mustafa	1,5	185	150	18,5	166,5					
49/49	Kızıl oğlu Mustafa	1	95	0	9,5	85,5					
50/50	Terzi Ali oğlu Halil										
51/51	Eyvan oğlu Hüseyin	Yarım	120	100	12	108					
52/52	Eyvan oğlu Mehmet'in oğlu Mustafa	1	35	40	3,5	31,5					
53/53	Kel Hasan oğlu Hüseyin	1	80	80	8	72					
54/54	Naki oğlu Halil	1	70	50	7	63					
55/55	Tumurlu Mustafa	1	90	50	9	81					
56/56	Gömeç oğlu Halil	1	70	50	7	63					
57/57	İnce oğlu Ömer	1	160	50	16	144					
58/58	Gören Bekir oğlu Bekir	Yarım				18					
59/59	Yerköklü oğlu Mustafa	Yarım	20	10	2	18					
60/60	Kahveci Hacı Hüseyin										
61/61	Türkmen oğlu Ali										
62/62	Cebeci oğlu Mustafa	Yarım	130	100	13	117					
63/63	Uzun Ömer oğlu Hasan	1	25	15	2,5	22,5					
64/64	Semerci oğlu Hasan	1	60	50	6	54					

65/65	Boyacı oğlu Mehmet										
66/66	Ayvat oğlu Ömer	1	110	100	11	99					
67/67	Cerrah oğlu Mustafa						Yarım				18
68/68	Deveci oğlu Mehmet ve Mustafa										
69/69	Deveci oğlu Derviş Ahmet	Yarım	100	50	10	90					
70/70	Karaca oğlu Hüseyin ve Kardeşi Hasan										
71/71	Burdurmacı oğlu Mustafa ve Kardeşi Hüseyin	Yarım				9					
72/72	Kara Ali ve Kardeşi Ahmet	Yarım	40	20	4	36					
73/73	Kebs (Gebeş) oğlu Ali										
74/74	Çene oğlu Mehmet	1	80	20	8	72					
75/75	Kara Ali oğlu Ahmet	Yarım				54					
76/76	Suzan oğlu Mustafa	Yarım	50	20	5	45					
77/77	Yusuf oğlu Yakup	1				36					
Orta Mahalle den 42. Hanede Kayıtlı	Asalı oğlu İsmail						Yarım				20
Toplam		69,5	5730	3145	573	5274	1,5	75	40	7,5	85,5

Yukarıdaki tabloda Mihre Hatun Mahallesi'nin bağ, bahçe ve bostan kayıtları yer almaktadır.

Mezru tarlalardan sonra bağ, bahçe, bostan ve korular ele alınmıştır. 1256'da bunların sadece yüzölçümleri ile kıymetleri yazılıyorken, 1260 ve 1261'de tarlalarda olduğu gibi yüzölçümü ile 1260 ve 1261 yılları gelirleri kaydedilmiştir²⁶⁷.

Mihre Hatun Mahallesi'nde 68 hanenin baği bulunmaktadır. 8 hanenin ise bağ dönümleri mevcut değildir. 2 hanenin ise bahçe ve bostanı mevcuttur. Hane kaydı olmayan bir hanenin ise kiraya verilmiş bağ dönümü mevcuttur.

Bağ ve bostanlar daha ziyade 1-2 dönümlük hatta bir bölümünden 1-2 evleklik yerlerdir. Sadece ailenin ihtiyacını karşılayacak kadar ürün alınan küçük bağların üzümleri için öşür tahakkuk ettirilmemiştir²⁶⁸.

Mihre Hatun Mahallesi'nde, 3 numaralı hane sahibinin baği mevcut değildir. Hane sahibinin bahçe bostan kaydı bulunmaktadır. 1 dönümlük bahçe bostanı mevcuttur. 1260 yılı hasılatı 75, 1261 yılı 40 kuruştur. Öşür miktarı 7,5 kuruştur. Toplam hasılatı 67,5 kuruş olarak hesaplanmıştır²⁶⁹.

67 numaralı hanenin de bağ dönümü bulunmamaktadır. Hane sahibinin yarım dönüm bahçesi vardır. Toplam hasılatı 18 kuruştur²⁷⁰.

Mihre Hatun Mahallesi'nde hane kaydı bulunmayan Asalı oğlu İsmail'in yarım dönüm kirada bulunan baği mevcuttur. Hasılatı 20 kuruştur²⁷¹.

Mihre Hatun Mahallesi'nde tabloya baktığımızda dönümler yarım ve 2 dönüm arasında değişmektedir. 5²⁷², 9²⁷³, 29²⁷⁴, 37²⁷⁵, 47²⁷⁶ numaralı haneler en fazla dönüme sahip hanelerdir. 2 dönümlük bağları mevcuttur.

²⁶⁷ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 407.

²⁶⁸ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 407.

²⁶⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 2.

²⁷⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 18.

²⁷¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 20.

²⁷² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 3.

²⁷³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 4.

²⁷⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 9.

²⁷⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 11.

²⁷⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 13.

73. hanenin bağ kaydı bulunmaktadır. Fakat dönümü mevcut değildir²⁷⁷. Toplam olarak en fazla gelir elde eden hane sahibi 26. hanedir. Toplam hasılatı 225 kuruş olarak hesaplanmıştır²⁷⁸. 58²⁷⁹, 71²⁸⁰, 75²⁸¹, 77²⁸² hane sahiplerinin sadece bağ dönüm ve hasılatı yazılmış olup 1260-61 ve öşür miktarı belirtilmemiştir. 3, 50, 60, 61, 65, 67, 68, 70 numaralı hanelerin bağları mevcut değildir. 67 numaralı hanenin bahçe dönüm ve hasılatı belirlenmiştir²⁸³.

İncelediğimiz Kargı kazasının Mihre Hatun Mahallesi'nde hemen her şahsın bir bağı olduğu halde bostana sahip olanların sayısı azdır. Onlarda da tarla ve bağlar için uygulanan usul benimsenmiştir²⁸⁴.

1260-61 tarihli temettuat defterlerine göre, Mihre Hatun Mahallesi'nde toplam 69,5 bağ dönümü mevcuttur. 1260 yılı toplam hasılatı 5730, 1261 yılı toplam hasılatı 3145 kuruştur. Toplam öşür miktarı ise 573 kuruştur. Toplam hasılatı 5274 kuruş olarak belirlenmiştir. Ayrıca mahallede 1,5 dönüm bahçe ve bostan dönümü bulunmaktadır. Toplam hasılatı 85,5 kuruştur. Hane kaydı bulunmayan ailenin de yarım dönüm bağının kiralık hasılatı ise 20 kuruştur.

²⁷⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 19.

²⁷⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 5.

²⁷⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 16.

²⁸⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 19.

²⁸¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 20.

²⁸² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 20.

²⁸³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 18.

²⁸⁴ Kütükoğlu, a.g.m., s. 407.

Tablo 2.22: Orta Mahallesi Bağ, Bahçe, Bostan Kayıtları (Dönüm)

Hane No	Hane Sahibi	Bağ Dönüm	Hasılatı Senevisi				Bahçe Bostan	Hasılatı Senevisi			
			1260	1261	Öşür Miktarı	Toplam		1260	1261	Öşür Miktarı	Toplam
1/1	İmam Ali Efendi ve Kardeşi Şakir	1	90	60	9	81					
2/2	Çene oğlu Hasan Ağa	1,5	130	50	13	117					
3/3	Hacı Hüseyin oğlu Hacı Ahmet	1,5	150	100	15	135					
4/4	Cerid oğlu Hacı Mustafa	1	180	100	18	162					
5/5	Ali Ağaoğlu Hasan	1	100	50	10	90					
6/6	Dürzi Molla Osman	Yarım	100	50	10	90					
7/7	Bali Veli oğlu İsmail	Yarım				18					
8/8	Yağmacı oğlu Mehmet	1	60	50	6	54					
9/9	Mustafa Ağa Mehmet ve Damadı Süleyman	1	50	30	5	45					
10/10	Duhancı oğlu İsmail	Yarım	25	10	2,5	22,5					
11/11	Ekmekeçi oğlu Osman ve Damadı Ahmet	1	40	30	4	36					
12/12	Akça oğlu Bekir	Yarım	35	20	3,5	31,5					
13/13	Akça oğlu Osman	1	40	20	4	36					
14/14	Gömeç oğlu Mustafa	1	80	50	8	72					
15/15	İnce Mehmet oğlu Mehmet	1	60	50	6	54					
16/16	Karadali oğlu Hüseyin	Yarım	65	50	6,5	58,5					
17/17	Kağrı oğlu Mehmet	Yarım	90	50	9	81					
18/18	Sarı Ali oğlu Ali	Yarım				45					
19/19	Barıncı oğlu Mustafa	1	40	20	4	36					
20/20	Boşnak oğlu Hüseyin	Yarım	30	0	3	27					
21/21	Koca Ağa oğlu İbrahim	1	75	50	7,5	67,5					
22/22	Sarı Ağa oğlu Mustafa ve oğlu Mehmet	1	120	100	12	108					

23/23	Sarı Ağaoğlu Eyüp ve Kardeşi Ahmet	Yarım	120	60	12	108					
24/24	Deli Mustafa oğlu Mustafa										
25/25	Karaca oğlu Molla Musa	Yarım				18					
26/26	Kara oğlu Osman	1	225	100	22,5	202,5					
27/27	Ekmekci oğlu Mehmet	1	120	50	12	108					
28/28	Bali oğlu Ali	Yarım	90	50	9	81					
29/29	Berber oğlu Bekir	1	70	200	7	63					
30/30	Berber oğlu Mustafa	Yarım	40	30	4	36					
31/31	Gören Ömer oğlu Ali ve Kardeşi Mehmet	1	40	20	4	36					
32/32	Yusuf oğlu Salih	Yarım	150	100	15	135					
33/33	Badi Oğlan oğulları Hacı Ali ve Abdullah	1,5	90	0	9	81					
34/34	Gören Ömer oğlu Süleyman	Yarım	50	15		45					
35/35	Berbat oğlu Hasan	Yarım	30	20	3	27					
36/36	Kantarıcı oğlu Ahmet	Yarım	160	50	16	144					
37/37	Bali oğlu Molla Mehmet	Yarım	80	50	8	72					
38/38	Ak Ömer oğlu Molla Mustafa	1	20	30	2	18					
39/39	Hacı Halife Hasan	Yarım	50	20	5	45					
40/40	Hacı Gönen oğlu Ali	1	80	60	8	72					
41/41	Gömeç oğlu Hasan	Yarım	80	50	8	72					
42/42	Ceri oğlu Mustafa	Yarım	50	20	5	45					
43/43	Seyyid Ali oğlu Hasan	1	100	50	10	90					
44/44	Akça oğlu Sadık	Yarım	50	20	5	45					
45/45	Dülger oğlu Salih	Yarım	150	100	15	135					
46/46	Dingil oğlu Hacı Mustafa	Yarım	40	30	4	36					
47/47	Dülger oğlu Himmet										
48/48	36. Nüfus defteri hanesinde kayıtlı Karız Bahar oğlu Ahmet'in yanında	Yarım	20	10	8	12					

	kayıtlı Emin oğlu İsmail oğlu Mustafa										
Toplam		35,5	3465	2075	347,5	3.193,5					

1260-61 tarihli temettuat defterlerine göre Kargı kazasına bağlı bulunan Orta Mahalle'nin bağ dönüm kayıtları ve hasılatları tablolarında verilmiştir.

Orta Mahallesi'nde üzüm bağı bulunmayan iki hane mevcuttur. Bunlar 24²⁸⁵ ve 47²⁸⁶ hane sahipleridir. Mahallede bahçe ve bostan kaydı mevcut değildir. Hane sahiplerinin bağ dönümleri yazılmıştır. Tablodaki verilere göre bağ dönümleri yarım ve 1,5 dönüm arasında değişmektedir.

Mahallede 7²⁸⁷, 18²⁸⁸, 25²⁸⁹ numaralı hanelerin sadece dönüm ve hasılatları yazılmıştır. En fazla hasılat 26. hane sahibine aittir. 1260 yılı hasılatı 225, 1261 yılı 100 kuruş hasılat elde edilmiştir. Ayrıca öşür miktarı 22,5 kuruştur. Toplam hasılat 202,5 kuruş olarak belirlenmiştir²⁹⁰.

Orta Mahalle'de bulunan fakat 36. nüfus defteri hanesine kayıtlı Karız Bahar oğlu Ahmet'in yanında kayıtlı olan Emin oğlu İsmail oğlu Mustafa'nın yarım dönüm bağı mevcuttur. Toplam hasılatı 12 kuruştur²⁹¹.

1260-61 tarihli temettuat defterlerinde Orta Mahallesi'nde 35,5 dönüm bağ mevcuttur. 1260 yılı hasılatı 3465, 1261 yılı hasılatı ise 2075 kuruştur. Ayrıca öşür miktarı da 347,5 kuruştur. Mahallenin toplamda 3.193,5 kuruş hasılatı bulunmaktadır.

²⁸⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 8.

²⁸⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

²⁸⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 3.

²⁸⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 6.

²⁸⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 8.

²⁹⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 8.

²⁹¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

Tablo 2.23:İmam Bey Mahallesi Bağ, Bahçe, Bostan Kayıtları (Dönüm)

Hane No	Hane Sahibi	Bağ Dönüm	Hasılatı Senevisi				Bahçe Bostan	Hasılatı Senevisi			
			1260	1261	Öşür Miktarı	Toplam		1260	1261	Öşür Miktarı	Toplam
1/1	Mehmet Seyyid Ağazade Yakup Ağa	3	220	50	21	199					
2/2	Katip oğlu Mehmet Efendi	1,5	80	50	8	72					
3/3	Hatip oğlu Ömer Ağa	2	100	50	10	90					
4/4	El Cami Saim Ağazade Ebubekir Ağa	4	330	100	30	300					
5/5	Afilizade Ahmet Ağa	5	330	100	30	300					
6/6	Küçük Gafil oğlu Ahmet Ağa	1	80	50	8	72					
7/7	Küçük İsmail oğlu Hüseyin ve Kardeşi Osman	1.5	230	100	23	207					
8/8	İbiş oğlu Mustafa	Yarım	60	50	6	54					
9/9	Erikçi oğlu Hüseyin	Yarım	45	50	4,5	40,5					
10/10	Erikçi oğlu Ali	Yarım	35	20	3,5	31,5					
11/11	Erikçi oğlu Hasan	2	50	20	5	45					
12/12	Kethüda oğlu İsmail	1	95	50	9,5	85,5					
13/13	Seyyid Ali oğlu Ali	1	110	100	11	99					
14/14	Seyyid Ali oğlu Ahmet	1	80	50	8	72					
15/15	Köse oğlu Ali	Yarım	100	50	10	90					
16/16	Deli Köle oğlu Hasan	Yarım	40	30	4	36					
17/17	Müsellim oğlu Ahmet	Yarım	180	100	18	162					
18/18	Silahşör oğlu Mustafa	2,5	160	100	16	144					
19/19	Silahşör oğlu Mehmet	1	65	50	6,5	58,5					
20/20	Hacı Fikir oğlu Mustafa	1	155	100	15,5	139,5					
21/21	Çapanoğlu Ahmet	Yarım	80	50	8	72					
22/22	Kütük oğlu Mustafa	Yarım	70	50	7	63					
23/23	Koç Ağaoğlu Ahmet ve Kardeşi İbrahim	Yarım	90	50	9	81					

	ve Mustafa										
24/24	Koç Ağaoğlu Ömer	Yarım	25	10	2,5	22,5					
25/25	Veli oğlu Mehmet	1	100	80	10	90					
26/26	Gömeç oğlu Osman ve Kardeşi Ali	1	70	50	7	63					
27/27	Mancı oğlu Ahmet	1	180	50	18	162					
28/28	Ecir oğlu Hüseyin	Yarım	100	50	10	90					
29/29	Ecir oğlu Süleyman	Yarım	60	50	6	54					
30/30	Ecir oğlu Ahmet	1	140	50	14	126					
31/31	Ecir oğlu Mehmet	Yarım	55	50	5,5	49,5					
32/32	Gömeç oğlu İbrahim	1	130	100	13	117					
33/33	Kadının Ahmet oğlu Mehmet	Yarım	25	10	2,5	22,5					
34/34	Civelek oğlu Mehmet	1	125	100	12,5	112,5					
35/35	Gören oğlu Mehmet ve Kardeşi Hasan	1	95	60	9,5	88,5					
36/36	Gömeçoğlu Hüseyin	1	40	20	4	36					
37/37	Köprülü oğlu Mustafa oğlu Mehmet	1	130	50	13	117					
38/38	Açıkbaz oğlu Ali	1	90	100	9	81					
39/39	Tunuslu oğlu Mehmet	1,5	135	100	13,5	121,5					
40/40	Hacı Osman oğlu Molla Mehmet	3	90	80	9	81					
41/41	Hacı Fikir oğlu Osman	1	50	20	5	45					
42/42	Dinkaz oğlu Hüseyin	1	140	50	14	126					
43/43	Dinkaz oğlu Mustafa										
44/44	Keyrok (Kirok)oğlu Ali	1	45	20	4,5	40,5					
45/45	Kapukıran oğlu Cüce Hüseyin ve Kardeşi İbrahim	1	120	50	12	108					
46/46	Hanlı oğlu Süleyman	1	125	100	12,5	112,5					
47/47	Ekmekçi oğlu Mehmet	Yarım	90	40	9	80					
48/48	Laklak oğlu Hasan	1	110	100	11	99					
49/49	Canbaz oğlu	Yarım	30	20	3	27					

	Mustafa										
50/50	Murtaza oğlu Mustafa ve Kardeşi Mehmet	1	80	50	8	72					
51/51	İhtiyar Hasan oğlu Hüseyin	Yarım	40	20	4	36					
52/52	Kadı Mehmet oğlu Ahmet										
53/53	Berber oğlu Ali	1	80	50	8	72					
54/54	Berber oğlu Ahmet	Yarım	140	100	14	126					
55/55	Dipsiz oğlu Osman	1	60	50	6	54					
56/56	Deli Süleyman oğlu Koç Mehmet	Yarım	50	20	5	45					
57/57	Kıvrık oğlu Hüseyin	Yarım	40	20	4	36					
58/58	Şamdancı oğlu Ahmet	1	90	50	9	81					
59/59	Gömeç oğlu Mehmet	Yarım	20	10	2	18					
60/60	Deli Ahmet oğlu Mehmet	1	90	20	9	81					
61/61	Bekmezci oğlu Hüseyin	Yarım	20	10	2	18					
62/62	Tatar oğlu Mustafa	Yarım	60	50	6	54					
63/63	Semerci oğlu Abdullah	Yarım	160	100	16	144					
64/64	Temurci oğlu Veli	Yarım	45	20	4,5	40,5					
65/65	Ebubekir Ağa oğlu Salih	Yarım				36					
66/66	İmamoglu Hüseyin Kardeşi Mehmet	Yarım	100	50	10	90					
67/67	Kethüda oğlu Mehmet	1	110	50	11	99					
68/68	Hayırlı oğlu Süleyman ve Üç Kardeşi	Yarım				36					
69/69	Köseoglu Ali	Yarım	150	50	15	135					
70/70	Topal Osman oğlu Abdullah Kardeşi Ebubekir	Yarım	80	50	8	72					
71/71	Bekçi Osman oğlu Mehmet										
72/72	Molla Bekir oğlu Ali	Yarım	80	70	8	72					
73/73	Kaymak oğlu Ahmet	Yarım	50	30	5	45					

74/74	Ömer oğlu Mustafa										
75/75	Dasçı oğlu Bekir										
76/76	Eski Mehmet oğlu Mehmet	1	110	100	11	99					
77/77	Süleyman Ağa oğlu İsmail	Yarım	45	30	4,5	40,5					
78/78	Süleyman Ağaoğlu Mehmet	1	130	20	13	117					
79/79	Ak Ömer oğlu Hacı Ahmet Kardeşi Ali	Yarım	40	50	4	36					
80/80	Bağcı oğlu Hasan	Yarım				36					
81/81	Dağlı İsmail	Yarım				18					
82/82	Dağlı Süleyman	1				64					
83/83	Genç Osman oğlu Osman										
84/84	Erikçi oğlu Hasan Kardeşi Ali	Yarım				18					
85/85	Çanak Ahmet	Yarım				36					
86/86	Kahveci oğlu Hasan	Yarım				18					
87/87	Laklak oğlu Hasan										
88/88	Şamdancı oğlu Ali ve Kardeşi Mehmet										
89/89	Semerci oğlu Hasan	Yarım	90	50	9	81					
	Çakır'ın Ali'nin oğlu Mustafa Efendi	2				125					
Toplam		79	7045	3950	697,5	6736,5					

Yukarıda bulunan tabloda İmam Bey Mahallesi'nin bağ bahçe ve bostan ürünlerinin dönüm ve hasılat miktarları yer almaktadır. 89 hanelik mahallede 82 hanenin üzüm bağı bulunmaktadır. 7 hanenin ise bağı mevcut değildir.

İmam Bey Mahallesi'nde hemen hemen her hanenin bağı mevcuttur. Bahçe ve bostan sadece bir hanede bulunmaktadır. 5 numaralı hane sahibinin bağ ve bahçesi birlikte yazılmıştır. Hane sahibinin 5 dönümlük bağ ve bahçesi mevcuttur. Hasılatı ise 300 kuruştur²⁹².

²⁹² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

Mahallede bağ dönümleri yarım ve 5 dönüm arasında değişmektedir. Hane 4'ün sahibi El Cami Saim Ağazade Ebubekir Ağa'nın 4 dönüm bağ dönümü bulunmaktadır. Hasılatı 300 kuruştur²⁹³.

65²⁹⁴, 68²⁹⁵, 80²⁹⁶, 81²⁹⁷, 82²⁹⁸, 84²⁹⁹, 85³⁰⁰, 86³⁰¹ hane sahiplerinin bağ dönümleri ve hasılatları belirtilmiştir. Fakat 1260-61 yılı ve öşür miktarları yazılmamıştır.

İmam Mahallesi'nde hane numarası olmayan Çakır'ın Ali'nin oğlu Mustafa'nın 2 dönüm bağı bulunmaktadır. Hasılatı 125 kuruştur. Sadece dönüm ve hasılat miktarı yazılmıştır³⁰².

1260-61 (1844-45) tarihli temettuat defterlerinde İmam Bey Mahallesi'nde toplam 79 dönüm bağ mevcuttur. 1260 yılı hasılatı 7045, 1261 yılı hasılatı 3950 kuruştur. Öşür miktarı 697,5 kuruş olarak hesaplanmıştır. Mahallenin toplam hasılatı 6.736,5 kuruştur.

²⁹³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

²⁹⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 18.

²⁹⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 19.

²⁹⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 21.

²⁹⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 21.

²⁹⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 21.

²⁹⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 22.

³⁰⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 22.

³⁰¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 22.

³⁰² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

Tablo 2.24: Arazi ve Araziden Elde Edilen Gelirlerin Değerlendirilmesi

Mahalle	Ekili Tarla Dönüm	Hasılat Senevisi (Kuruş)				Nadasa Bırakılan Tarla Dönüm	Kirada Olan Tarla Dönüm	Hasılat Senevisi (Kuruş)				Ortak Olunan Tarla Dönüm	Hasılat Senevisi (Kuruş)			
		1260	1261	Öşür	Toplam			1260	1261	Öşür	Toplam		1260	1261	Öşür	Toplam
Mihre Hatun	232	10.741	3.990	1.069	9.697	25	2,5	80	20	-	80	-	220	-	22	198
Orta Mahalle	164,5	7.625	3.270	768,5	6.873	23,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İmam Bey	309,5	14.545,5	6.213	1.444,5	13.491,5	108,5	Yarım	-	-	-	40	-	-	-	-	229,5
Toplam	706	32.911,5	13.473	3.282	30.061,5	157	3	80	20	-	120	-	220	-	22	427,5

1260-61 (1844-45) tarihli temettuat defterlerinde Mihre Hatun, Orta ve İmam Bey Mahallesi'nin arazi gelirleri tabloda verilmiştir. Mihre Hatun, Orta ve İmam Bey Mahalleleri'nin toplam 706 dönüm mezru tarlası bulunmaktadır. 1260 yılı hasılatları toplam 32.911,5 kuruş, 1261 yılı 13,473 kuruş, öşür miktarı 3.282 kuruştur. Toplam hasılat ise 30.061,5 kuruş olarak bilinmektedir. Verilere göre, gayrimezru yani nadasa bırakılan arazi toplam 157 dönümdür. Mihre Hatun Mahallesi ve İmam Bey Mahallesi'nin kirada olan toplam 3 dönüm arazisi bulunmaktadır. 1260 yılı 80, 1261 yılı 20 kuruştur. Öşür miktarları belirtilmemiştir. Toplam hasılatı 120 kuruştur.

Mihre Hatun ve İmam Bey Mahallesi'nin ortak olunan arazilerin dönümlerinin yazılmadığını görmekteyiz. Mihre Hatun Mahallesi'nin ortak olunan tarlasından 1260 yılı hasılatı 220 kuruştur. Öşür miktarı ise 22 kuruş olarak yazılmıştır. İmam Bey Mahallesi'nin ise ortak olunan tarladan 229,5 kuruş hasılatı mevcuttur. Mahallelerin toplam hasılatları 427,5 kuruş olarak kayıt edilmiştir.

İncelemiş olduğumuz mahallelerin genelinin mezru tarlası bulunmaktadır. Fakat gayrimezru arazisi olan haneler çok fazla değildir. Bazı hanelerin ise arazi kaydı yapılmış, dönüm ve hasılatı belirtilmemiştir.

Mahalleler arasında kıyaslama yaptığımızda, dönümü ve hasılatları en fazla olan mahalle İmam Bey Mahallesi'dir. Hem mezru hem gayrimezru arazi dönümü bu mahallede yüksek miktardadır. 309,5 dönüm mezru arazi, 108,5 dönüm ise gayri mezru arazisi mevcuttur. Mezru tarla hasılatı 13.491,5 kuruştur.

Tablo 2.25: Bağ, Bahçe, Bostan Ürünlerinin Değerlendirilmesi

Mahalle	Bağ (Dönüm)	Hasılatı Senevisi (Kuruş)				Bahçe Bostan Dönüm	Hasılatı Senevisi (Kuruş)				Kıralık Bağ Dönüm	Hasılatı Senevisi (Kuruş)
		1260	1261	Öşür	Toplam		1260	1261	Öşür	Toplam		
Mihre Hatun	69,5	5.730	3.145	573	5.274	1,5	75	40	7,5	85,5		20
Orta Mahalle	35,5	3.465	2.075	347,5	3.193,5							
İmam Bey	79	7.045	3.950	697,5	6.736,5							
Toplam	184	16.240	9.170	1.618	15.204	1,5	75	40	7,5	85,5	Yarım	20

1260-61 tarihli temettuat defterlerine göre Mihre Hatun, Orta ve İmam Bey Mahallelerinin bağ ve bahçe kayıtlarına baktığımızda, üç mahallenin toplam bağ dönümü 184'tür. 1260 senesi geliri 16,240 kuruş, 1261 senesi geliri 9170 kuruş, öşür miktarı ise 1.618 kuruş olarak tabloda verilmiştir. Toplam hasılat ise 15.204 kuruş olarak belirtilmektedir.

Genel bir değerlendirmeye göre, araştırma yapılan mahallelerde en fazla bağcılık yapılmaktadır. Mihre Hatun Mahallesi'nde 1,5 dönümlük bahçe bostan kaydı mevcuttur. Hasılatı ise 85,5 kuruştur. Ayrıca yarım dönümde kiralık bağ bulunmaktadır. Hasılatı 20 kuruştur.

1260-61 tarihli temettuat defterlerine, Kargı kazasına bağlı İmam Bey Mahallesi 79 dönüm bağ ile en fazla dönüme sahip olan mahalledir. Hasılatı ise 6.736,5 kuruştur. Bahçe ve bostanı bulunmamaktadır. Bahçe bostanı sadece Mihre Hatun Mahallesi'nde bulunmaktadır.

2.7. HAYVANCILIK FAALİYETLERİ

Hayvan varlığı, tarımın ekonomik faaliyet olduğu sanayi öncesi ekonomilerin bir çeşit birikmiş serveti olarak bilinmektedir. Böyle ekonomilerde milli servetin büyük kısmı hayvan varlığından ibarettir.

Osmanlı İmparatorluğu'nda hayvancılık önemli bir faaliyettir. Göçebe topluluklar, bu faaliyeti tek geçim kaynağı olarak devam ettiriyorlardı. Bunlar pazara dönük olarak büyükbaş hayvancılığa önem vermişlerdir. Şöyle ki yerleşik çiftçilik yapan ve bu arada hayvan beslemek durumunda olan topluluklar daha çok çift sürme ve taşımada güçlerinden faydalanmak için büyükbaş hayvan yetiştirmişlerdir. Hayvanlardan elde edilen ürünleri de tüketim olarak kullanmışlardır³⁰³.

Osmanlı toplumunda örneğine az rastlanılsa da pazar için et, yağ, süt, deri ve yapağı üretmek için hayvancılık temel bir faaliyet olarak yapılmakla birlikte

³⁰³ Tefik Güran, (1998), "Osmanlı Tarım Ekonomisi 1840-1910", *19. Yüzyıl Osmanlı Tarımı Üzerine Araştırmalar*, İstanbul, s. 100-101.

Anadolu'nun iklim ve ziraat şartları hayvancılığın daha çok ziraata bağlı olarak yapılmasını sağlamaktadır³⁰⁴.

Osmanlı şehir ve kasabalarında pek çok aile kendi günlük süt ve süt ürünlerini karşılamak için birkaç sağmal koyun ve keçi yetiştirmektedir. At, katır, deve, manda ve öküz hem binek hem taşıma hem çekim aracı olarak faaliyet göstermektedir. Bu hayvanlar savaş lojistiği açısından da önemliydiler³⁰⁵.

Gayrimenkullerden sonra ise hayvanlar yazılmıştır. Böylece köy ve kasabada en çok hangi hayvanların beslenip yetiştirildiği, bunlardan ne kadar kazanç sağlandığı tespit edilebilmektedir. Hangi evde hangi hayvandan kaç tane bulunduğu da yazılmıştır.

1256 yılı sayımında hayvanların kıymetleri; 1260-61 sayımında ise inek, koyun, keçi ve kısırağa ait yıllık gelirler ile arı kovan sayıları ve elde edilen yıllık gelirlerde yazılmıştır³⁰⁶.

1260-61 tarihi temettuat defterlerine göre, Kargı kazasına bağlı Mihre Hatun, Orta Mahalle ve İmam Bey Mahalle'lerinde küçükbaş, büyükbaş ve binek hayvanları bulunmaktadır. Hayvan bilgileri ve adetleri tablolarda gösterilmektedir.

³⁰⁴ Hüseyin Muşmal, (2008), "XIX. Yüzyılın Ortalarında Çumra'nın Sosyo-Ekonomik Görüntüsü (10353 Numaralı Temettuat Defterlerine Göre)", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 24, Konya, s. 259-260.

³⁰⁵ Gökmen, *a.g.m.*, s. 228.

³⁰⁶ Kütükoğlu, *a.g.m.*, s. 409-410.

[illegible]

	Hüseyin															
72/72	Kara Ali oğlu ve Kardeşi Ahmet		1													1
73/73	Kebs (Gebeş) oğlu Ali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
74/74	Çene oğlu Mehmet		1													1
75/75	Kara Ali oğlu Ahmet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
76/76	Suzan oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
77/77	Yusuf oğlu Yakup	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Topl am		20	37	7	4	3	8	2	9	18	5	1	2	2	2	12 0

2.7.1. Büyükbaş Hayvancılık

1260-61 tarihli temettuat defterlerinde Kargı kazasının Mihre Hatun, Orta ve İmam Bey Mahalleleri'nin büyükbaş hayvan bilgilerine tablolarda yer verilmiştir. Büyükbaş hayvanların cinsi ve kaç adet hayvan sahibi oldukları tablolardaki verilerde belirtilmektedir.

Mihre Hatun Mahallesi'nin büyükbaş hayvanlarını incelediğimizde Sağman çamuş, karasığır sağman, düğe, yoz düğe, karasığır düğe, çamuş öküzü, yoz karasığır, yoz çamuş, kara sığır öküzü, kara sığır yoz inek, erkek dana, çamuş düğesi, yoz inek, tosun gibi büyükbaş hayvan cinslerinin bulunduğunu görmekteyiz.

Mihre Hatun Mahallesi'nde 16, 25, 32, 49, 52, 58, 60, 61, 65, 67, 68, 69, 70,71, 73, 75, 76, 77 numaralı hane sahiplerinin büyükbaş hayvanları bulunmamaktadır. Diğer 59 hanenin ise büyükbaş hayvanları mevcuttur.

1260-61 tarihli temettuat defterlerine göre Kargı kazasının Mihre Hatun Mahallesi'nde toplam 120 adet büyükbaş hayvan mevcuttur. Bu hayvanların cinslerine baktığımızda ise 20 adet sağman çamuş, 37 adet sağman karasığır, 7 adet düğe, 4 adet yoz düğe, 3 adet karasığır düğe, 8 adet çamuş öküzü, 2 adet yoz karasığır, 9 Adet yoz çamuş, 18 adet karasığır öküzü, 5 adet karasığır yoz inek, 1 adet erkek dana, 2 adet çamuş düğe, 1 adet yoz inek, 2 adet ise tosun bulunmaktadır.

Mahallede en fazla büyükbaş hayvana sahip olan hanelerin başında 5 numaralı hanenin sahibi Topal oğlu Mehmet gelmektedir. Toplam 4 adet hayvan mevcuttur. 1 adet sağman karasığır, 3 adet ise yoz düğesi bulunmaktadır³⁰⁷.

Hane 6 Şaban oğlu Mustafa'nın ise 4 adet büyükbaş hayvanı bulunmaktadır. Bunlardan 1 adet sağman çamuş, 2 adet karasığır düğe, 1 adet ise çamuş öküzüdür³⁰⁸. 18. hane sahibi Uzun Mehmet oğlu Mehmet'in 1 adet sağman çamuş, 1 adet sağman karasığır, 2 adet ise karasığır öküzü olmak üzere toplamda 4 adet büyükbaş hayvanı bulunmaktadır³⁰⁹.

Hane 20'de Zarin oğlu Ahmet ve Osman oğlu Mustafa'nın 5 adet büyükbaş hayvanı mevcuttur. Bunlarda, 1 adet sağman çamuş, 2 adet sağman karasığır, 2 adet ise

³⁰⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 3.

³⁰⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 3.

³⁰⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 6.

karasığır öküzü bulunmaktadır³¹⁰. 29 numaralı hane sahibi Boyacı Deli Mehmet ve oğlu Mustafa'nın 4 tane büyükbaş hayvanı olmakla birlikte bunlardan 1 adet sağman çamuş, 2 adet karasığır öküzü, 1 adet ise yoz inektir³¹¹. 37 hane sahibi Hacıpehlivan oğlu Mehmet'in 1 adet sağman karasığır, 2 adet çamuş öküzü, 1 adet yaş çamuş olmak üzere toplamda 4 adet büyükbaş hayvanı bulunmaktadır³¹². Hane 42'nin sahibi Boyacı Mustafa'nın 1 adet sağman karasığır, 2 adet karasığır öküzü, 1 adet tosun olmak üzere toplamda 4 adet büyükbaş hayvanı bulunmaktadır³¹³.

45 numaralı Ekmekçi oğlu Mustafa'nın 1 adet sağman çamuş, 2 adet karasığır öküzü, 1 adet ise karasığır yoz inek olmak üzere toplam 4 adet büyükbaş hayvanı mevcuttur³¹⁴. Hane 50'de Terzi Ali oğlu Halil'in karasığır sağmanı mevcuttur. Fakat adeti yazılmamıştır³¹⁵.

64 numaralı hanenin sahibi Semerci oğlu Hasan'ın 2 adet sağman karasığır, 1 adet düğ, 2 adet çamuş öküzü, 1 adet tosun olmak üzere 6 adet büyükbaş hayvanı bulunmaktadır³¹⁶.

Hane 10 Nasrullah oğlu Ömer'in 1 adet karasığır yoz ineği bulunmaktadır. Ayrıca hane sahibinin karasığır öküzü de bulunmaktadır. Fakat adeti belirtilmemiştir. Hasılatı 1 kuruştur³¹⁷. 12 hane sahibi Cenk oğlu İbrahim'in 2 adet büyükbaş hayvanı bulunmaktadır. Bunlardan 1 adet sağman karasığır, 1 adet ise düğesi bulunmaktadır. Hane sahibinin karasığır öküzü bulunmakta olup adeti belirtilmemiştir. Hasılatı 1 kuruştur³¹⁸.

24³¹⁹, 48³²⁰, 55³²¹, 57³²², 63³²³ numaralı hanelerin karasığır öküzü bulunmakla birlikte hayvanların adetleri belirtilmemiştir. Fakat hasılatları 1 kuruş olarak yazılmıştır.

³¹⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 7.

³¹¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 9.

³¹² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 11.

³¹³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 12.

³¹⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 13.

³¹⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 14.

³¹⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 17.

³¹⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 4.

³¹⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 5.

³¹⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 8.

³²⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 14.

³²¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 15.

³²² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 16.

³²³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 17.

Tablo 2.27: Orta Mahallesi Büyükbaş Hayvan Kayıtları (re's/adet)

Hane No	Hane Sahibi	SağmanÇamuş	Karasığır Sağman	Yoz Çamuş	Camış Öküzü	Karasığır öküzü	Camuş Düğge	Tosun	Yoz inek	Yoz Kara sığır inek	Yoz karasığır	Karasığır Düğge	Düğge	Toplam
1/1	İmam Ali Efendi ve Kardeşi Şakir	1	1											2
2/2	Çene oğlu Hasan Ağa	2		1	-									3
3/3	Hacı Hüseyin oğlu Hacı Ahmet		1	1										2
4/4	Cerid oğlu Hacı Mustafa	1		1		1								3
5/5	Ali Ağa oğlu Hasan	1		2										3
6/6	Dürzi Molla Osman		1											1
7/7	Bali Veli oğlu İsmail	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8/8	Yağmacı oğlu Mehmet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9/9	Mustafa Ağa Mehmet ve Damadı Süleyman		1	1										2
10/10	Duhancı oğlu İsmail	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11/11	Ekmekçi oğlu Osman ve Damadı Ahmet	1					1							2
12/12	Akça oğlu Bekir		1			2								3

13/13	Akça oğlu Osman		1					1						2
14/14	Gömeç oğlu Mustafa		1											1
15/15	İnce Mehmet oğlu Mehmet		1						1					2
16/16	Karadali oğlu Hüseyin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17/17	Kağnı oğlu Mehmet	3	2	2		2				1				10
18/18	Sarı Ali oğlu Ali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19/19	Barıncı oğlu Mustafa		1											1
20/20	Boşnak oğlu Hüseyin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21/21	Koca Ağa oğlu İbrahim	2				2								4
22/22	Sarı Ağaoğlu Mustafa ve oğlu Mehmet	1												1
23/23	Sarı Ağaoğlu Eyüp ve Kardeşi Ahmet	1												1
24/24	Deli Mustafa oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25/25	Karaca oğlu Molla Musa		1											1
26/26	Kara oğlu Osman	1	1	1	-						1			4
27/27	Ekmekçi oğlu Mehme		2											2
28/28	Bali oğlu Ali		2			2			1					5

44/44	Akça oğlu Sadık	1												1
45/45	Dülger oğlu Salih										1		1	2
46/46	Dingil oğlu Hacı Mustafa		1											1
47/47	Dülger oğlu Himmet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Topla m		18	29	10	2	15	3	1	3	1	2	2	1	87

1260-61 tarihli temettuat defterlerine göre Kargı kazasına bağlı bulunan Orta Mahallesi'nin büyükbaş hayvan bilgileri tablodaki verilerde gösterilmektedir.

Orta Mahalle'nin büyükbaş hayvanlarına baktığımızda sağman çamuş, karasığır, yoz çamuş, çamuş öküzü, karasığır öküzü, çamuş düğesi, tosun, yoz inek, yoz karasığır inek, yoz karasığır, kara sığır düğesi, gibi büyükbaş hayvanlarının olduğunu görmekteyiz.

7, 8, 10, 16, 18, 20, 24, 29, 47 numaralı hane sahiplerinin büyükbaş hayvanları mevcut değildir. Diğer 38 hanenin büyükbaş hayvanları tablodaki gibidir.

Mahallede toplamda 87 adet büyükbaş hayvan mevcuttur. Bu hayvanlardan 18 adet sağman çamuş, 29 adet karasığır sağman, 10 adet yoz çamuş, 2 adet çamuş öküzü, 15 adet karasığır öküzü, 3 adet çamuş düğesi, 1 adet tosun, 3 adet yoz inek, 1 adet yoz karasığır inek, 2 adet yoz karasığır, 2 adet karasığır düğesi ve 1 adet düğesi bulunmaktadır.

Orta Mahalle'de en fazla büyükbaş hayvanı olan aile 17 numaralı hane sahibi Kağrı oğlu Mehmet'in 10 adet hayvanı mevcuttur. Bunlardan 3 adet sağman çamuş, 2 adet karasığır sağman, 2 adet yoz çamuş, 2 adet karasığır öküzü, 1 adet ise yoz karasığır inehtir³²⁴.

21. hane sahibi Koca Ağaoğlu İbrahim'in 2 adet sağman çamuş, 2 adet karasığır öküzü olmak üzere 4 adet hayvanı mevcuttur³²⁵. 26. hane sahibi Kara oğlu Osman'ın 4

³²⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 6.

³²⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 7.

adet büyükbaşı bulunmaktadır. 1 adet sağman çamuş, 1 adet karasığır sağman, 1 adet yoz çamuş, 1 adet ise yoz karasığırı bulunmaktadır³²⁶.

28. hane sahibi Bali oğlu Veli'nin 2 adet karasığır sağman, 2 adet karasığır öküzü, 1 adet yoz inek olmak üzere 5 adet büyükbaş hayvanı bulunmaktadır³²⁷.

Hane 32, Yusuf oğlu Salih'in 1 adet sağman çamuş, 1 adet yoz çamuş, 2 adet çamuş öküzü olmak üzere 4 büyükbaş hayvanı mevcuttur³²⁸. Hane 36 Kantarcı oğlu Ahmet'in 4 adet büyükbaş hayvanı mevcuttur. 1 adet karasığır sağman, 2 adet karasığır öküzü, 1 adet yoz ineği bulunmaktadır³²⁹.

2³³⁰, 9³³¹, 26³³² numaralı hanelerin çamuş öküzü bulunmaktadır. Fakat bunların adetleri belirtilmemiştir. Hasılatları 1 kuruş olarak belirtilmiştir. 38. hanede Ak Ömer oğlu Molla Mustafa'nın da karasığır öküzü bulunmaktadır. Fakat adeti belirtilmemiş olup hasılatı 1 kuruştur³³³.

³²⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 8.

³²⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 9.

³²⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 10.

³²⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 11.

³³⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 2.

³³¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 4.

³³² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 9.

³³³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 11.

10	Ali																	
11/11	Erikçi oğlu Hasan	2				1												3
12/12	Kethüda oğlu İsmail	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13/13	Seyyid Ali oğlu Ali	-		1			1	1			2							5
14/14	Seyyid Ali oğlu Ahmet			1							1							2
15/15	Köseoğlu Ali			1														1
16/16	Deli Köle oğlu	2									1							3
17/17	Müsellim oğlu Ahmet	2					1											3
18/18	Silahşör oğlu Mustafa			1								1						2
19/19	Silahşör oğlu Mehmet			2								2						4
20/20	Hacı Fikir oğlu Mustafa	2		1	1													4
21/21	Çapan oğlu Ahmet	2																2
22/22	Kütük oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23/23	Koç Ağaoğlu Ahmet ve Kardeşi İbrahim ve Mustafa	2	1							1								4

24/24	Koç Ağaogl u Ömer		1															1
25/25	Veli oğlu Mehm et	2					1											3
26/26	Gömeç oğlu Osman ve Kardeş i Ali	2	1															3
27/27	Mancı oğlu Ahmet			1			1											2
28/28	Ecir oğlu Hüseyi n						1				1							2
29/29	Ecir oğlu Süley man									1								1
30/30	Ecir oğlu Ahmet	2					1											3
31/31	Ecir oğlu Mehm et						1											1
32/32	Gömeç oğlu İbrahi m	2		1		1												4
33/33	Kadı n Ahmet oğlu Mehm et						1											1
34/34	Civele k oğlu Mehm et												2					2
35/35	Gören oğlu Mehm et ve Kardeş i Hasan	1	1											1				3
36/36	Gömeç oğlu Hüseyi n			1	1					1								3

49/49	Canbaz oğlu Mustafa	1				1	1											3
50/50	Murtaza oğlu Mustafa ve Kardeşi Mehmet					4	1											5
51/51	İhtiyar Hasan oğlu Hüseyin						1											1
52/52	Kadı Mehmet oğlu Ahmet		1															1
53/53	Berber oğlu Ali						1											1
54/54	Berber oğlu Ahmet	1																1
55/55	Dipsiz oğlu Osman						1											1
56/56	Deli Süleyman oğlu Koç Mehmet						1	1										2
57/57	Kıvrık oğlu Hüseyin			1														1
58/58	Şamda cı oğlu Ahmet	-					1	1										2
59/59	Gömeç oğlu Mehmet						1											1
60/60	Deli Ahmet oğlu Mehmet		1				1											2
61/61	Bekmezci oğlu Hüseyin						2						1					3

87	Hasan																		
88/88	Şamdanıcı oğlu Ali ve Kardeşi Mehmet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
89/89	Semerci oğlu Hasan						1												1
	Çakır'ın Ali'nin oğlu Mustafa Efendi		2																2
Toplam		43	17	17	4	10	38	10	2	8	4	3	3	4	1	3	2	1	170

1260-1261 tarihli temettuat defterlerindeki bilgilere göre İmam Bey Mahallesi'nin büyükbaş hayvan bilgileri tablodaki verilerde belirtilmiştir.

İmam Bey Mahallesi'nin büyükbaş hayvan bilgilerine baktığımızda diğer mahallelerle aynı olmakla birlikte, dişi düğe, düğe malak olmak üzere iki farklı büyükbaş hayvan mevcuttur. 12, 22, 43, 62, 71, 74, 75, 77, 80, 81, 83, 84,86, 87, 88 numaralı hane sahiplerinin büyükbaş hayvanı bulunmamaktadır. Diğer 74 hanenin ise büyükbaş hayvan kayıtları bulunmaktadır.

Mahallenin 170 adet büyükbaş hayvanı mevcuttur. 43 adet karasığır öküzü , 17 adet sağman çamuş, 17 adet yoz çamuş 4 adet çamuş düvesi, 10 adet yoz karasığır, 38 adet karasığır sağman, 10 adet yoz inek, 2 adet çamuş öküzü, 8 adet karasığır düğe, 4 adet tosun, 3 adet yoz düğe, 3 adet çamuş tosun, 4 dişi düğe, 1 karasığır yoz inek, 3 erkek dana, 2 düğe ve 1 düğe malak olmak üzere çeşitli hayvan cinsleri bulunmaktadır.

En fazla yetiştirilen büyükbaş hayvan cinsleri karasığır öküzü (43) ile karasığır sağman (38)'dir.

İmam Bey Mahallesi'nde en fazla büyükbaş hayvan bulunan hanelerden biri 4 numaralı hane sahibi El Camii Sami Ağazade Ebubekir Ağa'nın 1 adet sağman çamuş, 1 adet yoz çamuş, 3 adet yoz inek olmak üzere toplamda 5 adet büyükbaş hayvanı

mevcuttur³³⁴. 5 numaralı hane sahibi Afilizade Ahmet Ağa'nın 2 adet sağman çamuş, 2 adet karasığır öküzü, 2 adet ise çamuş öküzü olmak üzere toplam 6 adet büyükbaş hayvanı bulunmaktadır³³⁵.

Hane 13'deki hane sahibi Seyyid Ali oğlu Ali'nin 1 adet yoz çamuş, 1 adet karasığır sağman, 1 adet yoz inek, 2 adet tosunu bulunmaktadır. Hane sahibinin karasığır öküzü de bulunmaktadır. Fakat adeti belirtilmemiş olup hasılatı 1 kuruştur³³⁶.

38. hane sahibi Açıkbaş oğlu Ali'nin 2 adet karasığır sağmanı, 2 adet yoz düğe, 1 erkek dana olmak üzere toplam 5 adet büyükbaş hayvanı mevcuttur. Ayrıca şahsın karasığır öküzü de bulunmaktadır. Fakat adeti belirtilmemiş olup hasılatı 1 kuruştur³³⁷. Hane 40 Hacı Osman oğlu Molla Mehmet'in 2 adet karasığır öküzü, 2 adet sağman çamuş, 1 adet yoz çamuş, 1 adet çamuş düğe, 1 adet yoz karasığır olmak üzere toplam 7 büyükbaş hayvanı bulunmaktadır³³⁸. Hane 50'nin sahibi Murtaza oğlu Mustafa ve kardeşi Mehmet'in 4 adet yoz karasığır, 1 adet karasığır sağmanı toplamda 5 adet büyükbaş hayvanı mevcuttur³³⁹.

7³⁴⁰, 39³⁴¹, 46³⁴², 58³⁴³, 70³⁴⁴ numaralı hanelerin karasığır öküzü bulunmaktadır. Fakat adeti belirtilmemiş olup hasılatları 1 kuruş olarak belirtilmiştir.

³³⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

³³⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

³³⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 5.

³³⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 11.

³³⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 12.

³³⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 14.

³⁴⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 4.

³⁴¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 12.

³⁴² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 13.

³⁴³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 16.

³⁴⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 19.

Tablo 2.29: Mihre Hatun Mahallesi Küçükbaş Hayvan Kayıtları (res/adet)

Hane No	Hane Sahibi	Sağman Kıl Keçi	Yoz Keçi	Yoz Kıl Keçi	Sağman Ağnam	Yoz Ağnam	Toplam
7/7	Yanık oğlu Hasan	10	10	-	10	10	40
9/9	Şaban oğlu Mehmet Ağa ve Kayını Salih	30	-	40	-	-	70
24/24	Mısırlı Mehmet	-	-	-	4	4	8
29/29	Boyacı Deli Mehmet ve oğlu Mustafa	-	-	-	7	13	20
32/32	Karaca oğlu Derviş Hüseyin	-	-	-	10	10	20
37/37	Hacı Pehlivan oğlu Mehmet				10	30	40
38/38	Hacı Pehlivan oğlu Hasan	10	20	-	15	15	60
55/55	Timurlu Mustafa	-	-	-	17	-	17
66/66	Ayvat oğlu Ömer	10	-	10	-	-	20
Toplam		60	30	50	73	82	295

2.7.2. Küçükbaş Hayvancılık

1260-61 tarihli temettuat defterlerinde Ankara eyaletinin Çankırı sancağına bağlı bulunan Kargı kazasının Mihri Hatun Mahallesi'nin küçükbaş hayvanları tabloda yer almaktadır. Mahallede sağman kıl keçi, yoz keçi, yoz kıl keçi, sağman ağnam, yoz ağnam bulunmaktadır.

Mihre Hatun Mahallesi'nde 9 hane sahibinin küçükbaş hayvanı bulunmaktadır. Mahallede toplam 295 küçükbaş hayvan mevcuttur. Bunlardan 60 sağman kıl keçi, 30 yoz keçi, 50 yoz kıl keçi, 73 sağman ağnam, 82 adet ise yoz ağnam bulunmaktadır.

Mihre Hatun Mahallesi'nde 9 numaralı hane sahibi Şaban oğlu Mehmet Ağa ve Kayı Salih'in 30 sağman kıl keçi ve 40 yoz kıl keçisi olmak üzere toplam 70 küçükbaş hayvanı bulunmaktadır. En fazla küçükbaş hayvana sahip olan hane sahibidir³⁴⁵. 38 numaralı hane sahibi Hacı Pehlivan oğlu Hasan'ın 10 sağman kıl keçi, 20 adet yoz keçi, 15 adet sağman ağnam, 15 adet yoz ağnam olmak üzere toplam 60 küçükbaş hayvanı mevcuttur³⁴⁶.

77 hanelik Mihre Hatun Mahallesi'nde 9 kişinin küçükbaş hayvanı olup 68 hanenin küçükbaş hayvanı bulunmamaktadır. Tabloda sadece küçükbaş hayvanları bulunan hanelere yer verilmiştir. Hayvanı olmayanlar ise tabloda belirtilmemiştir.

³⁴⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d.nr.00771, s. 4.

³⁴⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d.nr.00771, s. 11.

Tablo 2.30: Orta Mahallesi Küçükbaş Hayvan Kayıtları (re's/adet)

Hane No	Hane Sahibi	Sağman Ağnam	Yoz Ağnam	Sağman Kıl Keçi	Yoz Kıl Keçi	Toplam
2/2	Çene oğlu Hasan Ağa	30	40	-	-	70
3/3	Hacı Hüseyin oğlu Hacı Ahmet	35	25	-	-	60
26/26	Kara oğlu Osman	20	25	-	-	45
31/31	Gören Ömer oğlu Ali ve Kardeşi Mehmet	25	18	-	-	43
33/33	Badi Oğlan Oğulları Hacı Ali ve Abdullah	35	43	-	-	78
43/43	Seyyid Ali oğlu Hasan	15	5	30	15	65
Toplam		160	156	30	15	361

1260-61 tarihli temettuat defterlerinde Kargı kazasına bağlı bulunan Orta Mahallesi'nin küçükbaş hayvan bilgileri tabloda gösterilmektedir. Mahallede sağman ağnam, yoz ağnam, sağman kıl keçi, yoz kıl keçi olmak üzere dört cins küçükbaş hayvan bulunmaktadır.

160 adet sağman ağnam, 156 adet yoz ağnam, 30 adet sağman kıl keçi, 15 adet ise yoz kıl keçi olmak üzere mahallede toplam 361 adet küçükbaş hayvan mevcuttur.

En fazla küçükbaş hayvanı olan 33. hane sahibi Badi oğlan oğulları Hacı Ali ve Abdullah'tır. Hane sahibinin 35 sağman ağnam, 43 adet ise yoz ağnam olmak üzere toplam 78 adet küçükbaş hayvanı mevcuttur³⁴⁷. 2 numaralı hane sahibi Çene oğlu Hasan Ağa'nın 30 sağman ağnam, 40 yoz ağnam toplamda 70 adet küçükbaş hayvanı mevcuttur³⁴⁸. 43. hane sahibi Seyyid Ali oğlu Hasan'ın 15 adet sağman ağnam, 5 adet

³⁴⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 10.

³⁴⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 2.

yoz ağnam, 30 adet sağman kıl keçi, 15 adet ise yoz kıl keçisi olmak üzere toplam 65 adet küçükbaş hayvanı mevcuttur³⁴⁹.

47 hanelik Orta Mahallesi'nde 6 hanenin küçükbaş hayvanı bulunmaktadır. 41 hanenin ise küçükbaş hayvanı mevcut değildir. Tabloda sadece küçükbaş hayvanı olan haneler yazılmıştır. Küçükbaş hayvanı olmayanlar dahil edilmemiştir.

³⁴⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 13.

Tablo 2.31: İmam Bey Mahallesi Küçükbaş Hayvan Kayıtları (re's/adet)

Hane No	Hane Sahibi	Sağman Ağnam	Yoz Ağnam	Sağman Kıl Keçi	Yoz Keçi	Sağman Keçi	Toplam
3/3	Hatip oğlu Ömer Ağa	15	20	-	-	-	35
4/4	El Cami Saim Ağa Zade Ebubekir Ağa	40	90	20	30	-	180
5/5	Afili Zade Ahmet Ağa	20	15	15	-	-	50
6/6	Küçük Gafil oğlu Ahmet Ağa	-	-	20	45	-	65
18/18	Silahşör oğlu Mustafa	-	-	-	30	10	40
41/41	Hacı Fikir oğlu Osman	16	14	-	-	-	30
60/60	Deli Ahmet oğlu Mehmet	15	16	-	-	-	31
Toplam		106	155	55	105	10	431

1260-61 tarihli temettuat defterlerine göre, Kargı kazasına bağlı İmam Bey Mahallesi'nin küçükbaş hayvan bilgileri tabloda gösterilmektedir. Mahallede sağman ağnam, yoz ağnam, sağman kıl keçi, yoz keçi ve sağman kıl keçi olmak üzere beş cins küçükbaş hayvan bulunmaktadır.

Mahallede en fazla küçükbaş hayvana sahip olan hane 4 numaralı hane sahibi El Camii Saim Ağazade Ebubekir Ağa'ya aittir. Hane sahibinin 40 adet sağman ağnam, 90 adet yoz ağnam, 20 adet sağman kıl keçi, 30 adet ise yoz keçi olmak üzere toplamda 180 adet küçükbaş hayvanı bulunmaktadır³⁵⁰. 6 numaralı hane sahibi Küçük Gafil oğlu Ahmet Ağa'nın ise toplamda 65 adet küçükbaş hayvanı mevcuttur. Bunlardan 20 adet

³⁵⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

sağman kıl keçi, 45 adet yoz kıl keçisi bulunmaktadır³⁵¹. Mahallede sadece 7 hanenin küçükbaş hayvanı mevcuttur.

İmam Bey Mahallesi'nin toplamda 431 adet küçükbaş hayvanı bulunmaktadır. 106 adet sağman ağnam, 155 adet yoz ağnam, 55 adet sağman kıl keçi, 105 adet yoz keçi, 10 adet sağman kıl keçi küçükbaş hayvanı mevcuttur. Tablodaki bilgilere baktığımızda küçükbaş hayvanı olan haneler yazılmıştır. Küçükbaş hayvanı bulunmayan haneler ise yazılmamıştır.

³⁵¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

2.7.3. Yük ve Binek Hayvanları

Tablo 2.32: Mihre Hatun Mahallesi Binek ve Yük Hayvanları Kayıtları (res/adet)

Hane No	Hane Sahibi	Beygir	Merkep	Katır	Dölsüz Kısarak	Erkek Merkep	Tay	Döllü Kısarak	Toplam
1/1	Hatipzade Mustafa Efendi	1							1
3/3	Müezzın oğlu Osman		1						1
6/6	Şaban oğlu Mustafa		1						1
7/7	Yanık oğlu Hacı Hasan			-					-
8/8	Hatip oğlu Ahmet Efendi		1						1
13/13	Kantar oğlu İbrahim	1							1
14/14	Cenk oğlu Mehmet		1						1
15/15	Koca Hasan oğlu Osman ve Kardeşi Hüseyin		1						1
17/17	Hasan Fariz oğlu Mustafa		1						1
18/18	Uzun Mehmet oğlu Mehmet		1						1
19/19	Zarin oğlu Hasan		1		1				2
20/20	Zarin oğlu Ahmet ve Osman ve Oğlu Mustafa		1						1
22/22	Şişman oğlu Hüseyin		1						1
23/23	Hacı Ali oğlu Raşid			1					1
24/24	Mısırlı Mehmed	1							1
25/25	Hacbe oğlu Mehmet	1							1
26/26	Değirmenci Mehmet		1						1

27/27	Dideban Hüseyin		1						1
28/28	Kel Bekir oğlu Mehmet		1						1
29/29	Boyacı Deli Mehmet ve Oğlu Mustafa		2						2
30/30	Deli Mehmet oğlu Hüseyin		1						1
31/31	Kodaman oğlu Mehmet ve Kardeşi Salih		1						1
33/33	Lütfi oğlu Mustafa		1						1
34/34	Helvacı Abdullah		1						1
35/35	Değirmenci Abdullah		1						1
36/36	Hacı Pehlivan oğlu Osman					-			
37/37	Hacı Pehlivan oğlu Mehmet					1			1
38/38	Hacı Pehlivan oğlu Hasan			1					1
40/40	Ayvat oğlu Osman					1			1
41/41	Cenk oğlu İsmail					1			1
42/42	Boyacı oğlu Mustafa					1	1		2
43/43	Kareseli oğlu Hasan		1						1
47/47	Kasap Ali oğlu Yusuf						1		1
50/50	Terzi Ali oğlu Halil		1						1
51/51	Eyvan oğlu Hüseyin			1					1
52/52	Eyvan oğlu Mehmet		1				1		2
53/53	Kel Hasan oğlu Hüseyin	1							1
54/54	Naki oğlu Halil					1			1

55/55	Tumurlu Mustafa		1						1
59/59	Yerköklü oğlu Mustafa					1			1
62/62	Cebeci oğlu Mustafa	1							1
64/64	Semerci oğlu Hasan							1	1
66/66	Ayvat oğlu Ömer			2					2
72/72	Kara Ali oğlu ve Kardeşi Ahmet		1						1
75/75	Kara Alioğlu Ahmet		1						1
Toplam		6	26	5	1	6	3	1	48

Yukarıdaki tabloda Mihre Hatun Mahallesi'nin yük ve binek hayvanlarının kayıtları bulunmaktadır. 77 hanelik mahallenin sadece 45 hanesinde yük ve binek hayvanı bulunmaktadır. Beygir, katır, merkep, döllü kısarak, dölsüz kısarak, tay ve erkek merkep olmak üzere 7 cins hayvan bulunmaktadır.

Mihre Hatun Mahallesi'nde toplam 48 adet yük ve binek hayvanı mevcuttur. Bu hayvanlardan 6 adet beygir, 26 adet merkep, 5 adet katır, 1 adet dölsüz kısarak, 6 adet erkek merkep, 3 adet tay ve 1 adet döllü kısarak bulunmaktadır.

Hane 36'daki hane sahibi Hacı Pehlivanoğlu Osman'ın erkek merkebi bulunmaktadır. Fakat bu hayvan adedi belirtilmemiştir³⁵². Hane 7'deki hane sahibi Yanıkoğlu Hasan'ın katırı bulunmakla birlikte adedi belirtilmemiştir. Kuruş 2 olarak belirtilmiştir³⁵³.

Mihre Hatun Mahallesi'nin hane sahiplerinin yük ve binek hayvanları genelde 1 ile 2 arasında değişmektedir. Tabloda sadece hayvanı olanlar yazılmıştır.

³⁵² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 11.

³⁵³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 3.

Tablo 2.33: Orta Mahallesi Binek ve Yük Hayvanları Kayıtları (res/adet)

Hane No	Hane Sahibi	Katır	Merkep	Dölsüz Kısırak	Beygir	Erkek Merkep	Döllü Kısırak	Toplam
1/1	İmam Ali Efendi ve Kardeşi Şakir	1						1
2/2	Çene oğlu Hasan Ağa	1						1
3/3	Hacı Hüseyin oğlu Hacı Ahmet		1	4				5
5/5	Ali Ağa oğlu Hasan				1		1	2
6/6	Dürzi Molla Osman					1		1
9/9	Mustafa Ağa Mehmet ve Damadı Süleyman		1					1
11/11	Ekmekçi oğlu Osman ve Damadı Ahmet				1			1
12/12	Akça oğlu Bekir		1					1
13/13	Akça oğlu Osman		1					1
14/14	Gömeç oğlu Mustafa					1		1
15/15	İnce Mehmet oğlu Mehmet					1		1
17/17	Kağnı oğlu Mehmet					1		1
19/19	Barıtcı oğlu Mustafa					1		1
21/21	Koca Ağa oğlu İbrahim	1						1
23/23	Sarı Ağa oğlu Eyüp ve Kardeşi Ahmet					1		1
26/26	Kara oğlu Osman	1						1
27/27	Ekmekci oğlu Mehmed					1		1
28/28	Bali oğlu Ali				1			1
32/32	Yusuf oğlu Salih				1			1
33/33	Badi Oğlan oğulları Hacı Ali ve Abdullah					1		1

36/36	Kantarcı oğlu Ahmet		1					1
37/37	Bali oğlu Molla Mehmet					1		1
38/38	Akömer oğlu Molla Mustafa					1		1
39/39	Hacı Halife Hasan					1		1
40/40	Hacı Gönen oğlu Ali					1		1
41/41	Gömeç oğlu Hasan					1		1
43/43	Seyyid Ali oğlu Hasan				1		1	2
44/44	Akça oğlu Sadık					1		1
45/45	Dülger oğlu Salih		1					1
Toplam		4	6	4	5	14	2	35

1260-61 tarihli temettuat defterlerine göre Orta Mahallesi'nin yük ve binek hayvan bilgileri tabloda verilmektedir. Mahallede katır, merkep, dölsüz kısarak, beygir, erkek merkep ve döllü kısarak olmak üzere toplam altı cins hayvan çeşidi bulunmaktadır.

Orta Mahalledeki binek ve yük hayvanları bilgilerine baktığımızda 4 adet katır, 6 adet merkep, 4 adet dölsüz kısarak, 5 adet beygir, 14 adet erkek merkep, 2 adet döllü kısarak olmak üzere toplamda 35 adet yük ve binek hayvanı bulunmaktadır.

Hane 3'deki hane sahibinin 1 merkep ve 4 dölsüz kısarak olmak üzere 5 hayvanı mevcuttur. Mahallede en fazla binek hayvana sahip olan hanedir³⁵⁴. Orta Mahalle'nin yük ve binek hayvanları 1 ile 5 arasında değişmektedir. 47 hanelik mahallede 29 hanenin hayvanı mevcuttur. Tabloda yük ve binek hayvanı olan haneler yazılmıştır. Hayvanları olmayan haneler belirtilmemiştir.

³⁵⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 2.

Tablo 2.34: İmam Bey Mahallesi Binek ve Yük Hayvanları Kayıtları (res/adet)

Hane No	Hane Sahibi	Beygir	Katır	Erkek Merkep	Merkep	Toplam
1/1	Mehmet Seyyid Ağazade Yakup Ağa	1	1			2
2/2	Katip oğlu Mehmet Efendi			1		1
3/3	Hatip oğlu Ömer Ağa	1				1
4/4	El Cami Saim Ağazade Ebubekir Ağa	1		2		3
5/5	Afilizade Ahmet Ağa		2			2
6/6	Küçük Gafil oğlu Ahmet Ağa	1				1
7/7	Küçük İsmail oğlu Hüseyin ve Kardeşi Osman			1		1
8/8	İbiş oğlu Mustafa				1	1
9/9	Erikçi oğlu Hüseyin	1				1
11/11	Erikçi oğlu Hasan				1	1
13/13	Seyyid Ali oğlu Ali	10				10
14/14	Seyyid Ali oğlu Ahmet			1		1
16/16	Deli Köle oğlu				1	1
17/17	Müsellim oğlu Ahmet				1	1
18/18	Silahşör oğlu Mustafa	1				1
21/21	Çapan oğlu Ahmet	1				1
24/24	Koç Ağa oğlu Ömer				1	1
25/25	Veli oğlu Mehmet				1	1
26/26	Gömeç oğlu Osman ve Kardeşi Ali				1	1
27/27	Mancı oğlu Ahmet		1			1
28/28	Ecir oğlu Hüseyin				1	1
30/30	Ecir oğlu Ahmet				1	1
31/31	Ecir oğlu Mehmet	1				1
32/32	Gömeç oğlu İbrahim			1		1
35/35	Gören oğlu Mehmet ve Kardeşi Hasan				1	1
36/36	Gömeç oğlu Hüseyin				1	1

37/37	Köprülü oğlu Mustafa oğlu Mehmet				1	1
38/38	Açıkbaş oğlu Ali				1	1
40/40	Hacı Osman oğlu Molla Mehmet				1	1
41/41	Hacı Fikir oğlu Osman				1	1
42/42	Dinkaz oğlu Hüseyin	1				1
44/44	Keyrok (Kirok)oğlu Ali	1				1
45/45	Kapukıran oğlu cüce Hüseyin ve Kardeşi İbrahim	1				1
46/46	Hanlı oğlu Süleyman				1	1
47/47	Ekmekçi oğlu Mehmet				1	1
48/48	Laklak oğlu Hasan	1				1
49/49	Canbaz oğlu Mustafa				1	1
50/50	Murtaza oğlu Mustafa ve Kardeşi Mehmet		1			1
51/51	İhtiyar Hasan oğlu Hüseyin	1				1
52/52	Kadı Mehmet oğlu Ahmet				1	1
53/53	Berber oğlu Ali				1	1
54/54	Berber oğlu Ahmet			1		1
57/57	Kıvrık oğlu Hüseyin			1		1
60/60	Deli Ahmet oğlu Mehmet	1				1
64/64	Temurci oğlu Veli	1				1
66/66	İmamoğlu Hüseyin Kardeşi Mehmet			1		1
70/70	Topal Osman oğlu Abdullah Kardeşi Ebubekir			1		1
79/79	Ak Ömer oğlu Hacı Ahmet Kardeşi Ali			1		1
84/84	Erikçi oğlu Hasan Kardeşi Ali				1	1
Toplam		25	5	11	21	62

1260-61 tarihli temettuat defterlerine göre İmam Bey Mahallesi'nin yük ve binek hayvanları kayıtlarına baktığımızda beygir, katır, erkek merkep ve merkep olmak üzere dört cins hayvan mevcuttur.

İmam Bey Mahallesi'nde 25 adet beygir, 5 adet katır, 11 adet erkek merkep 21 adet ise merkep olmak üzere toplamda 62 adet hayvan mevcuttur.

Yük ve binek hayvanı en fazla olan hane sahibi 13 numaralı hanede ikamet eden Seyyid Ali oğlu Ali'nin 10 adet beygiri mevcuttur³⁵⁵. Hane 4'ün sahibi El Camii Saim Ağazade Ebubekir Ağa'nın 1 adet beygiri, 2 adet ise erkek merkebi olmak üzere toplamda 3 adet yük ve binek hayvanı bulunmaktadır³⁵⁶.

89 hanelik İmam Bey Mahallesi'nin 50 hanenin hayvanı bulunmakla birlikte, 39 hanenin yük ve binek hayvanı bulunmamaktadır. Tabloda sadece yük ve binek hayvanı olan haneler bulunmaktadır.

³⁵⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 5.

³⁵⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

Tablo 2.35: Hayvancılık Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi

Mahalle	Büyükbaş Hayvan	Küçükbaş Hayvan	Yük ve Binek Hayvanları	Toplam
Mihre Hatun Mahallesi	120	295	48	463
Orta Mahalle	87	361	35	483
İmam Bey Mahallesi	170	431	62	633
Toplam	377	1087	145	1609

1260-61 tarihli temettuat defterlerinde Ankara eyaletinin Çankırı sancağına bağlı Kargı kazasının Mihre Hatun, Orta ve İmam Bey Mahalleleri'nin hayvancılık bilgileri tabloda verilmiştir.

Kargı kazasına bağlı bulunan mahallelerin hayvancılık faaliyetlerine baktığımızda 1087 küçükbaş, 377 büyükbaş ve 145 yük ve binek hayvanı olmak üzere mahallelerde toplam 1609 hayvan bulunmaktadır. En fazla yapılan hayvancılık türü küçükbaş hayvancılıktır. 1087 adet küçükbaş hayvan mevcuttur.

İmam Bey Mahallesi'nde 431 küçükbaş, 170 büyükbaş, 62 yük ve binek hayvanı olmak üzere toplam 633 hayvan mevcuttur. Hayvan sayısı en fazla olan İmam Bey Mahallesi'dir. Genel itibariyle incelemiş olduğumuz mahallelerde hayvancılık yoğun olarak icra edilmektedir.

2.8. YAPILAN DİĞER FAALİYETLER

İncelemiş olduğumuz Kargı kazasının Mihre Hatun, Orta ve İmam Bey Mahalleleri'nde tarım, bağ bahçe, bostan ve hayvancılıktan başka uğraş alanları da bulunmaktadır. Asiyab³⁵⁷, arıcılık, dükkan³⁵⁸, dink³⁵⁹ gibi faaliyetler az da olsa yapılmıştır.

³⁵⁷ Su değirmeni. Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 44.

³⁵⁸ İçinde öteberi satılan oda, yer. Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 193.

³⁵⁹ Tahılın kabuğunu yumuşatmaya ve ayırmaya yarayan değirmen.

Mihre Hatun Mahallesi'nde 1 numaralı hanenin sahibi Hatipzade Mustafa Efendi'nin Asiyab sülüs³⁶⁰ hisse hasılatı bulunmaktadır. Hasılat miktarı 25 kuruştur³⁶¹. Yine aynı mahallede bulunan 66. hane sahibi Ayvat oğlu Ömer'in 3 adet arı kovanı bulunmakta olup hasılatı 12 kuruştur³⁶².

Orta Mahallede hane 3'de ikamet eden Hacı Hüseyin oğlu Hacı Ahmet'in kirada "dinki" bulunmakta olup sayısı belirtilmemiştir. Hasılatı 80 kuruştur³⁶³. Aynı mahallede hane 4'de bulunan Cerid oğlu Hacı Mustafa'nın kirada 1 bab dükkanı bulunmaktadır. Bundan hasılatı 15 kuruştur³⁶⁴.

Hane 10'da bulunan Duhancı oğlu İsmail'in de kirada dükkanı bulunmaktadır. Bunun hasılatı 10 kuruştur³⁶⁵. Hane 22'nin sahibi Sarı Ağa oğlu Mustafa ve oğlu Mehmet'in kirada bir bab dükkanı bulunmaktadır. Hasılatı ise 12 kuruştur. Hane sahibinin ayrıca (rub)³⁶⁶ dink hisse senedi hasılatı bulunmaktadır. Bundan hasılatı ise 40 kuruştur³⁶⁷. Hane 23'de bulunan Sarı Ağaoğlu Eyüp ve kardeşi Ahmet'in de (rub) dinkten hisse hasılatı bulunmaktadır. Hasılatı ise 20 kuruştur³⁶⁸.

İmam Bey Mahallesi'nin 81 numaralı hane sahibi Dağlı İsmail'in senelik hizmetkar ücreti bulunup buda 55 kuruştur³⁶⁹.

Tablo 2.36: Yapılan Diğer Faaliyetlerin Değerlendirmesi

Mahalle	Asiyab	Hasılat	Arıcılık (Kovan)	Hasılat	Kiradaki Dükkan (bab)	Hasılat	Dink (rub)	Hasılat	Kiradaki Dink	Hasılat	Hizmetkar Ücreti Senevsi	Toplam
Mihre Hatun		25	3	12								37
Orta Mahalle					2	37		60		80		177
İmam Bey											55	55
Toplam		25	3	12	2	37	-	60	-	80	55	269

³⁶⁰ Üçte bir, sikkenin üçte bir değerindeki madeni para, Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 970.

³⁶¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 2.

³⁶² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 18.

³⁶³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 2.

³⁶⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 3.

³⁶⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 4.

³⁶⁶ Dörtte bir çeyrek, bir şeyin dört kısmından, bir kısmı, Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 896.

³⁶⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 7.

³⁶⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 7.

³⁶⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 21.

1260-61 tarihli temettuat defterlerinde incelemiş olduğunuz Kargı kazasına bağlı bulunan Mihre Hatun, Orta Mahalle ve İmam Bey Mahalleleri'nde, yapılan başka faaliyetlerde bulunmaktadır. Yapılan diğer faaliyetler diye adlandırmış olduğumuz bu kısımda, hane sahiplerinin tarla, bağ, bahçe ve hayvancılıktan başka az da olsa uğraştığı faaliyetler yer almaktadır. Asiyab, arıcılık, dükkan, dink gibi faaliyetler ile uğraşmışlardır.

Mihre Hatun Mahallesi'nde iki hane sahibinin iki farklı uğraş alanı mevcuttur. Asiyab hasılatı 25 kuruş, arıcılık hasılatı ise 12 kuruştur. Toplamda 37 kuruş hasılatı mevcuttur. Orta Mahalle'de kiradaki dükkan hasılatı 37 kuruş, dink hasılatı 60 kuruş, kiradaki dinkten ise 80 kuruş hasılat bulunmak üzere toplamda 177 kuruş hasılat mevcuttur. İmam Bey Mahallesi'nin 55 kuruş hizmetkar ücreti bulunmaktadır. Mahallelerin toplamda 269 kuruş geliri bulunmaktadır. Diğer mahallelere kıyaslama yapıldığında uğraş alanı ve geliri en fazla olan Orta Mahalle'dir.

2.9. İKTİSADİ YAPI

2.9.1. Gelirler

1260-61 tarihli temettuat defterlerinde Mihre Hatun, Orta Mahalle ve İmam Bey Mahalle'lerinin arazi, hayvancılık, bağ bahçe ve diğer uğraşların son kısmında incelemiş olduğunuz mahallelerin yıllık hasılatları toplam olarak yazılmıştır. İncelemiş olduğumuz Kargı kazasının bu üç mahallesinde ilk olarak araziler yer almıştır. Mezru ve gayri mezru olarak hasılatlar belirtilmiştir. Ardından bağ, bahçe, bostan bilgileri ve gelirleri yer almıştır. Daha sonra büyükbaş, küçükbaş hayvanların gelirleri belirtilmiştir. Mahallelerde az da olsa arıcılık, değirmen, dükkan, dink meslek gelirleri gibi gelirler yazılmıştır.

Bütün bunlar yazıldıktan sonra alt kısımda yıllık kazanç gösterilmektedir. Eğer şahsın tek bir işten geliri bulunmaktaysa, o yazılmış fakat hem ziraat hem zanaat veya ticaretten geliri varsa her biri ayrı ayrı yazılmış, rakamın hangi fasla ait olduğu belirtildikten sonra toplam olarak verilmiştir. Bazı kişilerde zuhurat veya perakende

başlığı altında gelirlere rastlanmaktadır. Bunların bir bölümü köylünün bir emek sarf etmeden elde ettiği gelirlere ait olmaktadır³⁷⁰.

Hiç malı mülkü ve herhangi bir şekilde geliri olmayanlar için ise “şunun bunun ianesiyle geçinmektedir”, “komşu ianesiyle geçinir” şeklinde notlar belirtilmiştir³⁷¹.

Tablo 2.37: Mihre Hatun Mahallesi Tahmini Yıllık Hasılatı (Kuruş)

Hane No	Hane Sahibi	Meslek	Mecmuanın Temettuatı	Merkumun Temettuatı	Zuhurattan	Ticaret Sairesi	Meslek Gelirleri	Şunun Bunun İanesiyle Geçinmekte	Toplam
1/1	Hatipzade Mustafa Efendi	Hatip	164						164
2/2	Ayvaz oğlu Hafız Mustafa	İmam	129						129
3/3	Müezzinzin oğlu Osman	Müezzinzin	111		42				153
4/4	Topal oğlu Ahmet	-		219			233		452
5/5	Topal oğlu Mehmet Efendi	-		304,5		35,5			340
6/6	Şaban oğlu Mustafa	-		367,5				1,5	369
7/7	Yanık oğlu Hacı Hasan	-	739,5			1260,5			2000
8/8	Hatip oğlu Ahmet Efendi	-		182					182
9/9	Şaban oğlu Mehmet Ağa ve Kaynı Salih	-		818					818
10/10	Nasrullah oğlu Ömer	-		675	38				713
11/11	Nasrullahoğlu Ebubekir ve Kardeşi Ali	-		267		18			295
12/12	Cenk oğlu İbrahim	-		102		116,5			218,5
13/13	Kantar oğlu İbrahim	-		84		66			158
14/14	Cenk oğlu Mehmet	-		192	49				241
15/15	Koca Hasan oğlu Osman ve Kardeşi Hüseyin	-		204,5	163,5				368

³⁷⁰ Kütükoğlu, a.g.m., s.410.

³⁷¹ Kütükoğlu, a.g.m., s.411.

16/16	Hacı Ali oğlu Süleyman	-		99	94					193
17/17	Hasan Fariz oğlu Mustafa	-		531,5						531,5
18/18	Uzun Mehmet oğlu Mehmet	-	268,5				1911,5			2180
19/19	Zarın oğlu Hasan	-		639						639
20/20	Zarın oğlu Ahmet ve Osman ve Oğlu Mustafa	-	296		25					321
21/21	Hacı Pehlivan oğlu İbrahim	-		339,5		60,5				400
22/22	Şişman oğlu Hüseyin	-		227,5						227,5
23/23	Hacı Ali oğlu Raşid	-		360	110					470
24/24	Mısırlı Mehmet	-	502,5			69,5				572
25/25	Hacbe oğlu Mehmet	-		135		27				162
26/26	Değirmenci Mehmet	-		405	42					447
27/27	Dideban Hüseyin	-		169,5						169,5
28/28	Kel Bekir oğlu Mehmet	-		318						318
29/29	Boyacı Deli Mehmet ve Oğlu Mustafa	-	309,5			111,5				421
30/30	Deli Mehmet oğlu Hüseyin	-		137		106,5				233,5
31/31	Kodaman oğlu Mehmet ve Kardeşi Salih	-		357,5		58,5				416
32/32	Karaca oğlu Derviş Hüseyin	-		106						106
33/33	Lütfi oğlu Mustafa	-		245						245
34/34	Helvacı Abdullah	-		274,5	112					366,5
35/35	Değirmenci Abdullah	-		151,5		52,5				204
36/36	Hacı Pehlivan oğlu Osman	-		300,5		41,5				342
37/37	Hacı Pehlivan oğlu Mehmet	-	586,5							586,5

38/38	Hacı Pehlivan oğlu Hasan	-	303			48				351
39/39	Ayvat oğlu İsmail	-		48			100			148
40/40	Ayvat oğlu Osman	-		65		219				284
41/41	Cenk oğlu İsmail	-		129			750			879
42/42	Boyacı oğlu Mustafa	-	124,5			387				511,5
43/43	Kareseli oğlu Hasan	-		103,5		48				151,5
44/44	Nasrullah oğlu Salih	-		72		34,5				106,5
45/45	Ekmekçi oğlu Mustafa	-	344			95				439
46/46	Mariz oğlu Mehmet	-		165	56					121
47/47	Kasap Ali oğlu Yusuf	-		291		15				306
48/48	Kasap Ali oğlu Mustafa	-	405,5			64,5				470
49/49	Kızıl oğlu Mustafa	-		175						175
50/50	Terzi Ali oğlu Halil	-		128						128
51/51	Eyvan oğlu Hüseyin	-		186,5		157,5				344
52/52	Eyvan oğlu Mehmet	-		63		135				198
53/53	Kel Hasan oğlu Hüseyin	-		138	50					188
54/54	Naki oğlu Halil	-		168,5		10				178,5
55/55	Timurlu Mustafa	-		157		150				307
56/56	Gömeç oğlu Halil	-		126			241			367
57/57	İnce oğlu Ömer	-		259,5	40,5					300
58/58	Gören Bekir oğlu Bekir	-		18		50				68
59/59	Yerköklü oğlu Mustafa	-		106,5		45,5				152
60/60	Kahveci Hacı Hüseyin	Kahveci					250			250
61/61	Türkmen oğlu Ali	-								

62/62	Cebeci oğlu Mustafa	-		148,5		61,5				210
63/63	Uzun Ömer oğlu Hasan	-		114,5	13,5					128
64/64	Semerci oğlu Hasan	-	650							650
65/65	Boyacı oğlu Mehmet	-								
66/66	Ayvat oğlu Ömer	-		311,5		136,5				448
67/67	Cerrah oğlu Mustafa	-		54		50				104
68/68	Deveci oğlu Mehmet ve Mustafa	-								
69/69	Deveci oğlu Derviş Ahmet	-		153		39				192
70/70	Karaca oğlu Hüseyin ve Kardeşi Hasan	-								
71/71	Burdumacı oğlu Mustafa ve Kardeşi Hüseyin	-		27						27
72/72	Kara Ali oğlu ve Kardeşi Ahmet	-		50,5	20					70,5
73/73	Kebs (Gebeş) oğlu Ali	-								
74/74	Çene oğlu Mehmet	-		183						183
75/75	Kara Ali oğlu Ahmet	-		63						63
76/76	Suzan oğlu Mustafa	-		108						108
77/77	Yusuf oğlu Yakup	-		90						90
	Asalı oğlu İsmail	-		50						50
Toplam			4.933,5	11.964	598	3.485,5	-	001,5		24.898

İncelemiş olduğumuz 1260-61 tarihli temettuat defterlerinde Kargı kazasına bağlı bulunan Mihre Hatun Mahallesi'nin tahmini yıllık gelirleri kuruş cinsinden yukarıdaki tabloda yer almaktadır. Mihre Hatun Mahallesi'nin bazı hanelerinde

mecmuandan temettuat³⁷², bazı hanelerinde ise merhumun temettüatı³⁷³ olmak üzere iki ayrı şekilde yazılmıştır. Biz de her ikisini ayrı başlık altında topladık.

Mihre Hatun Mahallesi'nde geliri en fazla olan hane 7 numaranın sahibi Yanık oğlu Hacı Hasan'ın 2000 kuruş toplam geliri mevcuttur³⁷⁴.

Mahallede bazı hanelerin temettuatlarını hesaplarken yanlışlıklar yapılmıştır. 11 numaralı hane Nasrullah oğlu Ebubekir'in ve kardeşi Ali'nin 267 merhumun, 18 kuruş ise ticaret geliri olmak üzere toplam geliri 285 olması lazımken deftere 295 yazılmıştır³⁷⁵. 13. hane sahibi Kantar oğlu İbrahim'in 84 kuruş merhumun, 66 kuruş ticaret geliri toplamda 150 kuruş olması gerekirken temettuat defterlerinde 158 olarak yazılmıştır³⁷⁶. Hane 30 Deli Mehmet oğlu Hüseyin'in 137 kuruş merhumun, 106,5 ticaret geliri olmak üzere geliri 243,5 kuruş olması lazımken deftere 233,5 kuruş olarak yazılmıştır³⁷⁷. Hane 34 Helvacı Abdullah'ın 274,5 merhumun, 112 kuruş zuhurattan, toplam geliri ise 386,5 kuruştur. Fakat hesaplama hatasından dolayı deftere 366,5 kuruş olarak yazılmıştır³⁷⁸. 46 numaralı hane sahibi Mariz oğlu Mehmet'in 165 kuruş merhumun, 56 kuruş zuhurattan geliri olmak üzere toplam geliri 221 olması gerekirken deftere 121 olarak 100 kuruş eksik yazılmıştır³⁷⁹.

61 numaralı hane sahibi Türkmen oğlu Ali'nin geliri bulunmamaktadır. Hane sahibinin emlak arazi ve hayvanı bulunmayıp Fil asl Bozok sancağından olup mahalleye evlenerek gelmiştir. Der Aliye'ye gitmiş, tebaalık ile ikamet etmektedir³⁸⁰.

65 numaralı hane sahibi Boyacı oğlu Mehmet'in de hiçbir şeyi bulunmamaktadır. Kendisi fakir olup şunun bunun yardımıyla geçinmektedir³⁸¹. Hane 68'in sahibi Deveci oğlu Mehmet ve Mustafa'nın Asakir-i Nizamiyeyi şahanede olduğundan geliri belirtilmemiştir³⁸². Hane 70 Karaca oğlu Hüseyin ve kardeşi Hasan'ın

³⁷² Toplu olarak, toptan, birden, hep, Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 596.

³⁷³ Yazılmış, adı geçmiş, Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 622.

³⁷⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 3.

³⁷⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 4.

³⁷⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 5.

³⁷⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 9.

³⁷⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 10.

³⁷⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 13.

³⁸⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 17.

³⁸¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 18.

³⁸² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 18.

geliri belirtilmemiş olup Hüseyin Asakir-i Nizamiye’de Hasan ise Der Aliye’de bulunmaktadır³⁸³.

73 numaralı hane sahibi Kebş (Gebeş) oğlu Ali’nin Der Aliye’de tebaalık ile ikamet etmekte olup geliri belirtilmemiştir³⁸⁴.

Hane 4’de bulunan Topal oğlu Ahmet’in 219 kuruş merkumun, 233 kuruş merkumun oğlunun mukayyetlikten aylığı bulunmakta olup geliri 452 kuruştur³⁸⁵. 18 numaralı hane sahibi Uzun Mehmet oğlu Mehmet’in de mecmuanda temettüatı 268,5 kuruş, 1911,5 kuruş sandaldan çerağlık aylığı olup toplam geliri 2180 kuruştur³⁸⁶. 39 numaralı hane sahibinin 48 kuruş merkumun, 100 kuruşta amelelikten olmak üzere toplamda 148 kuruş geliri mevcuttur³⁸⁷.

41. hane sahibi Cenk oğlu İsmail’in 129 kuruş merkumun, 750 kuruşta ticaretten Ba-berat şerif hasılatı olup toplam geliri 879 kuruştur³⁸⁸. Hane 56 Gömeç oğlu Halil’in 126 kuruş merkumun, 241 kuruş ise Süvari Asakir-i Şahaneden emekli (tekaütlük) aylığı toplamda 367 kuruş geliri mevcuttur³⁸⁹. Hane 60’ın sahibi Kahveci Hacı Hüseyin kahvecilikten temettüatı 250 kuruştur³⁹⁰.

Mihre Hatun Mahallesi’nin toplam temettüatına baktığımızda 24.858 kuruş olarak kayıt edilmiştir³⁹¹. Tablodaki toplam temettüat ise 24.898 kuruş olarak hesaplanmış ve defterlerde 40 kuruş eksik olarak kayıt edilmiştir.

³⁸³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 19.

³⁸⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 19.

³⁸⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 3.

³⁸⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 6.

³⁸⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 11.

³⁸⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 12.

³⁸⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 16.

³⁹⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 17.

³⁹¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

Tablo 2.38: Orta Mahallesi Tahmini Yıllık Hasılatı (Kuruş)

Hane No	Hane Sahibi	Meslek	Mecmuandan Temettuatı	Merkumun Temettuatı	Zuhuratı	Ticaret Sairesi	Meslek Gelirleri	Şunun Bunun İlanesiyle Geçinmekte	Toplam
1/1	İmam Ali Efendi ve Kardeşi Şakir	İmam	195						195
2/2	Çene oğlu Hasan Ağa	-	751,5			348,5			1100
3/3	Hacı Hüseyin oğlu Hacı Ahmet	-	731			408			1139
4/4	Cerid oğlu Hacı Mustafa	-	497		20				517
5/5	Ali Ağa oğlu Hasan		625						625
6/6	Dürzi Molla Osman			174		47			221
7/7	Bali Veli oğlu İsmail			40,5			25,5		66
8/8	Yağmacı oğlu Mehmet			112,5			97,5		210
9/9	Mustafa Ağa Mehmet ve Damadı Süleyman			102		100			202
10/10	Duhancı oğlu İsmail			162		48,5			210,5
11/11	Ekmekçi oğlu Osman ve Damadı Ahmet		114,5			98			210
12/12	Akça oğlu Bekir			313,5		54,5			368
13/13	Akça oğlu Osman			260,5	63,5				224
14/14	Gömeç oğlu Mustafa			219					219
15/15	İnce Mehmet oğlu Mehmet	-		273	48				321
16/16	Karadali oğlu Hüseyin			107,5					107,5
17/17	Kağrı oğlu Mehmet		390			110			500
18/18	Sarı Ali oğlu Ali	-	-	-	-	-	-	-	-
19/19	Bantçı oğlu Mustafa			124,5	41,5				166
20/20	Boşnak oğlu			72					72

	Hüseyin									
21/21	Koca Ağa oğlu İbrahim			574,5	9					583,5
22/22	Sarı Ağa oğlu Mustafa ve oğlu Mehmet			450	15					465
23/23	Sarı Ağa oğlu Eyüp ve Kardeşi Ahmet			264						264
24/24	Deli Mustafa oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-	-		-
25/25	Karaca oğlu Molla Musa	-		56						56
26/26	Kara oğlu Osman		533			64				597
27/27	Ekmekçi oğlu Mehmed			197,5						197,5
28/28	Bali oğlu Ali			424,5						424,5
29/29	Berber oğlu Bekir			126						126
30/30	Berber oğlu Mustafa			97,5	10,5					108
31/31	Gören Ömer oğlu Ali ve Kardeşi Mehmet			404						404
32/32	Yusuf oğlu Salih		641		46		4121			4811
33/33	Badi Oğlan oğulları Hacı Ali ve Abdullah		559							559
34/34	Gören Ömer oğlu Süleyman			274,5						274,5
35/35	Berbat oğlu Hasan			93	45					138
36/36	Kantarcı oğlu Ahmet			300		129				429
37/37	Bali oğlu Molla Mehmet			169,5		143,5				313
38/38	Ak Ömer oğlu Molla Mustafa		84		100					184
39/39	Hacı Halife Hasan			133,5		83,5				217
40/40	Hacı Gönen oğlu Ali			151,5		80,5				232
41/41	Gömeç oğlu Hasan			267						267
42/42	Ceri oğlu Mustafa			133,5	59,5					193

43/43	Seyyid Ali oğlu Hasan		560						560
44/44	Akça oğlu Sadık			138					138
45/45	Dülger oğlu Salih			252		63			315
46/46	Dingil oğlu Hacı Mustafa			79,5					79,5
47/47	Dülger oğlu Himmet	-	-	-	-	-	-	-	-
	Karız Bahar oğlu			48					48
Toplam			5681	6595	458	1778	4244	-	18.659

Yukarıdaki tabloda Orta Mahalle'nin tahmini yıllık gelirleri kuruş cinsinden belirtilmiştir. Kargı kazasına bağlı Orta Mahalle'nin mecmuandan, merkumun, zuhurattan, ticaret ve meslek gelirleri olarak gruplandırdık.

İncelemiş olduğumuz temettüat defterlerinde hesaplamalarda bazı yanlışlıklar yapılmıştır. 13 numaralı hane sahibi Akça oğlu Osman'ın merkumun temettüatı 260,5, zuhurattan 63,5 olmak üzere toplamda 324 kuruş olması gerekirken yapılan yanlışlıktan dolayı deftere 224 kuruş olarak yazılıp 100 kuruş eksik kayıt edilmiştir³⁹². Yine 12 numaralı hane Yusuf oğlu Salih'in mecmuandan temettüatı 641, zuhurattan 46, meslek gelirinden ise 4121 kuruş geliri olup toplam geliri 4808 kuruş olması gerekirken yanlışlıktan dolayı 4811 kuruş olarak yazılıp 3 kuruş fazla kayıt edilmiştir. Hane sahibinin 4121 kuruş Ba-berat şerif ticaretinden hasılatı olup en fazla gelire sahip olan hanedir³⁹³.

7 numaralı hane sahibi Bali Veli oğlu İsmail'in 40,5 merkumun, 25,5 kuruş ise amelelikten geliri bulunup toplam 66 kuruş geliri bulunmaktadır³⁹⁴. Hane 8'de bulunan Yağmacı oğlu Mehmet'in 112,5 merkumun, 97,5 teymürcülükten ticaret geliri olup toplamda 210 kuruş geliri bulunmaktadır³⁹⁵.

18 numaralı hane sahibi Sarı Ali oğlu Osman'ın bağdan başka bir şeyi yoktur. Şunun bunun yardımıyla geçinmekte olup geliri belirtilmemiştir³⁹⁶. 24 numaralı hane

³⁹² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 5.

³⁹³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 10.

³⁹⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 3.

³⁹⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 4.

³⁹⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 6.

sahibi Deli Mustafa oğlu Mustafa'nın da geliri belirtilmemiştir³⁹⁷. Hane 47'de bulunan Dülger oğlu Himmet'in pederi şunun bunun yardımıyla geçinmekte olup geliri belirtilmemiştir³⁹⁸.

Orta Mahalle'nin toplam gelirine baktığımızda 18.728,5 kuruş olarak deftere kayıt edilmiştir³⁹⁹. Tablodaki toplam gelir ise 18.659 kuruş olarak belirtilmiştir. Yapılan hatalardan dolayı 69,5 kuruş fazla yazılmış olduğunu görmekteyiz.

³⁹⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 8.

³⁹⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

³⁹⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 15.

Tablo 2.39: İmam Bey Mahallesi Tahmini Yıllık Hasılatı (Kuruş)

Hane No	Hane Sahibi	Meslek	Mecmuandan Temettuatı (Merkumun)	Zuhuratı	Ticaret Sairesi	Meslek Gelirleri	Şunun Bunun İlanesiyle Geçinmekte	Toplam
1/1	Mehmet Seyyid Ağazade Yakup Ağa	-	469					469
2/2	Katip oğlu Mehmet Efendi	-	327					327
3/3	Hatip oğlu Ömer Ağa		553		302			855
4/4	El Cami Saim Ağazade Ebubekir Ağa		1870					1870
5/5	Afilizade Ahmet Ağa		2790					2790
6/6	Küçük Gafıl oğlu Ahmet Ağa		450,5	50				500,5
7/7	Küçük İsmail oğlu Hüseyin ve Kardeşi Osman		408,5		92,5			501
8/8	İbiş oğlu Mustafa		186					186
9/9	Erikçi oğlu Hüseyin		139					139
10/10	Erikçi oğlu Ali		140					140
11/11	Erikçi oğlu Hasan		414					414
12/12	Kethüda oğlu İsmail		171,5					171,5
13/13	Seyyid Ali oğlu Ali		424	52				476
14/14	Seyyid Ali oğlu Ahmet		201					201
15/15	Köse oğlu Ali		202,5		156,5			359
16/16	Deli Köle oğlu		117					117
17/17	Müsellim oğlu Ahmet		322,5					322,5
18/18	Silahşör oğlu Mustafa		582,5					582,5
19/19	Silahşör oğlu Mehmet		300		190			490
20/20	Hacı Fikir oğlu Mustafa		270		88			358
21/21	Çapan oğlu Ahmet		270					270

22/22	Kütük oğlu Mustafa		216						216
23/23	Koç Ağa oğlu Ahmet ve Kardeşi İbrahim ve Mustafa		461		61				522
24/24	Koç Ağa oğlu Ömer		245						245
25/25	Veli oğlu Mehmet		210						210
26/26	Gömeç oğlu Osman ve Kardeşi Ali		159,5	47,5					207
27/27	Mancı oğlu Ahmet		507						507
28/28	Ecir oğlu Hüseyin		248						248
29/29	Ecir oğlu Süleyman		121,5						121,5
30/30	Ecir oğlu Ahmet		246						246
31/31	Ecir oğlu Mehmet		179						179
32/32	Gömeç oğlu İbrahim		279						279
33/33	Kadının Ahmet oğlu Mehmet		161						161
34/34	Civelek oğlu Mehmet		176		100				276
35/35	Gören oğlu Mehmet ve Kardeşi Hasan		117,5		103,5				221
36/36	Gömeç oğlu Hüseyin		221,5		50				271,5
37/37	Köprülü oğlu Mustafa oğlu Mehmet		309						309
38/38	Açıkbaz oğlu Ali		330		50				380
39/39	Tunuslu oğlu Mehmet		385						385
40/40	Hacı Osman oğlu Molla Mehmet		465						465
41/41	Hacı Fikir oğlu Osman		513						513
42/42	Dinkaz oğlu Hüseyin		252					4	-
43/43	Dinkaz oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-		-
44/44	Keyrok (Kirok) oğlu Ali		237						237
45/45	Kapukıran oğlu		229,5						229,5

	Göven Hüseyin ve Kardeşi İbrahim								
46/46	Hanlı oğlu Süleyman		304,5		91				395,5
47/47	Ekmekçi oğlu Mehmet		112,5		50				162,5
48/48	Laklak oğlu Hasan		224,5		120,5				345
49/49	Canbaz oğlu Mustafa		121,5						121,5
50/50	Murtaza oğlu Mustafa ve Kardeşi Mehmet		170,5		251				421,5
51/51	İhtiyar Hasan oğlu Hüseyin		166,5						166,5
52/52	Kadı Mehmet oğlu Ahmet		155		81				236
53/53	Berber oğlu Ali		160,5		12,5				183
54/54	Berber oğlu Ahmet		175		35				210
55/55	Dipsiz oğlu Osman		126			354			480
56/56	Deli Süleyman oğlu Koç Mehmet		66			359			425
57/57	Kıvrık oğlu Hüseyin		88		65				153
58/58	Şamdacı oğlu Ahmet		250,5						250,5
59/59	Gömeç oğlu Mehmet		84		125				209
60/60	Deli Ahmet oğlu Mehmet		242		189				431
61/61	Bekmezci oğlu Hüseyin		91,5	56,5					148
62/62	Tatar oğlu Mustafa		153						153
63/63	Semerci oğlu Abdullah		183		69				252
64/64	Temurci oğlu Veli		62,5		40				102,5
65/65	Ebubekir Ağaoglu Salih		183						183
66/66	İmam oğlu Hüseyin Kardeşi Mehmet		148,5						148,5
67/67	Kethüda oğlu Mehmet		235						235
68/68	Hayırlı oğlu		112						112

	Süleyman ve Üç Kardeşi								
69/69	Köse oğlu Ali		233						233
70/70	Topal Osman oğlu Abdullah Kardeşi Ebubekir		157,5					1	158,5
71/71	Bekçi Osman oğlu Mehmet	-	-	-	-	-	-		-
72/72	Molla Bekir oğlu Ali		110		59				169
73/73	Kaymak oğlu Ahmet		88,5						88,5
74/74	Ömer oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-		-
75/75	Dasıcı oğlu Bekir	-	-	-	-	-	-		-
76/76	Eski Mehmet oğlu Mehmet		250		50				300
77/77	Süleyman Ağa oğlu İsmail		94,5		76,5				180,5
78/78	Süleyman Ağa oğlu Mehmet		284						284
79/79	Ak Ömer oğlu Hacı Ahmet Kardeşi Ali		278		82				360
80/80	Bağcı oğlu Hasan		36		80				116
81/81	Dağlı İsmail								73
82/82	Dağlı Süleyman		72		30				106
83/83	Genç Osman oğlu Osman		54		50				104
84/84	Erikçi oğlu Hasan Kardeşi Ali		226						226
85/85	Çanak Ahmet		93						93
86/86	Kahveci oğlu Hasan		54						54
87/87	Laklak oğlu Hasan	-	-	-	-	-	-		-
88/88	Şamdancı oğlu Ali ve Kardeşi Mehmet	-	-	-	-	-	-		-
89/89	Semerci oğlu Hasan		111		74				185
	Çakır'ın Ali'nin oğlu Mustafa Efendi		247						247
Toplam			22.880,5	206	2.824	713			26.469

Tablodaki verilerde İmam Bey Mahallesi'nin tahmini yıllık gelirleri kuruş cinsinden belirtilmiştir. Kargı kazasına bağlı İmam Bey Mahallesi'nin gelirlerine baktığımızda hane sahiplerinin merhumun mecmuandan temettüatı, zuhurat, ticaret ve meslek gelirleri diye yazılmıştır.

İmam Bey Mahallesi'nin 42. hane sahibi Dinkaz oğlu Hüseyin'in geliri belirtilirken 252 kuruş ve 4 kuruş geliri yazılmış olup toplam geliri yazılmamıştır⁴⁰⁰. 53 numaralı hanede ikamet eden Berber oğlu Ali'nin mecmuandan temettüatı 160,5, zuhurattan ise 12,5 kuruş geliri bulunup toplamda 173 kuruş geliri olması lazımken hesaplamada yapılan yanlışlık dolayısıyla 183 kuruş olarak kayıt edilmiştir⁴⁰¹. Hane 77'de Süleyman Ağa oğlu İsmail'in de mecmuandan 94,5 kuruş, ticaret ise 76,5 kuruş olup toplamda 171 kuruş olması gerekiyorken deftere 180,5 kuruş olarak yazılmıştır⁴⁰². Hane 82 Dağlı Süleyman mecmuandan geliri 72 kuruş, ticaret geliri 30 kuruştur. Toplamda 102 kuruş olması lazımken deftere 106 kuruş olarak yazılmıştır⁴⁰³. İmam Bey Mahallesi'nde en fazla gelir 5 numaralı hane sahibi Afilizade Ahmet Ağa'ya ait olup toplam geliri 2790 kuruş olarak yazılmıştır⁴⁰⁴. 55 numaralı hane sahibi Dipsiz oğlu Osman'ın 126 kuruş ve 354 kuruş harcı fûrundan çerağlık aylığı olup toplam geliri 480 kuruştur⁴⁰⁵. Yine 56 numaralı hane Deli Süleyman oğlu Koç Mehmet'in de 66 kuruş ve sandalı hümayundan çerağlık aylığı 359 kuruş olup toplam 425 kuruş geliri bulunmaktadır⁴⁰⁶.

Hane 43'ün sahibi Dinkaz oğlu Mustafa'nın hanesinden başka bir şeyi bulunmamaktadır. Hane sahibi fakir olup şunun bunun yardımı ile geçinmektedir. Geliri mevcut değildir⁴⁰⁷.

71 numaralı hane sahibi Bekçi Osman oğlu Mehmet kendisi darsaadette bulunmaktadır⁴⁰⁸. 74 numaralı hanede bulunan Ömer oğlu Mustafa'nın hanesinden başka bir şey yoktur. Şunun bunun yardımıyla geçinmektedir⁴⁰⁹. 75 numaralı hane

⁴⁰⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 12.

⁴⁰¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 15.

⁴⁰² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 21.

⁴⁰³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 21.

⁴⁰⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

⁴⁰⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 16.

⁴⁰⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 16.

⁴⁰⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 13.

⁴⁰⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 20.

⁴⁰⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 20.

sahibi Daşçı oğlu Bekir'in de geliri bulunmamaktadır. Kendisi An asıl dere karyesindendir⁴¹⁰. Hane 87 Laklak oğlu Hasan'ın yarım dönüm arazisinden başka hanesi ve sairesi dahi yoktur⁴¹¹. Hane 88 Şamdancı oğlu Ali ve kardeşi Mehmet'in geliri belirtilmemiştir⁴¹².

Kargı kazasına bağlı bulunan İmam Bey Mahallesi'nin toplam gelirlerine baktığımızda 25,556 kuruş olarak deftere kayıt edilmiştir⁴¹³. Fakat belge ve tablodaki verilere göre toplam tahmini gelir 26.469 kuruş olarak belirtilmiştir. Temettüat defterlerinde yapılan hatalar nedeniyle toplam gelir 913 kuruş eksik yazılmış olduğunu görmekteyiz.

⁴¹⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 20.

⁴¹¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 22.

⁴¹² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 22.

⁴¹³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

Tablo 2.40: Mahallelerin Gelir Grupları ve Dağılımları

Gelir Grubu	Türü	Miktarı (Kuruş)			Hane Başına Düşen Ortalama Yıllık Gelir Miktarı (Kuruş)		
		Mihre Hatun 77	Orta 47	İmam Bey 89	Mihre Hatun	Orta Mahalle	İmam Bey
Tarım	Mezru Tarla	9697	6873	13.491,5	125,93	146,26	151,58
Tarım	Kiradaki Tarla Hasılatı	80	-	0	0,44	-	0,89
Tarım	Ortak Olunan Tarla	198	-	229,5	2,571	-	2,57
Büyükbaş Hayvan	Sağman Çamuş, Düğе, Kara Sığır vb.	847	712	803	11	15,14	9,0
Küçükbaş Hayvan	Sağman Ağnam, Yoz Keçi, Sağman Kıl Keçi vb.	939	1292	1385	12,19	27,48	15,56
Yük ve Binek Hayvan	Merkep, Katır, Kısırak vb.	22	40	-	0,28	0,85	-
Bağ		5274	3193,5	6736,5	68,49	67,9	75,69
Bahçe ve Bostan		85,5	-	-	0,11	-	-
Kiradaki Bağ		20	-	-	0,25	-	-
Diğеr Uğraş Alanları ve Meslekler	Asiyab, Arıcılık, Hizmetkar, Dink, Dükkan	37	177	55	0,48	3,76	0,61
Toplam		17.199,5	12.287,5	22.780,5	221,741	261,36	255,9

Kargı kazasına bağlı olan Mihre Hatun, Orta Mahalle ve İmam Bey Mahalleleri'nin gelir dağılımları tabloda yer almaktadır. İncelemiş olduğumuz 1260-61 tarihli temettuat defterlerine göre en yüksek gelir dağılımı İmam Bey Mahallesi'ne ait olup 22.780,5 kuruştur. Sırasıyla Mihre Hatun Mahallesi 17.199,5 kuruş, Orta Mahalle ise 12.287,5 kuruş olarak belirtilmiştir.

Hane başına düşen ortalama gelire baktığımızda ise Orta Mahalle'nin 261,36, İmam Bey Mahallesi'nin 255,9, Mihre Hatun Mahallesi'nin ise 221,741 kuruştur. En yüksek gelir ise Orta Mahalle'ye aittir.

Mihre Hatun Mahallesi'nin en yüksek geliri tarıma aittir. Ardından bağ ve bahçe, hayvancılık ve uğraş alanları gelmektedir. Orta Mahallesi ve İmam Bey Mahallesinde bu durum değişmemiştir.

2.9.2. Gelir Kaynaklarının Dağılımları

2.9.2.1. Tarım Gelirleri

1260-61 tarihli temettuat defterlerine göre, Kargı kazasına bağlı bulunan Mihre Hatun, Orta Mahalle ve İmam Bey Mahalle'lerinin gelirlerine baktığımızda tarımsal faaliyetlerin yaygın yapıldığını görmekteyiz. Yine mahallelerin bağ gelirleri de fazladır. Bahçe ve bostan az miktarda olup sadece Mihre Hatun Mahallesi'nde yapılmaktadır. Yoğun olarak yapılan diğer gelir dağılımı ise hayvancılıktır. En az gelir kaynağı diğer uğraş alanlarına aittir.

Mihre Hatun, Orta Mahalle ve İmam Bey Mahalle'lerinde arazilerde buğday, arpa ve çeltik tarımı ürünleri yoğun olarak yapılmaktadır. Tarım arazilerinde bağ bahçe ve arpa, buğday, pirinç ürünleri yetiştirilmektedir.

2.9.2.2. Hayvan Gelirleri

1260-61 tarihli temettuat defterlerine göre, Mihre Hatun, Orta Mahalle ve İmam Bey Mahalle'lerinin hayvancılık faaliyetlerine baktığımızda mahallelerde büyükbaş hayvancılık yoğun olarak icra edilmektedir. Mahallelerde çok az hanede ise küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yapılmaktadır. Yük ve binek hayvanları ise genel olarak mahallelerde her hanede bulunmaktadır.

İncelemiş olduğumuz mahallelerdeki hayvanların adetleri ve bu hayvanlardan elde edilen gelir aşağıdaki tablolardaki verilerde yer almaktadır. İlk olarak Mihre Hatun Mahallesi'nin hayvan kayıtlarını ele alacağız.

Tablo 2.41: Mihre Hatun Mahallesi Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirlerinin Toplamı
(Kuruş Olarak)

Hane No	Hane Sahibi	Büyükbaş Hayvan Toplam		Küçükbaş Hayvan Toplam		Yük ve Binek Hayvanı Toplam		Toplam Hasılat
		Sayı	Hasılat	Sayı	Hasılat	Sayı	Hasılat	
1/1	Hatipzade Mustafa Efendi	2	40	-	-	1	-	40
2/2	Ayvat oğlu Hafız Mustafa	1	12	-	-	-	-	12
3/3	Müezzın oğlu Osman	2	12	-	-	1	-	12
4/4	Topal oğlu Ahmet	2	12	-	-	-	-	12
5/5	Topal oğlu Mehmet Efendi	4	12	-	-	-	-	12
6/6	Şaban oğlu Mustafa	4	12	-	-	1	-	12
7/7	Yanık oğlu Hacı Hasan	2	40	40	140	-	2	182
8/8	Hatip oğlu Ahmet Efendi	1	12	-	-	1	-	12
9/9	Şaban oğlu Mehmet Ağa ve Kaynı Salih	3	-	70	230	-	-	230
10/10	Nasrullah oğlu Ömer	1	1	-	-	-	-	1
11/11	Nasrullah oğlu Ebubekir ve Kardeşi Ali	2	24	-	-	-	-	24
12/12	Cenk oğlu İbrahim	2	13					13
13/13	Kantar oğlu İbrahim	1	12	-	-	1	-	12
14/14	Cenk oğlu Mehmet	2	12			1		12
15/15	Koca Hasan oğlu Osman ve Kardeşi Hüseyin	2	12			1		12

16/16	Hacı Ali oğlu Süleyman	-	-	-	-	-	-	-
17/17	Hasan Fariz oğlu Mustafa	2	32			1	-	32
18/18	Uzun Mehmet oğlu Mehmet	4	32	-	-	1	-	32
19/19	Zarin oğlu Hasan	1	-	-	-	2	-	-
20/20	Zarin oğlu Ahmet ve Osman ve Oğlu Mustafa	5	44	-	-	1	-	44
21/21	Hacı Pehlivan oğlu İbrahim	1	20					20
22/22	Şişman oğlu Hüseyin	1				1		-
23/23	Hacı Ali oğlu Raşid	2				1		-
24/24	Mısırlı Mehmed	3	21	8	28	1		49
25/25	Hacbe oğlu Mehmet					1		-
26/26	Değirmenci Mehmet	3	20			1		20
27/27	Dideban Hüseyin	1	12			1		12
28/28	Kel Bekir oğlu Mehmet	2	-	-	-	1	-	-
29/29	Boyacı Deli Mehmet ve Oğlu Mustafa	4	20	20	61	2		81
30/30	Deli Mehmet oğlu Hüseyin	4	12			1		12
31/31	Kodaman oğlu Mehmet ve Kardeşi Salih	-	20			1		20
32/32	Karaca oğlu Derviş Hüseyin	-	-	20	70	-	-	70
33/33	Lütfi oğlu Mustafa	3	12	-	-	1	-	12

34/34	Helvacı Abdullah	3				1		-
35/35	Değirmenci Abdullah	1	12			1		12
36/36	Hacı Pehlivan oğlu Osman	1	12					12
37/37	Hacı Pehlivan oğlu Mehmet	4	12	40	110	1		122
38/38	Hacı Pehlivan oğlu Hasan	2	12	60	195	1		207
39/39	Ayvat oğlu İsmail	1	12	-	-	-	-	12
40/40	Ayvat oğlu Osman	1	20			1		20
41/41	Cenk oğlu İsmail	1	12			1		12
42/42	Boyacı oğlu Mustafa	4	12			2		12
43/43	Kareseli oğlu Hasan	1				1		-
44/44	Nasrullah oğlu Salih	1						-
45/45	Ekmekçi oğlu Mustafa	4	20					20
46/46	Mariz oğlu Mehmet	3	12					12
47/47	Kasap Ali oğlu Yusuf	2	12			1		12
48/48	Kasap Ali oğlu Mustafa	3	33					33
49/49	Kızıl oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-	-
50/50	Terzi Ali oğlu Halil	-	12			1		12
51/51	Eyvan oğlu Hüseyin	2	20			1		20
52/52	Eyvan oğlu Mehmet	-	-		-	2		-
53/53	Kel Hasan oğlu Hüseyin	1	12			1		12

54/54	Naki oğlu Halil	1	20			1		20
55/55	Timurlu Mustafa	-	1	17	35	1		36
56/56	Gömeç oğlu Halil	1						-
57/57	İnce oğlu Ömer	1	13					13
58/58	Gören Bekir oğlu Bekir	-	-	-	-	-	-	-
59/59	Yerköklü oğlu Mustafa	1	12			1		12
60/60	Kahveci Hacı Hüseyin	-	-	-	-	-	-	-
61/61	Türkmen oğlu Ali	-	-	-	-	-	-	-
62/62	Cebeci oğlu Mustafa	1	-			1		-
63/63	Uzun Ömer oğlu Hasan	1	21					21
64/64	Semerci oğlu Hasan	6	24			1	20	44
65/65	Boyacı oğlu Mehmet	-	-	-	-	-	-	-
66/66	Ayvat oğlu Ömer	4	36	20	70	2		106
67/67	Cerrah oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-	-
68/68	Deveci oğlu Mehmet ve Mustafa	-	-	-	-	-	-	-
69/69	Deveci oğlu Derviş Ahmet	-	-	-	-	-	-	-
70/70	Karaca oğlu Hüseyin ve Kardeşi Hasan	-	-	-	-	-	-	-
71/71	Burdumacı oğlu Mustafa ve Kardeşi Hüseyin	-	-	-	-	-	-	-
72/72	Kara Ali oğlu ve Kardeşi	1	12			1		12

	Ahmet							
73/73	Kebs (Gebeş) oğlu Ali	-	-	-	-	-	-	-
74/74	Çene oğlu Mehmet	1	12					12
75/75	Kara Ali oğlu Ahmet					1		-
76/76	Suzan oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-	-
77/77	Yusuf oğlu Yakup	-	-	-	-	-	-	-
Toplam		120	847	295	939	48	22	1808

Mihre Hatun Mahallesi'nin hayvan cinsleri, sayıları ve gelirlerine baktığımızda mahallenin toplam geliri 1808 kuruştur. Mahallede, 120 adet büyükbaş hayvan bulunmaktadır. Bu hayvanlardan hasılat 847 kuruştur. 295 adet küçükbaş hayvan vardır. Hasılatı ise 939 kuruştur. 48 adet yük ve binek hayvanın hasılatı ise 22 kuruştur.

Mihre Hatun Mahallesi'nde 8 hane sahibinin küçükbaş hayvanı bulunmaktadır. Mihre Hatun Mahallesi'nin küçükbaş hayvanı olan hane az olmasına rağmen küçükbaş hayvandan elde edilen gelir yüksektir. Mahallede genel itibarıyla her hanenin büyükbaş ve yük ve binek hayvanı bulunmaktadır.

Mihre Hatun Mahallesi'nde hayvanlardan en fazla hasılatı olan hane 9 numaralı hane sahibi Şaban oğlu Mehmet Ağa ve kayını Salih'in 70 adet küçükbaş hayvandan 230 kuruş geliri bulunmaktadır⁴¹⁴. Diğer bir hane sahibi ise 7 numaralı Yanık oğlu Hacı Hasan'ın 2 adet büyükbaş hayvandan 40 kuruş, 40 adet küçükbaş hayvandan 140 kuruş toplam geliri ise 180 kuruştur⁴¹⁵. 38 numaralı hane sahibi Hacı Pehlivan oğlu Hasan'ın 2 adet büyükbaş hayvandan 12 kuruş, 60 adet küçükbaş hayvandan 195 kuruş, toplamda 207 kuruş geliri mevcuttur⁴¹⁶.

⁴¹⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 4.

⁴¹⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 3.

⁴¹⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 11.

Tablo 2.42: Orta Mahallesi Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirlerinin Toplamı (Kuruş Olarak)

Hane No	Hane Sahibi	Büyükbaş Hayvan Toplam		Küçükbaş Hayvan Toplam		Yük ve Binek Hayvanı Toplam		Toplam Hasılat
		Sayı	Hasılat	Sayı	Hasılat	Sayı	Hasılat	
1/1	İmam Ali Efendi ve Kardeşi Şakir	2	32			1		32
2/2	Çeneoğlu Hasan Ağa	3	41	70	230	1		271
3/3	Hacı Hüseyin oğlu Hacı Ahmet	2	12	60	225	5		237
4/4	Cerid oğlu Hacı Mustafa	3	20			-		20
5/5	Ali Ağaoğlu Hasan	3	20			2	20	40
6/6	Dürzi Molla Osman	1	12			1		12
7/7	Bali Veli oğlu İsmail	-	-	-	-	-	-	-
8/8	Yağmacı oğlu Mehmet	-	-	-	-	-	-	-
9/9	Mustafa Ağa Mehmet ve Damadı Süleyman	2	13			1		13
10/10	Duhancı oğlu İsmail	-	-	-	-	-	-	-
11/11	Ekmekçi oğlu Osman ve Damadı Ahmet	2	20			1		20
12/12	Akça oğlu Bekir	3	12			1		12
13/13	Akça oğlu Osman	2	12			1		12
14/14	Gömeç oğlu Mustafa	1	12			1		12
15/15	İnce Mehmet oğlu Mehmet	2	12			1		12

16/16	Karadali oğlu Hüseyin	-	-	-	-	-	-	-
17/17	Kağrı oğlu Mehmet	10	84			1		84
18/18	Sarı Ali oğlu Ali	-	-	-	-	-	-	-
19/19	Barıtcı oğlu Mustafa	1	12			1		12
20/20	Boşnak oğlu Hüseyin	-	-	-	-	-	-	-
21/21	Koca Ağa oğlu İbrahim	4	40			1		40
22/22	Sarı Ağa oğlu Mustafa ve oğlu Mehmet	1	20					20
23/23	Sarı Ağaoğlu Eyüp ve Kardeşi Ahmet	1	20			1		20
24/24	Deli Mustafa oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-	-
25/25	Karaca oğlu Molla Musa	1	12					12
26/26	Kara oğlu Osman	4	33	45	150	1		183
27/27	Ekmekçi oğlu Mehme	2	24			1		24
28/28	Bali oğlu Ali	5	24			1		24
29/29	Berber oğlu Bekir	-	-	-	-	-	-	-
30/30	Berber oğlu Mustafa	1	12					12
31/31	Gören Ömer oğlu Ali ve Kardeşi Mehmet	1	-	43	161			161
32/32	Yusuf oğlu Salih	4	20			1		20
33/33	Badi Oğlan oğulları Hacı Ali ve Abdullah	3	32	78	261	1		293

34/34	Gören Ömer oğlu Süleyman	2	-	-	-	-	-	-
35/35	Berbat oğlu Hasan	1	12					12
36/36	Kantarcı oğlu Ahmet	4	12			1		12
37/37	Balı oğlu Molla Mehmet	3	12			1		12
38/38	Ak Ömer oğlu Molla Mustafa	2	13			1		13
39/39	Hacı Halife Hasan	1	12			1		12
40/40	Hacı Gönen oğlu Ali	2	12			1		12
41/41	Gömeç oğlu Hasan	2	24			1		24
42/42	Ceri oğlu Mustafa	1	12					12
43/43	Seyyid Ali oğlu Hasan	1	20	65	265	2	20	305
44/44	Akça oğlu Sadık	1	20			1		20
45/45	Dülger oğlu Salih	2				1		-
46/46	Dingil oğlu Hacı Mustafa	1	12					12
47/47	Dülger oğlu Himmet	-	-	-	-	-	-	-
Toplam		87	712	361	1292	35	40	2044

Kargı kazasına bağlı bulunan Orta Mahalle'nin hayvan cinsleri, sayıları ve gelirlerine baktığımızda mahallenin toplam geliri 2044 kuruştur. Orta Mahalle'de 87 adet büyükbaş hayvan geliri 712 kuruş, 361 adet küçükbaş hayvan geliri 1292 kuruş, 35 adet yük ve binek hayvanı geliri 40 kuruştur.

Orta Mahalle'sinde 6 hanenin büyükbaş hayvanı mevcuttur. Orta Mahalle'nin küçükbaş hayvan olan hanesi az olmasına rağmen küçükbaş hayvan sayısı ve geliri

diğer hayvanlara kıyasla fazladır. Genel itibariyle her hanenin büyükbaş, yük ve binek hayvanı mevcuttur.

2 numaralı hane Çene oğlu Hasan Ağa'nın 3 büyükbaş hayvanından hasılatı 41 kuruş, 70 küçükbaş hayvandan hasılatı 230 kuruş olup toplam geliri 271 kuruştur⁴¹⁷. Hane 3 Hacı Hüseyin oğlu Hacı Ahmet'in 2 adet büyükbaş hayvanından hasılatı 12 kuruş, 60 küçükbaş hayvandan 225 kuruş, toplam geliri 237 kuruştur⁴¹⁸. 26 numaralı hane sahibi Kara oğlu Osman'ın 4 adet büyükbaş hayvandan hasılatı 33 kuruş, 45 adet küçükbaş hayvandan hasılatı 150 kuruş, toplam hasılatı 183 kuruş olarak belirtilmiştir⁴¹⁹.

Hane 33'deki Badi Oğlan oğulları Hacı Ali ve Abdullah'ın 3 adet büyükbaş hayvanından hasılatı 32 kuruş, 78 adet küçükbaş hayvanından hasılatı 261 kuruş olup toplam hasılatı 293 kuruştur⁴²⁰. 43 numaralı hane sahibi Seyyid Ali oğlu Hasan'ın 1 adet büyükbaş hayvandan hasılatı 20 kuruş, 65 adet küçükbaş hayvandan hasılatı 265 kuruş, 2 adet yük ve binek hayvan hasılatı ise 20 kuruş olup toplam 305 kuruş geliri mevcuttur. En fazla gelire sahip olan hane sahibidir⁴²¹.

⁴¹⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 2.

⁴¹⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 2.

⁴¹⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 8.

⁴²⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 10.

⁴²¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 13.

Tablo 2.43: İmam Bey Mahallesi Hayvan Cinsleri, Sayıları ve Gelirlerinin Toplamı
(Kuruş Olarak)

Hane No	Hane Sahibi	Büyükbaş Hayvan Toplam		Küçükbaş Hayvan Toplam		Yük ve Binek Hayvanı Toplam		Toplam Hasılat
		Sayı	Hasılat	Sayı	Hasılat	Sayı	Hasılat	
1/1	Mehmet Seyyid Ağazade Yakup Ağa	2	-	-	-	2	-	-
2/2	Katip oğlu Mehmet Efendi	4	20			1		20
3/3	Hatip oğlu Ömer Ağa	3	32	35	115	1		147
4/4	El Cami Saim Ağa zade Ebubekir Ağa	5	20	180	550	3		570
5/5	Afilizade Ahmet Ağa	6	40	50	205	2		245
6/6	Küçük Gafil oğlu Ahmet Ağa	2	-	65	190	1		190
7/7	Küçük İsmail oğlu Hüseyin ve Kardeşi Osman	3	45			1		45
8/8	İbiş oğlu Mustafa	2				1		-
9/9	Erikçi oğlu Hüseyin	1	-	-	-	1		-
10/10	Erikçi oğlu Ali	1	-	-	-	-	-	-
11/11	Erikçi oğlu Hasan	3				1		-
12/12	Kethüda oğlu İsmail	-	-	-	-	-	-	-
13/13	Seyyid Ali oğlu Ali	5	13			10	-	13
14/14	Seyyid Ali oğlu Ahmet	2				1	-	-
15/15	Köse oğlu Ali	1	-	-	-	-	-	-

16/16	Deli Köle oğlu	3	-	-	-	1	-	-
17/17	Müsellim oğlu Ahmet	3	12			1		12
18/18	Silah��r oğlu Mustafa	2	-	40	110	1	-	110
19/19	Silah��r oğlu Mehmet	4	-	-	-	-	-	-
20/20	Hacı Fikir oğlu Mustafa	4	-	-	-	-	-	-
21/21	Çapanoğlu Ahmet	2	-	-	-	1	-	-
22/22	Kütük oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-	-
23/23	Koç Ağaoğlu Ahmet ve Kardeşi �brahim ve Mustafa	4	20	-	-	-	-	20
24/24	Koç Ağaoğlu Ömer	1	20			1		20
25/25	Veli oğlu Mehmet	3	12	-	-	1	-	12
26/26	Gömeç oğlu Osman ve Kardeşi Ali	3	20	-	-	1	-	20
27/27	Manci oğlu Ahmet	2	12	-	-	1	-	12
28/28	Ecir oğlu Hüseyin	2	12	-	-	1	-	12
29/29	Ecir oğlu Süleyman	1	-	-	-	-	-	-
30/30	Ecir oğlu Ahmet	3	12	-	-	1	-	12
31/31	Ecir oğlu Mehmet	1	12			1		12
32/32	G�me �oğlu �brahim	4	-	-	-	1	-	-
33/33	Kadının Ahmet oğlu Mehmet	1	12	-	-	-	-	12
34/34	Civelek oğlu Mehmet	2		-	-		-	-

35/35	Gören oğlu Mehmet ve Kardeşi Hasan	3	20	-	-	1	-	20
36/36	Gömeç oğlu Hüseyin	3		-	-	1	-	-
37/37	Köprülü oğlu Mustafa oğlu Mehmet	3	12			1		12
38/38	Açıkbaş oğlu Ali	5	25	-	-	1	-	25
39/39	Tunusluoğlu Mehmet	-	1	-	-	-	-	1
40/40	Hacı Osman oğlu Molla Mehmet	7	40			1		40
41/41	Hacı Fikir oğlu Osman	2	-	30	108	1		108
42/42	Dinkaz oğlu Hüseyin	1	-	-	-	1	-	-
43/43	Dinkaz oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-	-
44/44	Keyrok (Kirok)oğlu Ali	3	12			1		12
45/45	Kapukıran oğlu Cüce Hüseyin ve Kardeşi İbrahim	2	-	-	-	1	-	-
46/46	Hanlı oğlu Süleyman	2	13	-	-	1	-	13
47/47	Ekmekçi oğlu Mehmet	1	-	-	-	1	-	-
48/48	Laklak oğlu Hasan	3	12	-	-	1	-	12
49/49	Canbaz oğlu Mustafa	3	12	-	-	1	-	12
50/50	Murtaza oğlu Mustafa ve Kardeşi Mehmet	5	12	-	-	1	-	12
51/51	İhtiyar Hasan	1	12	-	-	1	-	12

	oğlu Hüseyin							
52/52	Kadı Mehmet oğlu Ahmet	1	20	-	-	1	-	20
53/53	Berber oğlu Ali	1	12	-	-	1	-	12
54/54	Berber oğlu Ahmet	1	-	-	-	1	-	-
55/55	Dipsiz oğlu Osman	1	12	-	-	-	-	12
56/56	Deli Süleyman oğlu Koç Mehmet	2	12	-	-	-	-	12
57/57	Kıvrık oğlu Hüseyin	1	-	-	-	1	-	-
58/58	Şamdancı oğlu Ahmet	2	13	-	-	-	-	13
59/59	Gömeç oğlu Mehmet	1	12	-	-	-	-	12
60/60	Deli Ahmet oğlu Mehmet	2	32	31	107	1	-	139
61/61	Bekmezci oğlu Hüseyin	3	24	-	-	-	-	24
62/62	Tatar oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-	-
63/63	Semerci oğlu Abdullah	1	12	-	-	-	-	12
64/64	Temurci oğlu Veli	1	12	-	-	1	-	12
65/65	Ebubekir Ağaoğlu Salih	1	12	-	-	-	-	12
66/66	İmamoğlu Hüseyin Kardeşi Mehmet	1	-	-	-	1	-	-
67/67	Kethüda oğlu Mehmet	3	-	-	-	-	-	-
68/68	Hayırlı oğlu Süleyman ve Üç Kardeşi	1	12	-	-	-	-	12
69/69	Köse oğlu Ali	1	12	-	-	-	-	12

70/70	Topal Osman oğlu Abdullah Kardeşi Ebubekir	2	1	-	-	1	-	1
71/71	Bekçi Osman oğlu Mehmet	-	-	-	-	-	-	-
72/72	Molla Bekir oğlu Ali	1	20	-	-	-	-	20
73/73	Kaymak oğlu Ahmet	1	12	-	-	-	-	12
74/74	Ömer oğlu Mustafa	-	-	-	-	-	-	-
75/75	Dascı oğlu Bekir	-	-	-	-	-	-	-
76/76	Eski Mehmet oğlu Mehmet	4	-	-	-	-	-	-
77/77	Süleyman Ağaoğlu İsmail	-	-	-	-	-	-	-
78/78	Süleyman Ağa oğlu Mehmet	2	12	-	-	-	-	12
79/79	Ak Ömer oğlu Hacı Ahmet Kardeşi Ali	2	-	-	-	1	-	-
80/80	Bağcı oğlu Hasan	-	-	-	-	-	-	-
81/81	Dağlı İsmail	-	-	-	-	-	-	-
82/82	Dağlı Süleyman	1	12	-	-	-	-	12
83/83	Genç Osman oğlu Osman	-	-	-	-	-	-	-
84/84	Erikçi oğlu Hasan Kardeşi Ali	-	-	-	-	1	-	-
85/85	Çanak Ahmet	1	12	-	-	-	-	12
86/86	Kahveci oğlu Hasan	-	-	-	-	-	-	-
87/87	Laklak oğlu Hasan	-	-	-	-	-	-	-
88/88	Şamdancı oğlu Ali ve Kardeşi Mehmet	-	-	-	-	-	-	-

89/89	Semerci oğlu Hasan	1	12	-	-	-	-	12
	Çakır'ın Ali'nin oğlu Mustafa Efendi	2	40	-	-	-	-	40
Toplam		170	803	431	1385	62	-	2188

İmam Bey Mahallesi'nin hayvan cinsleri, sayıları ve gelirlerine baktığımızda mahallenin toplam geliri 2188 kuruştur. İmam Bey Mahallesi'nin 170 adet büyükbaş hayvandan geliri 803 kuruş, 431 adet küçükbaş hayvandan geliri 1385 kuruş, 62 adet yük ve binek hayvanından geliri bulunmamaktadır.

İmam Bey Mahallesi'nin 7 hanesinin küçükbaş hayvanı bulunmaktadır. Mahallenin küçükbaş hayvanı olan hanesi az olmasına rağmen küçükbaş hayvan sayısı ve geliri diğer hayvanlara kıyasla fazladır. Genel olarak her hanenin büyükbaş ve yük ve binek hayvanı bulunmaktadır.

4 numaralı hanede bulunan El Cami Saim Ağa zade Ebubekir Ağa'nın 5 adet büyükbaş hayvanından 20 kuruş hasılatı, 180 adet küçükbaş hayvandan 550 kuruş hasılatı olup toplam hasılatı 570 kuruştur⁴²². 5. hane sahibi Afilizade Ahmet Ağa'nın 6 adet büyükbaş hayvandan 40 kuruş hasılatı, 50 adet küçükbaş hayvandan 205 kuruş, toplamda hasılatı 245 kuruştur⁴²³.

12, 15, 22, 43, 62, 71, 74, 75, 77, 80, 81, 83, 86, 87, 88 numaralı hane sahiplerinin hayvanları ve gelirleri bulunmamaktadır.

2.10. VERGİLER (GİDERLER)

Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan bu yana vergilendirme alanında İslam Hukuku kuralları dikkate alınmıştır. İslam vergi hukukunun Şer'i Hukuk kuralları çerçevesinde şekillenmiş bir yapısı mevcuttur. Hz. Peygamber zamanından 1839 Tanzimat Fermanı'nın ilanına kadar bütün Müslüman Türk devletlerinde uygulanan

⁴²² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

⁴²³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

vergi sistemi ayındır ve esas olarak Kur'an ve fıkıh kitaplarında ifadesi bulan mali hükümlerden ibarettir⁴²⁴.

Osmanlı İmparatorluğu'nda halk iki kurala göre vergilendirilmektedir. Birincisi; dinsel kuraldır. İslam devletleri gibi Osmanlı'da İslami inanç ve esaslara göre aldıkları vergiler “Tekalifi Şeriiye” diye isimlendirilmiştir. Devlet bu vergileri şeriatın bir gereği olarak aldığı için “Rüsûm-ı Şeriiye” denilmiştir. Çiftçiden alınan öşür, resmi çift, resmi ağnam gibi vergiler şehirlerde ticaretten elde edilen baclar bu kısma aittir⁴²⁵.

Diğer taraftan devletin yürütme ve uygulama görevini yapan, hizmetleri karşılığında halktan alınan bedel ise “Rüsûm-ı Örfiyye” (Telakif-i Örfiyye)'dir. Çeşitli kademelerde görev yapan yöneticilere emekleri karşılığı verilmekte olan bu vergilerin miktarı ve çeşitleri kanunnamelerde bölge ve zamana göre ayrı ayrı yapılmıştır. Cürüm ve cinayet, arûs, bennak, mücerret ve benzeri birçok vergi bu türe aittir. Bu genel iki vergiden hariç kanunnamelere ve şeriata uyup uyumadığı düşünülmeden alınan bir vergi daha bulunmaktadır. “Telakif-i Divaniyye” ve “AvArız-ı Divaniyye” diye bilinen bu vergi ilk olarak sefer için gerek duyulduğunda halktan alınmışken, gitgide sürekli alınan vergi şeklini almıştır⁴²⁶.

Tanzimat Fermanı'nın vergi açısından getirdiği en büyük yenilik vergilere basit ve sade bir şekil kazandırılması olmuştur. Daha önce “tekâlif-i şeriiye” adı altında çeşitli oranlarda toplanan tüm vergiler kaldırılıp yerine zirai ürünlerden onda bir oranında öşür, koyunlardan “ağnam resmi” ve gayri müslimlerden “Cizye” alınması kararlaştırılmıştır⁴²⁷.

Osmanlı Devlet bütçelerinde “vergi” olarak görülen rakamlar ancemaatin vergi ile emlak ve temettü vergileridir. Tanzimat dönemi öncesinde çok değişik türleri bulunan örfi tekalif 1840 yılında kaldırılmış, yerine genellikle “ancemaatin vergi” hukuki metinlerde daha çok yalnız “vergi” II. Abdülhamid döneminde çıkarılan bir nizannamede ise “komşuca alınan vergiler” olarak adlandırılan tek bir halini almıştır⁴²⁸.

⁴²⁴ Onur Eroğlu, (2010), “Osmanlı Devleti'nin Son Dönemlerinden Cumhuriyetin İlk Yıllarına Kamu Maliyesi”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt: 12, Özel Sayı, s. 58.

⁴²⁵ Musa Çadircı, (2013), *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, 3. Baskı, TTK, Ankara, s. 105.

⁴²⁶ Çadircı, a.g.e., s. 105.

⁴²⁷ Tevfik Güran, (1989), *Tanzimat Döneminde Osmanlı Maliyesi: Bütçeler ve Hazine Hesapları 1841-1861*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Cilt: XIII, Sayı: 17'den ayrı basım, TTK Yayınları, Ankara, s. 13.

⁴²⁸ Şener, a.g.e., s. 260.

Verginin alınabilmesi için vatandaşın gelirlerinin bilinmesi gerekmektedir. Bu amaçla Muhassalların nezaretinde olmak üzere bütün mal, mülk ve hayvanları da kapsayan temettü (gelir) sayımı yapılmış ve vergiler tespit edilip köy ve mahallelerinin ödeyecekleri miktarlar belirlenmiştir. Köy muhtar ve imamları ile papazlar eliyle toplanacak verginin dağılımı herkesin ekonomik gücüne göre ayarlanmıştır⁴²⁹.

İnceleme yaptığımız Kargı kazasının Mahalleleri'nden Mihre Hatun, Orta ve İmam Bey mahallelerinde vergü-ü mahsusa, aşar rüsumu, ağnam vergisi, öşrü bağan, öşrü penbe gibi veriler bulunmaktadır.

2.10.1. Öşür Vergisi (Aşar)

Sözlükte “onda bir” anlamına gelen uşr (çoğulu uşûr, aşar) kelimesinin Türkçeleşmiş şekli olan öşür fıkıhta toprak ürünlerinden alınan zekatı ifade etmektedir⁴³⁰.

Aşar, toprak ürünlerinden onda bir oranında alınan şer'i bir vergi çeşididir. Aşar, zirai ürünlerden her ne kadar onda bir oranında alınıyorsa da bu oran arazinin durumuna göre farklılık göstermektedir. Yağmur, nehir ve dere suları ile doğrudan sulanan araziden onda bir, dolap ve motor gibi vasıtalarla sulanan araziden yirmide bir oranında alınmıştır⁴³¹.

Aşar Vergisi, Tanzimat ile beraber bütün bölgelerde 1/10 oranında alınmaya başlanmıştır. Bu uygulama verim gücü farklı toprakları vergilendirme gibi adaletsizliğe ve devletin vergi kaybetmesine neden olmuştur. 1256 yılından itibaren iltizamın kaldırılmasıyla vergi gelirlerinin her bölgede tayin edilmiş olan muhasallar aracılığıyla doğrudan devlet adına alınması esası getirilmiştir⁴³².

Uygulama, öşür gelirlerinin düşmesine neden olmuş 1258 yılından itibaren tekrar iltizam sistemine dönüş yapılmış ve aşar gelirleri kazalar itibariyle iki yıl süreyle iltizama verilmiştir. İltizamın tarım ürünlerindeki yıkıcı etkileri göz önünde bulundurularak çiftçilerin üretim çabalarının desteklenmesi bakımından yararlı olacağı düşüncesiyle 1263 yılından itibaren öşür gelirleri devlet görevlileri ve zengin kişilere 5

⁴²⁹ Kolay, *a.g.m.*, s. 155.

⁴³⁰ Mehmet Erkal, (2007), “Öşür”, *DİA*, Cilt: 34, s. 97.

⁴³¹ Ertan Gökmen, (2007), *Tanzimat'tan İkinci Meşrutiyet'e Demirci Kazası*, Demirci Belediyesi Kültür Yayınları 1, İzmir, s. 271.

⁴³² Güran, *a.g.m.*, s. 14.

yıl süreyle iltizama verilmesi kararı alınmıştır. Bu beş yıllık iltizam süresi 1269 yılında sona ermiştir⁴³³.

2.10.2. Ağnam Vergisi

Tanzimat'ın başlangıcında koyunlardan alınan önemli bir vergi çeşididir. Rumeli bölgesinde yaygın bir şekilde uygulanan “ondalık ağnam” idi. Bu verginin uygulaması bölgenin İstanbul’a mesafesine göre iki farklı şekilde olmaktaydı. İstanbul’a yakın bölgelerde mevcut küçükbaş hayvanlardan kuzu ve oğlaklar dışında onda biri devlet tarafından belirlenen fiyatlarla satın alınmaktaydı⁴³⁴.

Tanzimat Fermanı ile birlikte, ağnamın ayni olarak ve iltizam usulüyle toplanmasına son verilmiştir. Mübaşir denilen memurlar tarafından toplanmaya başlanmıştır. Verginin miktarı keçi ve koyunun her başı için 5 kuruş olarak ve yarım kuruş ise mübaşiriyye eklemek suretiyle alınmasına karar verilmiştir. Fakat bu uygulama başarılı değildir⁴³⁵.

Koyun ve keçiler üzerinden alınan ağnam resmi 1274 (1858-1859) yılında yapılan değişikliklerle hayvan varlığı (servet) üzerinden değil, gelir üzerinden alınan bir vergi şekline dönüştürülmüştür⁴³⁶. Buna göre her bölgede küçükbaş hayvanlardan sağlanan hasılatın %10’u dolaylarında bir vergi konulmuştur. Bu vergi bölgelere hayvan başına 2 ile 4 kuruş arasında değişmekteydi⁴³⁷.

⁴³³ Güran, *a.g.m.*, s. 14.

⁴³⁴ Güran, *a.g.m.*, s. 15.

⁴³⁵ Çakır, *a.g.e.*, s. 52.

⁴³⁶ Şener, *a.g.e.*, s. 263.

⁴³⁷ Güran, *a.g.m.*, s. 15.

2.10.3. Öşrü Bağan ve Öşrü Penbe

Kargı Kazasına bağlı bulunan mahallelerde öşrü bağan, öşrü penbe⁴³⁸ olmak üzere vergilerde bulunmaktadır. Kargı, Çankırı sancağı dahilinde Kalecik ve Keskin kazaları ile birlikte pamuk üretiminin yapıldığı dört kazadan bir tanesidir⁴³⁹.

⁴³⁸ Pamuk, Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 857.

⁴³⁹ Kankal, *a.g.m.*, s. 232.

Tablo 2.44: Mihre Hatun Mahallesi'nin Hane Sahiplerinin Ödediği Vergi ve Çeşitleri
(Kuruş)

Hane No	Hane Sahibi	Meslek	Senel Sabıkada Vergiy-ü Mahsusa	Aşar Rüşümü Hint, Şair, Çeltik	Öşrü Bağan	Öşrü Penbe	Adeti Ağnam Rüşümü	Arı Kovanı Rüşümü	Toplam
1/1	Hatipzade Mustafa Efendi		132	8	3				143
2/2	Ayvrat oğlu Hafız Mustafa		48	8	5	-			63
3/3	Müezzın oğlu Osman		107,5	1	7,5	2,5			118,5
4/4	Topal oğlu Ahmet		205	7	12	4			228
5/5	Topal oğlu Mehmet Efendi		205	15,5	12	5			237,5
6/6	Şaban oğlu Mustafa		205	23	9	7,5			244,5
7/7	Yanık oğlu Hacı Hasan		205	77	15	7,5	20		324
8/8	Hatip oğlu Ahmet Efendi		131	5	9	5			150
9/9	Şaban oğlu Mehmet Ağa ve Kaynı Salih		410	38	12	15	35		510
10/10	Nasrullah oğlu Ömer		370	52	13	10			445
11/11	Nasrullah oğlu Ebubekir ve Kardeşi Ali		205	15	12				232
12/12	Cenk oğlu İbrahim		164	3,5	6,5				174
13/13	Kantar oğlu İbrahim		131		8				139
14/14	Cenk oğlu Mehmet		164	13	7				184
15/15	Koca Hasan oğlu Osman ve Kardeşi Hüseyin		237	2	13	7,5			259,5

16/16	Hacı Ali oğlu Süleyman		83	1	5	5			94
17/17	Hasan Fariz oğlu Mustafa		205	40,5	15				260,5
18/18	Uzun Mehmet oğlu Mehmet		205	18,5	10	3			236,5
19/19	Zarin oğlu Hasan		205	55	11	5			276
20/20	Zarin oğlu Ahmet ve Osman ve Oğlu Mustafa		164	20	5	5			194
21/21	Hacı Pehlivan oğlu İbrahim		205	25,5	10				240,5
22/22	Şişman oğlu Hüseyin		164	3	15	6			188
23/23	Hacı Ali oğlu Raşid		205	25	10	5			245
24/24	Mısırlı Mehmed		205	33	12	7,5	4		261,5
25/25	Hacbe oğlu Mehmet		131	1	4	10			146
26/26	Değirmenci Mehmet		205	5	25	15			250
27/27	Dideban Hüseyin		107	-	10	7,5			124,5
28/28	Kel Bekir oğlu Mehmet		164	28,5	4	2,5			199
29/29	Boyacı Deli Mehmet ve Oğlu Mustafa		368	6,5	14	5	10		403,5
30/30	Deli Mehmet oğlu Hüseyin		107	12	8	5			132
31/31	Kodaman oğlu Mehmet ve Kardeşi Salih		205	1,5	6	30			242,5
32/32	Karaca oğlu Derviş Hüseyin		48	1	3	-	10		62
33/33	Lütfi oğlu Mustafa		164	10	12	5			191

34/34	Helvacı Abdullah		205	15	8	7,5			235,5
35/35	Değirmenci Abdullah		164	3	6,5	6			179,5
36/36	Hacı Pehlivan oğlu Osman		107	21	13,5				141,5
37/37	Hacı Pehlivan oğlu Mehmet		205	40	8	2,5	20		275,5
38/38	Hacı Pehlivan oğlu Hasan		205	1,5	4	5,5	30		246
39/39	Ayvat oğlu İsmail		134	-	4	-	-		138
40/40	Ayvat oğlu Osman		164	1	4	5			174
41/41	Cenk oğlu İsmail		131	1,5	6,5	5			143
42/42	Boyacı oğlu Mustafa		205	3,5	2,5	6,5			217,5
43/43	Kareseli oğlu Hasan		107	1	6,5	4			118,5
44/44	Nasrullah oğlu Salih		82	1	6	1			90
45/45	Ekmekçi oğlu Mustafa		164	1	20	15			200
46/46	Mariz oğlu Mehmet		82	1	8,5	7,5			99
47/47	Kasap Ali oğlu Yusuf		205	22	7,5	1,5			236
48/48	Kasap Ali oğlu Mustafa		205	18	18,5	5			246,5
49/49	Kızıl oğlu Mustafa		107	-	9,5	9,5			125
50/50	Terzi Ali oğlu Halil		121	-					121
51/51	Eyvan oğlu Hüseyin		253	1,5	12	5			271,5
52/52	Eyvan oğlu Mehmet'in oğlu Mustafa		164	3,5	3,5				171
53/53	Kel Hasan oğlu		164	3,5	8	2,5			178

	Hüseyin								
54/54	Naki oğlu Halil		131	7	7	2,5			147,5
55/55	Timurlu Mustafa		205	4,5	9		3,5		222
56/56	Gömeç oğlu Halil		164	1	7	6			178
57/57	İnce oğlu Ömer		131	4	16	7,5			158,5
58/58	Gören Bekir oğlu Bekir		131						131
59/59	Yerköklü oğlu Mustafa		83	7	2	1,5			93,5
60/60	Kahveci Hacı Hüseyin		164						164
61/61	Türkmen oğlu Ali		48						48
62/62	Cebeci oğlu Mustafa		164	3,5	13				180,5
63/63	Uzun Ömer oğlu Hasan		83	8	2,5				93
64/64	Semerci oğlu Hasan		205	53	6	5			269
65/65	Boyacı oğlu Mehmet		48						48
66/66	Ayvat oğlu Ömer		205	5,5	11	5	10	3	246,5
67/67	Cerrah oğlu Mustafa		164						164
68/68	Deveci oğlu Mehmet ve Mustafa		131						131
69/69	Deveci oğlu Derviş Ahmet		164	1	10	6			181
70/70	Karaca oğlu Hüseyin ve Kardeşi Hasan		107	-	-	-	-	-	107
71/71	Burdumacı oğlu Mustafa ve Kardeşi Hüseyin		-	-	-	-			

72/72	Kara Ali oğlu ve Kardeşi Ahmet		82	-	4	2,5			88,5
73/73	Kebs (Gebeş) oğlu Ali		48						48
74/74	Çene oğlu Mehmet		164	10,5	8				182,5
75/75	Kara Ali oğlu Ahmet		107						107
76/76	Suzan oğlu Mustafa		131	2	5				138
77/77	Yusuf oğlu Yakup		82						82
Toplam			12.175,5	801	580,5	305,5	142,5	3	14014

Tabloda Kargı kazasına bağlı bulunan Mihre Hatun Mahallesi'nin vergi ve çeşitleri kuruş cinsinden yazılmaktadır. 77 hanelik Mihre Hatun Mahallesi'nde vergü-ü mahsusa, aşar rüsumu, öşrü bağan, öşrü penbe, ağnam rüsumu ve bir hanede ise arı kovanı rüsumu bulunmaktadır. Ayrıca mahallede hane numarası bulunmayan ve kaydı başka mahallede bulunan ailelerde mevcuttur. Bu ailelerin sadece vergü-ü senevisi yazılmış olup bu aileleri ayrı bir tabloda ele alacağız.

Mihre Hatun Mahallesi'nin vergi bölümünde vergi-yü mahsusada 12.175,5 kuruş, aşar rüsumundan 801 kuruş, öşrü bağan 580,5 kuruş, öşrü penbeden 305,5 kuruş, ağnam rüsumundan 142,5 kuruş, ayrıca arı kovanından 3 kuruş vergi alınmış olup mahallenin toplam vergisi 14014 kuruş olarak hesaplanmıştır. Fakat temettüat defterlerindeki hatadan kaynaklı olarak Mihre Hatun Mahallesi'nin toplam vergisi 13027 kuruş olarak deftere kayıt edilmiştir⁴⁴⁰.

Hane 71'in sahibi Burdurmacı oğlu Mustafa ve kardeşi Hüseyin vergi vermemiştir. Adı belirtilen Hüseyin Asakir-i Şahanede olduğundan kardeşi Mustafa'da Der Aliyede olduğu için vergi alınamamıştır⁴⁴¹.

Mihre Hatun Mahallesi'nde en fazla vergi veren 9 numaralı hane sahibi Şaban oğlu Mehmet Ağa ve kayını Salih'tir. Hane sahibi vergü-yü mahsusada 410 kuruş, aşar

⁴⁴⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

⁴⁴¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 19.

rüsumu 38 kuruş, öşrü bağan 12 kuruş, öşrü penbe 15 kuruş, ağnamdan ise 35 kuruş vergi vermiş olup toplamda 510 kuruş vergi vermiştir⁴⁴².

2 numaralı hane sahibi Ayvat oğlu Mustafa'nın vergü-yü mahsusa 48 kuruştur. 8 kuruş aşar rüsumu, 5 kuruş öşrü bağan toplamda 13 kuruş vergisi bulunmaktadır. Fakat deftere 15 kuruş olarak kayıt edilmiştir. Hane sahibi toplam 63 kuruş vergi vermiştir⁴⁴³. Hane 7'nin sahibi Yanık oğlu Hacı Hasan vergü-yü mahsusu 205 kuruştur. Aşar rüsumu 77 kuruş, 20 kuruş ağnam rüsumu, 7,5 kuruş öşrü penbe, 15 kuruş öşrü bağan, toplam vergisi 119,5 kuruştur. Hesap hatasından dolayı 119 kuruş olarak deftere yazılmıştır. Hane sahibinin toplam vergisi 324 kuruştur⁴⁴⁴.

41 numaralı hane Cenk oğlu İsmail'in vergü-yü mahsusada 131 kuruş vergisi mevcuttur. Hane sahibi 1,5 kuruş aşar rüsumu, 6,5 kuruş öşrü bağan, 5 kuruş öşrü penbe toplam 13 kuruş vergisi bulunmaktadır. Hesapta yapılan yanlışlıktan dolayı 12 kuruş olarak yazılmıştır. Hane sahibinin toplam vergisi ise 143 kuruştur⁴⁴⁵. Hane 63'deki Uzun Ömer oğlu Hasan'ın vergü-yü mahsusadan 83 kuruş vergi vermiştir. 8 kuruş aşar rüsumu, 2,5 kuruş öşrü bağan toplam 10,5 kuruş olması gerekirken yanlışlıktan dolayı 10 kuruş yazılmıştır. Hane toplamda 93 kuruş vergi vermiştir⁴⁴⁶.

Hane 66 Ayvat oğlu Ömer vergü-yü mahsusada 205 kuruş vergi vermiştir. Aşar rüsumu 5,5, öşrü bağan 11, öşrü penbe 5, 10 kuruş ağnam rüsumu ve 3 kuruş ise arı kovani rüsumu olmak üzere toplamda 29,5 kuruş vergisi olması lazımken hesapta yapılan yanlışlıktan dolayı 41,5 kuruş olarak yazılmıştır. Hanenin toplam vergisi 246,5 kuruş olarak deftere kayıt edilmiştir⁴⁴⁷.

58 numaralı hane Gören Bekir oğlu Bekir vergü-yü mahsusa 131 kuruştur. Hane sahibinin hanesi ve yarım bağdan başka bir şeyi olmayıp şunun bunun yardımıyla geçinmektedir⁴⁴⁸. Hane 61'de Türkmen oğlu Ali'nin vergü-yü mahsusada 48 kuruş vergisi bulunmaktadır. Hane sahibinin 57 senesinde vergisi alınmışsa da 58 senesinden beri bakaya kalmıştır⁴⁴⁹. 65 numaralı hane sahibi hane sahibi Boyacı oğlu Mehmet'in

⁴⁴² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 4.

⁴⁴³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 2.

⁴⁴⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 3.

⁴⁴⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 12.

⁴⁴⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 17.

⁴⁴⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 18.

⁴⁴⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 16.

⁴⁴⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 17.

vergü-yü mahsusadan 48 kuruş vergi vermiştir. Onun bunun yardımıyla geçinmektedir. Vergisi alınmış fakat fakir olduğu için alınan vergisi 60 senesinden beri bakaya kalmıştır⁴⁵⁰.

68 numaralı hane Deveci oğlu Mehmet ve Mustafa'nın vergü-yü mahsusadan 131 kuruş vergi vermiştir. Hane sahiplerinin pederi 58 senesinde vefat etmiştir. Emlak ve arazisi taksim edilmiştir. Mustafa asakir-i nizamiye-i şahaneye gitmiştir. Vergisi 58 senesinden beri bakaya kalmıştır⁴⁵¹. Hane 70 Karaca oğlu Hüseyin ve kardeşi Hasan'ın vergü-yü senevisi 107 kuruştur. Hane sahiplerinin az bir arazisi bulunmaktadır. Hüseyin asakir-i nizamiyeden ve kardeşi Hasan Der Aliye'de bulunduğundan 57 senesinde alınan vergisi 58 senesinden beri bakaya kalmıştır⁴⁵². 76 numaralı hane sahibi Suzan oğlu Mustafa'nın vergü-yü mahsusadan 131 kuruş vergisi bulunmaktadır. Hane sahibi 57 senesi vergisi alınmış ve asakir-i nizamiye-i şahaneye gitmiştir. Vergisi 59 senesinden beri bakaya kalmıştır⁴⁵³.

Mihre Hatun Mahallesi'nde sadece bir hane vergi vermemiştir. 76 hane sahibi vergisini vermiştir. Hane sahiplerinin vergileri ayrıntılı olarak tabloda yer almaktadır.

Mihre Hatun Mahallesi'nde 77 hane dışında hane numarası olmayan ve kaydı başka yerde bulunan aileler bulunmaktadır. Bu ailelerin sadece yıllık vergisi yazılmıştır.

⁴⁵⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 18.

⁴⁵¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 18.

⁴⁵² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 19.

⁴⁵³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 20.

Tablo 2.45: Mihre Hatun Mahallesi'nde Hane Numarası Bulunmayan ve Kaydı Başka Mahallede Bulunan Ailelerin Vergi ve Çeşitleri

Hane No	Hane Sahibi	Vergü-yü Senevisi
Orta Mahallenin 42. Hanesine kayıtlı	Asalı oğlu İsmail	131
Orta Mahallenin 35. Hanesine kayıtlı	Derviş Kebir	48
-	Derviş Ahmet Baba oğlu Ali	82
İmam Bey Mahallesinin 45. Hanesi	Taalluk oğlu Kadir	82
	Deli Bekir	48
	Sarı Ali oğlu Ahmet	48
İmam Bey Mahallesinin 58. Hanesinde	Köse Ahmet oğlu Eytam Mehmet	48
	Fetelli oğlu Ahmet	48
	Cerid oğlu Mustafa	82
	Yumuk oğlu Mehmet	48
	Yurtvermecioğlu Mehmet	48
	Şeyh oğlu Yakup Ağa	131
	Sağır Osman	51
	Dikbasan oğlu Ahmet	41
	Hacı oğlu Ali	51
Toplam		987

Mihre Hatun Mahallesi'nde haneler dışındaki ailelerin yıllık vergileri tabloda gösterilmiştir. İlk aile Orta Mahalle'nin 42. hanesinde kayıtlı Cerid oğlu Mustafa'nın temettüatına kayıtlı olan Asalı oğlu İsmail'in 57 senesinde vergisi alınmış fakat Asakir-i Nizamiye-i Şahaneye gitmiş, 59 senesinden beri vergisi bakaya kalmıştır. Şahsın yıllık vergisi 131 kuruş olarak yazılmıştır⁴⁵⁴.

Orta Mahalle'nin 35. hanesinde kayıtlı Berber oğlu Hüseyin'in temettüatına kayıtlı olan Derviş Kebir'in yıllık vergisi 48 kuruştur. Şahıs başkasının yardımıyla geçinmektedir. 57 senesinde vergisi alınmış, 59 senesinden beri bakaya kalmıştır⁴⁵⁵.

⁴⁵⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 20.

⁴⁵⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 20.

Hanesi olmayan Derviş Ahmet Baba oğlu Ali'nin 82 kuruş yıllık vergisi vardır. Vergisini verecek bir kimsesi yoktur. Vergisi bakaya kalmıştır⁴⁵⁶. İmam Bey Mahallesi'nin 45. hanesinde kayıtlı olan Taalluk oğlu Kadir'in yıllık vergisi 82 kuruştur. 57 senesinde vergisi alınmıştır. Şahsın temettuatında başka bir şeyi yoktur⁴⁵⁷.

Deli Bekir'in yıllık vergisi 48 kuruştur. Vergisi 57 yılından beri bakaya kalmıştır⁴⁵⁸. Diğer bir aile ise Sarı Ali oğlu Ahmet yıllık 48 kuruş vergi vermiştir⁴⁵⁹.

İmam Bey Mahallesi'nin 58. hanesinde kayıtlı olan Köse Ahmet oğlu Eytam Mehmet'in yıllık vergisi 48 kuruştur. Şahsın 59 senesinde vergisi alınmış olup bu seneden beri vergisi bakaya kalmıştır⁴⁶⁰. Yine Fetelli oğlu Ahmet'in yıllık vergisi de 48 kuruştur. Şahsın çocuğu yoktur. Vergisi bakaya kalmıştır⁴⁶¹.

Cerid oğlu Mustafa'nın yıllık vergisi 82 kuruştur. Şahsın çocuğu bulunmamaktadır. 58 senesinden beri vergisi bakaya kalmıştır⁴⁶². Yumuk oğlu Mehmet'in senelik vergisi 48 kuruştur. Şahsın hiçbir şeyi yoktur. Alınan vergisi bakaya kalmıştır⁴⁶³.

Yurtvermecı oğlu Mehmet'in çocuğu bulunmamaktadır. Arazi, hayvan ve hiçbir şeyi bulunmamaktadır. Şahsın 58 senesinden vergisi bakaya kalmıştır. Yıllık 48 kuruş vergi vermiştir⁴⁶⁴. Şeyh oğlu Yakup Ağa⁴⁶⁵ yıllık vergisi 131 kuruş, Sağır Osman⁴⁶⁶ 51 kuruş, Dikbasan oğlu Ahmet'in⁴⁶⁷ 41 kuruş, Hacı oğlu Ali'nin⁴⁶⁸ 51 kuruş vergisi bulunmaktadır. Toplamda bu ailelerin 987 kuruş vergisi bulunmaktadır.

⁴⁵⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

⁴⁵⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

⁴⁵⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

⁴⁵⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

⁴⁶⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

⁴⁶¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

⁴⁶² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

⁴⁶³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 21.

⁴⁶⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

⁴⁶⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

⁴⁶⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

⁴⁶⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

⁴⁶⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 771, s. 22.

Tablo 2.46: Orta Mahallesi'nin Hane Sahiplerinin Ödediği Vergi ve Çeşitleri (Kuruş)

Hane No	Hane Sahibi	Meslek	Senei Sabıkada Vergiy-ü Mahsusa	Aşar Rüşümü Hint, Şâir, Çeltik	Öşrü Bağan	Öşrü Penbe	Adeti Ağnam Rüşümü	An Kovanı Rüşümü	Toplam
1/1	İmam Ali Efendi ve Kardeşi Şakir		100	1,5	9	7,5			118
2/2	Çene oğlu Hasan Ağa		217	33	13	7,5	35		305,5
3/3	Hacı Hüseyin oğlu Hacı Ahmet		244	31	15	-	25		315
4/4	Cerid oğlu Hacı Mustafa		217	18	18	17			270
5/5	Ali Ağa oğlu Hasan		217	55	10				282
6/6	Dürzi Molla Osman		133	2,5	10	5,5			151
7/7	Bali Veli oğlu İsmail		50	1	2	1,5			54,5
8/8	Yağmacı oğlu Mehmet		169	2,5	6	4			181,5
9/9	Mustafa Ağa Mehmet ve Damadı Süleyman		169	2,5	5	2,5			179
10/10	Duhancı oğlu İsmail		133	10,5	2,5	5			151
11/11	Ekmekçi oğlu Osman ve Damadı Ahmet		100	2,5	4	4			110,5
12/12	Akça oğlu Bekir		169	22,5	3,5	7,5			202,5
13/13	Akça oğlu Osman		133	5,5	4	7			149,5
14/14	Gömeç oğlu Mustafa		133	2,5	8	12,5			156
15/15	İnce Mehmet oğlu Mehmet		133	8	6	15			162
16/16	Karadali oğlu		84	3	6,5	7,5			101

	Hüseyin								
17/17	Kağnı oğlu Mehmet		217	5	9	20			251
18/18	Sarı Ali oğlu Ali		-	-	-	-	-		-
19/19	Barıtcı oğlu Mustafa		51	7,5	4				62,5
20/20	Boşnak oğlu Hüseyin		51		3	5			59
21/21	Koca Ağa oğlu İbrahim		217	52	7,5				276,5
22/22	Sarı Ağa oğlu Mustafa ve oğlu Mehmet		217	29,5	12	5			263,5
23/23	Sarı Ağa oğlu Eyüp ve Kardeşi Ahmet		133	9,5	12	4			158,5
24/24	Deli Mustafa oğlu Mustafa		169						169
25/25	Karaca oğlu Molla Musa		-	-	-	-			-
26/26	Kara oğlu Osman		217	16,5			22,5		256
27/27	Ekmekçi oğlu Mehmed		133	4,5	12	5			154,5
28/28	Bali oğlu Ali		169	30,5	9	5			213,5
29/29	Berber oğlu Bekir		84	2	7	5			98
30/30	Berber oğlu Mustafa		84	1,5	4				89,5
31/31	Gören Ömer oğlu Ali ve Kardeşi Mehmet		133	2,5	4		21,5		161
32/32	Yusuf oğlu Salih		217	54	15				286
33/33	Badi Oğlan oğulları Hacı Ali ve Abdullah		217	17	9	2,5	39		284,5
34/34	Gören Ömer		169	22,5	5	3			199,5

	oğlu Süleyman								
35/35	Berbat oğlu Hasan		217	6	3				226
36/36	Kantarcı oğlu Ahmet		217	6	16	10			249
37/37	Balioğlu Molla Mehmet		200	4,5	8	5			217,5
38/38	Ak Ömer oğlu Molla Mustafa		169	3,5	2	2,5			177
39/39	Hacı Halife Hasan		133	7,5	5	1			146,5
40/40	Hacı Gönen oğlu Ali		169	2,5	8	5			184,5
41/41	Gömeç oğlu Hasan		169	13,5	8	5			195,5
42/42	Ceri oğlu Mustafa		133	2,5	5	6			146,5
43/43	Seyyid Ali oğlu Hasan		217	18,5	10		32,5		278
44/44	Akça oğlu Sadık		84	3,5	5	5			97,5
45/45	Dülger oğlu Salih		217	4,5	15	7,5			244
46/46	Dingil oğlu Hacı Mustafa		34	1	4	2,5			41,5
47/47	Dülger oğlu Himmet		51						51
Toplam			6889	529,5	324	208	175,5		8126

1260-61 tarihli temettuat defterlerinde Kargı kazasına bağlı olan Orta Mahalle'nin vergi ve çeşitleri kuruş cinsinden tabloda yazılmaktadır. 47 hanelik Orta Mahalle'de yalnız iki hane sahibi vergi vermemiştir. Mahallede hanesi numarası olmayan ve kaydı başka mahallede bulunan aileler mevcuttur. Onları ayrı tabloda ele alacağız.

Orta Mahalle'nin vergi dağılımına baktığımızda, vergü-yü mahsusadan 6889 kuruş, aşar rüsumu 529,5 kuruş, öşrü bağan 324 kuruş, öşrü penbe 208 kuruş ağnam rüsumu 175,5 kuruştur. Orta Mahalle'nin toplam vermiş olduğu vergi ise 8126 kuruştur. Fakat temettüat defterlerindeki hatalardan kaynaklı olarak Orta Mahalle'nin toplam vergisi 7588 kuruş olarak deftere kayıt edilmiştir⁴⁶⁹.

18 numaralı hane sahibi Sarı Ali oğlu Osman vergi vermemiştir. Hane sahibi şunun bunun yardımı ile geçimini sağlamakta olduğu için vergi alınmamıştır. Bağdan başka bir şeyi bulunmamaktadır⁴⁷⁰. 25 numaralı hanenin sahibi Karaca oğlu Molla Musa vergi vermemiştir. Hane sahibi de başkalarının yardımı ile geçirmektedir⁴⁷¹. 24 numaralı hane sahibi Deli Mehmet oğlu Mustafa 169 kuruş yıllık vergisini vermiştir. Hane sahibinin çocuğu yoktur. Arazi tapusu yabancılara intikal etmiştir. 57 senesinde alınan vergisi 60 senesinden beri bakaya kalmıştır⁴⁷².

Mahallede en çok vergi veren 9 numaralı hane Hacı Hüseyinoğlu Hacı Ahmet toplam 315 kuruş vergi vermiştir⁴⁷³. Diğer bir hane ise 2 numaralı hane sahibi Çeneoğlu Hasan Ağa 305,5 kuruş vergi vermiştir⁴⁷⁴.

33 numaralı hane sahibi Badi oğlan oğulları Hacı Ali ve Abdullah'ın vergü-yü mahsusada 217 kuruş vergisi mevcuttur. Aşar rüsumu 17 kuruş, öşrü penbe 2,5 kuruş, ağnam rüsumu 39 kuruş, öşrü bağan 9 kuruş olmak üzere toplam 67,5 kuruş vergi vermiş olması gerekirken 57,5 kuruş olarak deftere kayıt edilmiştir. Hane sahibi toplamda 274,5 kuruş vergi vermiştir⁴⁷⁵. En az vergi veren 47 numaralı hane sahibi Dülger oğlu Himmet 51 kuruş vergi vermiştir⁴⁷⁶.

Orta Mahalle'de 47 hane dışında hane numarası olmayan ve kaydı başka mahallede olan aileler mevcuttur. Bu ailelerin sadece yıllık vergisi yazılmıştır.

⁴⁶⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 15.

⁴⁷⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 6.

⁴⁷¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 8.

⁴⁷² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 8.

⁴⁷³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 2.

⁴⁷⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 2.

⁴⁷⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 10.

⁴⁷⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

Tablo 2.47: Orta Mahallesi'nde Hane Numarası Bulunmayan ve Kaydı Başka Mahallede Bulunan Ailelerin Vergi ve Çeşitleri

Hane No	Hane Sahibi	Vergü-yü Senevisi	Aşar Rüsumu	Öşrü Bağan	Öşrü Penbe	Toplam
Hanesiz	Gören Ömer oğlu Veli Efendi	47				47
İmam Bey Mahallesi'nin 79. hanesi	Ak Ömer oğlu Hacı Ahmet ve Kardeşi Ali	217				217
	Hersekli oğlu Molla Mehmet	51				51
36. Nüfus defteri hanesi	Emin oğlu İsmail oğlu Mustafa	84	-	2	4	90
1.Nüfus defteri hanesi	Hasan oğlu Mustafa'nın oğlu Eytam Mehmet	149				149
	Hasan oğlu Süleyman	84				84
	Boşnak oğlu Mustafa	169				169
	Cerid oğlu Hüseyin	51				51
Toplam		852		2	4	858

Orta Mahalle'de haneler dışındaki ailelerinin yıllık vergileri tabloda ayrıca gösterilmiştir. İlk olarak hanesiz kayıt olan Gören Ömer oğlu Veli Efendi'nin yıllık vergisi 47 kuruştur. Şahsın vergisini verecek kimsesi olmadığı için 57 senesinden alınan vergisi bakaya kalmıştır⁴⁷⁷. Diğer bir aile İmam Bey Mahallesi'nin 79. hanesinde kayıtlı Ak Ömer oğlu Hacı Ahmet ve kardeşi Ali'nin hiçbir şeyi bulunmamaktadır. Bu mahalleye nakil olarak gelmiş ve kayıt edilmiştir. Yıllık vergisi 217 kuruştur⁴⁷⁸. Yine hanesiz olan başka bir aile ise Hersekli oğlu Molla Mehmet 51 kuruş yıllık vergi

⁴⁷⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

⁴⁷⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

vermiştir. Çocuğu olmadığı için arazileri yabancıları intikal etmiş, vergisi bakaya kalmıştır⁴⁷⁹.

36. nüfus defterinde kaydı bulunan Karız Bahar oğlu Ahmet'in yanında kayıtlı Emin oğlu İsmail oğlu Mustafa'nın 84 kuruş yıllık vergisi, 2 kuruş öşrü bağan, 4 kuruş öşrü penbe olmak üzere toplamda 90 kuruş vergi vermiştir⁴⁸⁰. Diğer bir aile ise 1. nüfus defterinde kayıtlı Hasan oğlu Mustafa'nın oğlu Eytam Mehmet 149 kuruş vergi vermiştir⁴⁸¹.

Hasan oğlu Süleyman 84 kuruş yıllık vergi vermiştir. Şahsın çocuğu bulunmamaktadır. Arazi tapusu, eşyası paylaştırılmıştır. 57 senesinde alınan vergisi ise bakaya kalmıştır⁴⁸². Boşnak oğlu Mustafa yıllık vergisi 169 kuruştur. 59 senesinden beri vergisi bakaya kalmıştır⁴⁸³. Cerid oğlu Hüseyin yıllık vergisi 51 kuruştur⁴⁸⁴.

Orta Mahalle'de 47 hane dışındaki bu ailelerin toplam vergisi 858 kuruş olarak hesaplanmıştır.

⁴⁷⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

⁴⁸⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

⁴⁸¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

⁴⁸² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 14.

⁴⁸³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 15.

⁴⁸⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 785, s. 15.

Tablo 2.48: İmam Bey Mahallesi'nin Hane Sahiplerinin Ödediği Vergi ve Çeşitleri
(Kuruş)

Hane No	Hane Sahibi	Meslek	Senel Sabıkada Vergiy-ü Mahsusa	Aşar Rüşümü Hint, Şair, Çeltik	Öşrü Bağan	Öşrü Penbe	Adeti Ağnam Rüşümü	Arı Kovanı Rüşümü	Toplam
1/1	Mehmet Seyyid Ağazade Yakup Ağa		210	30	21				261
2/2	Katip oğlu Mehmet Efendi		100	13	8	10			131
3/3	Hatip oğlu Ömer Ağa		205	-	-	-	-		205
4/4	El Cami Saim Ağazade Ebubekir Ağa		248	100	30		70		448
5/5	Afilizade Ahmet Ağa		248	182	30	42,5	25		527,5
6/6	Küçük Gafil oğlu Ahmet Ağa		205	16,5	8	5	30		264,5
7/7	Küçük İsmail oğlu Hüseyin ve Kardeşi Osman		249	13,5	23	4			289,5
8/8	İbiş oğlu Mustafa		125	4,5	6	10			145,5
9/9	Erikçi oğlu Hüseyin		100	6	4,5	5			115,5
10/10	Erikçi oğlu Ali		125	12	3,5				140,5
11/11	Erikçi oğlu Hasan		205	36	5	5			251
12/12	Kethüda oğlu İsmail		100	1	9,5	7,5			118
13/13	Seyyid Ali oğlu Ali		205	21,5	11	10			247,5
14/14	Seyyid Ali oğlu Ahmet		205	3,5	8	10			226,5
15/15	Köse oğlu Ali		164	2,5	10	10			186,5

16/16	Deli Köle oğlu		100	5	4	4			113
17/17	Müsellim oğlu Ahmet		165	9	18	7,5			199,5
18/18	Silah��r oğlu Mustafa		205	32,5	16	4	20		277,5
19/19	Silah��r oğlu Mehmet		205	27,5	6,5				239
20/20	Hacı Fikir oğlu Mustafa		164	8,5	15,5	5			193
21/21	�apan oğlu Ahmet		125	20,5	8	1,5			155
22/22	Kütük oğlu Mustafa		125	14,5	7	2,5			149
23/23	Koç Ağaoğlu Ahmet ve Kardeşi �brahim ve Mustafa		287	35	9	5			306
24/24	Koç Ağaoğlu Ömer		164	15,5	7	2,5			189
25/25	Veli oğlu Mehmet		100	7	10	5			122
26/26	Gömeç oğlu Osman ve Kardeşi Ali		125	2	7	6,5			140,5
27/27	Mancı oğlu Ahmet		205	22	18	15			260
28/28	Ecir oğlu Hüseyin		125	2,5	10	13,5			151
29/29	Ecir oğlu Süleyman		100	2,5	6	5			113,5
30/30	Ecir oğlu Ahmet		164	4	14	7,5			189,5
31/31	Ecir oğlu Mehmet		125	3	5,5	10			143,5
32/32	Gömeç oğlu �brahim		125	13	13	5			156
33/33	Kadının Ahmet oğlu Mehmet		100	3	2,5	5			110,5
34/34	Civelek oğlu Mehmet		164	4	12,5	2			182,5

35/35	Gören oğlu Mehmet ve Kardeşi Hasan		164	3,5	9,5	2,5			179,5
36/36	Gömeç oğlu Hüseyin		125	20,5	4				150
37/37	Köprülü oğlu Mustafa oğlu Mehmet		164	12,5	13	7,5			197
38/38	Açıkbaş oğlu Ali		164	10	9	15			198
39/39	Tunuslu oğlu Mehmet		205	14	13,5	15			247,5
40/40	Hacı Osman oğlu Molla Mehmet		205	27,5	9	10			251,5
41/41	Hacı Fikir oğlu Osman		205	29	5		15	11	165
42/42	Dinkaz oğlu Hüseyin		164	8	14	6			192
43/43	Dinkaz oğlu Mustafa		52						52
44/44	Keyrok (Kirok)oğlu Ali		125	7	4,5	12,5			149
45/45	Kapukıran oğlu Cüce Hüseyin ve Kardeşi İbrahim		164	1	12	12,5			189,5
46/46	Hanlı oğlu Süleyman		164	15	12,5	5			196,5
47/47	Ekmekçi oğlu Mehmet		100	1	9	2,5			112,5
48/48	Laklak oğlu Hasan		164	7,5	11	6			188,5
49/49	Canbaz oğlu Mustafa		52	7,5	3				62,5
50/50	Murtaza oğlu Mustafa ve Kardeşi Mehmet		249	3,5	8	5			265,5
51/51	İhtiyar Hasan		125	10,5	4				139,5

	oğlu Hüseyin								
52/52	Kadı Mehmet oğlu Ahmet		125	-	9	15			149
53/53	Berber oğlu Ali		125	1	8	7,5			141,5
54/54	Berber oğlu Ahmet		164	3	14	2,5			183,5
55/55	Dipsiz oğlu Osman		164	2	6	5			177
56/56	Deli Süleyman oğlu Koç Mehmet		100	1	5				106
57/57	Kıvrık oğlu Hüseyin		125	1,5	4	4			134,5
58/58	Şamdacı oğlu Ahmet		125	15	9	2,5			151,5
59/59	Gömeç oğlu Mehmet		125	6	2				133
60/60	Deli Ahmet oğlu Mehmet		205	1	9	2	16		233
61/61	Bekmezci oğlu Hüseyin		100	5,5	2				107,5
62/62	Tataroğlu Mustafa		100	1	6	10			117
63/63	Semerci oğlu Abdullah		100	0,5	16	2,5			119
64/64	Temurci oğlu Veli		52	1	4,5				57,5
65/65	Ebubekir Ağaoğlu Salih		-	-	-	-	-	-	-
66/66	İmamoğlu Hüseyin Kardeşi Mehmet		100	1,5	10	5			116,5
67/67	Kethüda oğlu Mehmet		100	4	11	10			125
68/68	Hayırlı oğlu Süleyman ve Üç Kardeşi		100						100
69/69	Kösenin oğlu Ali		125	2,5	15	6,5			149

70/70	Topal Osmanoğlu Abdullah Kardeşi Ebubekir		125	4,5	8	5			142,5
71/71	Bekçi Osman oğlu Mehmet		60						60
72/72	Molla Bekir oğlu Ali		100	2	8				110
73/73	Kaymak oğlu Ahmet		52	2	5	1,5			60,5
74/74	Ömer oğlu Mustafa		-	-	-	-	-	-	-
75/75	Dascı oğlu Bekir		-	-	-	-	-	-	-
76/76	Eski Mehmet oğlu Mehmet		205	7	11	10			233
77/77	Süleyman Ağaoğlu İsmail		164	2	4,5	4			174,5
78/78	Süleyman Ağaoğlu Mehmet		164	13	13	5			195
79/79	Ak Ömer oğlu Hacı Ahmet Kardeşi Ali		-	22	4	5			31
80/80	Bağcı oğlu Hasan		32						32
81/81	Dağlı İsmail								
82/82	Dağlı Süleyman								
83/83	Genç Osman oğlu Osman		65	6					71
84/84	Erikçi oğlu Hasan Kardeşi Ali		51	12					63
85/85	Çanak Ahmet		52	1	4				57
86/86	Kahveci oğlu Hasan		52	4	2				58
87/87	Laklak oğlu Hasan								
88/88	Şamdancı oğlu								

	Ali ve Kardeşi Mehmet								
89/89	Semerci oğlu Hasan		164	2	9				175
Toplam			11479	975	707	428	176	11	13.746,5

Kargı kazasına bağlı bulunan İmam Bey Mahallesi'nin vergi miktarları ve çeşitlerine tabloda yer verilmiştir. 89 hanelik mahallede 7 hane sahibi vergi vermemiştir. Diğer mahalleleri gibi İmam Bey Mahallesi'nde de hanesi ve kaydı başka mahallede bulunan aileler mevcuttur. Bu aileleri ayrı tabloda ele alacağız.

İmam Bey Mahallesi'nin vergi çeşitlerine baktığımızda vergü-yü mahsusada 11479 kuruş, aşar rüsumu 975 kuruş, öşrü bağan 707 kuruş, öşrü penbe 428 kuruş, ağnam rüsumundan ise 176 kuruş vergi verilmiştir. Mahallenin toplam vergi miktarı ise 13.746,5 kuruş olarak hesaplanmıştır. Fakat temettüat defterlerindeki hatadan kaynaklı olarak mahallenin toplam vergisi 12113 kuruş olarak deftere kayıt edilmiştir⁴⁸⁵.

İmam Bey Mahallesi'nde 65 numaralı hane Ebubekir oğlu Salih vergi vermemiştir. Der Aliye'de ilim tahsilindedir⁴⁸⁶. 74 numaralı hane sahibi Ömer oğlu Mustafa'nın hanesinden başka bir şeyi yoktur. Başkalarının yardımı ile geçinmekte olduğunu görmekteyiz⁴⁸⁷. 75 numaralı hanenin sahibi Daşçı oğlu Bekir vergi vermemiştir. Şahıs An asıl dere karyesindendir. Vergü-yü mahsusası mahalleye tahrir defterlerine nakil ve kayıt edilmiştir⁴⁸⁸.

Hane 81 Dağlı İsmail de vergi vermemiştir. Hane sahibinin yarım bağdan başka bir şeyi yoktur. Hizmetkarlık ile geçimini sağlamakta olduğunu görmekteyiz⁴⁸⁹. Hane 82 Dağlı Süleyman vergi vermemiştir. Şahıs An asıl boyabad kazasındandır. Mahalleye evlenerek gelmiş ve vergi alınmamıştır⁴⁹⁰.

⁴⁸⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

⁴⁸⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 18.

⁴⁸⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 20.

⁴⁸⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 20.

⁴⁸⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 21.

⁴⁹⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 21.

87 numaralı hane Laklak oğlu Hasan vergi vermemiştir. Şahsın 57 senesinde vergisi alınmış, 58 senesinde iskan etmiş ve alınan vergisi bakaya kalmıştır⁴⁹¹. Hane 88 Şamdancı oğlu Ali ve kardeşi Mehmet'in de bir şeyi yoktur⁴⁹².

İmam Bey Mahallesi'nde en fazla vergi veren hane sahibi 5 numaralı hane Afillizade Ahmet Ağa'dır. Hane sahibi 248 kuruş vergü-yü mahsusa, 182 kuruş aşar rüsumu, 30 kuruş öşrü bağan, 42,5 kuruş öşrü penbe, 25 kuruş ise ağnam rüsumu olarak toplamda 527,5 kuruş vergi vermiştir⁴⁹³.

Hane 23 Koç Ağaoğlu Ahmet ve kardeşi İbrahim ve Mustafa'nın vergü-yü mahsusa 287 kuruş vergisi mevcuttur. 35 kuruş aşar rüsumu, 9 kuruş öşrü bağan, 5 kuruş öşrü penbe toplam 49 kuruştur. Fakat hesap hatasından dolayı deftere toplam 19 kuruş olarak yazılmıştır⁴⁹⁴. Yine 36. hane Gömeç oğlu Hüseyin vergü-yü mahsusa 125 kuruştur. 20,5 aşar rüsumu, 4 kuruş öşrü bağan, 24,5 olması lazımken deftere 25 olarak yazılmıştır. Toplam vergi 149,5 olması gerekirken 150 olarak hesaplanmıştır⁴⁹⁵.

71 numaralı hane Bekçi Osman oğlu Mehmet 60 kuruş vergi vermiştir. Hane sahibi Dersaadet'te olduğundan vergisi 60 yılından beri bakaya kalmıştır⁴⁹⁶.

İmam Bey Mahallesi'nde 89 hane dışında hane numarası olmayan ve kaydı başka mahallede bulunan aileler mevcuttur. Bu ailelerin sadece yıllık vergisi yazılmıştır.

⁴⁹¹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 22.

⁴⁹² BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 22.

⁴⁹³ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 3.

⁴⁹⁴ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 8.

⁴⁹⁵ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 11.

⁴⁹⁶ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 20.

Tablo 2.49: İmam Bey Mahallesi'nde Hane Numarası Bulunmayan ve Kaydı Başka Mahallede Bulunan Ailelerin Vergi ve Çeşitleri

Hane No	Hane Sahibi	Vergü-yü Senevisi
	Mısırlı Mehmet	50
	Çakır'ın Alinin oğlu Mustafa Efendi	205
	Kargılı Osman	100
Orta Mahallenin 31. Hanesi	Ekmekçi Osman damadı Ahmet	100
	İmam Hacı oğlu Ahmet	100
	Gönen oğlu Hacı Mustafa	52
	Toplam	607

İmam Bey Mahallesi'nde 6 ailenin hanesi mevcut değildir ya da kaydı başka mahallede bulunmaktadır. Bu ailelerden Mısırlı Mehmet 50 kuruş vergi vermiştir. Hane sahibinin hiçbir şeyi bulunmamakta ve başkasının yardımıyla geçinmektedir. Vergisi 57 senesinde alınmış, daha sonra ise bakaya kalmıştır⁴⁹⁷.

Kargılı Osman 100 kuruş vergi vermiştir. Hane sahibi 57 senesinde alınan vergisi bakaya kalmıştır⁴⁹⁸. İmam Hacı oğlu Ahmet'in emlak arazisi bulunmamaktadır. Şunun bunun yardımı ile geçinmektedir. Vergisi 57 senesinde alınmış, 59 senesinden beri ise bakaya kalmıştır. Yıllık vergisi 100 kuruştur⁴⁹⁹. Gönen oğlu Hacı Mustafa'nın hiçbir şeyi bulunmamaktadır. Hizmetkarlık ile geçimini sağlamaktadır. Yıllık vergisi 52 kuruştur⁵⁰⁰.

Kargı kazasına bağlı bulunan İmam Bey Mahallesi'nin 89 hane dışındaki ailelerin toplam yıllık vergi miktarı 607 kuruştur

⁴⁹⁷ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

⁴⁹⁸ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

⁴⁹⁹ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

⁵⁰⁰ BOA, ML. VRD. TMT., d. nr. 789, s. 23.

Tablo 2.50: Mahalle Sahiplerinin Ödediği Vergilerin Genel Değerlendirmesi (Kuruş)

Mahalle Adı	Vergü-yü Mahsusa	Aşar Rûsumu	Öşrü Bağan	Öşrü Penbe	Adeti Ağnam Rûsumu	Arı Kovanı Rûsumu		Toplam
Mihre Hatun	12.175,5	801	580,5	305,5	142,5	3		14.014
Orta Mahalle	6889	529,5	324	208	175,5			8126
İmam Bey	11479	975	707	428	176		11	13.746,5
Toplam	30.543,5	2.305,5	1.611,5	941,5	494	3	11	35.886,5

Kargı kazasına bağlı bulunan Mihre Hatun, Orta Mahalle ve İmam Bey Mahallelerinin vergi miktarının değerlendirilmesi tabloda gösterilmektedir.

En fazla vergi veren mahalle Mihre Hatun Mahallesi'ne ait olup toplamda 14.014 kuruş vermiştir. Mahallede 3 kuruş arı kovanından vergi alınmıştır. En az vergi veren mahalle ise Orta Mahalle olup 8.126 kuruştur. Kargı kazasına bağlı bulunan mahallelerin toplam vergisi 35.886,5 kuruş olarak hesaplanmıştır.

Tablo 2.51: Mahallede Hanesiz ve Kaydı Başka Mahallede Bulunan Ailelerin Vergilerinin Genel Değerlendirmesi (Kuruş)

Mahalle Adı	Vergü-yü Senevisi	Aşar Rûsumu	Öşrü Bağan	Öşrü Penbe	Toplam
Mihre Hatun	987				987
Orta Mahalle	852		2	4	858
İmam Bey	607				607
Toplam	2.446		2	4	2452

Kargı kazasına bağlı bulunan Mihre Hatun, Orta Mahalle ve İmam Bey Mahallelerinde hanesiz kaydı bulunan ailelerin vergi miktarlarına baktığımızda sadece Orta Mahalle'den vergü-yü senevisi 852 kuruş, öşrü bağan 2 kuruş, öşrü penbe 4 kuruş olmak üzere toplam 858 kuruş vergi vermiştir. Diğer iki mahalle Mihre Hatun ve İmam Bey Mahalle'lerinin sadece vergü-yü senevileri belirtilmiştir. Mihre Hatun Mahallesi 987 kuruş, İmam Bey Mahallesi 607 kuruş vergi vermiştir. Hanesiz kaydı olan ailelerin toplam vergileri 2.452 kuruş olarak hesaplanmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ'NDE NÜFUS DEFTERLERİ

Ankara eyaletinin Çankırı sancağına bağlı bulunan Kargı kazasının Mihre Hatun, Orta ve İmam Bey Mahalleleri'nin sosyal ve iktisadi yapısını arşiv kaynakları içerisinde bulunan temettuat defterlerinde inceledik. İkinci önemli kaynağımız nüfus defterlerini de incelenmiş olup Osmanlı'daki nüfus sayımları hakkında bilgi sahibi olacağız.

Arapça nefis kelimesinin çoğulu olan nüfus “nefis, ruh, can, hayat” anlamına gelir ve daha çok bir coğrafyada yaşayan insanları ifade etmektedir. Doğum, ölüm, evlenme, boşanma, yaş, göç hareketleri gibi konular nüfus bilimi tarafından incelenmektedir⁵⁰¹.

Osmanlı Devleti'nde nüfus sayımları denilebilecek ilk çalışmalar, tahrir şeklinde varlığını göstermektedir. Bu tahrirler öncelikli olarak ülkede mevcut vergi mükellef sayısını belirlemek amacıyla yapılmaktadır. Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerine kadar uzanan tahrirler, tımar sistemi ile bağlantılı olarak yürütüldüğü için sistemin uygulandığı yerlerde tahrir icra edilirken uygulanmadığı yerlerde icra edilmemektedir⁵⁰².

XV.-XVI. yüzyıllardaki tahrirler, yetişkin erkekleri özellikle vergi ödemeyen kişi olarak hane reisiyle birlikte bekarları ve diğerlerini de içermektedir. Dolayısıyla bu tapu tahrir defterleri demografik bilgi açısından oldukça iyi birer kaynak olarak değerlendirilmektedir. Fakat tahrirle ilgili önemli nokta bunların ekilebilir toprakların alanını yetiştiriciye vergi koymak üzere hesaplama amacı gütmektedir⁵⁰³.

XIX. yüzyılda birçok defa nüfus sayımına teşebbüs edilmiş ve bazen kısmi bazen de genel sayımlar yapılmıştır. Bu dönemde yapılan sayımların en karaktersistik özelliği öncekiler gibi toprak ya da mülk yazımı amacıyla değil, doğrudan nüfus tespiti için yapılmasıdır⁵⁰⁴.

Modern anlamda ilk Osmanlı sayımı imparatorluğun bütün kazalarındaki nüfus sayılmamış 1828/29 yılının başında hem Avrupa'da hem de Anadolu'da yapılmıştır.

⁵⁰¹ Nebi Bozkurt, “Nüfus”, *DİA*, XXXIII, s. 293.

⁵⁰² Güneş, *a.g.m.*, s. 223.

⁵⁰³ Abdülkadir Gül, (2009), “XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Erzincan ve Köylerinin Demografik ve İskan Yapısı (1835 Tarihli Nüfus Defterine Göre)”, *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt. 11, s. 163-164.

⁵⁰⁴ Yunus Özger, (2006), “Tanzimat Öncesi Erzurum Şehrinin Demografi Yapısı 1251/1835 Tarihli Nüfus Yoklama Defterlerine Göre”, *AÜ Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Prof. Dr. Zeki Başar Özel Sayısı*, Sayı: 29, Erzurum, s. 239-240.

1826 yılında Yeniçeriliğin kaldırılmasından sonra yönetimin yapısı olan nüfus araştırması başkentte yürütülmüştür. Fakat savaşın başlaması (1828-1829 yıllarında Rusya ile yapılan savaş) bunun imparatorluk geneline yayılmasına neden olmuştur⁵⁰⁵.

Savaşın bitmesiyle birlikte 1830-31 yıllarında sayım işlemleri tekrar başlatılmıştır. Bu sayımlarda bir yaşımdan yüz yaşına kadar Müslüman ve Gayrimüslim erkek nüfusu sayılmıştır. Söz konusu sayımların amacı ise ülkedeki askerlik ve vergi mükelleflerini belirlemektir⁵⁰⁶.

Osmanlı İmparatorluğunda 1831 sayımından sonra Serasker Ali Rıza Paşa tarafından orduyu yeniden tanzim etmek ve askere alma usulünü değiştirmek amacıyla, 1844 yılında modern yöntem ile bütün imparatorluk içinde nüfus sayımı girişimi yapılmıştır. Fakat hükümetin bu ciddi adımı halk tarafından tereddütle karşılanmıştır. Halk arasında hükümet tarafından nüfus adetine göre her vilayet, ilçe ve kazalara vergi konulacağı şayiası yayılmış, bundan dolayı çoğu yerde nüfus olduğundan daha az gösterilemeye çalışılmıştır. Sayım esnasında düştüğü hatayı fark eden hükümet sonuçları başlangıçta yayımlamaktan kaçınmıştır. Fakat konu ile ilgilenen bazı yabancı görevliler hükümetten aldıkları bu bilgileri yarı resmi mahiyetle eserlerinde yayımlamışlardır⁵⁰⁷.

1831 yılı sayımında yalnızca erkekler sayılmıştır. Resmi açıklamaya göre bu sayımla mal değerlerindeki değişimden, toprakların el değiştirmesinden ve eski arazi senetlerinin kullanılmasından, derbentlerin artık geçerli olmamasına karşın yolların ve köprülerin bakımı karşılığında hala geçmişteki gibi vergiden muaf tutuluyor olmalarından kaynakların vergi eşitsizliklerinin giderilmesi amaçlanmıştır⁵⁰⁸.

Sayım gizli tutulmuştur. Sayım memurları uzun süreli askerlik hizmetinden bitkin düşmüş Müslümanların kuşkularını gidermek ve doğru bilgi vermeleri, cevaplayanlarda güven uyandırmak için kadılar ve ulemalar arasından saygın dini sınıfa mensup üyeler arasından atanmıştır. Yaklaşık olarak 85 yüksek düzey memurun

⁵⁰⁵ Kemal H. Karpat, (2010), *Osmanlı Nüfusu (1830-1914) Demografik ve Sosyal Özellikleri*, Çev. Bahar Tırnakçı, Timaş Yayınları, 2. Baskı, İstanbul, s. 62

⁵⁰⁶ Güneş, *a.g.m.*, s. 226.

⁵⁰⁷ Özger, *a.g.m.*, s. 240.

⁵⁰⁸ Karpat, *a.g.e.*, s. 67.

hizmetlerine verilen çok fazla katiple çalışmış olmaları 1831 sayımına verilen önemi göstermektedir⁵⁰⁹.

1854 yılında temettü vergisinin konulması nedeniyle emlak ile beraber nüfusunda sayılması nizamnameye konulmuş fakat bu da muvaffakiyetle tamamlanamamıştır. 1856 yılında yalnız Anadolu ve Suriye'yi kapsayan bir nüfus sayımı yapılmış, 1870'de genel nüfus sayımı için irade çıkarılmış fakat İmparatorluğun içinde bulunduğu sıkıntılı durum nedeniyle uygulanmamıştır. 1874 yılında Tuna vilayetini içine alan bir sayımın ardından 1878'de çok uzun süren yeni bir genel sayım yapılmıştır. Hatta yalnız İstanbul sayımları altı ay kadar sürmüştür⁵¹⁰.

1874 yılında nüfus işleri ile ilgilenmek için Tahrir-i Nüfus Umumi Müdürlüğü teşkil edilmiştir. Şuray-ı Devlet, ülkede yeni bir sayım yapılması ve yeni bir kayıt düzeni için talimat yayımlamıştır. Fakat devletin iç ve dış sorunlarından dolayı uygulamaya gecikmiştir. 1874 yılındaki düzenlenmeye dayanan bir nizamname hazırlandı ve 1881 yılında padişah tarafından yürürlüğe konulmuştur⁵¹¹.

II. Abdülhamit döneminde 1881/1882 yıllarında başlamak üzere yine ordunun asker ve imparatorluğun vergi ihtiyacını karşılamak amacıyla bir sayım başlatılmıştır. 1890 yılında tamamlanan sayım sonuçları 1893 yılında yayımlanmıştır. Sayımda kişilerin yaşı, fiziksel özellikleri, medeni ve sosyal durumuna ait bilgiler yer almaktadır. Bu nüfus sayımının önceki sayımlarından farklı ilk defa kadınların sayıma dahil edilmesi ve ilk kez genel ve güvenilir bir nüfus olmasıdır⁵¹².

Çankırı sancağına bağlı Kargı kazasında üç mahallenin nüfus defterleri bulunmaktadır. Mihre Hatun, Orta ve İmam Bey Mahallelerine ait 1813, 1863, 1865, 1866 numaralı nüfus defterlerini veriler ışığında ele alacağız.

Osmanlı Devleti'nde tutulan ve izah edilen nüfus kayıtları büyük ölçüde Başbakanlık Osmanlı Arşivi bünyesinde bulunmaktadır. Muhtelif fon adları altında kaydedilen bu evraklar genel itibarıyla defterler şeklinde düzenlenmektedir⁵¹³.

⁵⁰⁹ Karpas, *a.g.e.*, s. 67.

⁵¹⁰ Kolay, *a.g.m.*, s. 158.

⁵¹¹ Güneş, *a.g.m.*, s. 22-228.

⁵¹² Kadir Temurçin, (2007), "Hamdâbât Kazasında Nüfus (1831-1917)", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 17, Sayı: 1, Elazığ, s. 49.

⁵¹³ Güneş, *a.g.m.*, s. 228-229.

İncelemiş olduğumuz 1813, 1863, 1865 ve 1866 numaralı nüfus defterleri şekil olarak birbirinden farklıdır. 1813 numaralı nüfus defterinin başlangıç tarihi mevcut değildir. Şahıslar belirtilirken, hane ve numaralarına yer verilmemiştir. 1863 numaralı nüfus defterini başlangıç tarihi 1252'dir. 1865 numaralı nüfus defterinin başlangıç tarihi 1256, 1866 numara defterin ise 1260'dır.

Çankırı sancağına bağlı Kargı kazasına ait mahallelerde genel itibariyle her mahallede ve defterlerin ilk hanelerinde İmam, Hatip, Müezzin olduğu bilinmektedir. Hane, numara ve isimleri yazılmış olup, kişilerin fiziksel özelliklerine ait bilgiler ayrıntılı olarak kayıt edilmiştir.

Defterlerde tüvana (güçlü), Şab-ı Emred (sakalı çıkmamış genç) gibi ifadeler bulunmaktadır. Mahalleler arasında göç edenler, gelip gidenler için "Amed" ve "Reft" ifadeleri tarihleri ile birlikte kayıt tutulmuştur. Yeni doğan çocuklar için "tevellüt", ölenler için ise "fevt" tarihleri ile birlikte ayrıntılı yazılmıştır. Kişilerin yaşları "sin" ibaresiyle kayıt edilmiş olup, Arapça kelime olan sin "yaş" anlamına gelmektedir.

Kişilerin, yekçesim (tek gözlü), yekdest (bir elli), âmâ (kör), a'rac (anadan doğma topal), fitık, mariz gibi özür ve hastalık durumu olanlarda deftere kaydedilmiştir.

Defterlerde Asakir-i Nizamiye-i Şahane'de, Asitanede, Der Aliyyede, Der Aliyyede tahsilde olduklarına dair bilgiler verilmiştir. Defterlerde kişilerin özelliklerinin tekrar edilmesi yerine "Bu dahi" ifadesi kullanılarak kısaltlama yapılmıştır. Defterlerin sonunda ise toplam nüfus ve haneler yazılmıştır.

3.1. 1813 NUMARALI NÜFUS DEFTERİ

Çankırı sancağına bağlı Kargı kazasının Mihre Hatun, Orta ve İmam Bey Mahallerinin 1813 numaralı nüfus defterine baktığımızda 1813 numaralı defterinin başlangıç tarihi bulunmamaktadır.

Defterin başlangıç kısmında “Kengiri sancağında Vaki Kargı kazasının sigâr ve kıbar bil cümle Müslim kesianın esamileri ve sinleri beyan ve tevessüle şerh verildi” diye ifade bulunmaktadır. 1813 numaralı nüfus defterlerinde hane ve numaraları yazılmamış olup, oğlu, diğer oğlu, karındaşı gibi ifadeler ile belirtilmiştir.

1813 numaralı nüfus defteri üç sayfadan oluşmaktadır. İlk mahalle İmam Bey Mahallesi ile başlamaktadır. Defterin hane ve numaraları bulunmamaktadır.

1813 numaralı defterlerdeki şahısların fiziksel özelliklerinden bahsedilmemiştir.

Tablo 3.1: İmam Bey Mahallesi 1813 Numaralı Nüfus Defteri

Kasaba-i Mezbur hanedanından hala Kasaba-i Mezbur ayanı Hatıpzade Ömer Ağa Yaş: 55	Oğlu Ahmet Ağa Yaş: 32 Tevellüt Hasan Merhum Fi Cemaziyevvel s.50	Diğer oğlu İsmail Yaş: 8 Fi 5 Zilhicce s.50	Diğer oğlu Mehmet Arif Yaş:7
Diğer Oğlu Ali Yaş: 3	Yine Kaza-i Mezbur hanedanından Hacı Hüseyinzade Ebubekir Yaş: 43	Oğlu Mehmet Yaş: 11	Diğer oğlu Salih Yaş: 9
Diğer oğlu Mustafa Yaş: 7	Yine Kasaba-i Mezbur hanedanlarından Gafilzade Ahmet Ağa bin Mehmet Yaş:35 Tevellüt Ali veledi Merhum Fi 7 Zilhicce S. 50		Oğlu Mehmet Yaş: 11
Diğer oğlu Abdulhalim Yaş: 9	Diğer oğlu İbrahim Yaş: 8	Diğer oğlu Hasan Yaş: 6	Merhum Ebubekir’in Diğer oğlu Ömer Yaş: 5
Diğer oğlu Osman Yaş: 1,5	Hacı Hüseyinzade Hüseyin Yaş: 22 Fevti Fi 5 Rebülahir S. 258	Kardeşi Ahmet Yaş: 28	Oğlu Hüseyin Yaş: 1,5
Gafiloğlu Ahmet bin Osman Yaş: 20 Tevellüt: Fi 7 Muharrem S.49	Mahalle-i Mezbur Hatipi Katipoğlu Mehmet Efendi bin Hasan Yaş: 25	Mahalle-i Mezbur İmam-ı İmamoglu Molla Ali Yaş: 55	Asitanede Tahsilde oğlu Mustafa Yaş: 25
Diğer oğlu Mehmet	İmamoglu Hafız	Oğlu Hüseyin	Diğer oğlu Mehmet

Yaş: 10	Mehmet bin Hüseyin Yaş: 45	Yaş: 10	Yaş: 5
Diğer oğlu Süleyman Yaş: 3	Diğer oğlu Abdurrahman Yaş: 1	İmamoğlu Ali bin Bekir Yaş: 5	Koca Ağaoğlu Mehmet Yaş: 45 Tevellüt: Mustafa Merkum Fi 3 Zilhicce s.249
Oğlu Hasan Yaş: 19	Diğer oğlu Ahmet Yaş: 14	Diğer oğlu Ömer Yaş: 10	Diğer oğlu Mehmet Yaş: 4
Oğlu Kadir Yaş: 12	Kürtoğlu Bekir Yaş: 30	Oğlu Ali Yaş: 6	Diğer oğlu İsmail Yaş: 1
Hacı Osmanoğlu Mustafa Yaş: 80 Fevt: 5 Rebilülahir s.248	Oğlu Mehmet Yaş: 45	Mehmetoğlu Ahmet Yaş: 12	Diğer oğlu Mustafa Yaş: 6
Eski Mehmetoğlu Mehmet Yaş: 10	Koç Alioğlu Hüseyin Yaş: 58	Diyar-ı Ahirde Oğlu Hasan Yaş: 25	Diğer oğlu Ali Yaş: 22
Diğer oğlu Ahmet Yaş: 14	Diğer oğlu Ali Yaş: 9	Laklakoğlu Hasan Yaş: 70	Diyar-ı Ahirde oğlu Süleyman Yaş: 30
Diğer oğlu Ahmet Yaş: 28	Asitanede Diğer oğlu Hasan Yaş: 25	Diğer oğlu Hüseyin Yaş: 22	Diğer oğlu Abdülkadir Yaş: 20
Ahmet'in oğlu Osman Yaş: 50	Hasan'ın oğlu Mustafa Yaş: 5	Diğer oğlu Bekir Yaş: 3	Mehmetoğlu Bekir Yaş: 34
Oğlu Mehmet Yaş: 5	Gömenoğlu Hacı Mustafa Yaş: 62	Oğlu Ahmet Yaş: 7	Silahşörsade Mustafa Ağabin Mehmet Yaş: 55
Oğlu Mehmet Yaş: 18	Diğer oğlu Mustafa Yaş: 10	Diğer oğlu Hasan Yaş: 1	Derviş Mehmetoğlu Hamza bin Mehmet Yaş: 35
Oğlu Hasan Yaş: 1	Diyar-ı Ahirde Kethüdaoğlu Ahmet Yaş: 45	Oğlu Mehmet Yaş: 5	Diğer oğlu Ahmet Yaş: 4
Kethüdaoğlu İsmail Mehmet Yaş: 12	Köseoğlu Ali Yaş: 25	Ahmetoğlu Ahmet bin Mehmet Yaş: 28	Balcıoğlu Osman Yaş: 60
Oğlu Ali Yaş: 16	Üvey oğlu Mehmet bin Genç Osman Yaş: 8	Kardeşi Osman Yaş: 6	Demirci Hüseyinoğlu Ahmet Yaş: 25
Oğlu Mehmet Yaş: 1	Kürt Ahmetoğlu Mehmet Yaş: 50	Oğlu Mehmet Yaş: 12	Kürt Ahmetoğlu Mustafa Yaş: 25
Oğlu Ali Yaş: 1	Çil Hüseyinoğlu Mustafa Yaş: 30	Oğlu Ahmet Yaş: 2	Eciroğlu Hüseyin Yaş: 50
Oğlu Mehmet Yaş: 12	Diğer oğlu Hasan Yaş: 8 Asitanede	Diğer oğlu Ali Yaş: 6	Eciroğlu Mustafa bin Hasan Yaş: 20 Asitanede
Kardeşi Ahmet Yaş: 14	Eciroğlu Mehmet Yaş: 46	Oğlu Mehmet Yaş: 6	Diğer oğlu Mustafa Yaş: 1
Eymeoğlu Mustafa Yaş: 40	Oğlu Ali Yaş: 3	Diğer oğlu Mustafa Yaş: 3	Küçük İsmailoğlu Mehmet Yaş: 7

Oğlu Hüseyin Yaş: 32	Diğer oğlu Osman Yaş: 28	Hüseyin'in oğlu Mehmet Yaş: 1	Eciroğlu Ömer Yaş: 62
Eciroğlu Süleyman Yaş: 40	Oğlu Mehmet Yaş: 14	Tanganoğlu Mustafa Yaş: 50	Oğlu Ömer Yaş: 14
Diğer Oğlu Hasan Yaş: 30	Diğer Oğlu Bekir Yaş: 6	Diğer oğlu Mustafa Yaş: 3	Diğer oğlu Mehmet Mah :3 aylık
Sarı Alioğlu Ali bin Abdurrahman Yaş: 15	Tangazoğlu Hüseyin Yaş: 25	Oğlu Ali Yaş: 7	Köseoğlu Ali bin Hüseyin Yaş: 40
Oğlu Mustafa Mah: 3 aylık	Kanlıoğlu Süleyman Yaş: 35	Oğlu Hüseyin Yaş: 14	Murtazaoğlu Mustafa Yaş: 15
Kardeşi Mahmut Yaş: 15	Asitanede diğer kardeşi Ali Yaş: 30	Kargılı Mehmetoğlu Osman Yaş: 44	Kırdanoğlu Süleyman Yaş: 45
Çolakoğlu Mehmet Yaş: 16	Diğer oğlu Mustafa Yaş: 12	Diğer oğlu İsmail Yaş: 10	Diğer oğlu Ali Yaş: 8
Demirci Mehmetoğlu Hasan Yaş: 12	Kapu Kıranoğlu Ali Yaş: 55	Cüceoğlu Hüseyin Yaş: 25	Diğer oğlu İbrahim Yaş: 6
Erikçioğlu Hasan Yaş: 20	Kardeşi İbrahim Yaş: 8	Diğer oğlu Mustafa Yaş: 5	Erikçioğlu Süleyman Yaş: 45
Oğlu Hasan Yaş: 6	Diğer oğlu Ali Yaş: 1	Uzun Hüseyinoğlu Hasan Yaş: 55	Oğlu Hüseyin Yaş: 13
Erikçioğlu Ali Yaş: 25	Kardeşi Hüseyin Yaş: 12	Diğer kardeşi Ahmet Yaş: 11	Diğer kardeşi Hurşit Yaş: 15
Diğer kardeşi Mustafa Yaş: 8	Kaymakoğlu Mehmet Yaş: 65	Oğlu Mustafa Yaş: 30	Diğer oğlu Ahmet Yaş: 25
Ahmet'in oğlu Mehmet Yaş: 8	Diğer oğlu Hasan Yaş: 1,5	Sarioğlu Mustafa bin Süleyman Yaş: 15	Şahincioğlu Hüseyin Yaş: 30
Oğlu Mustafa Yaş: 10	Deli Köleoğlu Hasan bin Ömer Yaş: 40	Oğlu Süleyman Yaş: 4	Gömeçoğlu Hüseyin Yaş: 3
Oğlu Hüseyin Yaş: 3	İbişoğlu Mustafa bin Süleyman Yaş: 18	Gömeçoğlu Mehmet Yaş: 28	Kardeşi Bekir Yaş: 40 Asitanede
Oğlu Hasan Yaş: 10	Diğer oğlu Hüseyin Yaş: 8	Diğer oğlu Bekir Yaş: 6	Diğer oğlu Süleyman bin Bekir Yaş: 4
Hacı Bekiroğlu Mustafa Yaş: 36	Yekcesim oğlu İsmail Yaş: 12	Diğer oğlu Ali Yaş: 5	Diğer oğlu Hüseyin Yaş: 3
Berber Mehmetoğlu Ali Yaş: 39	Oğlu Hasan Yaş: 2	Berber Mehmetoğlu Ahmet Yaş: 30	Oğlu Mehmet Yaş: 3
Mustafa Ağaoğlu Süleyman Yaş: 45	Oğlu İsmail Yaş: 10	Diğer oğlu Mehmet Yaş: 9	Diğer oğlu Sadık Yaş: 5
Gömeçoğlu Osman Yaş: 11	Oğlu İbrahim Yaş: 30	İbrahimioğlu Ali Yaş: 7	Diğer oğlu Ahmet Yaş: 4
Enderunluoğlu Ahmet bin Süleyman Yaş: 40	Lağımicioğlu Hasan Yaş: 40	Oğlu Ali Yaş: 2	Caferoğlu Ahmet Yaş: 60
Ahmetoğlu Mehmet Yaş: 78	Şamdancioğlu Ahmet Yaş: 25	Oğlu Mustafa Yaş: 4	Üveyioğlu Mehmet Yaş: 10

Şamdancıoğlu Ali Yaş: 15	Kıvrıkoğlu Hüseyin Yaş: 20	Tataroğlu Mustafa Yaş: 30	Kardeşi Süleyman Yaş: 78
Diğer kardeşi İsmail Yaş: 15	Gömeçoğlu Ali Yaş: 55	Oğlu Osman Yaş: 8	Diğer oğlu Ali Yaş: 6
Diğer oğlu Mustafa Yaş: 4	Hacı Mustafaoğlu Osman Yaş: 56	Oğlu Ahmet Yaş: 10	Diğer oğlu Mehmet Yaş: 3
Velioğlu Osman Yaş: 70	Oğlu Mehmet Yaş: 25	Hacı Bekiroğlu Osman Yaş: 30	Oğlu Hasan Mah: 6 aylık
Hacı Fikiroğlu Ahmet bin Mehmet Yaş: 8	Kardeşi Mehmet Yaş: 6	Diğer kardeşi Abdullah Yaş: 4	Kürtoğlu Mehmet Yaş: 25
Asitanede kardeşi Hüseyin Yaş:20	Asitanede diğer kardeşi Hasan Yaş: 15	Diğer kardeşi Ali Yaş: 12	Zaimoğlu Ahmet Yaş: 52
Oğlu Ahmet Yaş: 8	Diğer oğlu Mehmet Yaş: 5	Diğer oğlu İsmail Yaş: 2	Küçük Hasanoğlu Hüseyin Yaş: 13
Açıkbaşoğlu Ali Yaş: 32	Oğlu Ahmet Yaş: 2	Diğer oğlu Hasan Mah: 6 aylık	Dilsizoğlu Osman Yaş: 20
Gömeçoğlu Mustafa Yaş: 45	Oğlu Süleyman Yaş: 8	Diğer oğlu Mustafa Yaş: 4	Uzun Ömeroğlu Hasan Yaş: 12
Çörekçioğlu Halil Yaş: 25	Ekmekçi Mehmetoğlu Mehmet Yaş: 12	Kardeşi Halil Yaş: 10	Diğer kardeşi Ahmet Yaş: 7
Ahmetoğlu Hasan Yaş: 30	Gömeçoğlu Ahmet Yaş: 70	Oğlu Mehmet Yaş: 30	Mehmet Velioğlu İsmail Yaş: 10
Diğer oğlu Mehmet Yaş: 56	Köprülüoğlu Mustafa Yaş:	Oğlu Mehmet Yaş: 8	Arapoğlu Osman Yaş: 40
Oğlu İbrahim Yaş: 12	Diğer oğlu Kadir Yaş:8	Diğer oğlu Bekir Yaş: 4	Diğer oğlu İsmail Yaş: 2
Deli Süleymanoğlu Koca Mehmet Yaş: 45	Hacıoğlu Mustafa Yaş: 15	Mahmutoğlu Süleyman Yaş: 18	Demirci Mehmetoğlu Mehmet Yaş:6
Ömer Veleli Deli Köleoğlu Yaş:			

Tablo 3.2: İmam Bey Mahallesi’nde Kullanılan İsimler

İsim	Adet	İsim	Adet
Ömer	6	Osman	15
Ahmet	24	Hüseyin	22
İsmail	9	Süleyman	14
Mehmet Arif	1	Abdurrahman	2
Ali	25	Bekir	9
Ebubekir	1	Abdülkadir	1
Mehmet	46	Mahmut	1
Salih	1	Hurşit	1
Mustafa	29	Sadık	1
Abdülhalim	1	Abdullah	1
İbrahim	5	Halil	2
Hasan	24	Kadir	2

1813 numaralı İmam Bey Mahallesi’nde kullanılan isimler tabloda bulunmaktadır. Mahallede en fazla kullanılan isimler şöyledir. Mehmet (46), Mustafa (29), Ali (25), Ahmet ve Hasan (24), Hüseyin (22) kullanılmıştır. Abdülkadir, Hurşit, Sadık, Halil, Abdullah, Salih ise birer defa kullanılmıştır.

Tablo 3.3: İmam Bey Mahallesi’nin Yaş Ortalaması

Yaş grubu	Sayı
1-10	105
11-20	47
21-30	36
31-40	17
41-50	16
51-60	12
61-70	7
71-80	3
Toplam	243

İmam Bey Mahallesi'nde kişilerin yaşları tabloda verilmiştir. Mahallenin yaş ortalamasını aldığımızda 1-10 yaş ortalaması yaklaşık olarak %25.515, 11-20 arası yaş ortalaması %11.421, 21-30 arası yaş ortalaması %8.748, 31-40 arası yaş ortalaması %4.131, 41-50 arası yaş ortalaması %3.888, 51-60 arası yaş ortalaması %2.916, 61-70 arası yaş ortalaması %1.701, 71-80 arası yaş ortalaması %0.729 olduğunu görmekteyiz . Mahallenin yaş aralığı 1-80 arasındadır, tablodaki toplam nüfus ise 243 kişi olarak görülmektedir.

İmam Bey Mahallesi'nde yaşı en büyük kişi 80 yaşında olan Hacı Osmanoglu Mustafa'dır.

İmam Bey Mahallesi'nde ayan, hatip, imam olmak üzere üç adet meslek grubu bulunmaktadır. Mahallede Kasaba-i Mezbur hanedanlarından hala Kasaba-i Mezbur ayanı Hatipzade Ömer Ağa'nın yaşı 55'dir. Mahalle-i Mezbur Hatipi Katipoğlu Mehmet Efendi bin Hasan'ın yaşı 25'dir. Mahalle-i Mezbur İmam-ı İmamoğlu Mola Ali'nin yaşı ise 55'tir.

1813 numaralı nüfus defterlerine baktığımızda İmam Bey Mahallesi'nde 1 kez Hatip, 4 kez Ağa⁵¹⁴, 9 kez Hacı⁵¹⁵, 1 kez Katip, 1 kez Efendi, 3 kez İmam, 1 kez Hafız, 2 kez Kethüda, 2 kez Berber unvanları kullanılmıştır. Mahallede bir kişi Yekçesim⁵¹⁶ (tek gözlü) olarak geçmektedir.

1813 numaralı nüfus defterine göre Çankırı sancağının Kargı kazasına bağlı Orta Mahallesi'nin toplam nüfusu 134 kişiden oluşmaktadır. Defterin hane ve numaralarına yer verilmemiştir.

⁵¹⁴ Ağa tabiri; Osmanlı Devleti'nde ordu, saray memuru ve mensupları için kullanılmış, aynı zamanda halkın ileri gelenlerine, esnaf, kethüda ve yiğit başlarına taşra ayan ve eşrafına da Ağa denilmektedir. Kazım Kartal, (2013), "1100 Numaralı (1835) Trabzon Vilayeti Maçka Müslim Nüfus Defterlerinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi", Yüksek Lisans Tezi, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Kayseri, s. 36.

⁵¹⁵ Hacılık ancak zenginlerin yerine getirebildiği bir dini vecibe olması nedeniyle bölgenin iktisadi yapısının ortaya çıkarılmasında kullanılabilecek bir vergiyi oluşturmaktadır. Hacılık aynı zamanda ticaretle uğraşan kişiler içinde kullanılmaktadır. Kılıç, *a.g.m.*, s. 151.

⁵¹⁶ Tek, gözlü, sokur, Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 1158.

Tablo 3.4: Orta Mahallesi 1813 Numaralı Nüfus Defteri

Emmisi Mehmet Efendioğlu Ali Efendi Yaş: 30	Kardeşi Şakir Yaş: 2	Köseoğlu Hasan Yaş: 61	Oğlu Osman Yaş: 35
Osman'ın oğlu Mehmet Yaş: 2	Balivelioğlu İsmail Yaş: 25	Kardeşi Ali Yaş: 14	Berber Bekir bin Bekir Yaş: 40
Oğlu Mehmet Yaş: 12	Diğer oğlu Recep Yaş: 3	Diğer oğlu Bekir Mah: 6	Bağcıoğlu Mehmet Yaş: 35
Oğlu Hasan Yaş: 10	Bağcıoğlu Mustafa Yaş: 25	Kardeşi Süleyman Yaş: 18	Mustafaoğlu Mahmut Yaş: 39
Duhancıoğlu İsmail Yaş: 28	Oğlu Mustafa Mah: 6	Duhancıoğlu Ahmet Yaş: 10	Ekmekçi Hasanoğlu Osman Yaş: 25
Oğlu Hasan Yaş: 4	Diğer oğlu Mehmet Mah: 2	Çkeoğlu Hacı Mehmet Yaş: 60	Oğlu Hasan Yaş: 33
Hasan'ın oğlu Ahmet Yaş: 10	Diğer Bekir Yaş: 7	Nasrullahoğlu Hasan Yaş: 42	Hasanoğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 45
Şişlioğlu Hüseyin Yaş: 16	Halidoğlu Hüseyin Yaş: 75	Hasanoğlu bin Ali Yaş: 40	Akçaoğlu Bekir Yaş: 25
Oğlu Hasan Mah: 2	Akçaoğlu Osman Yaş: 15	Kahveci Hüseyinoğlu Mehmet Yaş: 12	Gümüş Ağaoğlu Ali bin Ali Yaş: 16
Ağzıyukarioğlu Abdurrahman Yaş: 63	Oğlu Mehmet Yaş: 12	Diğer oğlu Abdurrahman Yaş: 4	Çil Hüseyinoğlu İsmail Yaş: 35
Oğlu Yusuf Yaş: 4	Gömeçoğlu Hasan Yaş: 65	Oğlu Mustafa Yaş: 20	İnce Mehmetoğlu Bekir Yaş: 5
Oğlu Hüseyin Yaş: 12	Diğer oğlu Ahmet Yaş: 1	Oğlunun oğlu Hasan bin Mehmet Yaş: 2	Deli Kavlioğlu Ahmet Yaş: 35
Oğlu Mehmet Yaş: 2	Karadayıoğlu Hüseyin bin Hüseyin Yaş: 8	Ağzıyukarioğlu Mehmet Yaş: 35	Oğlu Ali Yaş: 1,5
Sarioğlanoğlu Osman Yaş: 55	Yekcesim oğlu Hüseyin Yaş: 25	Diğer oğlu Ahmet Yaş: 7	Diğer oğlu Hasan Yaş: 6
Diğer oğlu Osman Yaş: 2	Diğer oğlu Süleyman Yaş: 1	Koca Hasanoğlu Mustafa Yaş: 36	Oğlu Osman Yaş: 6
Diğer oğlu Hüseyin Yaş: 4	Boşnakoğlu Mustafa Yaş: 40	Oğlu Ali Yaş: 7	Boşnakoğlu Hüseyin Yaş: 45
Oğlu Hüseyin Yaş: 4	Hüseyin Sancaktaroğlu İbrahim Yaş: 64	Oğlu Hüseyin Yaş: 12	Diğer oğlu Ali Yaş: 10
Diğer oğlu İsmail Yaş: 8	Hasanoğlu Hasan Ali Yaş: 52	Sarioğlu Hasan bin Mustafa Yaş: 38	Oğlu Mustafa Yaş: 10
Diğer oğlu Mehmet Yaş: 5	Diğer oğlu Eyüp Yaş: 3	Diğer oğlu Ahmet Yaş: 1	Asam Deli Mustafaoğlu Hüseyin Yaş: 30
Karacaoğlu Musa Yaş: 50	Oğlu İbrahim Yaş: 9	Diğer oğlu Hasan Yaş: 15	Karacaoğlu Osman Yaş: 28
Oğlu Mehmet Yaş: 3	Diğer oğlu Ahmet Yaş: 1	Baloğlu Ali Yaş: 31	Merkum Karacaoğlu Ali'nin diğer oğlu

			Hüseyin Mah: 6
Kardeşi Hasan bin Mustafa Mah: 6	Çoban Uzileoğlu Hüseyin Yaş: 15	Ekmekçioğlu İbrahim Yaş: 28	Oğlu Hüseyin Yaş: 8
Diğer oğlu Hasan Yaş: 5	Diğeri Mustafa Yaş: 3	Baloğlu Mehmet Yaş: 28	Oğlu Ahmet Yaş: 2
Berber Bekiroğlu Hüseyin Yaş: 30	Oğlu Mehmet Yaş: 10	Diğer oğlu Mustafa Yaş: 8	Diğer oğlu Osman Mah: 6
Kürt Alioğlu Mustafa Yaş: 45	Oğlu Ali Yaş: 5	Diğer oğlu Mehmet Yaş: 2	Kardeşi oğlu Veli bin Ali Yaş: 10
Hacı Hasanoğlu Hacı Mustafa Yaş: 30	Asakari Mensure Suvarisi Yusuf Beyoğlu Salih Yaş: 32	Oğlu Yusuf Yaş: 8	Diğer oğlu Yakup Yaş: 6
Suzanoğlu Mehmet Yaş: 50	Oğlu Ali Yaş: 12	Diğer oğlu Mehmet Yaş: 1	Çekeoğlu Hasan bin Mustafa Yaş: 50
Oğlu Ali Yaş: 16	Diğer oğlu Abdurrahman Yaş: 8	Diğer oğlu Hüseyin Yaş: 6	Kürt Ömeroğlu Süleyman Yaş: 50
Oğlu Bekir Yaş: 10	Diğer oğlu İsmail Yaş: 8	Diğer Oğlu Hüseyin Yaş: 2	Berbadoğlu Hüseyin bin Mehmet Yaş: 40
Oğlu Mehmet Yaş: 8	Berbadoğlu Ali bin Ali Yaş: 14	Kantarcioğlu Ahmet Yaş: 40	Oğlu Hasan Yaş: 8
Diğer oğlu Halil Yaş: 4	Kantarcioğlu İsmail Yaş: 50	Oğlu Mustafa Yaş: 8	Ak Ömeroğlu Mustafa Yaş: 33
Oğlu Mehmet Mah: 2	Ak Ömeroğlu Ahmet Yaş: 28 Asitane	Kardeşi Hüseyin Yaş: 25	Köse Alioğlu Mehmet Yaş: 40
Çalıkoğlu Hasan Yaş: 25	Ser bevva bin dergahı Ali'den Yahya Ağanın Mahtumu Hasan Yaş: 5	Deli İbrahim Hüseyin bin Hüseyin Yaş: 3	Kürt Ömeroğlu Süleyman Yaş: 50
Tekaüt İnce Mehmetoğlu Bekir'in oğlu Ahmet Yaş: 25	Mehmetoğlu Süleyman Yaş: 25		

Tablo 3.5: Orta Mahallesi’nde Kullanılan İsimler

İsim	Adet	İsim	Adet
Ali	13	Ahmet	11
Şakir	1	Hüseyin	18
Hasan	14	Abdurrahman	3
Osman	8	Yusuf	2
Mehmet	21	İbrahim	3
İsmail	6	Halil	1
Bekir	6	Salih	1
Recep	1	Eyüp	1
Mustafa	16	Musa	1
Süleyman	5	Yakup	1
Mahmut	1		

1813 numaralı nüfus defterlerine göre Orta Mahallede kullanılan isimler tabloda bulunmaktadır. Mahallede en fazla kullanılan isimler şöyledir. Mehmet ismi (21), Hüseyin (18) , Mustafa (16) , Hasan (14)’dır. Şakir, Recep, Mahmut, Halil, Salih, Eyüp, Musa ve Yakup isimleri ise birer defa kullanılmıştır.

Tablo 3.6: Orta Mahallesi’nin Yaş Ortalaması

Yaş grubu	Sayı
1-10	64
11-20	16
21-30	18
31-40	18
41-50	10
51-60	3
61-70	4
71-80	1
Toplam	134

Orta Mahallenin kişilerin yaşları tabloda verilmiştir. Mahallenin yaş ortalamalarını aldığımızda 1-10 yaş ortalaması yaklaşık olarak %8.576, 11-20 yaş ortalaması %2.144, 21-30 yaş ortalaması %2.412, 31-40 yaş ortalaması %2.412, 41-50 yaş ortalaması %1.340, 51-60 yaş ortalaması %0.402, 61-70 yaş ortalaması %0.536, 71-80 yaş ortalaması ise %0.134 olduğunu görmekteyiz. Mahallenin yaş aralığı 1-75 arasındadır. Tablodaki toplam nüfus ise 134 kişi olarak görülmektedir.

Orta Mahallede yaşı en büyük kişi 75 yaşındaki Halidoğlu Hüseyin'dir.

1813 numaralı nüfus defterine baktığımızda Orta Mahallede 1 kez Efendi, 2 kez Berber, 2 kez Hacı, 1 kez Bey, 1 kez ise Ağa unvanları kullanılmıştır. Mahallede 1 kişi ise Asam⁵¹⁷ olarak geçmektedir.

Mahallede İnce Mehmetoğlu Bekir'in oğlu Ahmet'in yaşı 25 olup tekaüte ayrılmıştır. Yine Yusuf Beyoğlu Salih'in yaşı 32 olup kendisi Asakir-i Mansure Süvarisidir.

⁵¹⁷ 1.Sağır işitmez, 2.Söz işitmez, 3.Sert, güç, tahammül edilmez, Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 42.

Tablo 3.7: Mihre Hatun Mahallesi 1813 Numaralı Nüfus Defteri

İmam Ayvatoğlu Ahmet Efendi Yaş: 49	Oğlu Mustafa Yaş: 12	Diğer oğlu Ali Yaş: 6	Diğer oğlu Ahmet Yaş: 1
Kaza-i Mezburun Hacı Başı Şeyhoğlu Mustafa Yaş: 60	Oğlu Mehmet Yaş: 28 Asitanede	Diğer oğlu İbrahim Yaş: 26 Diyarı Ahirde	Şeyhoğlu Salih bin Ali Yaş: 15
Kardeşi Ahmet Yaş: 12	Yusufoğlu Hafız İbrahim Yaş: 60	Oğlu Yusuf Yaş: 11	Diğer oğlu İbrahim Yaş: 9
Diğer oğlu Yakup Yaş: 7	Diğer oğlu Mehmet Yaş: 5	Diğer oğlu Ahmet Yaş: 3	Şeyhoğlu Mustafa bin Ahmet Yaş: 75
Oğlu Mustafa Yaş: 8	Diğer oğlu Hasan Mah: 6	Nasrulloğlu Ömer bin Ömer Yaş: 45	Kardeşi Mustafa Yaş: 33
Mustafa'nın oğlu Ahmet Yaş: 3	Nasrulloğlu Ahmet Yaş: 38	Oğlu Bekir Yaş: 3	Diğer oğlu Osman Mah: 6
Hüseyinoğlu Ali bin Ali Yaş: 8	Hüseyinoğlu İbrahim Yaş: 40	Tuvanaoğlu Hüseyin Yaş: 10	Diğer oğlu Ahmet Yaş: 5
Kantaroğlu İbrahim Yaş: 35	Oğlu Eyüp Mah: 2	Asitanede Hüseyinoğlu Mehmet Yaş: 25	Köseloğlu Hasan Yaş: 60
Oğlu Mehmet Yaş: 20 Asitanede	Diğer oğlu Hüseyin Yaş: 18	Diğer oğlu Ali Yaş: 10	Hacı Alioğlu Süleyman Yaş: 38
Oğlu Ali Yaş: 9	Diğer oğlu Mehmet Yaş: 7	Hasan Efendioğlu Osman Yaş: 60	Oğlu Mustafa Yaş: 25
Akçaoğlu Sarı Mehmet bin Mustafa Yaş: 3	Kara Alioğlu Hasan Yaş: 60	Kardeşi oğlu Ali bin Ali Yaş: 12	Kardeşi Ahmet Yaş: 2
Deli Mustafaoğlu Mehmet Yaş: 55	Oğlu Mustafa Yaş: 33	Mustafa'nın oğlu Mehmet Yaş: 6	Diğer oğlu Hasan Mah: 3
Zarinoğlu Mustafa Yaş: 60	Oğlu Mehmet Yaş: 37	Diğer oğlu Hüseyin Yaş: 3	Diğer oğlu Hasan Yaş: 25
Mahmut'un oğlu Ahmet Yaş: 2	Hüseyin'in oğlu Ahmet Yaş: 1	Hacı Pehlivanoğlu İbrahim Yaş: 40	Oğlu Mehmet Yaş: 8
Hacı Alioğlu Rüstem Yaş: 22	Kardeşi Ahmet Yaş: 15	Demirci Hasan bin Ali Yaş: 42	Oğlu Hasan Yaş: 7
Köseloğlu Mehmet bin Mustafa Yaş: 52	Kuddusi Mehmetoğlu Ömer Yaş: 52	Oğlu Mehmet Yaş: 25 Asitanede	Ayvatoğlu Ömer Yaş: 40
Oğlu Salih Yaş: 10	Çivioğlu Hüseyin Yaş: 52	Oğlu Mustafa Yaş: 12	Diğer oğlu Hüseyin Mah: 3
Asitanede Ak Ömeroğlu Hasan bin Mehmet Yaş: 26	Ahmet Ağaoğlu Mehmet bin Bekir Yaş: 17	Berbadoğlu Süleyman Yaş: 80	Ayvatoğlu İsmail Yaş: 40
Oğlu Mehmet Yaş: 7	Ayvatoğlu Osman Yaş: 15	Sarrafoğlu Mustafa Yaş: 45	Oğlu Hüseyin Yaş: 12
Sarrafoğlu Habbaz Mehmet	Yunsakoğlu Ali Yaş: 60	Oğlu Mustafa Yaş: 45	Mustafa'nın oğlu Mehmet

Yaş: 30			Yaş: 8
Diğer oğlu Ali Yaş: 5	Diğeri merhum oğlunun oğlu Yusuf bin Ömer Yaş: 5	Hüseyinoğlu Mustafa Yaş: 20	Boşnakoğlu Hüseyin Yaş: 60
Pul Keloğlu Mustafa Yaş:42	Oğlu İsmail Yaş: 8	Diğer oğlu Mehmet Yaş: 7	Yolçaoğlu Mustafa bin İsmail Yaş: 7
Kardeşi İsmail Yaş: 6	Terzi Ali Yaş: 45	Oğlu Halil Yaş: 14	Diğer oğlu Mehmet Yaş: 8
Tağioğlu Halil Yaş: 35	Oğlu Mehmet Yaş: 6	Diğer oğlu Halil Yaş: 1	Deli Mustafaoğlu Hasan Yaş: 32
Demirci Ahmet Yaş: 40	Oğlu Ali Yaş: 6	Demirci Osmanoğlu Mehmet Yaş: 50	Oğlu Mehmet Yaş: 6
Diğer oğlu Hüseyin Yaş: 35	Demirci Mehmetoğlu Hüseyin Yaş: 23	Tavıl Mehmetoğlu Ahmet Yaş: 52	Oğlu Emin Yaş: 16
Diğer oğlu Hasan Yaş: 12	Nasrullahoğlu Süleyman bin Halil Yaş: 40	Oğlu Halil Yaş: 5	Cenk İsmailoğlu İsmail Yaş: 8
Nasrullahoğlu Mehmet Yaş: 50	Oğlu Salih Yaş: 25	Demirci Osmanoğlu Hasan Yaş:40	Oğlu Osman Yaş: 10
Gümüş Mehmetoğlu Mustafa Yaş: 55	Oğlu Mehmet Yaş: 22	Diğer oğlu Ahmet Yaş:1	Diğer oğlu Mustafa Yaş: 1
Çekeoğlu Hüseyin Yaş: 46	Oğlu Mustafa Yaş: 12	Diğer oğlu Mehmet Yaş: 1	Diğer oğlu Hüseyin Yaş: 5
Çekeoğlu Osman bin Osman Yaş: 16	Timurluoğlu Mustafa Yaş: 45	Oğlu Mehmet Yaş: 4	Diğer oğlu Hasan Yaş: 1,5
Diğer oğlu Hüseyin Yaş: 1,5	Köseloğlu Hüseyin Yaş: 38	Oğlu Ahmet Yaş: 14	Köseloğlu Mehmet Yaş: 66
Oğlu Mehmet'in katibi Mustafa Efendi Yaş: 41	Diğer oğlu Ahmet Yaş: 18	Mustafa Efendi'nin oğlu Mehmet Yaş: 7	Diğer oğlu Mustafa Yaş: 5
Hacı Ekmekçioğlu Mustafa Yaş: 35	Oğlu Mehmet Yaş: 7	Diğer oğlu Abdurrahman Yaş: 1	Cücelioğlu Ali Yaş: 60
Oğlu Mehmet Emin Yaş: 20	Boyacıoğlu Ahmet Yaş: 48	Ciridoğlu Mustafa Yaş: 55	Hacı Pehlivanoğlu Osman Yaş: 55
Oğlu Hasan Yaş: 28	Diğer oğlu Mehmet Yaş: 25	Diğer oğlu Mahmut Yaş: 17	Diğer oğlu Bekir Yaş: 11
Muttakioğlu Mustafa Yaş: 52	Oğlu Mustafa Yaş: 11	Boşnakoğlu Bekir bin Ali Yaş: 68	Büyük Alioğlu Abdullah Yaş: 52
Oğlu Osman Yaş: 7	Bekiroğlu Mustafa Yaş: 1	Kardeşi Hüseyin Yaş: 4	Keleşoğlu Hüseyin Yaş: 45
Oğlu Hasan Yaş: 12	Diğer oğlu Mustafa Yaş: 3	Diğer oğlu Mehmet Yaş: 1	Ataoğlu Mehmet Yaş: 30 Nakili Mahallei İmam Bey
Helvacioğlu Mustafa Yaş: 80	Oğlu Abdullah Yaş: 30	Abdullah'ın oğlu Hasan Yaş: 4	Yurtvermecioğlu Mahmut Yaş: 53
Lağımcioğlu Osman bin	Kardeşi Mustafa	Karacaoğlu Hüseyin	Kardeşi Hüseyin bin

Mustafa Yaş: 18	Yaş: 8	Yaş: 38	Süleyman Yaş: 8
Kardeşi Hasan Yaş: 6	Boyacı Mustafaoğlu Mehmet Yaş: 60	Oğlu Mustafa Yaş: 30	Diğer oğlu Hüseyin Yaş: 20
Mustafa'nın oğlu Ali Yaş: 3	Diğer oğlu Osman Mah: 6	Oğlunun oğlu Ahmet bin Ahmet Yaş: 1	Yanıkoğlu Hasan Yaş: 50
Oğlu Hasan Yaş: 15	Diğer oğlu İsmail Yaş: 11	Deli Ahmetoğlu Ahmet Yaş: 25	Ayvatoğlu İbrahim bin Hasan Yaş: 26
Kardeşi Hüseyin Yaş: 38	Ayvatoğlu Mehmet Yaş: 35	Oğlu Mustafa Mah: 6	Diğer oğlu İsmail Yaş: 4
Hacı Pehlivanoğlu Ahmet Yaş: 45	Dümençioğlu Mehmet Yaş: 42	Oğlu Ahmet Yaş: 9	Diğer oğlu Mehmet Yaş: 6
Çivioğlu Mehmet Yaş: 60	Oğlu İsmail Yaş: 6	Kardeşinin oğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 12	Ahmetoğlu Dülger Kadir Yaş: 65
Oğlu Salih Yaş: 25	Diğer oğlu Osman Yaş: 20	Demirci Mehmetoğlu Abdurrahman Yaş: 10	Fethullahoğlu Ahmet Yaş: 55
Sakioğlu Ahmet Yaş: 60	Helvacıoğlu Osman Yaş: 60	Oğlunun oğlu Salih bin Hüseyin Yaş: 10	Ali Efendioğlu Mehmet Emin Efendi Kuzattan Yaş: 38
Kardeşi Hatip Mustafa Efendi Yaş: 35	Asam ve ama oğlu Tahir Yaş: 4	Diğer oğlu Hamdi Yaş: 1	Yekdest Kütükçüoğlu Bekir Yaş: 12
Sarı Mustafaoğlu Ahmet Yaş: 35	İsmail Veledi Yumuşakoğlu Mustafa	Deli Ağaoğlu Yakup Yaş: 50	Deli Ağaoğlu Eyüp Yaş: 25
Asakir-i Mensurede Tekait Köseloğlu Osman Yaş: 25	Topaloğlu Mustafa Yaş: 25	Oğlu Yahya	

1813 numaralı nüfus defterlerine göre Çankırı sancağının Kargı kazasına bağlı Mihre Hatun Mahallesi'nin toplam nüfusu 207 kişiden oluşmaktadır. Defterin hane ve numaralarına yer verilmemiştir.

Tablo 3.8: Mihre Hatun Mahallesi’nde Kullanılan İsimler

İsim	Adet	İsim	Adet
Ahmet	25	Rüstem	1
Mustafa	35	Salih	3
Ali	14	İsmail	8
Mehmet	34	Halil	5
İbrahim	6	Emin	2
Yusuf	1	Abdurrahman	2
Yakup	2	Yahya	1
Hasan	7	Mahmut	2
Ömer	4	Tahir	1
Bekir	4	Abdullah	2
Osman	11	Kadir	1
Hüseyin	19	Hamdi	1
Eyüp	2	Mehmet Emin	1
Süleyman	3		

1813 numaralı nüfus defterine göre Mihre Hatun Mahallesi’nde kullanılan isimler tabloda bulunmaktadır. Mahallede en fazla kullanılan isimler şöyledir. Mustafa (35), Mehmet (34), Ahmet (25), Hüseyin (19), Hasan (17) kullanılmıştır. Yusuf, Rüstem, Yahya, Tahir, Kadir, Hamdi, Mehmet Emin isimleri ise birer defa kullanılmıştır.

Tablo 3.9: Mihre Hatun Mahallesi'nin Yaş Ortalaması

Yaş grubu	Sayı
1-10	77
11-20	31
21-30	23
31-40	24
41-50	18
51-60	25
61-70	3
71-80	3
Toplam	204

Mihre Hatun Mahallesi'nin kişilerin yaşları tabloda verilmiştir. Mahallenin yaş ortalamalarını aldığımızda 1-10 yaş arası yaklaşık olarak %15.939, 11-20 yaş ortalaması %6.417, 21-30 yaş ortalaması %4.761, 31-40 yaş ortalaması %4.961, 41-50 yaş ortalaması %3.726, 51-60 yaş ortalaması %5.175, 61-70 yaş ortalaması %0.621, 1-80 yaş ortalamasının %0.621 olduğunu görmekteyiz. Mahallenin yaş aralığı 1-80 yaş arasındadır. Mahallede üç kişinin yaşı belirtilmemiştir. Tablodaki toplam nüfus ise 207 kişidir.

Mihre Hatun Mahallesinde yaşı en büyük kişiler Şeyhoğlu Mustafa bin Ahmet'in yaşı 75'tir. Berbadoğlu Süleyman'ın yaşı 80, Helvacıoğlu Mustafa'nın yaşı 80'dir.

1813 numaralı nüfus defterlerine baktığımızda Mihre Hatun Mahallesi'nde 1 kez İmam, 3 kez Şeyh, 1 kez Hafız, 7 kez Hacı, 6 kez Efendi, 1 kez Hobbaz⁵¹⁸, 1 kez Hatip, 3 kez Ağa unvanları kullanılmıştır. Mahallede bir kişi asam ve âmâ, bir kişi ise yekdestir⁵¹⁹.

Mihre Hatun Mahallesi'nde Ataoğlu Mehmet İmam Bey Mahallesinden nakil gelmiştir.

⁵¹⁸ Ekmekçi, Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 303.

⁵¹⁹ Bir elli, Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 1158.

Tablo 3.10: 1813 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları Değerlendirmesi

Yaş Aralığı	İmam Bey	Mihre Hatun	Orta	Toplam
1-10	105	77	64	246
11-20	47	31	16	94
21-30	36	23	18	77
31-40	1	24	18	59
41-50	16	18	10	44
51-60	12	25	3	40
61-70	7	3	4	14
71-80	3	3	1	7
Toplam	243	204	134	581

İncelemiş olduğumuz 1813 numaralı nüfus defterine göre Çankırı sancağına bağlı Kargı kazasının İmam Bey, Mihre Hatun ve Orta Mahallelerinin toplam nüfusunun 581 olduğunu görmekteyiz. Mihri Hatun Mahallesinin nüfusu 207'dir. Fakat 3 kişinin yaşları belirtilmemiş olup tabloda 204 olarak yer almaktadır.

Tabloya göre 1813 numaralı nüfus defterinde en fazla erkek nüfus 243 kişi ile İmam Bey Mahallesi'ne aittir. Erkek nüfusu kadar kadın nüfusunun olduğunu düşünürsek İmam Bey Mahallesinin toplam nüfusu 486 kişi diyebiliriz.

Nüfusu fazla olan ikinci mahalle ise 207 kişi ile Mihre Hatun Mahallesidir. Erkek nüfusu kadar kadın nüfusunun olduğunu düşünürsek Mihre Hatun Mahallesinin toplam nüfusu 414 kişi diyebiliriz.

Yaş ortalamalarına göre 1-10 yaş arası 246 kişi bulunmaktadır. 71-80 arasında ise 7 kişi bulunmaktadır.

1813 numaralı nüfus defterlerinde Hatip, Ağa, Hacı, Bey, Katip, Efendi, İmam, Hafız, Kethüda, Berber, Şeyh, Habbaz gibi unvanlar kullanılmıştır. Mahallelerde âmâ (kör) asam (sağır), yekçesim (tek gözlü), yekdest (bir elli) gibi kişilerin özelliklerine yer verilmiştir.

1813 tarihli nüfus defterlerine meslek grupları az olmakla birlikte İmam Bey Mahallesinde Ayan, Katip ve İmam bulunmaktadır.

3.2. 1863 NUMARALI NÜFUS DEFTERİ

Çankırı sancağına bağlı Kargı kazasının Mihre Hatun, Orta ve İmam Bey Mahalleleri'nin 1863 numaralı nüfus defterine baktığımızda defter Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde NFS.d koduyla 1863 numara ile kaydedilmiştir. Defterin başlangıç tarihi 1252 ve 18x52 ebadındadır.

1863 numaralı nüfus defterinde üç mahalle bulunmakta ve 34 sayfadan meydana gelmektedir. Defterin giriş kısmında tanıtım amaçlı “Fihrist-i Cild-i Evvel Kaza-i Kargı” ifadesi yer almaktadır ayrıca Mahalle-i İmam Bey (1), Mahalle-i Orta (21), Mahalle-i Mihre Hatun (33), Karye-i Kara Kilise (50), Karye-i Yağcılar (60), Karye-i Halılar (63), Karye-i Çakırlar (68), Karye-i Avşar (73), Karye-i Dere (75), Karye-i Ranguş (84), Karye-i Haynaz (94) olmak üzere mahalle isimleri ve köy isimleri hakkında bilgiler bulunmaktadır.

Tablo 3.11: İmam Bey Mahallesi 1863 Numaralı Nüfus Defteri

1.Hane 1 İmam-ı Mahalle-i Mezburu orta boylu kara sakallı Hacı Çakıroğlu Ali bin Mustafa Yaş: 57	2.Diyar-ı Ahirde tahsilli ulumda orta boylu kara sakallı Mustafa Veledi Merkum Yaş: 25	3.Hane 2 Hatip-i Mahalle-i Mezbur orta boylu kara sakallı Hatip Mehmet bin Hasan Yaş: 35	4.Hane 3 Muhtar-ı evvel Mahalle-i mezbur orta boylu ter bıyıklı Gafiloğlu Ahmet bin Osman Yaş: 25 Tevellüt: oğlu Hasan Fi: 11 Cevezviyevvel Sene 1254 Fevt: 11 Şevval sene 254
5.Osman Veledi merkum Yaş: 2	6.Hane 4 Muhtar-ı Sani Mahalle-i Mezbur kısa boylu ak sakallı Küçük İsmailoğlu Mehmet bin İsmail Yaş: 70	7.Debbağ orta boylu sarı sakallı Hüseyin veledi merkum Yaş: 32	8.Mehmet veledi merkum Hüseyin Yaş: 6
9.Debbağ Orta boylu sarı sakallı Osman diğer veledi Merkum Yaş: 30 Tevellüt oğlu Ali Fi: 7 zilkade sene 1253 Fevt: Fi 11 safer sene 1254	10.Hane 5 Ayan-ı kaza orta boylu kara sakallı Hacı Hasan zade Mehmet Seyyid bin Hasan Yaş: 36 tevellüt Ali veledi Nazif Fi: 17 şevval sene 254	11.Açık kaşlı kara gözlü Yakup veledi merkum Yaş: 10 Sene 55	12. Ahmet Şakiri diğer veledi merkum Yaş: 2
13.Hane 6 Orta boylu kara sakallı Hacı Hüseyin zade Ebubekir bin Hüseyin Yaş: 47	14.Orta boylu Şabı emred Mehmet veledi merkum Yaş: 16 Kaydı redif Fi: 15 Rebiülevvel Sene 53	15.Orta boylu Şabı emred Salih ve diğer Veledi Merkum Yaş: 14	16.Orta boylu kara gözlü Mustafa Diğer veledi merkum Yaş: 12
17.Açık kaşlı kara gözlü Ömer Diğer veledi merkum Yaş: 10 Sene 55	18.Abdülfettah veledi merkum Yaş: 7	19.Hane 7 Tüccar Sene 55 orta boylu sarı sakallı Hacı Hüseyin zade Hacı Ahmet bin Hüseyin Yaş: 35	20.Hüseyin veledi merkum Yaş: 7
21.Hane 8 Orta boylu sarı bıyıklı Gafilzade Ahmet bin Mehmet Yaş: 37	22.Be-redif Kaydı şode Fi 15 Rebülevvel sene 53 orta boylu şabı emred Mehmet veledi merkum Yaş: 14	23.Orta boylu sarışın Abdulhalim Diğer veledi merkum Yaş: 12	24.Sene 55 İbrahim diğer veledi merkum Yaş: 11
25.Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü Hasan diğer veledi merkum Yaş: 10	26.Ali diğer veledi merkum Yaş: 2	27.Hane 9 Orta boylu ak sakallı Hatipzade Ömer bin Ahmet Yaş: 60	28.Orta boylu kara sakallı Ahmet Efendi veledi merkum Yaş: 35 Tevellüt oğlu Ömer sene 1253
29.Be-redif Kaydı şade Fi 15 muharrem sene 53	30.Açık kaşlı kara gözlü Ali diğer veledi	31.Hasan Hüseyin veledi merkum	32.Hane 10 Orta boylu kır sakallı

açık kaşlı şabı emred Mehmet Arif diğer veledi merkum Yaş: 13	merkum Yaş: 5	Mukayyid Ahmet Efendi Yaş: 2	İmamoğlu Hafız Mehmet bin Hasan Yaş: 57 Fevt Fi 21 safer sene 1253
33. Bir buçuk sene mukaddem ticaretle Der Aliye'ye reft orta boylu şabı emred Hüseyin veledi Merkum Yaş: 18	34. Açık kaşlı kara Mehmet diğer veledi merkum Yaş: 8 Asitanei- Saadet Fi: 7 Sefer sene 1254	35. Kara gözlü kara kaşlı Süleyman Diğer veledi merkum Yaş: 6	36. Hane 11 Altı Mah Mukaddem ticaretle Der Aliyeye Reft orta boylu ter bıyıklı İbişoğlu Mustafa bin Süleyman Sene: 1253 Yaş: 25
37. Hane 12 Orta boylu sarı sakallı Erikçioğlu Ali bin Mehmet Yaş: 33	38. Karagözlü Hasan veledi merkum Yaş: 2	39. Orta boylu Şab-ı Emred Mehmet kardeşi merkum Yaş: 20	40. Redif asakir-i Mansureye tahrir olunmuş orta boylu Şab-ı Emred Hasan diğer karındaşı merkum Yaş: 18
41. Orta boylu çakır gözlü Ahmet diğer kardeşi merkum Yaş: 14 Reft be Kaza-i çerkez Fi 7 Sene 54	42. Kara gözlü kara kaşlı Mustafa diğer kardeşi merkum Yaş: 11 Sene 55	43. Hane 13 Orta boylu kır sakallı Erikçioğlu Süleyman Yaş: 55 Fevt Fi Sene 1253	44. Çakır gözlü kara kaşlı Hasan veledi merkum Yaş: 12
45. Ali diğer veledi merkum Yaş: 6	46. Hane 14 Redif asakir-i mensureye tahrir olunmuş orta boylu ter bıyıklı Erikçioğlu Hasan Yaş: 30	47. Orta boylu Şab-ı emred İbrahim kardeşi merkum Yaş: 14	48. Kara gözlü açık kaşlı Mustafa diğer kardeşi merkum Yaş: 8
49. Demirci orta boylu kara sakallı Köleoğlu Kara Ali Yaş: 35	50. Hasan veledi merkum Yaş: 3	51. Hane 16 Orta boylu Şab-ı Emred Kethüdaoğlu İsmail bin Mehmet Yaş: 13	52. Hane 17 Orta boylu kara bıyıklı Hemzooğlu Mehmet Yaş: 40
53. Hasan veledi merkum Yaş: 6	54. Mehmet diğer veledi merkum Yaş: 2 Fevt 15 Fi şevval Sene 1252	55. Hane 18 Orta boylu Şab-ı Emred Mehmet bin Mehmet Yaş: 15	56. Hane 19 Sene 55 Safer orta boylu sarı sakallı Mehmet Ağaoğlu Bekir bin Mehmet Yaş: 40
57. Açık kaşlı kara gözlü Mehmet veledi merkum Yaş: 10 Sene 55	58. Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 2	59. Hane 20 Orta boylu ak sakallı Koç Alioğlu Hüseyin bin Ali Yaş: 67 Fevt Fi 3 Zilhicce Sene 1253	60. Duhancı orta boylu kara bıyıklı Hüsni veledi merkum Yaş: 35 Nakli on – mahalle-i orta gurre-i Muharrem Sene 1253
61. Orta boylu sarı bıyıklı Ali diğer veledi merkum Yaş: 30	62. Redif Asakir-i Mansureye tahrir olunmuştur. Orta boylu ter bıyıklı Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 19	63. Orta boylu Şab-ı Emred Osman diğer veledi merkum Yaş: 17 Fevt Fi 25 zilhicce 1253	64. Hüseyin veledi merkum Hasan Yaş: 35 Nakli an mahalle-i orta Fi Sene 1253
65. İsmail diğer veledi merkum	66. İsmail diğer veledi merkum Ali	67. Hasan diğer veledi merkum	68. Hane 21 Orta boylu ak sakallı

Yaş: 1 Nakli an mahalle-i orta Fi Sene 1523	Yaş: 4	Yaş: 1	Eciroğlu Ömer bin Ali Yaş: 70 Fevt Fi 15 Şevval 1254
69. Hane 22 Orta boylu kır sakallı Deli Keloğlu Hasan bin Süleyman Yaş: 51 Tevellütoğlu Ömer Fi 7 Muharrem 1253	70. Açık kaşlı kara gözlü Süleyman veledi merkum Yaş: 8	71. Ömer diğer veledi merkum Yaş: 3 Fevt Fi 25 şevval 1252	72. Halil diğer veledi merkum Yaş: 2
73. Hane 23 Debbağ orta boylu köse sakalı Müslimoğlu Ömer Yaş: 60	74. Orta boylu kara gözlü Ahmet veledi merkum Yaş: 14	75. Açık kaşlı kara gözlü Mehmet diğer veledi merkum Yaş: 6	76. Osman diğer veledi merkum Yaş: 4
77. Hane 24 Yekdest orta boylu ter bıyıklı Silahşoroğlu Mehmet bin Mustafa Yaş: 30	78. Orta boylu Şab-ı emred Mustafa kardeşi merkum Yaş: 14	79. Açık kaşlı kara gözlü Hasan diğer kardeşi merkum Yaş: 6	80. Hane 25 Orta boylu sarı sakallı Ebeoğlu Mustafa Yaş: 40 Fevt Fi 3 Cemaziyelevvel Sene 1253
81. Yekdest açık kaşlı kara gözlü Mustafa veledi merkum Yaş: 6	82. Mehmet diğer veledi merkum Yaş: 2	83. Hane 26 Orta boylu kara bıyıklı Mustafaoğlu Süleyman bin Mustafa Yaş: 48	84. Orta boylu Şab-ı emred İsmail veledi merkum Yaş: 14 Kaza-i Harput Fi 11Recep S.253
85. Kara kaşlı kara gözlü Mehmet diğer veledi merkum Yaş: 12 Kaza-i Harput Fi 11 Ramazan s.54	86. Açık kaşlı kara gözlü Mehmet Sadık veledi merkum Yaş: 10 Fevt Fi 11 Zilhicce s.1253	87. Hane 27 Orta boylu sarı sakallı Hacı Kanbazoglu Mustafa bin Süleyman Yaş: 38 Sene 55 Sefer	88. Yekcesim Orta boylu Sab-ı Emred Süleyman veledi Merkum Yaş: 16
89. Açık kaşlı ela gözlü Ali diğer veledi merkum Yaş: 9 Fevt Fi 17 Zilhicce s.1253	90. Hüseyin diğer veledi merkum Yaş: 6	91. Hane 28 Orta boylu kara bıyıklı Çapanoğlu Ahmet bin Hüseyin Yaş:28 Reft Asitanei Fi 7 sefer s.1253	92. Hüseyin veledi merkum Yaş: 5 Fevt Fi 15 Rebülevvel s.1253
93. Hasan diğer veledi merkum Yaş: 3	94. Hane 29 Sene 55 safer Orta boylu köse sakallı Kürt Ahmetoğlu Mustafa bin Ahmet Yaş: 40	95. Açık kaşlı kara gözlü Ali veledi merkum Yaş: 6	96. Hüseyin diğer veledi merkum Yaş: 3 Fevt: Fi 17 Şevval s.53
97. Hane 30 Uzun boylu kır sakallı Kaçanoğlu Mehmet bin İbrahim Yaş: 50	98. Uzun boylu sarı bıyıklı Hasan veledi merkum Yaş: 30 Tevellüt oğlu Mehmet Fi sene 1253	99. Ali veledi merkum Yaş: 2	100. Kayd-ı şod redif Fi 15 Zilkade s 53 Orta boylu Şab-ı Emred Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 18
101. Açık kaşlı ela gözlü Ömer diğer veledi merkum Yaş: 12	102. Açık kaşlı kara gözlü Mehmet diğer veledi merkum Yaş: 10	103. Açık kaşlı kara gözlü İbrahim diğer veledi merkum Yaş: 6	104. Mustafa diğer veledi merkum Yaş: 2
105. Hane 31	106. Hane 32	107. Sene 55	108. Açık kaşlı kara

Yekdest Kayd-ı şod ve redif Fi Sene 1252 Orta boylu şab-ı emred Sarı Hacıoğlu Mehmet bin Ahmet Yaş: 15 Fi 11 Şevval sene 1254	Bir buçuk sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft orta boylu kır sakallı Kethüdaoğlu Ahmet bin Mustafa Yaş: 50	Açık kaşlı el gözlü Mehmet veledi merkum Yaş: 9	gözlü Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 8
	110. Hane 33 Orta boylu sarı sakallı Velioğlu Mehmet bin Osman Yaş: 30	111. Osman veledi merkum Yaş: 3	112. Hane 34 Debbag kısa boylu ak sakallı Gömeçoğlu Ali Yaş: 60
113. Açık kaşlı ela gözlü Osman veledi merkum Yaş: 13	114. Karakaşlı kara gözlü Ali diğer veledi merkum Yaş: 10 Sene 55	115. Açık kara kaşlı kara gözlü Mustafa diğer veledi merkum Yaş: 8	116. Hane 35 Uzun boylu ter bıyıklı Mancioğlu Ahmet bin Mehmet Yaş: 30 Refbe-asakir-i mansure Fi 11 Şevval Sene 1254
117. Hane 36 Sene 55 Safer Orta boylu kara sakallı Eciroğlu Hüseyin Yaş: 40	118. Asam orta boylu Şab-ı emred Mehmet veledi merkum Yaş: 19	119. İki sene mukaddem Der Aliyeye tahsili ulum için Reft orta boylu Şab-ı Emred Hasan diğer veledi merkum Yaş: 17	120. Kara kaşlı kara gözlü Ali diğer veledi merkum Yaş: 11 Sene 55
121. Hane 37 İki sene mukaddem ticaretle der Aliyeye Reft Uzun boylu kır sakallı Eciroğlu Süleyman Yaş: 50	122. Redif Asakir-i mansureye tahsil olunmuş uzun boylu ter bıyıklı Mehmet veledi merkum Yaş: 20	123. Hane 38 Beş sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft kısa boylu kara bıyıklı Eciroğlu Mustafa bin Hasan Yaş: 25	124. Fıtık uzun boylu ter bıyıklı Ahmet kardeşi merkum Yaş: 23
125. Hane 39 İki sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft uzun boylu kır sakallı Eciroğlu Mehmet bin Ali Yaş: 45	126. Kara kaşlı kara gözlü Mehmet veledi merkum Yaş: 12 Fevt Fi 25 Muharrem sene 1253	127. Açık kaşlı kara gözlü Mustafa diğer veledi merkum Yaş: 8 Fevt Fi 7 Zilhacce Sene 1253	128. Ali diğer veledi merkum Yaş: 5
129. Hane 40 Uzun boylu sarı bıyıklı Gömeçoğlu Hasan bin Mustafa Yaş: 25 Tevellüt oğlu İsmail Fi Sene 1254 Reft Asitane-i Fi 2 Cemaziyellev 1254 Asitane Fi 11 Rebiülevel Sene 53	130. Orta boylu Şab-ı emred Süleyman kardeşi merkum Yaş: 15	131. Kara gözlü kara kaşlı Mustafa diğer kardeşi merkum Yaş: 5	132. Hane 41 Terzi orta boylu köse sakallı Kölenin Ali bin Ali Yaş: 40 Reft Fi Asitane-i Saadet Fi 15 Muharrem Sene 1254 Fi 7 Şevval Sene 254
133. Mustafa veledi merkum Yaş: 4 Fevt Fi 7 Şaban Sene 1254	134. Hane 42 Sene 55 Safer orta boylu kara sakallı Gömeçoğlu İbrahim bin Osman Yaş: 39	135. Kara kaşlı kara gözlü Ali veledi merkum Yaş: 12	136. Açık kaşlı kara gözlü Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 7 Fevt Fi: 27 Zilkade Sene 1252

137. Hane 43 Orta boylu Şab-ı emred Kürt Ahmetoğlu Mehmet bin Mehmet Yaş: 16	138. Hane 44 Üç sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye Reft orta boylu sarı bıyıklı Kürtoğlu Mehmet bin Hüseyin Yaş: 30	139. Beş sene mukaddem der Aliyeye reft Uzun boylu kara bıyıklı Hüseyin kardeşi merkum Yaş: 25	140. Yekdest Orta boylu ter bıyıklı Hasan diğer kardeşi merkum Yaş: 20 Reft be-asitane 7 Muharrem sene 1254
141. Hane 45 Uzun boylu kara sakallı Gömeçoğlu Hüseyin Yaş: 35	142. Kara kaşlı kara gözlü Hüseyin veledi merkum Yaş: 8	143. Hasan diğer veledi merkum Yaş: 2 Fevt Fi 27 şevval 1252	144. Hane 46 Orta boylu kır sakallı topal Osman bin Mustafa Yaş: 51
145. Orta boylu şab-ı emred İbrahim veledi merkum Yaş: 16 Fi 11 Ramazan Sene 54	146. Orta boylu şab-ı emred Abdulgadir diğer veledi merkum Yaş: 14	147. Sene 55 kara kaşlı kara gözlü Ebubekir diğer veledi merkum Yaş: 10	148. Kara kaşlı kara gözlü İsmail diğer veledi merkum Yaş: 8
149. Mustafa diğer veledi merkum Yaş: 6	150. Hane 47 Orta boylu kara sakallı Deli Kurt Ömer Yaş: 42 Fevt Fi 17 şevval Sene 1253	151. Kara kaşlı kara gözlü Mehmet veledi merkum Yaş: 8	152. Hane 48 Uzun boylu kır sakallı Hacı Osmanoğlu Mehmet bin Mustafa Yaş: 50
153. Be-Redif Kaydı Şad Fi 15 Ramazan Sene 252 orta boylu Şab-ı emred Ahmet veledi merkum Yaş: 17	154. Sene 54 Açık kaşlı kara gözlü Mustafa diğer veledi merkum Yaş: 10	155. Hane 49 Sene 55 Safer kısa boylu sarı sakallı Hacı Fikiroğlu Osman bin Mustafa Yaş: 40	156. Açık kaşlı ela gözlü Hasan veledi merkum Yaş: 6 Fevt fi 15 Muharrem 1253
157. Mustafa diğer veledi merkum Yaş: 1	158. İki sene Mukaddem Asakir-i Mansureye tahriren Der Aliyeye İrsal orta boylu Şab-ı emred Ahmet kardeşi Ali merkum Yaş: 17	159. Orta boylu Şab-ı emred Mehmet kardeşi merkum Yaş: 14	160. Açık kaşlı ela gözlü Abdullah diğer kardeşi merkum Yaş: 12
161. Hane 50 Kısa boylu ak sakallı Günoğlu Hacı Mustafa Yaş: 68	162. Açık kaşlı ela gözlü Ahmet veledi merkum Yaş: 12	163. Hane 51 Uzun boylu sarı sakallı Dinkazoğlu Hüseyin Yaş: 33	164. Sene 55 11 Açık kaşlı ela gözlü Ali veledi merkum Yaş: 9
165. Hane 52 Orta boylu kır sakallı Dinkezoğlu Mustafa Yaş: 56	166. İki Sene Mukaddem Der Aliyeye Reft uzun boylu Şab-ı emred Ömer veledi merkum Yaş: 21	167. Redif 15 Fi Muharrem Sene 53 orta boylu Şab-ı emred Hasan diğer veledi merkum Yaş: 15	168. Kara kaşlı kara gözlü Ebubekir diğer veledi merkum Yaş: 12
169. Açık kaşlı kara gözlü Mustafa diğer veledi merkum Yaş: 8	170. İsmail diğer veledi merkum Yaş: 5 Fevt 15 Rebiülahir Sene 1252	171. Hane 53 Altımah Mukaddem Der Aliyeye Reft uzun boylu kır sakallı ??? oğlu Bekir Yaş: 55	172. Orta boylu Şab-ı emred Mehmet veledi merkum Yaş: 25
173. Açık kaşlı kara gözlü Ali diğer veledi merkum Yaş: 12	174. Hane 54 İki Sene Mukaddem ticaretle Der Aliyeye Reft orta boylu ter bıyıklı Abdurrahman oğlu ali	175. Hane 55 orta boylu kır sakallı Kopukıranoglu Ali Yaş: 55 Fevt Fi 27 Zilkade 254	176. İki Sene Mukaddem Der Aliyeye Reft Asitane-i saadet Zilkade Sene 254 açık kaşlı cüce Hüseyin

	Yaş: 20		veledi merkur Yaş: 30
177. Açık kaşlı ela gözlü İbrahim diğer veledi merkur Yaş: 12 Reft Be Asitane Fi Sene 252	178. Hane 56 Uzun boylu kara sakallı yalnız Ahmetoğlu İsmail bin Ahmet Yaş: 51 Fevt Fi 5 R.S. 1254	179. Hane 57 Sene 55 Sefer orta boylu kır sakallı Kanioglu Süleyman bin Hüseyin Yaş: 40	180. Orta boylu Şab-ı emred Hüseyin veledi merkur Yaş: 14
181. Hane 58 Orta boylu ak sakallı Kargılıoğlu Osman Yaş: 52	182. Hane 59 Be Redif Kaydı Şad Fi 15 Ramazan orta boylu Şab-ı emred Ekmekçioğlu Mehmet bin Mehmet Yaş: 18	183. Kara kaşlı kara gözlü Ahmet kardeşi merkur Yaş: 12	184. Hane 60 Orta boylu ak sakallı Laklakoğlu Hasan Yaş: 70
185. Beş Sene Mukaddem ticaretle Der Aliyeye Reft Fi 3 Şevval Sene 1253 orta boylu sarı bıyıklı Hasan veledi merkur Yaş: 33 Reft Be Asitane 15 Muharrem Sene 1254	186. Açık kaşlı kara gözlü Mustafa veledi merkur Yaş: 12	187. Açık kaşlı kara gözlü Ebubekir diğer veledi merkur Yaş: 8	188. Eyyüp diğer veledi merkur Yaş: 1
189. Altı Sene Mukaddem ticaretle Der Aliyeye Reft orta boylu Şab-ı emred Hüseyin diğer veledi merkur Yaş: 28 Fevt Fi 21 Zilkade sene 1252	190. Be Redif Kayd Şad iki Sene Mukaddem ticaretle Der Aliyeye Reft Fi 19 Şevval 254 uzun boylu kara bıyıklı Abdulkadir diğer veledi merkur Yaş: 23	191. Hane 61 Sene 55 orta boylu ter bıyıklı Laklakoğlu Ahmet Yaş: 40	192. Kara kaşlı kara gözlü Osman veledi merkur Yaş: 12
193. Hane 62 Açık kaşlı ela gözlü Genç Osmanoğlu Mehmet bin Osman Yaş: 13	194. Sene 55 açık kaşlı ela gözlü Osman kardeşi merkur Yaş: 9	195. Hane 63 Kısa boylu kır sakallı Balcioğlu Osman Yaş: 60	196. Üç sene mukaddem Der Aliyeye Reft uzun boylu ter bıyıklı Ali veledi merkur Yaş: 22
197. Şakir diğer veledi merkur Yaş: 4	198. Ömer diğer veledi merkur Yaş: 3 Fevt Fi 15 Sefer Sene 1253	199. Ahmet veledi merkur Yaş: 1	200. Hane 64 Üç Sene Der Aliyeye Ref uzun boylu sarı sakallı Cambazoğlu Mustafa bin Ali Yaş: 35
201. Sene 55 Açık kaşlı ela gözlü Ahmet veledi merkur Yaş: 9	202. Açık kaşlı ela gözlü Ali diğer veledi merkur Yaş: 7	203. Hane 65 Uzun boylu kır sakallı Köprüoğlu Mustafa Yaş: 60	204. Orta boylu Şab-ı emred Mehmet veledi merkur Yaş: 14
205. Hane 66 İki Sene Mukaddem ticaretle Der Aliyeye Ref Fi 11 Rebülevvel Sene 53 orta boylu sarı sakallı Açıkbaşoğlu Ali bin Ahmet Yaş: 35 Tevellütoğlu Ömer Fi 15 Rebüevvel 53	206. Açık kaşlı kara gözlü Ahmet veledi merkur Yaş: 7	207. Memiş diğer veledi merkur Yaş: 5 Fevt Fi 6 Safer Sene 1253	208. Mustafa diğer veledi merkur Yaş: 1

209. Hane 67 Kısa boylu kara sakallı Çöreköğlu Halil Yaş: 32	210. hane 68 Orta boylu kara sakallı Lağımciöğlu Hasan Yaş: 46 Fevt Fi 7 Şevval Sene 1252	211. Hane 69 Uzun boylu sarı bıyıklı İbişöğlu Mehmet Yaş: 35	212. Hasan veledi merkum Yaş: 5
213. Arac Ahmet diğér veledi merkum Yaş: 3 Fevt Fi 7 Rebiülahir Sene 1253	214. Hane 70 Bir buçuk Sene ticaretle Der Aliyeye Reft orta boylu kara sakallı Haymeöğlu Ahmet bin Mehmet Yaş: 30	215. Orta boylu Şab-ı Emred Mehmet veledi merkum Yaş: 14	216. Ahmet diğér veledi merkum Yaş: 1
217. Hane 71. İki sene mukadden ticaretle Der Aliyeye Reft Nefs-i Asitane-i Saadet Gurre-i Şevval Sene 1253 Orta boylu sarı bıyıklı Murtazaöğlu Mustafa Yaş: 30	218. Üç Sene Mukaddem ticaretle Der Aliyeye Reft uzun boylu ter bıyıklı Mahmut kardeş-i merkum Yaş: 22	219. Şaban veledi merkum Yaş: 3	220. Ahmet diğér veledi merkum Yaş: 2 Fevt Fi 27 Şevval Sene 1253
221. Hane 72 Altı mah mukaddem ticaretle Der Aliyeye Reft uzun boylu ter bıyıklı İhtiyaroğlu Hüseyn bin Hasan Yaş: 22	222. Hane 73 Altı mah mukaddem ticaretle Der Aliyeye Reft orta boylu ter bıyıklı Semercioğlu Hasan bin Mehmet Yaş: 32	223. Hane 74 Duhancı uzun boylu ak sakallı Kaz Mehmetöğlu Ahmet Yaş: 58	224. Açık kaşlı ela gözlü Ahmet veledi merkum Yaş: 13 Fevt Fi 15 Zilkade 1253
225. Açık kaşlı kara gözlü Mehmet diğér veledi merkum Yaş: 8	226. İsmail diğér veledi merkum Yaş: 6	227. Ali diğér veledi merkum Yaş: 3	228. Hane 75 Berber orta boylu Köse sakallı Berber Ali Yaş: 42
229. Açık kaşlı kara gözlü Hasan veledi merkum Yaş: 8	230. Hane 76 Berber orta boylu köse sakallı berber Mehmetöğlu Ahmet Yaş: 35	231. Mehmet veledi merkum Yaş: Fevt Fi 7 Şevval Sene 1252	232. Hane 77 Altı mah mukaddem ticaretle Der Aliyeye Reft kısa boylu ter bıyıklı Dilsizoğlu Osman bin Osman Yaş: 30
233. Hane 78 İki Sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye Reft uzun boylu kara bıyıklı Kürtoğlu Ebubekir Yaş: 35	234. Kara kaşlı kara gözlü Ebubekir veledi merkum Yaş: 12	235. İsmil diğér veledi merkum Yaş: 6	236. Hane 79 Uzun boylu kır sakallı Deli Süleymanoğlu Mehmet bin Süleyman Yaş: 50
237. Hasan veledi merkum Yaş: 6	238. Hane 80 İki Sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye Reft Nefs-i Asitane-i Saadet Sene 1253 Orta boylu sarı bıyıklı Kıvrıkoğlu Hüseyn bin Mehmet Yaş: 25 Nefs-i Asitane-i Saadet Fi Sene 1254	239. Mustafa veledi merkum Yaş: 4 Fevt Fi 15 Muharrem sene 1253	240. Hane 81 Altı sene mukaddem ticaretle Der Aliyyede reft Nefs Asitane-i Saadet 3 Fi Rebiülahir sene 1253 Orta boylu kara bıyıklı Tataroğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 25

241. Üç sene mukaddem ticaretle Der Aliyyede reft Orta boylu kara bıyıklı Mehmet Emin kardeşi merkum Yaş: 30	242. Üç mah mukaddem ticaretleDer Aliyyede reft Orta boylu sarı bıyıklı diğer Süleyman kardeşi merkum Yaş: 25	243. Sekiz sene mukaddem ticaretle Der Aliyyede defter Orta boylu ter bıyılı İsmail diğer kardeşi merkum Yaş: 21	244. Mustafa veledi merkum Mehmet Emin Yaş: 1 Fevt Fi 15 Cemaziyelevvel Sene 1253
245. Hane 82 Orta boylu kara sakallı Şamdancıoğlu Ahmet Yaş: 35	246. Kısa boylu ter bıyıklı Mehmet kardeşi merkum Yaş: 30 Astane-i saadet 15 Fi Muharrem sene 1254	247. Üç sene mukaddem ticaretle Der Aliyyede reft Orta boylu ter bıyıklı Ali diğer kardeşi merkum Yaş: 22	248. 55 sene Açık kaşlı kara gözlü Mustafa veledi merkum Ahmet Yaş: 11
249. Hane 83 Orta boylu Şab-ı Emred Kuleoğlu Mustafa yaşı: 15 Fevt Fi 16 Zilhicce sene 1253	250. Hane 84 Uzun boylu kara bıyıklı Gömeçoğlu Mehmet Yaş: 30	251. Mustafa veledi merkum Yaş: 2	252. Hane 85 Orta boylu ak sakallı Gömeçoğlu Ahmet Yaş: 70 Fevt 15 Fi Ramazan sene 1253
253. Uzun boylu sarı sakallı Mehmet veledi merkum Yaş: 45	254. Açık kaşlı ela gözlü Mehmet veledi merkum Yaş: 12	255. Hane 86 Orta boylu kara gözlü Bekmezcioğlu Hüseyin bin Hasan Yaş: 20 Fevt Fi 25 Şevval 1254	256. Hane 87 Uzun boylu kara sakallı Şahincioğlu Hüseyin Yaş: 40 Fevt 15 Fi Zilkade 1254
257. Bir sene mukaddem Asakir-i Mansureye tahriran Der Aliyyede irsal Orta boylu Şab-ı Emred Mustafa veledi merkum Yaş: 20	258. Hane 88 Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü İmamoğlu Ali bin Ebubekir Yaş: 10		
	Nüfus 258	Hane 88	
Uzun boylu sarı bıyıklı Gömeçoğlu Ali bin Ahmet Yaş: 51 Tekaüttü Mansure Fi 7 Muharrem sene 54			

İncelemiş olduğumuz 1863 numaralı nüfus defterine göre Çankırı cancağının Kargı kazasına bağlı İmam Bey Mahallesi 88 hane olup toplam nüfusu 258 kişiden oluşmaktadır. Defterde bir kişi ise hane ve numarası olmadan kaydedilmiştir. Hane sahiplerinin yeni doğan çocukları da tabloya dahil edilmiştir.

Tablo 3.12: İmam Bey Mahallesi’nde Kullanılan İsimler

İsim	Adet	İsim	Adet
Mustafa	34	Mehmet Arif	1
Hasan	30	Süleyman	11
Osman	15	Hüsnü	1
İsmail	9	Halil	2
Hüseyin	22	Mehmet Sadık	1
Yakup	1	Abdülkadir	2
Ahmet Şakir	1	Ebubekir	6
Mehmet	39	Bekir	1
Salih	1	Eyüp	1
Ömer	10	Şakir	1
Abdulfettah	1	Memiş	1
Abdülhalin	1	Mahmut	1
İbrahim	6	Şaban	1
Ali	32	Mehmet Emin	2
Ahmet	30	Abdullah	1
		Nafiz	1

1863 numaralı nüfus defterine göre İmam Bey Mahallesi’nde kullanılan isimler tabloda bulunmaktadır. Mahallede en fazla kullanılan isimler şöyledir. Mehmet ismi (35), Mustafa (34), Ali (32), Hasan ve Ahmet (30)’tir. Yakup, Ahmet, Şakir, Abdulfettah, Abdülhalim, Mehmet Arif, Hüsnü, Mehmet Sadık, Bekir, Eyüp, Şakir, Mmeiş, Mahmut, Şaban, Abdullah ve Nafiz 1’er kere olmak üzere en az kullanılan isimler olduğunu görmekteyiz.

Tablo 3.13: İmam Bey Mahallesi'nin Yaş Ortalaması

Yaş grubu	Sayı
1-10	91
11-20	63
21-30	34
31-40	34
41-50	12
51-60	18
61-70	6
Toplam	258

İmam Bey Mahallesi'nde kişilerin yaşları tabloda verilmiştir. Mahallenin yaş ortalamasını aldığımıza 1-10 yaş ortalaması yaklaşık olarak %23.478, 11-20 arası yaş ortalaması %16.254, 21-30 arası yaş ortalaması %8.772, 31-40 arası yaş ortalaması %8.772, 41-50 arası yaş ortalaması %3.096, 51-60 arası yaş ortalaması %4.644, 61-70 arası yaş ortalaması ise %1.548 olduğunu görmekteyiz. Mahallenin yaş aralığı 1-70 arasındadır. Tablodaki nüfus ise 258 kişi olarak görülmektedir.

1863 numaralı nüfus defterine göre İmam Bey Mahallesi'nde yaşı en büyük kişi hane 4'de 6 numarada bulunan Küçük İsmailoğlu Mehmet bin İsmail⁵²⁰, hane 21'de 68. numaralı Eciroğlu Ömer bin Ali⁵²¹, Hane 60'da 184 numaralı Laklakoğlu Hasan⁵²², Hane 85'te 252 numaralı Gömeçoğlu Ahmet'in yaşları 70'dir⁵²³. İmam Bey Mahallesinde 50 yaş üstü kişi sayısı 24'dür.

İmam Bey Mahallesi'nde 231 numaralı Mehmet Veledi Merhumun yaşı belirtilmemiştir⁵²⁴.

1863 numaralı İmam Bey Mahallesi'nde İmam, Hatip, Muhtar (2), Debbeğ (4), Ayan-ı kaza, Tüccar, Demirci, Duhancı (2), Terzi, Berber gibi meslek grupları bulunmaktadır.

⁵²⁰ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 2.

⁵²¹ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 5.

⁵²² BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 11.

⁵²³ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 14.

⁵²⁴ BOA, NFS., d. nr.1863, s. 15.

İmam Bey Mahallesi'nde genel itibariyle İmam Hatip, Muhtar gibi meslek grupları defterin başında yer almaktadır. Hane 1 numara 1'de İmam-ı Mahalle-i Mezburu Hacı Çakıroğlu Ali bin Mustafa⁵²⁵, Hane 2 numara 3'de Hatip-i Mahalle-i Mezburu Hatip Mehmet bin Hasan⁵²⁶, Hane 3 numara 4'de Muhtar-ı evvel Mahalle-i Mezburu Gafiloğlu Ahmet bin Osman⁵²⁷, hane 4 numara 6'da Muhtar-ı Sani Mahalle-i Mezbur Küçük İsmailoğlu Mehmet bin İsmail⁵²⁸, Hane 5 numara 10'da Ayan-ı kaza Hacı Hasanzade Mehmet Seyyid bin Hasan⁵²⁹ bulunmaktadır.

1863 numaralı nüfus defterine baktığımızda İmam Bey Mahallesi'nde çeşitli unvanlar kullanıldığını görmekteyiz. Hacı (9), Hatip (2), Seyyid (1), Efendi (1), Hafız (1), İmam (2), Kethüda (2), Berber (3), Ağa (1) gibi unvanlar kullanılmıştır.

İmam Bey Mahallesi'nde kişilerin özür durumları hakkında bilgiler bulunmaktadır. Mahallede 77 numaralı Silahşöroğlu Mehmet bin Mustafa⁵³⁰, 81 numaralı Mustafa veledi Merhum⁵³¹, 105 numaralı Sarı Hacıoğlu Mehmet bin Ahmet⁵³², 140 numaralı Hasan'ın diğer kardeşinin⁵³³ yekdest (bir elli) olduğu kayıt edilmiştir.

Numara 84'deki Süleyman veledi merhum yekçesim (tek gözlü)⁵³⁴, numara 118'deki Mehmet veledi merhum asam⁵³⁵, numara 124'deki Ahmet'in kardeşi fitik⁵³⁶, numara 213'deki Ahmet'in diğer kardeşi veledi merkumu ise A'rac⁵³⁷ olduğu kayıt edilmiştir.

⁵²⁵ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 2.

⁵²⁶ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 2.

⁵²⁷ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 2.

⁵²⁸ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 2.

⁵²⁹ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 2.

⁵³⁰ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 5.

⁵³¹ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 6.

⁵³² BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 7.

⁵³³ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 9.

⁵³⁴ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 6.

⁵³⁵ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 7.

⁵³⁶ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 8.

⁵³⁷ Anadan doğma, topal, aksak.

Tablo 3.14: Orta Mahallesi 1863 Numaralı Nüfus Defteri

1. Hane 1 İmam Mahalle-i Mezburu orta boylu kara sakallı Ali Efendi bin Mehmet Yaş: 35 Tevellüt Oğlu Veli Fi 5 Şevval Sene 252	2. Açık kaşlı kara gözlü Şakir kardeşi merkum Yaş: 6	3. Hane 2 Muhtar-ı Evvel Mahalle-i Mezbur uzun boylu kara sakallı Hacı Mehmetoğlu Hasan bin Mehmet Yaş: 42	4. Orta boylu Şab-ı Emred Ahmet Veledi merkum Yaş: 18 Tevellüt oğlu Mehmet Fi Sene 1253 Fevt Fi 27 Safer 1254
5. Uzun boylu Şab-ı Emred Ebubekir diğer veledi merkum Yaş: 15 Asakir-i Mensurede Fi 7 Zilhicce Sene 1253	6. Hüseyin diğer veledi merkum Yaş: 3	7. Hane 3 Muhtar-ı Sani Mahalle-i Mezbur orta boylu kara sakallı Ciritioğlu Hacı Mustafa bin Hasan Yaş: 35 Tevellüt oğlu Hasan Fi 5 Şevval Sene 252	8. Hasan veledi merkum Yaş: 4
9. Hane 4 Uzun boylu kara sakallı Dingiloğlu Hacı Mustafa bin İbrahim Yaş: 40 Asitane Fi 27 Muharrem Sene 1254	10. Ali veledi merkum Yaş: 2	11. Hane 5 Terzi 55 sene Safer Kısa boylu köse sakallı Terzioğlu Osman bin Hasan Yaş: 40 Tevellüt oğlu Hüseyin Fi 7 Zilkade Sene 1254	12. Açık kaşlı kara gözlü Mehmet veledi merkum Yaş: 8
13. Hane 6 Orta boylu sarı bıyıklı Yalıovalıoğlu İsmail Yaş: 30 Tevellüt oğlu Ahmet Fi 7 Muharrem Sene 253	14. Bir sene Mukaddem Asakir-i Mansureye tahriran Der Aliyeye irsal orta boylu ter bıyıklı Ali kardeşi merkum Yaş: 18	15. Hane 7 Berber orta boylu kara sakallı Berberoğlu Ebubekir Yaş: 50	16. Orta boylu Şab-ı Emred Mehmet Veli merkum Yaş: 15 Reft be asitane sene 54
17. Açık kaşlı kara gözlü Recep diğer veledi merkum Yaş: 5	18. Ebubekir diğer veledi merkum Yaş: 6	19. Hane 8 Sene 55 Safer Temurci kısa boylu kara sakallı Bağcıoğlu Mehmet Yaş: 40 Tevellüt oğlu Hüseyin Fi 5 Sene 1252	20. Bir sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft orta boylu ter bıyıklı Hasan veledi merkum Yaş: 18
21. İsmail diğer veledi merkum Yaş: 3	22. Orta boylu kara bıyıklı Mustafa kardeşi merkum Mehmet Yaş: 30	23. Sekiz sene Mukaddem Asakir-i Mansureye tahriran Der Aliyeye İrsal orta boylu ter bıyıklı Süleyman diğer kardeşi merkum Yaş: 25	24. Hane 9 Sene 55 Safer Orta boylu kara bıyıklı Mahmut bin Mustafa Yaş: 40
25. orta boylu kara bıyıklı Süleyman damadı merkum Yaş: 30	26. Hane 10 Bir sene mukaddem ticaretle Der Alliyeye reft orta boylu kara bıyıklı Doğancıoğlu İsmail Yaş: 28	27. Mustafa veledi merkum Yaş: 6	28. Âmâ orta boylu Şab-ı emred Ahmet kardeşi merkum Yaş: 20
29. Hane 11 Üç sene mukaddem	30. Yekçeşm Hasan veledi merkum	31. İbrahim diğer veledi merkum	32. Hane 12 Uzun boylu kır sakallı

ticaretle Der Aliyeye reft Fi7 sene 52 orta boylu kumral sakallı Ekmekci Hasanoğlu Osman Yaş: 31 Tevellüt oğlu Mehmet fi sene 1253	Yaş: 8 Fevt Fi 27 Zilkade sene 252	Yaş: 4 Fevt Fi 11 Zilhicce Sene 1252	Hasanoğlu Mustafa Yaş: 55
33. Hane 13 Orta boylu kumral sakallı Hasanoğlu Süleyman Yaş: 45	34. Hane 14 A'rac orta boylu kumral bıyıklı Akçaoğlu Ebubekir Yaş: 25 Tevellüt oğlu Hasan Fi 25 Muharrem Sene 253	35. Hüseyin veledi merkum Yaş: 3	36. İki sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Orta boylu ter bıyıklı Osman kardeşi Merkum Ebubekir Yaş: 20
37. Hane 15 Uzun boylu kara bıyıklı Gümüş Ağaoğlu Ali Yaş: 22 Fevt Fi 15 Muharrem Sene 1253 Tevellüt oğlu Mehmet Fi 7 Şevval sene 1252	38. Mehmet veledi merkum Yaş: 2 Fevt Fi 7 Cemaziyelevvel Sene 1254	39. Hane 16 Açık kaşlı ela gözlü Abdurrahman bin Abdurrahman Yaş: 10	40. Hane 17 Arac orta boylu kır sakallı Çil Hasanoğlu İsmail Yaş: 40 Fevt Fi 5 Şevval Sene 1252
41. Yakup veledi merkum Yaş: 7	42. Hane 18 Uzun boylu ak sakallı Gömeçoğlu Hasan Yaş: 70 Fevt Fi 16 Zilhicce sene 1253	43. Bir sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Orta boylu ter bıyıklı Mustafa veledi Yaş: 25	44. Hasan veledi merkum Yaş: 3
45. İsmail diğer veledi merkum Yaş: 1	46. Hane 19 Dikici orta boylu kır sakallı İnce Mehmetoğlu Ebubekir Yaş: 60	47. Ba tezkere Filiz Paşa imhasıyla ihraç olunmuş. Orta boylu kumral bıyıklı Mehmet veledi merkum Yaş: 25	48. Bir sene mukaddem Asakir-i mensureye bahren Der Aliyeye irsal Orta boylu ter bıyıklı Hüseyin diğer veledi merkum Yaş: 18 Fevt Fi 15 Zilhicce s.125
49. Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 5	50. İsmail diğer veledi merkum Yaş: 2	51. Hasan veledi merkum Mehmet Yaş: 5	52. Hane 20 Uzun boylu Şab-ı Emred Karadayı Hüseyin İbni Hüseyin Yaş: 14
53. Hane 21 Tüccar Sene 55 Safer Uzun boylu kara sakallı Kenanoğlu Mehmet Yaş: 40	54. Yekçesim Ali veledi merkum Yaş:7 Fevt Fi 13 Zilhicce s.1253	55. Hane 22 Orta boylu köse sakallı Sarı Alioğlu Osman Yaş: 50	56. Yekçesim Bir sene mukaddem Der Aliyeye reft orta boylu ter bıyıklı Hüseyin veledi merkum Yaş: 25
57. Açık kaşlı kara gözlü Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 12	58. Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü Hasan diğer veledi merkum Yaş: 10	59. Osman diğer veledi merkum Yaş: 6	60. Süleyman diğer veledi merkum Yaş: 5
61. Hane 23 Etibba-i orta boylu sarı sakallı Barutçu Mustafa bin	62. Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü Osman veledi Merkum	63. Açık kaşlı kara gözlü Hüseyin diğer veledi merkum	64. Hane 24 Dört sene Mukaddem ticaretle Der Aliyeye

Hüseyin Yaş: 45 Tevellüt oğlu İsmail Fi 7 Muharrem s.1254	Yaş: 10	Yaş: 8	reft Orta boylu sarı sakallı Boşnak Mustafa Yaş: 45
65. Açık kaşlı ela gözlü Ali veledi merkum Yaş: 11 Fevt Fi 17 Safer s.1253	66. Hane 25 Açık kaşlı ela gözlü Boşnakoğlu Hüseyin bin Hüseyin Yaş: 8	67. Hane 26 Uzun boylu ak sakallı Kocaoğlu İbrahim Yaş: 65	68. Bir sene mukaddem Asakir-i Mensureye tahriran Der Aliyeye irsal redif yoklama ihraç şod orta boylu ter bıyıklı Hüseyin veledi merkum Yaş: 18
69. Orta boylu Şab-ı Emred Ali veledi merkum Yaş: 15 Asakir-i Mansureye reft Fi 15 Cemaziyelevvel s.1254	70. Açık kaşlı ela gözlü İsmail diğer veledi merkum Yaş: 12	71. Hane 27 Bir buçuk sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Asitane Fi 15 Sefer s.53 Orta boylu ter bıyıklı Sarı Ağaoğlu Mustafa Hüseyin Yaş: 15	72. Yekcesim Açık kaşlı ela gözlü Eyüp kardeşi merkum Yaş:7
73. Açık kaşlı kara gözlü Ahmet diğer kardeşi merkum Yaş: 6	74. Mehmet kardeşi merkum Yaş: 1	75. Hane 28 Orta boylu sarı sakallı Deli Mustafaoğlu Hüseyin Yaş: 35	76. Hane 29 Orta boylu kır sakallı Karacaoğlu Musa Yaş: 50
77. Redif asakir-i mansure tahrir olunmuş orta boylu Şab-ı Emred Hasan veledi merkum Yaş: 18	78. Bir sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Fi 19 Şevval s.1252 Orta boylu Şab-ı Emred İbrahim diğer veledi merkum Yaş: 16 Tevellüt oğlu Hüseyin Fi 17 Safer s.1254	79. Mustafa veledi merkum Hasan Yaş: 1	80. Hane 30 Orta boylu kara sakallı Karacaoğlu Osman bin Mehmet Yaş: 30 Tevellüt oğlu Ahmet Fi Sene 1252
81. Açık kaşlı kara gözlü Mehmet veledi merkum Yaş: 7	82. Hüseyin diğer veledi merkum Yaş: 5	83. Ali diğer veledi merkum Yaş: 3 Fevt Fi Sene 1252	84. Sekiz sene mukaddem asakir-i mansureye tahriran Der Aliyeye irsal Orta boylu kumral bıyıklı Mustafa kardeşi merkum Osman Yaş: 25
85. Hasan veledi merkum Yaş: 25	86. Hane 31 Orta boylu ter bıyıklı Ekmekçioğlu İbrahim Yaş: 30 Fevt Fi 17 Şevval s.1252	87. Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü Mehmet veledi merkum Yaş: 10	88. Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 6
89. İsmail diğer veledi merkum Yaş: 2	90. Hane 32 Sene 55 Safer Orta boylu kara sakallı Baloğlu Osman bin Mehmet Yaş: 40 Tevellüt oğlu İsmail Fi 25 Şevval s.252	91. Açık kaşlı kara gözlü Hüseyin veledi merkum Yaş: 10 Fi 25 Muharrem s.253.	92. Açık kaşlı kara gözlü Hasan diğer veledi merkum Yaş: 8
93. Mustafa diğer veledi	94. Hane 33	95. Ahmet veledi	96. Hane 34

merkum Yaş: 6 Fevt Fi 19 Zilkade s.1252	Orta boylu köse sakallı Baloğlu Mehmet bin Mehmet Yaş: 35 Tevellüt oğlu İsmail fi 15 zilhicce s.1254	merkum Yaş: 6	Orta boylu kır sakallı Berber Hüseyin bin Ebubekir Yaş: 35
97. Orta boylu Şab-ı Emred Mehmet veledi merkum Yaş: 15 Fevt Fi 17 Muharrem sene 1253	98. Sene 55 Açık kaşlı ela gözlü Mustafa diğer veledi merkum Yaş: 10	99. Osman diğer veledi merkum Yaş: 4 Fevt Fi7 Muharrem Sene: 1253	100. Hüseyin diğer veledi merkum Yaş: 2
101. Hane 35 Sene 55 Açık kaşlı ela gözlü Kürt Ömeroğlu Ali bin Mustafa Yaş: 11	102. Açık kaşlı kara gözlü Mehmet kardeşi merkum Yaş: 7	103. Hane 36 Orta boylu Şab-ı Emred Kürt Osmanoğlu Veli bin Ali Yaş: 15	104. Hane 37 Tımarlı Sipahiden tekaüt Uzun boylu kara sakallı Yusuf Beyoğlu Salih bin Yusuf Yaş: 37
105. Redif Fi 15 Zilkade s.1253 Orta boylu Şab-ı Emred Yusuf veledi merkum Yaş: 18	106. Orta boylu Şab-ı Emred Yakup diğer veledi merkum Yaş: 13	107. Hane 38 Açık kaşlı kara gözlü Keleşoğlu Mehmet bin Mehmet Yaş: 5 Fevt Fi 5 Muharrem s.1253	108. Hane 39 Orta boylu kır sakallı Badioğlanoğlu Hüseyin Yaş: 50 Fevt Fi 17 Muharrem s.1253
109. İki sene mukaddem asakir-i mansureye tahriran Der Aliyeye irsal Orta boylu Şab-ı Emred Ali veledi merkum Yaş: 16	110. Açık kaşlı ela gözlü Abdurrahman diğer veledi merkum Yaş: 12	111. Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü Hüseyin diğer veledi merkum Yaş: 10	112. Hane 40 Orta boylu kumral sakallı Kürt Ömeroğlu Süleyman Yaş: 50
113. İki sene mukaddem asakir-i mansureye tahriran Der Aliyeye irsal Orta boylu Şab-ı Emred Ebubekir veledi merkum Yaş: 16	114. Orta boylu Şab-ı Emred İsmail diğer veledi merkum Yaş: 15	115. Açık kara gözlü Hüseyin diğer veledi merkum Yaş: 8	116. Hane 41 Uzun boylu kara sakallı Berbadoğlu Hüseyin Yaş: 45
117. Açık kaşlı çakır gözlü Mehmet veledi merkum Yaş: 12	118. Hane 42 Orta boylu kara sakallı Kantarcıoğlu Ahmet bin Hasan Yaş: 49	119. Açık kaşlı kara gözlü Hasan veledi merkum Yaş: 13	120. Halil diğer veledi merkum Yaş: 8 Fevt Fi 17 Muharrem s.1253
121. Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 2 Fevt Fi sene 1253	122. Ömer diğer veledi merkum Yaş: 1	123. Hane 43 Açık kaşlı kara gözlü Kantarcıoğlu Mustafa bin İsmail Yaş: 13	124. Hane 44 Orta boylu kara sakallı Ak Ömeroğlu Mustafa Yaş: 35 Tevellüt oğlu Ali Fi 7 Şevval s.52
125. On sene mukaddem asakir-i mansureye tahriran Der Aliyeye irsal orta boylu kumral bıyıklı Ali	126. Açık kaşlı kara gözlü Mehmet veledi merkum Mustafa Yaş: 5	127. İbrahim diğer veledi merkum Yaş: 2	128. Hane 45 Orta boylu kara sakallı Ak Ömeroğlu Hüseyin Yaş: 30 Be karye-i kara kilise

kardeşi merhum Yaş: 22			Cemaziyelahir 1252
129. Bir sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft orta boylu kara bıyıklı Ahmet kardeşi merhum Yaş: 38 Tevellüt oğlu Bekir Fi 15 Safer sene 1253 Fevt: Fi 15 Muharrem sene 1254	130. Hane 46 Orta boylu ter bıyıklı Çılıkoğlu Hacı Hasan Yaş: 30	131. Ali veledi merhum Yaş: 2	132. Hane 47 Ba tezkere asakir-i mansurede ihraç Orta boylu kara bıyıklı Hacı Gönenoglu Aliyaş: 30 Tevellüt oğlu Hüseyin Fi 5 Zilkade s.253
133. Mehmet veledi merhum Yaş: 1	134. Hane 48 Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü Yahyaoğlu Hasan Bey bin Yahya Yaş: 10	135. Hane 49 Orta boylu kara sakallı Kadiroğlu Salih bin Abdülkadir Yaş: 30	136. Açık kaşlı kara gözlü Hüseyin veledi merhum Yaş: 8 Fevt Fi 15 Zilkade s.1253
137. Hane 50 Bir sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Orta boylu Şab-ı Emred Gömeçoğlu Hasan bin Ebubekir Yaş: 15	138. Açık kaşlı kara gözlü Hüseyin karındaşı merhum Yaş: 13 Fevt Fi 15 Şevval s.1253	139. Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü Bekir diğer kardeşi merhum Yaş: 10	140. Açık kaşlı kara gözlü Süleyman diğer kardeşi merhum Yaş: 7
141. Hane 51 Orta boylu Şab-ı Emred Çivicioğlu Mustafa Yaş: 16	Hane 51	Yekun Nüfus 141	
142. Hane 52 Uzun boylu kara bıyıklı Kul Alioğlu bin Hüseyin Mahalle-i İmam Beg Fi Gurre-i Tevellüt oğlu Yakup Fi 7 Muharrem s.1254 Yaş?	143. Hüseyin veledi merhum Hasan bu dahi sefer Yaş?	144. İsmail diğer veledi merhum Bu dahi Yaş: ?	145. Orta boylu sarı sakallı Kahvecioğlu Molla Tahir amed an karyeyi hankışla Fi 3 Muharrem Sene 53 Yaş: 35
146. Uzun böylu ter bıyıklı Abdullah bin Abdullah amed an kaza-i F 15 Recep s. 1254 Yaş: 50 Tevellüt oğlu Hidayet Fi 25 Şevval s.1252			

İncelemiş olduğumuz 1863 numaralı nüfus defterine göre Çankırı sancağının Kargı kazasına bağlı Orta Mahalle 52 hane olup toplam nüfus 146 kişiden oluşmaktadır.

Tablo 3.15: 1863 Numaralı Nüfus Defterine Göre Orta Mahallesi'nde Kullanılan İsimler

İsim	Adet	İsim	Adet
Mehmet	21	Yakup	2
Şakir	1	Eyüp	1
Ahmet	10	Musa	1
Ebubekir	9	Yusuf	2
Hüseyin	21	Halil	1
Hasan	19	Ömer	1
İbrahim	6	Yahya	1
Ali	13	Abdulkadir	1
İsmail	12	Bekir	2
Mehmet Veli	1	Tahir	1
Recep	1	Abdullah	1
Süleyman	6	Veli	1
Mustafa	11	Mehmet Sait	1
Osman	6	Hidayet	1
Abdurrahman	2		

1863 numaralı nüfus defterine göre Orta Mahallede kullanılan isimler tabloda bulunmaktadır. Mahallede en fazla kullanılan isimler Hüseyin (24), Mehmet (21), Hasan (19), İsmail (12)'dir. Şakir, Mehmet, Veli, Recep, Eyüp, Musa, Halil, Ömer, Abdullah (1) ise en az kullanılan isimler olduğunu görmekteyiz.

Tablo 3.16: 1863 Numaralı Nüfus Defterine Göre Orta Mahallesinin Yaş Ortalaması

Yaş grubu	Sayı
1-10	60
11-20	31
21-30	18
31-40	17
41-50	12
51-60	3
61-70	2
Toplam	143

1863 numaralı nüfus defterine göre Orta Mahallede kişilerin yaşları tabloda verilmiştir. Mahallenin yaş ortalamalarını aldığımızda 1-10 yaş ortalaması yaklaşık olarak %8.580, 11-20 yaş ortalaması %4.433, 21-30 yaş ortalaması %2.574, 31-40 yaş ortalaması %2.431, 41-50 yaş ortalaması %1.716, 51-60 yaş ortalaması %0.429, 61-70 yaş ortalaması ise %0.286 olduğunu görmekteyiz.

Orta Mahallenin yaş aralığı 1-70 arasında ve 50 yaş üstü ise toplam 5 kişi bulunmaktadır. Tablodaki nüfusun toplamı ise 143 kişi olarak belirtilmiştir. Mahallede üç kişinin yaşları belirtilmemiştir.

Mahallede yaşı en büyük kişi hane 18 numara 42’de Gömeçoğlu Hasan’ın yaşı 70’dir⁵³⁸. Hane 26 numara 67’de Kocaoğlu İbrahim’in yaşı ise 65 olduğunu görmekteyiz⁵³⁹.

1863 numaralı Orta Mahallede İmam, Muhtar (2), Terzi, Berber, Temurci, Dikici, Tüccar, Etibba-i⁵⁴⁰ gibi meslek grupları bulunmaktadır.

Orta Mahallede genel itibarıyla İmam, Muhtar, Hatip, Müezzin gibi meslek grubuna ait kişiler defterin ilk başında yer almaktadır. Hane 1 numara 1 İmam-ı Mahalle-i Mezburu Ali Efendi bin Mehmet⁵⁴¹, Hane 2 numara 3 Muhtar-ı evvel

⁵³⁸ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 24.

⁵³⁹ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 25.

⁵⁴⁰ Hekimler, doktorlar, tıp ilmini bilenler, Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 239.

⁵⁴¹ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 22.

Mahalle-i Mezburu Hacı Mehmetoğlu Hasan bin Mehmet⁵⁴², Hane 3 numara 7'de Muhtar-ı Sani Mahalle-i Mezburu Ciritoğlu Hacı Mustafa bin Hasan⁵⁴³ bulunmaktadır.

1863 numaralı nüfus defterine baktığımızda Orta Mahalledeki kişilerin çeşitli unvanlar kullandıklarını görmekteyiz. Efendi, Hacı (5), Berber, Terzi, Molla gibi unvanlar kullanılmıştır.

Orta Mahallede kişilerin özür durumları hakkında bilgiler bulunmaktadır. 28'de Ahmet'in kardeşi âmâ⁵⁴⁴, numara 30'da Hasan veledi merkum⁵⁴⁵, numara 54'de Ali veledi merkum⁵⁴⁶, numara 72'de Eyüp'ün kardeşi⁵⁴⁷, numara 56 Hüseyin veledi merkum⁵⁴⁸, yekçesim olarak kayıt edilmişlerdir. Hane 14 numara 34'de Ebubekir⁵⁴⁹ ve hane 17 numara 40'daki Çil Hasanoğlu İsmail⁵⁵⁰ ise a'rac olarak kayıt edilmişlerdir.

⁵⁴² BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 22.

⁵⁴³ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 22.

⁵⁴⁴ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 23.

⁵⁴⁵ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 23.

⁵⁴⁶ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 24.

⁵⁴⁷ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 25.

⁵⁴⁸ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 24.

⁵⁴⁹ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 23.

⁵⁵⁰ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 23.

Tablo 3.17: Mihre Hatun Mahallesi 1863 Numaralı Nüfus Defteri

1. Hane 1 Hatip-i Mahalle-i Mezbur Orta boylu kara sakallı Hatip Mustafa Efendi İbn-i Ali Yaş: 40	2. Açık kaşlı kara gözlü Ali El Tahir veledi merkum Yaş: 8	3. Açık kaşlı kara gözlü Hasan Hamdi diğer veledi merkum Yaş: 6	4. Hane 2 İmam-ı Mahalle-i Mezbur Orta boylu kır sakallı Ahmet Efendi bin Ali Yaş: 55
5. Be-redif kayd şad Fi 15 Şevval s.252 Talebe-i Ulum Orta boylu ter bıyıklı Mustafa veledi merkum Yaş: 20	6. Açık kaşlı kara gözlü Ali diğer veledi merkum Yaş: 8	7. Açık kaşlı kara gözlü Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 5	8. Hane 3 Müezzini Mahalle-i Mezbur Orta boylu kara sakallı Demirci Osmanoglu Hasan bin Osman Yaş: 45
9. Orta boylu Şab-ı Emred Osman veledi merkum Yaş: 15	10. Mustafa diğer veledi merkum Yaş: 4	11. Hane 4. Muhtar-ı Evvel Mahalle-i Mezbur Tüccar Orta boylu kır sakallı Topaloğlu Ahmet bin Mehmet Yaş: 65	12. Sekiz sene mukaddem Asakir-i mansureye Der Aliyeye tahriran irsal Orta boylu kumral bıyıklı Mustafa veledi merkum Yaş: 30 Fevt Fi 15 Muharrem s.1253
13. Orta boylu ter bıyıklı Mehmet Emin diğer veledi merkum Yaş: 22	14. Redif Fi Sene 1254 Orta boylu Şab-ı Emred Hafız Hüseyin diğer veledi merkum Yaş: 15 Tevellüt oğlu Mustafa Fi 11 Safer s.1254	15. Yahya veledi merkum Mustafa Yaş: 2 Fevt Fi 17 Cemaziyelevvel Sene 1253	16. Ahmet veledi merkum Mehmet Emin Yaş: 2
17. Hane 5 Muhtar-ı Sani Mahalle-i Mezbur Tüccar Orta boylu kır sakallı Yanikoğlu El Hasan Yaş: 55	18. Redifi Asakir-i Mansureye tahsiri olunmuş Yoklama ihracı Fi 6 Sene 1254 Orta boylu Şab-ı Emred Hasan veledi merkum Yaş: 20	19. Orta boylu Şab-ı Emred İsmail diğer veledi merkum Yaş: 16 Tevellüt oğlu İbrahim Fi 7 Safer s.1253 Fevt Fi 7 Zilhicce s.1253	20. Hane 6 Bir buçuk sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Uzun boylu kumral bıyıklı Şehzade Mehmet bin Mustafa Yaş: 35
21. On sene mukaddem Konya tarafına reft Orta boylu kumral bıyıklı İbrahim kardeşi merkum Yaş: 28	22. Hane 7 Orta boylu ter bıyıklı Şeyhoğlu Salih bin Ali Yaş: 20 Tevellüt oğlu Ömer Fi 7 Zilkade Sene 54	23. üç sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Kısa boylu Şab-ı Emred Ahmet kardeşi merkum Yaş: 18	24. Hane 8 Dört sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Orta boylu Şab-ı Emred Yusuf bin İbrahim Yaş: 18
25. Orta boylu Şab-ı Emred İbrahim kardeşi merkum Yaş: 15 Fevt Fi 27 Muharrem s.1253	26. Açık kaşlı kara gözlü Yakup bin diğer kardeşi merkum Yaş: 13	27. Açık kaşlı kara gözlü Ahmet diğer kardeşi merkum Yaş: 10 Fevt Fi 11 Zilkade s.1253	28. Hane 9 Orta boylu Şab-ı Emred Şeyhoğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 13
29. Hane 10. Orta boylu kara sakallı Nasrulloğlu Ömer	30. Hane 11 Tüccar Sene 55 Safer Orta boylu kara sakallı	31. Açık kaşlı el gözlü Ahmet veledi merkum Yaş: 8	32. Mehmet diğer veledi merkum Yaş: 1

Yaş: 50	Nasrullahoğlu Mustafa Yaş: 40 Tevellüt oğlu Hüseyin Fi 7 Ramazan s.254 Tevellüt oğlu Ömer Fi 7 Şevval s.252		
33. Hane 12 Terzi Sene 55 Sefer Orta boylu kara sakallı Nasrullahoğlu Ahmet Yaş: 40	34. Açık kaşlı kara gözlü Ebubekir veledi merkum Yaş: 8	35. Osman diğer veledi merkum Yaş: 5 Fevt Fi 7 Muharrem s.1253	36. Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 2 Fevt Fi 27 Muharrem s.1253
37. Hane 13 Orta boylu Şab-ı Emred Cenkoğlu Ali bin Ali Yaş: 14	38. Hane 14 Orta boylu kumral sakallı Çengilioğlu İbrahim Yaş: 55	39. Orta boylu Şab-ı Emred Hüseyin veledi merkum Yaş: 15 Asakir-i Mansure Fi 15 Zilkade s.1253	40. Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 10
41. Hane 15 Sene 55 Safer Üç sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Nakli asitane-i saadet orta boylu kara sakallı Kantaroğlu İbrahim Yaş: 40 Tevellüt oğlu Osman Fi s.1254	42. Eyüp veledi merkum Yaş: 5	43. Hane 16 Bir sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Fi sene 1254 Orta boylu kumral bıyıklı Cenkoğlu Mehmet Yaş: 30	44. Mustafa veledi merkum Yaş: 1 Fevt Fi 27 Muharrem s.1253
45. Hane 17 Ba tezkere asakir-i mansurede ihraç iki sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft 29 Cemaziyelevvel s. 1252 orta boylu kır bıyıklı Köseloğlu Osman bin Hasan Yaş: 28 Tevellüt oğlu Hüseyin Fi sene 1254	46. Orta boylu ter bıyıklı Hüseyin kardeşi merkum Yaş: 23	47. Fıtık Orta boylu Şab-ı Emred Ali diğer kardeşi merkum Yaş: 15	48. Hane 18 Orta boylu kır sakallı Hacı Alioğlu Süleyman Yaş: 45
49. Altı mah mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Orta boylu Şab-ı Emred Mehmet veledi merkum Yaş: 14	50. Hane 19 Orta boylu ter bıyıklı Hasan Efendioğlu Mustafa bin Osman Yaş: 25	51. Ahmet veledi merkum Yaş: 5	52. Hasan diğer veledi merkum Yaş: 2
53. Mehmet diğer veledi merkum Yaş: 1	54. Hane 20 Açık kaşlı kara gözlü Akçaoğlu Mehmet Sadık bin Mustafa Yaş: 8	55. Hane 21 Uzun boylu ak sakallı Kara Alioğlu Hasan bin Ali Yaş: 60	56. Hane 22 Üç sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Asitane-i Saadet Fi 5 Şevval 1253 Uzun boylu kara bıyıklı Uzun Mehmetoğlu Mustafa bin Mehmet Yaş: 28 Tevellüt oğlu Ömer Fi 8

			Sene 253
57. Açık kaşlı kara gözlü Mehmet veledi merkum Yaş: 11 Asitane Fi 7 Sene 1254	58. Hüsnü diğer veledi merkum Yaş: 5	59. Hane 23 Orta boylu kara sakallı Zarifoğlu Mehmet bin Mustafa Yaş: 40 Fevt Fi 15 Şevval s.1252	60. Kara kaşlı kara gözlü Ahmet veledi merkum Yaş: 7
61. Hane 24 Orta boylu kara sakallı Zarinoğlu Hüseyin bin Mustafa Yaş: 35	62. Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 6	63. Ali diğer veledi merkum Yaş: 4	64. Hane 25 Redif asakir-i mansureye tahrir olunmuş orta boylu kara sakallı Zarifoğlu Hasan bin Mustafa Yaş: 28
65. Hane 26 Orta boylu kır sakallı Hacı Pehlivanoğlu İbrahim bin Hasan Yaş: 45	66. Orta boylu Şab-ı Emred Mehmet veledi merkum Yaş: 14	67. Hane 27 Orta boylu ter bıyıklı Şişlioğlu Hüseyin Yaş: 20 Tevellüt oğlu İsmail Fi sene 1253 Fevt oğlu Ahmet Fi Cemaziyelevvel s.252	68. Hane 28 Orta boylu ter bıyıklı Hacı Alioğlu Rüstem Yaş: 25
69. Beş sene mukaddem asakir-i mansureye tahriran Der Aliyeye irsal Orta boylu ter bıyıklı Ahmet kardeşi merkum Yaş: 20	70. Hane 29 Semerci Orta boylu kara sakallı Semerci Hasan bin Ali Yaş 45	71. Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü Hasan veledi merkum Yaş: 11	72. İsmail diğer veledi merkum Yaş: 3
73. Hane 30 Orta boylu kır sakallı Boyacioğlu Mehmet bin Mustafa Yaş: 55	74. Ali veledi merkum Yaş: 2	75. Hane 31 Orta boylu kara sakallı Ayvatoğlu Ömer bin Ali Yaş: 45	76. Be-redif kaydı Şad Fi 15 Zilhicce s.253 Orta boylu Şab-ı Emred Salih veledi merkum Yaş: 18 Tevellüt oğlu Fi 17 1252
77. Hane 32 Orta boylu kır sakallı Çivioğlu Hüseyin Yaş: 55 Fevt Fi 15 Muharrem s.1254	78. Redif Fi s.1252 Orta boylu Şab-ı Emred Mustafa veledi merkum Yaş: 17	79. Hüseyin diğer veledi merkum Yaş: 5	80. Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 1
81. Hane 33 Meşayyihinden orta boylu ak sakallı Şeyh Molla Mustafa bin Mehmet Yaş: 46	82. Açık kaşlı kara gözlü Mehmet veledi merkum Yaş: 13	83. Sene 55 Açık kaşlı ela gözlü Mustafa diğer veledi merkum Yaş: 10	84. Hane 34 Semerci Orta boylu ter bıyıklı Semerci Molla Ahmet bin Mehmet Yaş: 23 Tevellüt oğlu Ali Fi 5 Rebiülahir s.1254
85. Hane 35 Orta boylu kara sakallı Dumancıoğlu Mehmet Yaş: 47	86. Orta boylu Şab-ı Emred Ahmet veledi merkum Yaş: 15	87. Kara kaşlı kara gözlü Hasan diğer veledi merkum Yaş: 6	88. Hane 36 Sene 55 Safer Orta boylu kara sakallı Karacaoğlu Hüseyin bin Mehmet Yaş: 40

89. Hane 37 Bir sene mukaddem asakir-i mansureye tahriran Der Aliyeye irsal Orta boylu Şab-ı Emred Karacaoğlu Hüseyin bin Süleyman Yaş: 16	90. Sene 55 Orta boylu Şab-ı Emred Hasan kardeşi merkum Yaş: 11	91. Hane 38 Orta boylu kara sakallı Boyacıoğlu Ahmet Yaş: 50	92. Hasan veledi merkum Yaş: 6
93. İbrahim diğer veledi merkum Yaş: 3 Fevt Fi Sene 1253	94. Hane 39 Kısa boylu kara sakallı Semercioğlu Hüseyin bin Mehmet Yaş: 35 Tevellüt oğlu Ahmet Fi 7 Rebülevvel s. 1254	95. Mehmet veledi merkum Yaş: 3	96. Hane 40 Orta boylu ter bıyıklı Ahmet Ağaoğlu Mehmet in Ebubekir Yaş: 23 Tevellüt oğlu Ahmet Fi 7 Zilkade s.254
97. İsmail veledi merkum Yaş: 3	98. Hane 41 Boyacı Orta boylu kır sakallı Boyacıoğlu Mehmet Yaş: 65	99. Arac Orta boylu sarı sakallı Mustafa veledi merkum Yaş: 35	100. Redifi asakir-i mansureye tahrir olunmuş. Orta boylu ter bıyıklı Hüseyin diğer veledi merkum Yaş: 20 Tevellüt oğlu Mehmet Fi 7 Zilhicce s.1254
101. Ali veledi merkum Mustafa Yaş: 6	102. Osman diğer veledi merkum Yaş: 5	103. Ahmet veledi merkum Yaş: 5	104. İsmail diğer veledi merkum Yaş: 2
105. Hane 42 Orta boylu kır sakallı Çakaoğlu Hüseyin Yaş: 55 Fevt Fi 25 Muharrem s.1253	106. Bir sene mukaddem asakir-i mansureye tahrir Der Aliyeye irsal Orta boylu Şab-ı Emred Osman veledi merkum Yaş: 18	107. Orta boylu Şab-ı Emred Mustafa diğer veledi merkum Yaş: 16 Fevt Fi 17 Muharrem s.1253	108. Açık kaşlı kara gözlü Hüseyin diğer veledi merkum Yaş: 8 Fevt 5 Rebülahir s.1253
109. Mehmet diğer veledi merkum Yaş: 5	110. Hane 43 Terzi Uzun boylu kara bıyıklı Gümüş Mehmetoğlu Mehmet bin Mustafa Yaş: 28	111. Sekiz sene mukaddem Asakir-i mansureye tahrir Der Aliyeye irsal Orta boylu ter bıyıklı Osman kardeşi merkum Yaş: 22	112. Orta boylu Şab-ı Emred Ahmet diğer kardeşi merkum Yaş: 15
113. Hane 44 Orta boylu kır sakallı Hengioğlu Mustafa Yaş: 55	114. Redif asakir-i mansureye tahrir olunmuş. Orta boylu Şab-ı Emred Mustafa veledi merkum Yaş: 18 Tevellüt oğlu Mehmet Fi s.1253	115. Hane 45 Uzun boylu kara sakallı Helvacıoğlu Abdullah bin Mustafa Yaş: 35	116. Açık kaşlı kara gözlü Hasan veledi merkum Yaş: 8
117. Hane 46 Açık kaşlı kara gözlü Bundarıkoğlu Mustafa bin Ebubekir Yaş: 13	118. Açık kaşlı kara gözlü Hüseyin kardeşi merkum Yaş: 8	119. Hane 47 Orta boylu kır sakallı Büyük Alioğlu Abdullah Yaş: 55	120. Açık kaşlı ela gözlü Osman veledi merkum Yaş: 13
121. Hane 48 Orta boylu kır sakallı Hacı Pehlivanoğlu Osman bin Hasan Yaş: 55	122. Redif asakir-i mansureye tahrir olunmuş Orta boylu ter bıyıklı Mehmet veledi merkum	123. İki sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Orta boylu ter bıyıklı Mehmet diğer veledi	124. Redif Fi sene 1254 Orta boylu Şab-ı Emred Ebubekir diğer veledi merkum Yaş: 16

	Yaş: 25 Tevellüt oğlu Hüseyin Fi 7 Zilhicce 252	merkum Yaş: 23	
125. Hane 49 Uzun boylu kara sakallı Hacı Pehlivanoğlu Hasan bin Osman Yaş: 35	126. Hasan veledi merkum Yaş: 2	127. Hane 50 Sene 55 Safer Orta boylu kara sakallı Ayvatoğlu İsmail bin Ali Yaş: 40	128. Açık kaşlı kara gözlü Hafız Mehmet veledi merkum Yaş: 12
129. Yusuf diğer veledi merkum Yaş: 2 Fevt Fi 7 Zilhicce s.1252	130. Hane 51 Bir sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Orta boylu Şab-ı Emred Ayvatoğlu Osman bin Ali Yaş: 20	131. Hane 52 Orta boylu sarı sakallı diğer Kasapoğlu Ahmet bin Mustafa Yaş: 35 Fevt Fi 15 Rebiülevvel s.1253 Asitane sene 252	132. Mustafa veledi merkum Yaş: 2
133. Hane 53 Orta boylu kır sakallı Ciritioğlu Mustafa Yaş: 55	134. Hane 54 Açık kaşlı kara gözlü Nasrullahoğlu Halil bin Süleyman Yaş: 8	135. Açık kaşlı kara gözlü Recep kardeşi merkum Yaş: 6	136. Hane 55 Orta boylu Şab-ı Emred Çanakoğlu İsmail bin İsmail Yaş: 14 Fi s.54
137. Hane 56 Mariz orta boylu Şab-ı Emred Cebecioğlu Mustafa bin Mehmet Yaş: 28	138. Hane 57 Orta boylu kır sakallı Yumuşakoğlu Hüseyin Yaş: 60 Fevt Fi 19 Safer s.1252	139. Hane 58 Orta boylu Şab-ı Emred Helvacioğlu Salih bin Hüseyin Yaş: 20 Fevt Fi 7 Zilhicce s.1253 Tevellüt oğlu Osman Fi 5 Şevval s.1252	140. Hane 59 Orta boylu kara sakallı Balyacioğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 47
141. Orta boylu Şab-ı Emred İsmail veledi merkum Yaş: 13	142. Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 11	143. Hasan diğer veledi merkum Yaş: 1 Fevt Fi 15 Muharrem s.1252	144. Hane 60 Kısa boylu Şab-ı Emred Semerci Abdullah bin Mehmet Yaş: 16
145. Hane 61 Uzun boylu kara sakallı Köseloğlu Hüseyin Yaş: 45	146. Açık kaşlı kara gözlü Ahmet veledi merkum Yaş: 8	147. Mehmet diğer veledi merkum Yaş: 4	148. Hane 62 Kısa boylu Şab-ı Emred Bostanoğlu Ebubekir bin Ali Yaş: 13 Fevt Fi 15 Safer s.1253
149. Hane 63 Orta boylu kara sakallı Ekmekçi Mustafa bin Mustafa Yaş: 40	150. Açık kaşlı kara gözlü Mehmet diğer veledi merkum Yaş: 12	151. Abdurrahman diğer veledi merkum Yaş: 6	152. Mustafa diğer veledi merkum Yaş: 2
153. Hane 64 Uzun boylu kır sakallı Demirci Osmanoğlu Mehmet bin Osman Yaş: 65	154. Açık kaşlı kara gözlü Mehmet veledi merkum Yaş: 12	155. Açık kaşlı kara gözlü Hüseyin diğer veledi merkum Yaş: 7	156. İsmail diğer veledi merkum Yaş: 5
157. Hane 65 Orta boylu kır bıyıklı Cebecioğlu Mehmet Emin bin Ali	158. Hane 60 Mesayyihinden Orta boylu kara sakallı Şeyh Ahmetoğlu Bin	159. Sene 55 Kara kaşlı kara gözlü Ali veledi merkum Yaş: 10	160. Hane 67 Orta boylu kır sakallı Nasrullahoğlu Mehmet Yaş: 55

Yaş: 25	Ali Yaş: 45 Fevt Fi 29 Zilkade s.1253		Tevellüt oğlu Ahmet Fi s.1253
161. Bir sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Uzun boylu kumral bıyıklı Salih veledi merkum Yaş: 30 Asakir-i Mansure Fi 15 Şevval 1254	162. Hane 68 Orta boylu kır sakallı Marazoğlu Mustafa Yaş: 55 Fevt Fi 7 Zilkade s.1253	163. Bir buçuk sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Orta boylu Şab-ı Emred Hüseyin veledi merkum Yaş: 15	164. Maraz Orta boylu ter bıyıklı Mehmer kardeşi merkum Yaş: 40
165. Hane 69 Tüccar Orta boylu kır sakallı Yumuşakoğlu Ali Yaş: 70 Fevt Fi sene 1253	166. Sene 55 Açık kaşlı ela gözlü Yusuf veledi merkum Yaş: 10	167. Hane 70 Orta boylu sarı sakallı Sarı Mustafa bin Ali Yaş: 45	168. Karakaşlı kara gözlü Mehmet veledi merkum Yaş: 12
169. Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü Ali diğer veledi merkum Yaş: 9	170. İsmail diğer veledi merkum Yaş: 4	171. Hane 71 Orta boylu Şab-ı Emred Balpacıoğlu Mustafa bin İsmail Yaş: 13	172. Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü İsmail kardeşi merkum Yaş: 10
173. Hane 72 İki sene mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Uzun boylu Şab-ı Emred Terzioğlu Halil bin Ali Yaş: 18 Tevellüt oğlu Ali Fi 7 Zilhicce s.1254	174. Be-redif Kaydı Şad Fi 5 Rebiülevvel s.1253 Açık kaşlı kara gözlü Mehmet kardeşi merkum Yaş: 13	175. Hane 73 Orta boylu kara sakallı Ayvatoğlu İbrahim bin Hüseyin Yaş: 33 Fevt Fi 11 Rebiülevvel s.1253	176. Açık kaşlı kara gözlü İbrahim veledi merkum Yaş: 3
177. Hane 74 Redif asakir-i mensureye tahrir olunmuş. Orta boylu kumral bıyıklı Ayvatoğlu Hüseyin bin Hüseyin Yaş: 22	178. Hane 75 Orta boylu kara sakallı Ayvatoğlu Mehmet Yaş: 50	179. Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü Mustafa veledi merkum Yaş: 1	180. Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü İsmail diğer veledi merkum Yaş: 9
181. Hane 76 Bir buçuk sene mukaddem asakir-i mansureye tahriran Der Aliyeye irsal Orta boylu Şab-ı Emred Kara Alioğlu bin Ali Yaş: 13	182. Açık kaşlı kara gözlü Ahmet kardeşi merkum Yaş: 7	183. Hane 77 Üç mah mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Orta boylu kara sakallı Andarisli Ahmet Yaş: 45	184. Mehmet veledi merkum Yaş: 4
185. Hane 78 Bir buçuk mah mukaddem ticaretle Der Aliyeye reft Orta boylu kara sakallı Kel Hasanoğlu Hüseyin Yaş: 50	186. Yekcesim Orta boylu Şab-ı Emred Hasan veledi merkum Yaş: 17	187. Açık kaşlı kara gözlü Mustafa diğer veledi merkum Yaş: 8	188. Mehmet diğer veledi merkum Yaş: 5
189. Hane 79	190. Açık kaşlı kara	191. Hane 80	192. Açık kaşlı kara

Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü Takioğlu Mehmet bin Halil Yaş: 11	gözlü Halil kardeşi merkum Yaş: 5	Orta boylu kara sakallı Dumurlu Mustafa Yaş: 50 Tevellüt oğlu Ali Fi 11 Şevval s.254	gözlü Mehmet veledi merkum Yaş: 8
193. Hasan diğer veledi merkum Yaş: 5	194. Ahmet diğer veledi merkum Yaş: 4	195. Hüseyin diğer veledi merkum Yaş: 3	196. Süleyman diğer veledi merkum Yaş: 1
197. Hane81 Orta boylu kır sakallı Çivioğlu Mehmet Aş: 65	198. Sene 55 Açık kaşlı kara gözlü İsmail veledi merkum Yaş: 11	199. Hane 82 Uzun boylu ak sakallı Dülgeroğlu Abdulkadir Yaş: 65 Fevt Fi 15 Şevval Sene 1252	200. Orta boylu kara sakallı Osman veledi merkum Yaş: 28 Fevt Fi 15 Rebiülahir s. 1254 Fevt oğlu Hüseyin Fi 7 Şevval 254
201. Ahmet veledi merkum Yaş: 2	202. Hane 83 Orta boylu ak sakallı Fethullahoğlu Ahmet Yaş: 60	203. Hane 84 Orta boylu kara bıyıklı İncooğlu Ahmet bin Hasan Yaş: 35 Tevellüt oğlu Mehmet Fi 2 Sefer s.1252	204. Hasan veledi merkum Yaş: 2
205. Hane 85 Orta boylu ter bıyıklı Lakalcioğlu Osman bin Mustafa Ya: 25	206. Hane 86 Şehzade Yakup bin Yakup Yaş: 1	207. Hane 87 Orta boylu Şab-ı Emred Kütükçüoğlu Ebubekir bin Bekir Yaş: 16	208. Hane 88 Orta boylu Şab-ı Emred Kebişoğlu Ali bin Mehmet Yaş: 18
	Hane 88 88	Ceman Nüfus 208	
209. Uzun boylu sarı ter bıyıklı Yanıkoğlu Osman bin Osman Amed an kaza-i Osmaniye Fi 5 Ramazan s.52 Yaş: 35			

İncelemiş olduğumuz 1863 numaralı nüfus defterine göre Çankırı sancağının Kargı kazasına bağlı Mihre Hatun Mahallesi 88 hane olup toplam nüfusu 209 kişiden oluşmaktadır.

Tablo 3.18: 1863 Numaralı Nüfus Defterine Göre Mihre Hatun Mahallesi'nde Kullanılan İsimler

İsim	Adet	İsim	Adet
Ali	25	Ebubekir	4
Tahir	1	Eyüp	1
Hasan Hamdi	1	Hüsnü	1
Mustafa	34	Rüstem	1
Ahmet	26	Salih	2
Osman	14	Süleyman	3
Mehmet	38	Abdullah	1
Mehmet Emin	2	Yusuf	2
Hüseyin	23	Recep	1
Hasan	17	Abdurrahman	1
İsmail	13	Halil	2
İbrahim	7	Abdulkadir	1
Yakup	2	Bekir	1
Ömer	4		

1863 numaralı nüfus defterine göre Mihre Hatun Mahallesi'nde kullanılan isimler tabloda bulunmaktadır. Mahallede en fazla kullanılan isimler Mehmet (38), Mustafa (34), Ahmet (26), Ali (25), Hüseyin (23)'dür. Tahir, Hasan, Hamdi, Eyüp, Hüsnü, Rüstem, Abdullah, Recep, Abdurrahman, Abdülkadir ve Bekir (1) ise en az kullanılan isimler olduğunu görmekteyiz.

Tablo 3.19: 1863 Numaralı Nüfus Defterine Göre Mihre Hatun Mahallesi'nin Yaş Ortalaması

Yaş grubu	Sayı
1-10	75
11-20	55
21-30	22
31-40	19
41-50	17
51-60	15
61-70	6
Toplam	209

1863 numaralı nüfus defterine göre Mihre Hatun Mahallesi'nin kişilerin yaşları tabloda verilmiştir. Mahallenin yaş ortalamasını aldığımızda 1-10 yaş ortalaması yaklaşık olarak %15.675, 11-20 yaş ortalaması %11.495, 21-30 yaş ortalaması %4.598, 31-40 yaş ortalaması %3.971, 41-50 yaş ortalaması %3.553, 51-60 yaş arası %3.135, 61-70 yaş ortalaması ise %1.254 olduğunu görmekteyiz. Mihre Hatun Mahallesi'nin yaş aralığı 1-70 arasındadır ve 50 yaş üstü ise toplam 21 kişi bulunmaktadır

Mihre Hatun Mahallesinde bir kişi toplam nüfus dışında tutulmuştur. 209 numaralı Yanıkoğlu Osman bin Osman'ın yaşı 35'dir⁵⁵¹.

Mihre Hatun Mahallesinde yaşı en büyük hane 69 numara 165'deki Yumuşakoğlu Ali'nin yaşı 70'dir⁵⁵².

1863 numaralı Mihre Hatun Mahallesinde İmam, Hatip, Müezzin, Muhtar (2), Tüccar (4), Terzi (2), Semerci (2), Boyacı, Mesayılı (2), gibi meslek grupları bulunmaktadır.

Mihre Hatun Mahallesi'nde, genel itibariyle İmam, Hatip, Muhtar, Müezzin gibi meslek gruplarına ait kişiler defterin ilk başlarında yer almaktadır. Hane 1 numara 1 Hatip-i Mahalle-i Mezburu Hatip Mustafa Efendi İbn-i Ali⁵⁵³, Hane 2 numara 4'te

⁵⁵¹ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 45.

⁵⁵² BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 43.

⁵⁵³ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 35.

İmam-ı Mahalle Mezburu Ahmet Efendi bin Ali⁵⁵⁴, Hane 3 numara 8’de Müezzîn-i Mahalle-i Mezburu Demirci Osmanoğlu Hasan bin Osman⁵⁵⁵, Hane 4 numara 11’de Muhtar-ı Evvel Mahalle-i Mezburu Topaloğlu Ahmet bin Mehmet⁵⁵⁶, Hane 5 numara 17’de Muhtar-ı Sani Mahalle-i Mezburu Yanıkoğlu el Hasan⁵⁵⁷ bulunmaktadır.

1863 numaralı nüfus defterine baktığımızda Mihre Hatun Mahallesi’nde çeşitli unvanların kullanıldığını görmekteyiz. Hatip, Efendi (3), Hafız (2), Şehzade (2), Şeyh (3), Hacı (5), Molla (2), Ağa gibi unvanlar kullanılmıştır.

Mihre Hatun Mahallesinde numara 47’de Ali kardeşi fıtık⁵⁵⁸, numara 99’da Mustafa veledi merkumun a’rac⁵⁵⁹, numara 137’de Cebecioğlu Mustafa bin Mehmet⁵⁶⁰ ve numara 164’de Mehmet’in kardeşi⁵⁶¹ maraz⁵⁶², numara 186’da Hasan veledi merkumun⁵⁶³ ise yekçesim (tek gözlü) olduğu kayıt edilmiştir.

Tablo 3.20: 1813 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları Değerlendirmesi

Yaş Aralığı	İmam Bey	Orta	Mihri Hatun	Toplam
1-10	91	60	75	226
11-20	63	31	55	149
21-30	34	18	22	74
31-40	34	17	19	70
41-50	12	12	17	41
51-60	18	3	15	36
61-70	6	2	6	14
Toplam	258	143	209	610

İncelemiş olduğumuz 1863 numaralı nüfus defterine göre Çankırı sancağına bağlı Kargı kazasının İmam Bey, Orta ve Mihre Hatun Mahalleleri’nin toplam nüfusunun 610 kişi olduğunu görmekteyiz. Orta Mahallenin toplam nüfusu 146’dır fakat 3 kişinin yaşları belirtilmemiş olduğundan tabloda 143 olarak yer almaktadır.

⁵⁵⁴ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 35.

⁵⁵⁵ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 35.

⁵⁵⁶ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 35.

⁵⁵⁷ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 35.

⁵⁵⁸ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 37.

⁵⁵⁹ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 40.

⁵⁶⁰ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 41.

⁵⁶¹ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 43.

⁵⁶² Hastalık, mec, dert, bela, dayanılması güç durum, Devellioğlu, a.g.e., s. 580.

⁵⁶³ BOA, NFS., d. nr. 1863, s. 44.

Tabloya baktığımızda 1863 numaralı nüfus defterine göre en fazla erkek nüfus 258 kişi ile İmam Bey Mahallesi'ne aittir. Mahallenin kadın nüfusunu da bu şekilde değerlendirecek İmam Bey Mahallesi'nin toplam nüfusu 516 kişiden oluşmaktadır diyebiliriz.

Mihre Hatun Mahallesi 209 kişi ile ikinci en fazla nüfusa sahi olan mahalledir. Mahallenin kadın nüfusunu da bu şekilde değerlendirecek Mihre Hatun Mahallesi'nin toplam nüfusu 418 kişiden oluşmaktadır diyebiliriz.

İmam Bey, Orta ve Mihre Hatun Mahallelerinin yaş ortalamalarına göre ne fazla 1-10 yaş arası 226 kişi mevcuttur. 61-70 aralığı ise 14 kişi mevcuttur.

1863 numaralı nüfus defterlerinde İmam, Hacı, Hafız, Hatip, Müezzin, Katip, Efendi, Ağa gibi unvanlar kullanılmıştır. Mahallelerde âmâ, yekçesim, yekdest, maraz, fitik, asam, a'rac gibi kişilerin özür durumlarına yer verilmiştir. Defterlerden ilk haneler Mahalle İmam-ı Mahalle Muhtarı, Mahalle Hatipi gibi meslek gruplarına ayrılmıştır. Kişilerin meslekleri hakkında bilgilere az rastlanılsa da Berber, Terzi, Demirci, Semerci, Boyacı, Tüccar gibi mesleklerin icra edildiğini görmekteyiz.

3.3. 1865 NUMARALI NÜFUS DEFTERİ

Çankırı sancağına bağlı kargı Kazasının, İmam Bey, Orta ve Mihre Hatun Mahallelerinin 1865 numaralı nüfus defteri Başbakanlık Osmanlı Arşivinde, NFS.d koduyla, 1865 numara ile kaydedilmiştir. Nüfus defterinin başlangıç tarihi 1256 (1840 M.) olup, defter 19x53 ebadındadır.

1865 numaralı nüfus defterinde, İmam Bey, Orta ve Mihre Hatun Mahallesi bulunmakta ve defter 17 sayfadan meydana gelmektedir. Defteri tanıtım amaçlı olarak “Defter-i Nüfus-u Kargı Mulhekatı Liva Kengiri ve Bozok Eyaleti Kengiri Livası Kargı kazası” ifadeleri bulunmaktadır.

Tablo 3.21: İmam Bey Mahallesi 1865 Numaralı Nüfus Defteri

1. Hane 1 İmam-ı Mahalle-i Mezbur orta boylu kır sakallı Hacı Çakıroğlu Ali bin Mustafa Yaş: 61	2. Dört seneden beri tahsili ulum için Diyar-ı Ahirde olduğu orta boylu kır sakallı Mustafa Efendi Yaş: 29	3. Hane 2 Hatip-i Mahalle-i Mezbur orta boylu kara sakallı Katipoğlu Mehmet Efendi bin Hasan Yaş: 39 Tevellüt eden oğlu İbrahim Fi 1 Rebiülevvel s.57	4. Hane 3 Orta boylu ak sakallı Hatip Zade Ömer Ağa bin Ahmet Yaş: 61
5. Oğlu orta boylu Şab-ı Emred Mehmet Arif Yaş: 19	6. Diğer oğlu Ali Yaş: 9	7. Hane 4 Arac Orta boylu kır sakallı Hatipoğlu Ahmet Efendi bin Ömer Yaş: 41	8. Oğlu Hasan Hüsnü Yaş: 6
9. Diğer oğlu Ömer Yaş: 3	10. Diğer oğlu Mehmet Yaş: 1	11. Hane 5 Orta boylu kır sakallı Hacı Hüseyin zade Ebubekir bin Hüseyin Yaş: 51	12. Oğlu orta boylu kara bıyıklı Mehmet Yaş: 23
13. Yekdest Diğer oğlu Şab-ı Emred Mustafa Yaş: 15	14. Diğer Ömer Yaş: 13	15. Diğer Abdülfettah Yaş: 10	16. Hane 6 Üç mahtan beri tahsili ilim için Der Aliyede olduğu Orta boylu ter bıyıklı Ebuberkioğlu Salih Yaş: 19
17. Hane 7 Uzun boylu kır sakallı Gafiloğlu Ahmet bin Mehmet Yaş: 42	18. Oğlu orta boylu ter bıyıklı Mehmet Yaş: 19	19. Diğer oğlu Şab-ı Emred Abdülhalim Yaş: 17	20. Diğer Şab-ı Emred İbrahim Yaş: 15
21. Diğer Hasan Yaş: 13	22. Diğer Ali Yaş: 6	23. Hane 8 Uzun boylu kara sakallı Hacı Hasanoğlu Mehmet Seyit Yaş: 41 Tevellüt eden oğlu Mehmet Sadık Fi 1 Muharrem s.257	24. Oğlu uzun boylu Şab-ı Emred Yakup Yaş: 19
25. Diğer oğlu Ahmet Şükrü Yaş: 6	26. Diğer Mehmet Nazif Yaş: 2	27. Hane 9 Orta boylu az kumral bıyıklı Gafiloğlu Küçük Ahmet bin Osman Yaş: 31	28. Oğlu Osman Yaş: 6
29. Hane 10 Orta boylu ak sakallı Küçük İsmailoğlu Debbağ Mehmet bin İsmail Yaş: 73	30. Oğlu orta boylu sarı sakallı Debbağ Hasan Yaş: 35	31. Oğlu Mehmet Yaş: 9	32. Kardeşi orta boylu sarı sakallı Debbağ Osman bin Mehmet Yaş: 32
33. Hane 11 Orta boylu sarı sakallı Hacı Hüseyinoğlu Hacı	34. Oğlu Hüseyin Yaş: 12	35. Hane 12 İki seneden beri ba ticaret Der Aliyede	36. Ticaretle Der Aliyeye reft Fi 3 Cemaziyelevvel s.57

Ahmet bin Hüseyin Yaş: 39		olduğu orta boylu ter bıyıklı İmamoğlu Hüseyin bin Mehmet Yaş: 21	Kardeşi Şab-ı Emred Mehmet Yaş: 15
37. Diğer Süleyman Yaş: 9	38. Hane 13 Orta boylu kara köse sakallı İbişoğlu Rençber Mustafa bin Süleyman Yaş: 31	39. Oğlu Mehmet Yaş: 1	40. Hane 14 Orta boylu sarı sakallı Erikçioğlu Rençber Ali bin Mehmet Yaş: 35
41. Oğlu Hasan Yaş: 6	42. Diğer oğlu Mehmet Yaş: 3	43. Beş seneden beri Çerkeş kazasında olduğu Kardeşi orta boylu ter bıyıklı Ali bin Mehmet Yaş: 21	44. Hane 15 Orta boylu ter bıyıklı Erikçioğlu Hüseyin Mehmet Yaş: 21
45. Altı seneden beri ba ticaretle Çerkeş kazasında olduğu Kardeşi Şab-ı Emred Ahmet Yaş: 15	46. Üç seneden beri ba ticaretle Der Aliyede olduğu Diğer Mustafa Yaş: 14	47. Hane 16 Orta boylu Şab-ı Emred Erikçioğlu Rençber Hasan bin Süleyman Yaş: 19	48. Kardeşi Ali Yaş: 10
49. Hane 17 Orta boylu sarı bıyıklı Vahidoğlu Ali Hasan bin Mustafa Yaş: 31	50. Oğlu Ahmet Yaş: 1 Fevt Fi5 Rebiülevvel s.57	51. Piyade olduğu Asakir-i Mansure kaydı Kardeşi Şab-ı Emred İbrahim Yaş: 16	52. Diğer Mustafa Yaş: 12
53. Hane 18 Orta boylu kara köse sakallı Köseninoğlu Demirci Kara Ali bin Mustafa Yaş: 37 Tevellüt eden oğlu Fi 5 Recep s.57	54. Oğlu Hasan Yaş: 6	55. Hane 19 Uzun boylu Şab-ı Emred Kethüda Yerioğlu Demirci İsmail bin Mehmet Yaş: 19 Tevellüt eden oğlu Mehmet Fi 7 Rebiülevvel Sene 57	56. Hane 20 Orta boylu kara bıyıklı Mehmetoğlu Kahveci Hamza bin Mehmet Yaş: 45
57. Oğlu Hasan Yaş: 9	58. Hane 21 Orta boylu ter bıyıklı Eski Mehmetoğlu Mehmet bin Mehmet Yaş: 19	59. Hane 22 Orta boylu sarı sakallı Civelekoğlu Kahveci Ebubekir bin Mehmet Yaş: 45	60. Oğlu Mehmet Yaş: 14
61. Diğer Ahmet Yaş: 6	62. Hane 23 Uzun boylu kumral bıyıklı Seyyid Alioğlu Rençber Ali bin Hasan Yaş: 32	63. Oğlu İsmail Yaş: 9	64. Diğer Hasan Yaş: 5 Fevt Fi 5 Rebiülahir s.57
65. Hane 24 Orta boylu kara bıyıklı Seyyid Alioğlu Ahmet bin Hüseyin Yaş: 25	66. Hane 25 Orta boylu kır sakallı Deli Köleoğlu Hüseyin bin Ömer Yaş: 55	67. Oğlu Süleyman Yaş: 13	68. Diğer oğlu Halil Yaş: 6
69. Diğer Ömer Yaş: 2	70. Hane 26 Orta boylu Şab-ı Emred Selimoğlu Rençber Ahmet bin Osman Yaş: 19	71. Kardeşi Mehmet Yaş: 11	72. Diğer Osman Yaş: 8
73. Hane 27 Orta boylu az kumral	74. Oğlu Ali Yaş: 1	75. Hane 28 Uzun boylu ter bıyıklı	76. Kardeşi Hasan Yaş: 11

bıyıklı Silahşöroğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 33 Tevellüt eden oğlu Mustafa Fi 10 Rebiülahir s.57		Silahşöroğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 23 Tevellüt eden oğlu Yakup Fi 3 Safer s.57	
77. Hane 29 Ebenin oğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 10	78. Kardeşi Mehmet Yaş: 5 Fevt Fi 9 Cemaziyelevvel s.57	79. Hane 30 Orta boylu ter bıyıklı Süleyman Ağaoğlu Rençber İsmail bin Süleyman Yaş: 19	80. Hane 31 Şab-ı Emred Süleyman Ağaoğlu Mehmet bin Süleyman Yaş: 17
81. Hane 32 Orta boylu sarı köse sakallı Hacı Bekiroğlu Rençber Mustafa bin Süleyman Yaş: 45	82. Ticarete Der Aliyeye reft Fi 3 Cemaziyelahir Sene 57 Oğlu Şab-ı Emred Süleyman Yaş: 18	83. Diğeri Hüseyin Yaş: 11	84. Hane 33 Beş seneden beri Der Aliyede olduğu orta boylu kara sakallı Çapanoğlu Ahmet bin Hasan Yaş: 32
85. Oğlu Hasan Yaş: 7	86. Hane 34 Orta boylu Köse sakallı Köle Ahmetoğlu Rençber Mustafa bin Hüseyin Yaş: 35	87. Oğlu Ali Yaş: 11	88. Diğeri İsmail Yaş: 2
89. Hane 35 Orta boylu ter bıyıklı Koca Ağaoğlu Ahmet bin Mehmet Yaş: 23	90. Kardeşi Mehmet Yaş: 13	91. Hane 36 Orta boylu Şab-ı Emred Koca Ağaoğlu Rençber Ömer bin Mahmut Yaş: 17 Tevellüt eden oğlu Mehmet Fi 5 Şevval Sene 57	92. Kardeşi oğlu Ali bin Hasan Yaş: 6
93. Diğer kardeşi oğlu Mehmet Yaş: 2	94. Hane 37 Kocaoğlu İbrahim bin Mehmet Yaş: 8	95. Kardeşi Mustafa Yaş: 5	96. Hane 38 Üç seneden beri ba ticaretle Diyarı Ahirde olduğu orta boylu kır sakallı Kethüda Yerioğlu Ahmet bin Mustafa Yaş: 55
97. Oğlu Mehmet Yaş: 13	98. Diğer oğlu Ahmet Yaş: 10	99. Diğeri Hüseyin Yaş: 4	100. Hane 39 Orta boylu kara sakallı Velioğlu Rençber Mehmet bin Osman Yaş: 35
101. Oğlu Osman Yaş: 7	102. Hane 40 Kısa boylu ak sakallı Gömeçoğlu Debbağ Derviş Ali bin Abdullah Yaş: 65	103. Redif Asakir-i Mansureye kaydı. Oğlu Şab-ı Emred Osman Yaş: 16	104. Diğer oğlu Ali Yaş: 14
105. Diğeri Mustafa Yaş: 12	106. Hane 41 Uzun boylu kara bıyıklı Mancioğlu Rençber Ahmet bin Mehmet Yaş: 39	107. Hane 42 Orta boylu az kır sakallı Eciroğlu Rençber Hüseyin bin Mustafa Yaş: 45	108. Asam Oğlu orta boylu Şab-ı Emred Mehmet Yaş: 23
109. Dört seneden beri	110. Piyade redif	111. Hane 43	112. Oğlu uzun boylu

ba ticaret Der Saadette olduğu Diğer oğlu Şab-ı Emred Hasan Yaş: 21	asakir-i mansure kaydı Diğeri Şab-ı Emred Ali Yaş: 16	Orta boylu kır sakallı Eciroğlu Süleyman bin Ali Yaş: 51	bıyıklı Mehmet Yaş: 25
113. Hane 44 Sekiz seneden beri Der Aliyede Müttehilen sakin olduğu Kısa boylu kara bıyıklı Eciroğlu Mustafa bin Hasan Yaş:35	114. Kardeşi uzun boylu kara bıyıklı Ahmet Yaş: 25	115. Hane 45 Orta boylu kır sakallı Eciroğlu Mehmet bin Ali Yaş: 50	116. Oğlu Ali Yaş: 8
117. Hane 46 Orta boylu kumral sakallı Hayırlıoğlu Rençber Hasan bin Mustafa Yaş: 35	118. Oğlu İsmail Yaş: 2	119. Redif asakir-i mansureye kayd şad. Kardeşi Şab-ı Emred Süleyman Yaş: 17	120. Der Aliyede azim Fi 5 Recep s.57 Diğeri Mustafa Yaş: 8
121. Hane 47 Orta boylu köse sakallı Köseninoğlu Terzi Ali bin Hüseyin Yaş: 45	122. Hane 48 Orta boylu kara sakallı Gömeçoğlu Rençbr İbrahim bin Osman Yaş: 41	123. Oğlu Şab-ı Emred Ali Yaş: 16	124. Hane 49 Orta boylu Şab-ı Emred Kürt Ahmetoğlu Rençber Mehmet bin Mehmet Yaş: 19
125. Hane 50 Uzun boylu sarı bıyıklı Kürtoğlu Rençber Mehmet bin Hüseyin Yaş: 35	126. Sekiz seneden beri ba ticaret Der Aliyede olduğu Kardeşi orta boylu kara bıyıklı Hüseyin Yaş: 29	127. İki seneden beri ba ticaret Der Aliyede olduğu Arac Diğeri orta boylu ter bıyıklı Hasan Yaş: 21	128. Hane 51 Uzun boylu kara sakallı Gömeçoğlu Rençber Hüseyin bin Hüseyin Yaş: 41
129. Oğlu Hüseyin Yaş: 13	130. Hane 52 Orta boylu kır sakallı Topal Osman bin Mustafa Yaş: 55	131. Oğlu Şab-ı Emred İbrahim Yaş: 19	132. Diğeri Şab-ı Emred Abdulkadir Yaş: 16
133. Diğeri Ebubekir Yaş: 13	134. Diğeri İsmail Yaş: 11	135. Diğeri Mustafa Yaş: 9	136. Hane 53 Orta boylu kır sakallı Hacı Osmanoğlu Rençber Molla Mehmet bin Mustafa Yaş: 51
137. Oğlu orta boylu Şab-ı Emred Yaş: 17	138. Diğeri oğlu Mustafa Yaş: 14	139. Diğeri Osman Yaş: 1	140. Hane 54 Orta boylu sarı sakallı Hacı Bekiroğlu Rençber Osman bin Mustafa Yaş: 45
141. Oğlu Mustafa Yaş: 6	142. Der Aliyyede mansure Kardeşi oğlu orta boylu ter bıyıklı Ahmet Yaş: 25	143. Diğeri kardeşi oğlu Şab-ı Emred Mehmet Yaş: 17	144. Diğeri Abdullah Yaş: 15
145. Hane 55 Kısa boylu ak sakallı Gömenoğlu Hacı Mustafa bin Mustafa Yaş: 70	146. Üç seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Oğlu şab-ı Emred Ahmet Yaş: 17	147. Hane 56 Orta boylu sarı sakallı Dingazoğlu Rençber Hüseyin bin Ali Yaş: 37	148. Oğlu Ali Yaş: 14
149. Hane 57 Uzun boylu kır sakallı	150. Beş seneden beri Der Aliyyede bariz.	151. Diğeri oğlu Şab-ı Emred Hasan	152. Piyade redif asakir-i mansure kayd

Dingozoğlu Eskici Mustafa bin Ömer Yaş: 60	Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Ömer Yaş: 21	Yaş: 17	şad. Diğer Şab-ı Emred Ebubekir Yaş: 15
153. Diğer Mustafa Yaş: 13	154. Hane 58 Orta boylu kır sakallı Kıvrakoğlu Süleyman bin Mehmet Yaş: 59 Fevt Fi 9 Şevval s.57	155. Âma Beş sene Diayr-ı Ahirde olduğu Oğlu orta boylu ter bıyıklı Mehmet Yaş: 25	156. Diğer Şab-ı Emred Ali Yaş: 15
157. Hane 59 Kısa boylu ter bıyıklı Cüce Kapıkıranoglu Hüseyin bin Ali Yaş: 40	158. Üç seneden beri ticaretle Der Aliyyede olduğu. Kardeşi Şab-ı Emred İbrahim Yaş: 16	159. Hane 60 Uzun boylu kır sakallı Kanlioğlu Rençber Süleyman bin Hüseyin Yaş: 55	160. Piyade Redif asakir-i mansure kayd şad. Oğlu Şab-ı Emred Hüseyin Yaş: 16
161. Hane 61 Orta boylu ak sakallı Kargıoğlu Rençber Osman bin Mehmet Yaş: 65	162. Hane 62 Uzun boylu ter bıyıklı Ekmekçioğlu Mehmet bin Mehmet Yaş: 22	163. Hane 63 Şab-ı Emred Ekmekçioğlu Ahmet bin Mehmet Yaş: 16	164. Hane 64 Uzun boylu ak sakallı Laklakoğlu Hasan bin Ahmet Yaş: 81
165. Üç seneden beri ticaretle Der Aliyyede olduğu Fi 3 Safer s.57 oğlu orta boylu sarı bıyıklı Hasan Yaş: 37	166. Oğlu Mustafa Yaş: 13	167. Diğer Ebubekir Yaş: 11	168. Diğer Eyüp Yaş: 4
169. Kardeşi uzun boylu kumral bıyıklı Kadir bin Hasan Yaş: 27	170. Hane 65 Sekiz seneden beri ticaretle Der Aliyyede olduğu. Uzun boylu kumral bıyıklı Laklakoğlu Ahmet bin Hasan Yaş: 31	171. Ticaretle Der Aliyye Reft Fi 19 Cemaziyelevvel s. 57 Oğlu Osman Yaş: 12	172. Hane 66 Şab-ı Emred Genç Osmanoğlu Mehmet bin Osman Yaş: 16
173. Kardeşi Osman Yaş: 13	174. Diğer kardeşi Şakir Yaş: 7	175. Diğer Ahmet Yaş: 4 Fevt Fi 19 Rebiülevvel s.57	176. Hane 67 Uzun boylu kır sakallı Canbazoğlu Mustafa bin Ali Yaş: 40
177. Oğlu Ahmet Yaş: 13	178. Diğer oğlu Ali Yaş: 10 Fevt Fi 5 Cemaziyelevvel s.57	179. Hane 68 Orta boylu kır sakallı Köprülüoğlu Rençber Mustafa bin Ahmet Yaş: 60	180. Oğlu uzun boylu ter bıyıklı Mehmet Yaş: 19
181. Hane 69 Orta boylu sarı sakallı Açıkbaşoğlu Rençber Ali bin Ahmet Yaş: 41	182. Oğlu Ahmet Yaş: 11	183. Diğer oğlu Mustafa Yaş: 4	184. Diğer Hasan Yaş: 2
185. Hane 70 Üç seneden beri ticaretle Der Aliyyede olduğu. Kısa boylu kara sakallı Çorekoğlu Halil bin Mustafa Yaş: 35 Fevt Fi 5 Cemazielahir s.57	186. Oğlu Mustafa Yaş: 1 Fevt Fi 11 Cemazielelevvel s.57	187. Hane 71 Orta boylu kumral sakallı Tunusluoğlu Rençber Mehmet bin Hasan Yaş: 38	188. Oğlu Hasan Yaş: 9

189. Hane 72 Dört seneden beri ba ticaretle Der Aliyyede olduğu. Orta boylu kır sakallı Kıymaoğlu Ahmet bin Mehmet Yaş: 45	190. Der Aliyyede orta boylu Şab-ı Emred Mehmet Yaş: 19	191. Diğer oğlu Ahmet Yaş: 5	192. Hane 73 Beş seneden beri ticaretle Der Aliyye reft. Orta boylu sarı bıyıklı Murtazaoğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 41
193. İki seneden beri Der Aliyyede. Kardeşi uzun boylu kumral bıyıklı Mahmud Yaş: 29	194. Oğlu Şaban Yaş: 8	195. Hane 74 Beş seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu. Gelmiştir Fi 15 Safer s.57. Orta boylu kumral bıyıklı İhtiyar Hasanoğlu Hüseyin bin Hasan Yaş: 25	196. Hane 75 Bu dahi Orta boylu kara bıyıklı Semercioğlu Hasan bin Mehmet Yaş: 25
197. Hane 76 Orta boylu ak sakallı Kadı Mehmet Ahmet bin Mehmet Yaş: 60	198. Oğlu Mehmet Yaş: 14	199. Diğer oğlu Hüseyin Yaş: 11	200. Diğer Ali Yaş: 7
201. Hane 77 Orta boylu köse sakallı Berberoğlu Berber bin Mehmet Yaş: 45	202. Oğlu Hasan Yaş: 12	203. Hane 78 Bursa'ya ticaret için azim. Fi 8 Şevval 57 Orta boylu sarı sakallı Berberoğlu Ahmet bin Mehmet Yaş: 39	204. Hane 79 Orta boylu az kara bıyıklı Dilsizioğlu Eskici Osman bin Osman Yaş: 35 Tevellüt eden oğlu Osman Fi 1 Ramazan s.57
205. Hane 80 Uzun boylu kara sakallı Deli Süleymanoğlu Koca Mehmet bin Süleyman Yaş: 61	206. Oğlu Hasan Yaş: 9	207. Hane 81 Orta boylu sarı bıyıklı Kıvrakoğlu Hüseyin bin Ahmet Yaş: 30	208. Hane 82 Orta boylu kara sakallı Şamdancioğlu Ahmet bin Abdullah Yaş: 40
209. Oğlu Mustafa Yaş: 12	210. Hane 83 Üç seneden beri ticaretle Der Aliyyede olduğu. Orta boylu az kara bıyıklı Şamdancioğlu Mehmet bin Abdullah Yaş: 35	211. Beş seneden beri Der Aliyyede teehhülen sakin olduğu. Kardeşi orta boylu kara bıyıklı Ali Yaş: 35	212. Hane 84 Uzun boylu az kır sakallı Gömeçoğlu Rençber Kara Mehmet bin Mustafa Yaş: 41
213. Oğlu Mustafa Yaş: 7	214. Hane 85 Uzun boylu az kır sakallı Deli Ahmetoğlu Rençber Mehmet bin Ahmet Yaş: 51	215. Oğlu Şab-ı Emred Mehmet Yaş: 15	216. Diğer oğlu Ahmet Yaş: 1
217. Hane 86 Orta boylu ter bıyıklı Bekmezcioğlu Demirci Hüseyin bin Hasan Yaş: 24	218. Hane 87 Der Aliyyede olduğu orta boylu ter bıyıklı Şahincioğlu Mustafa bin Hüseyin Yaş: 25	219. Hane 88 Şab-ı Emred Molla Bekiroğlu Ali bin Ebubekir Yaş: 14	220. Hane 89 Orta boylu kumral sakallı Tataroğlu Rençber Mustafa bin Mustafa Yaş: 41 Tevellüt eden oğlu Hasan Fi Sefer s.57

221. Beş seneden beri Der Aliyyede olduğu. Kardeşi orta boylu kara bıyıklı Mehmet Emin Yaş: 35	222. Bu dahi Diğer kardeşi orta boylu sarı bıyıklı Süleyman Yaş: 25	223. Sekiz seneden beri Der Aliyyede Müteehhilen sakin olduğu. Diğer orta boylu ter bıyıklı İsmail Yaş: 21	224. Hane 90 Kısa boylu Ter bıyıklı Semercioğlu Abdullah bin Mehmet Yaş: 21
225. Hane 91 Orta boylu kır sakallı Alacaoğlu Rençber Ahmet bin Osman Yaş: 55	226. Hane 92 Orta boylu sarı bıyıklı Demircioğlu Veli bin Osman Yaş: 27		

İncelemiş olduğumuz Çankırı sancağına bağlı Kargı kazasının nüfus defterinin şekil olarak birbirinden farklı olduğunu görmekteyiz. 1865 numaralı nüfus defterinin hane ve numaraları belirtilmiştir.

1865 numaralı nüfus deftere göre Çankırı sancağının Kargı kazasına bağlı olan İmam Bey Mahallesi 92 hane olup toplam nüfusu 226 kişiden meydana gelmektedir.

Tablo 3.22: 1865 Numaralı Nüfus Defterine Göre İmam Bey Mahallesi’nde Kullanılan İsimler

İsim	Adet	İsim	Adet
Mustafa	34	Ahmet Şükrü	1
Mehmet	48	Mehmet Nazif	1
Ahmet	18	Osman	16
Mehmet Arif	1	İsmail	6
Ali	19	Süleyman	11
Ömer	7	Halil	1
Hasan Hüsnü	1	Mahmut	2
Hüseyin	16	Abdullah	4
Abdulfettah	1	Abdulkadir	1
Salih	1	Ebu Bekir	4
Abdülhalim	1	Eyüp	1
İbrahim	5	Şakir	1
Hasan	27	Şaban	1
Mehmet Sait	1	Mehmet Emin	1
Yakup	2		

1865 numaralı nüfus defterine göre İmam Bey Mahallesi’nde kullanılan isimler tabloda bulunmaktadır. Mahallede en fazla kullanılan isimler Mehmet (48), Mustafa (34), Hasan (27), Ali (19)’dir. Mehmet Arif, Abdulfettah, Salih, Abdülhalim, Halil, Abdülkadir, Eyüp, Şakir, (1) ise en az kullanılan isimler olduğunu görmekteyiz.

Tablo 3.23: 1865 Numaralı Nüfus Defterine Göre İmam Bey Mahallesi'nin Yaş Ortalaması

Yaş grubu	Sayı
1-10	56
11-20	71
21-30	29
31-40	31
41-50	18
51-60	13
61-70	6
71-80	1
80+	1
Toplam	226

1865 numaralı nüfus defterine göre İmam Bey Mahallesi'nin kişilerinin yaşları tabloda verilmiştir. Mahallenin yaş ortalamasını aldığımızda 1-10 yaş ortalaması yaklaşık olarak %12.656, 11-20 yaş ortalaması %16.046, 21-30 yaş ortalaması %6.554, 31-40 yaş ortalaması %7.006, 41-50 yaş ortalaması %4.068, 51-60 yaş ortalaması %2.938, 61-70 yaş ortalaması %1.356, 71-80 yaş ortalaması %0.226, 80 yaş üstü yaş ortalamasının ise %0.226, olduğunu görmekteyiz. İmam Bey Mahallesinin yaş aralığı 1-80 arasındadır ve 50 yaş üstü ise toplam 21 kişi bulunmaktadır.

Mahalle yaşı en büyük kişi hane 64 numara 164'te Lak Lak oğlu Hasan Bin Ahmet'in yaşı 81 dir⁵⁶⁴. Hane 10 numara 29 da küçük İsmailoğlu Debbağ Mehmet bin İsmail'in yaşı ise 73'tür⁵⁶⁵.

564 BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 6.

565 BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 2

İmam Bey Mahallesi'nde İmam ve Hatipleri ilk hanelerde kayıt edildiğini görmekteyiz. Hane 1 numara 1'de Mahalle İmamı Çakır Hacıoğlu Ali Bin Mustafa⁵⁶⁶, hane 2 numara 3'te ise mahalle Hatibi Katipoğlu Mehmet Efendi Bin Hasan'ın⁵⁶⁷ bulunduğunu görmekteyiz. Mahallenin meslek grupları hakkında yeterli bilgi mevcut değildir.

1865 numaralı nüfus defterine göre İmam Bey Mahallesi'nde, Hacı (9), Katip, Efendi (2) Hatip (2) Ağa (5), İmam, Molla, Seyyit (2) Kethüda gibi unvanlar kullanılmıştır. Mahalledeki kişilerin özürleri hakkında bilgiler mevcuttur. Hane 4, numara 7, Hatipoğlu Ahmet Efendi, Arac⁵⁶⁸, numara 13'te ki Mustafa'nın yekdest⁵⁶⁹, numara 108'de ki Mehmet Asam⁵⁷⁰, numara 127'de Hasan'ın Araç⁵⁷¹, numara 155'te ki Mehmet'in âmâ⁵⁷² olduğu nüfus defterine kayıt edilmiştir.

⁵⁶⁶ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 2.

⁵⁶⁷ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 2.

⁵⁶⁸ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 2.

⁵⁶⁹ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 2.

⁵⁷⁰ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 4.

⁵⁷¹ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 5.

⁵⁷² BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 5.

Tablo 3.24: Mihre Hatun Mahallesi 1865 Numaralı Nüfus Defteri

1. Hane 1 Hatip-i Mahalle-i Mezburda Vaki Camii Kebir Orta boylu kır sakallı Hatipzade Mustafa Efendi bin Ali Yaş: 45	2. Oğlu Ali Tahir Yaş: 12	3. Diğer Hasan Hamdi Yaş: 9	4. Hane 2 İmam-ı Mahalle-i Mezbur Orta boylu kır sakallı Ayvatoğlu Ahmet Efendi bin Ali Yaş: 61
5. Oğlu orta boylu kır sakallı Hafız Mustafa Efendi Yaş: 25	6. Diğer oğlu Ali Yaş: 11	7. Diğer Ahmet Yaş: 8	8. Hane 3 Üç seneden beri ba ticaretle Der Aliyyede olduğu Orta boylu ter bıyıklı Demirci Mazıkoğlu Osman bin Hasan Yaş: 21
9. Kardeşi Mustafa Yaş: 10	10. Hane 4 Orta boylu ak sakallı Topal Ahmetoğlu Esnaf Ahmet bin Mehmet Yaş: 65	11. Oğlu Orta boylu sarı bıyıklı Hafız Hasan Yaş: 25 Tevellüt eden oğlu Yahya Fi 5 Rebiülevvel s.57	12. Oğlu Mustafa Yaş: 2
13. Hane 5 Orta boylu kara bıyıklı Topaloğlu Esnaf Mehmet Emin bin Ahmet Yaş: 35 Tevellüt eden oğlu İsmail Fi 13 Cemaziyelevvel s.57	14. Oğlu Ahmet Yaş: 6	15. Hane 6 Orta boylu kır sakallı Yanıkoğlu Hacı Hasan bin Abdullah Yaş: 60	16. Oğlu orta boylu ter bıyıklı Hasan Yaş: 23
17. Diğer oğlu orta boylu ter bıyıklı İsmail Yaş: 31	18. Oğlu Hüseyin Yaş: 1	19. Güveyi orta boylu sarı bıyıklı Hafız Mustafa bin Osman Yaş: 26	20. Oğlu Osman Yaş: 1
21. Hane 7 Beş seneden beri Der Aliyyede müteahhilen sakin olduğu Uzun boylu kır sakallı Şehzade Mehmet bin Mustafa Yaş: 51	22. Hane 8 Uzun boylu ter bıyıklı Şeyhoğlu Salih bin Ali Yaş: 22	23. Oğlu Ömer Yaş: 2	24. Sekiz seneden beri ticaretle Der Aliyyede olduğu Kardeşi orta boylu ter bıyıklı Ahmet Yaş: 19
25. Hane 9 Yedi seneden beri Der Aliyyede olduğu Orta boylu ter bıyıklı Yusufoğlu İbrahim bin Yusuf Yaş: 21	26. Der Aliyyede Kardeşi Şab-ı Emred Yakup Yaş: 17	27. Hane 10 Şab-ı Emred Şeyhoğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 15	28. Hane 11 Orta boylu kumral sakallı Nasrullahoğlu Rençber Ömer Yaş: 53
29. Hane 12 Orta boylu kara sakallı Nasrullahoğlu Rençber Mustafa bin Ömer Yaş: 45	30. Oğlu Ahmet Yaş: 11	31. Diğer oğlu Mehmet Yaş: 4	32. Diğer Ömer Yaş: 3
33. Diğer Hasan	34. Diğer Mustafa	35. Hane 13	36. Oğlu Ebubekir

Yaş: 3	Yaş: 1	Orta boylu kır sakallı Nasrullahoğlu Terzi Ahmet bin Mehmet Yaş: 37	Yaş: 11
37. İki seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Üveyioğlu Şab-ı Emred Ali bin Ali Yaş: 16	38. Hane 14 Orta boylu kır sakallı Çinikoğlu Rençber İbrahim bin Hüseyin Yaş: 57	39. Der Aliyyede oğlu orta boylu ter bıyıklı Hasan Yaş: 19	40. Diğer Ahmet Yaş: 14
41. Hane 15 Uzun boylu kara sakallı Kantaroglu Rençber İbrahim bin Osman Yaş: 45	42. Oğlu Eyüp Yaş: 7	43. Diğer oğlu Osman Yaş: 2	44. Hane 16 Orta boylu az kara bıyıklı Çinikoğlu Rençber Mehmet bin Hüseyin Yaş: 35
45. Hane 17 Orta boylu kara sakallı Köseloğlu Rençber Osman bin Hasan Yaş: 35 Tevellüt eden oğlu Abdülkadir Fi 3 Rebiülevvel S.57	46. Oğlu Hasan Yaş: 2 Fevt 3 Ramazan s.57	47. Fıtık Kardeşi orta boylu Şab-ı Emred Osman Yaş: 18	48. Hane 18 Orta boylu köse sakallı Küpelioğlu Rençber Hüseyin bin Hasan Yaş: 29
49. Hane 19 Ticaretle Der Aliyyede olduğu. Orta boylu kır sakallı Hacı Alioğlu Rençber Süleyman bin Mustafa Yaş: 49	50. Dört seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu. Oğlu orta boylu ter bıyıklı Mehmet Yaş: 19	51. Hane 20 Orta boylu kara bıyıklı Hasan Efendi oğlu Mustafa bin Osman Yaş: 30	52. Oğlu Ahmet Yaş: 8
53. Diğer oğlu Hasan Yaş: 5	54. Diğer Mehmet Yaş: 3	55. Hane 21 Uzun boylu ak sakallı Kara Alioğlu Hasan bin Ali Yaş: 70	56. Hane 22 Beş seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu uzun boylu kara bıyıklı Uzun Mehmetoğlu Mustafa bin Mehmet Yaş: 32
57. İki seneden beri tahsili ilim için Der Aliyyede. Oğlu Şab-ı Emred Mehmet Yaş: 15	58. Diğer Hasan Yaş: 10	59. Diğer Mustafa Yaş: 1	60. Hane 23 Zarinoğlu Ahmet bin Mehmet Yaş: 11
61. Hane 24 Orta boylu kır sakallı Zarinoğlu Semerci Hüseyin bin Mustafa Yaş: 61	62. Oğlu Ahmet Yaş: 8	63. Diğer Ali Yaş: 6	64. Hane 25 Zarinoğlu Mustafa bin Hasan Yaş: 3
65. Hane 26 Orta boylu kır sakallı Hacı Pehlivanoğlu Kasap İbrahim bin Hasan Yaş: 51	66. Oğlu Şab-ı Emred Osman Yaş: 16	67. Hane 27 Orta boylu ter bıyıklı Şişlioğlu Rençber Hüseyin bin İsmail Yaş: 23 Tevellüt eden oğlu Ahmet Fi 13 Rebiülahir s.27	68. Oğlu İsmail Yaş: 3
69. Hane 28	70. Der Aliyyede	71. Hane 29	72. Oğlu Şab-ı Emred

Orta boylu kumral sakallı Hacı Yemişlioğlu Esnaf Rüstem bin Mahmut Yaş: 31	Mansure Kardeşi orta boylu ter bıyıklı Ahmet Yaş: 21	Orta boylu kır sakallı Semercioğlu Semerci Hasan bin Ali Yaş: 51	Hasan Yaş: 15
73. Diğer İsmail Yaş: 9	74. Hane 30 Orta boylu kır sakallı Pulpacioğlu Rençber Mehmet bin Mustafa Yaş: 61	75. Oğlu Ali Yaş: 6	76. Hane 31 Orta boylu kır sakallı Ayvatoğlu Ömer bin Ali Yaş: 49
77. Süvari Redif Mansurede Oğlu orta boylu ter bıyıklı Salih Yaş: 21	78. Hane 32 Orta boylu ter bıyıklı Çiveoğlu Mustafa bin Hüseyin Yaş: 22	79. Hane 33 Orta boylu ak sakallı Devocioğlu Şeyh Molla Mustafa bin Mehmet Yaş: 59	80. Redif asakir-i mansureye kayıt Fi 29 Recep s.57 Oğlu Şab-ı Emred Mehmet Yaş: 17
81. Diğer Şab-ı Emred Mustafa Yaş: 15	82. Hane 34 Orta boylu sarı sakallı Devocioğlu Semerci Molla Ahmet bin Mehmet Yaş: 30	83. Oğlu Aziz Ahmet Yaş: 2	84. Hane 35 Orta boylu kumral sakallı Dumancioğlu Rençber Mehmet bin Mehmet Yaş: 51
85. Oğlu Şab-ı Emred Ahmet Yaş: 17	86. Diğer Hasan Yaş: 9	87. Hane 36 Orta boylu kara sakallı Karacaoğlu Rençber Hüseyin bin Hüseyin Yaş: 47	88. Hane 37 Çivioğlu Hüseyin bin Hüseyin Yaş: 8
89. Kardeşi Ahmet Yaş: 4	90. Hane 38 Der Aliyyede Mensure Orta boylu ter bıyıklı Karacaoğlu Hüseyin bin Süleyman Yaş: 21	91. Ticaret için Der Aliyyeye reft Fi 1 Safer s.57 Kardeşi Şab-ı Emred Hasan Yaş: 17	92. Hane 39 Buğdaycioğlu Ahmet bin Ahmet Yaş: 9
93. Hane 40 Kısa boylu kara sakallı Dibek Hüseyin bin Mehmet Yaş: 35	94. Oğlu Mehmet Yaş: 7	95. Diğer Ahmet Yaş: 2	96. Hane 41 Bir seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu gelmiştir. Fi 7 Cemaziyelahir s. 57 Orta boylu köse sakallı Kel Bekiroğlu Mehmet bin Ebu Bekir Yaş: 28
97. Oğlu İsmail Yaş: 7	98. Diğer Ahmet Yaş: 2	99. Hane 42 Orta boylu kır sakallı Boyacioğlu Mehmet bin Mehmet Yaş: 65	100. Torunu Ahmet bin Ahmet Yaş: 8
101. Hane 43 Orta boylu sarı köse sakallı Deli Mehmet'in oğlu Molla Mustafa bin Mehmet Yaş: 37	102. Oğlu Ali Yaş: 11	103. Diğer oğlu Osman Yaş: 8	104. Diğer Hasan Yaş: 2
105. Hane 44 İki seneden beri Der Aliyyede olduğu Orta boylu kara bıyıklı Deli Mehmet'in oğlu	106. Oğlu İsmail Yaş: 6	107. Diğer Mehmet Yaş: 2	108. Hane 45 Der Aliyyede Mansure Orta boylu ter bıyıklı Çekeoğlu Osman bin Hüseyin

Hüseyin bin Mehmet Yaş: 25			Yaş: 22
109. Kardeşi Mehmet Yaş: 9	110. Hane 46 Uzun boylu sarı köse sakallı Gümüş Mehmetoğlu Mehmet bin Mustafa Yaş: 35	111. Oğlu Mustafa Yaş: 1	112. Der Aliyyede Mansure Kardeşi orta boylu ter bıyıklı Osman Yaş: 25
113. Der Aliyyede Mansure Diğer kardeşi Şab-ı Emred Ahmet Yaş: 18	114. Hane 47 Orta boylu kır sakallı Hankioğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 60	115. Piyade Redfi Mansure Oğlu orta boylu az kara bıyıklı Mustafa Yaş: 23	116. Oğlu Ahmet Yaş: 1
117. Hane 48 Uzun boylu kara sakallı Helvacioğlu Abdullah bin Mustafa Yaş: 41	118. Oğlu Hasan Yaş: 13	119. Diğer Mustafa Yaş: 2	120. Hane 49 Şab-ı Emred Yurtvermecioğlu Mustafa bin Ebubekir Yaş: 15
121. Kardeşi Hüseyin Yaş: 13	122. Hane 50 Orta boylu ak sakallı Eskicioğlu Eskici Abdullah bin Ali Yaş: 60	123. Oğlu Şab-ı Emred Osman Yaş: 16	124. Hane 51 Orta boylu kır sakallı Hacı Pehlivanoğlu Rençber Osman bin Hasan Yaş: 61
125. Beş seneden beri ticaretle Der Aliyyede olduğu Oğlu kısa boylu az kara bıyıklı Mehmet Yaş: 25	126. Piyade Redif Mansure Diğer Şab-ı Emred Ebubekir Yaş: 18	127. Hane 52 Orta boylu kara bıyıklı Hacı Pehlivanoğlu Rençber Mehmet bin Osman Yaş: 29	128. Oğlu Hüseyin Yaş: 4
129. Diğer Yusuf Yaş: 1	130. Hane 53 Uzun boylu kara sakallı Hacı Pehlivanoğlu Kasap Hasan bin Osman Yaş: 40	131. Oğlu Hasan Yaş: 6	132. Hane 54 Bir buçuk senden beri ba ticaretle Der Aliyyede olduğu Orta boylu kara sakallı Ayvatoğlu İsmail bin Ali Yaş: 41
133. Tahsili ilim için Der Aliyyede olduğu Oğlu Şab-ı Emred Hafız Mehmet Yaş: 15	134. Hane 55 Orta boylu ter bıyıklı Ayvatoğlu Rençber Osman bin Ali Yaş: 22	135. Hane 56 İki seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Eşkinici Sipahi orta boylu Şab-ı Emred Çinikoğlu İsmail bin İsmail Yaş: 19	136. Kardeşi Halil Yaş: 12
137. Diğer kardeşi Recep Yaş: 9	138. Hane 57 Orta boylu kır sakallı Ovazcioğlu Rençber Mustafa bin Mustafa Yaş: 53	139. Dört seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Orta boylu ter bıyıklı İsmail Yaş: 19	140. Redfi asakir-i mansureye kayd şad Diğer oğlu Şab-ı Emred Ahmet Yaş: 15
141. Diğer İbrahim Yaş: 1	142. Hane 58 Orta boylu az kır sakallı Köseloğlu Rençber Hüseyin bin Ahmet Yaş: 51	143. Oğlu Ahmet Yaş: 11	144. Diğer Mehmet Yaş: 8
145. Hane 59	146. Hane 60	147. Oğlu Mehmet	148. Diğer oğlu

Der Aliyyede Mansure Uzun boylu kumral bıyıklı Nasrullahoğlu Salih bin Mehmet Yaş: 29	İki seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Orta boylu kara sakallı Ekmekçioğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 45	Yaş: 14	Abdurrahman Yaş: 9
149. Diğer Mustafa Yaş: 6	150. Hane 61 Uzun boylu ak sakallı Kayserili Mehmet bin Osman Yaş: 65	151. Bir seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu oğlu Şab-ı Emred Mehmet Yaş: 15	152. Diğer oğlu Hüseyin Yaş: 12
153. Diğer İsmail Yaş: 8	154. Hane 62 Uzun boylu az sarı bıyıklı Ceceoğlu Mehmet Emin bin Ali Yaş: 30	155. Hane 63 Orta boylu Şab-ı Emred Ahmet Babaoğlu Ali bin Ahmet Yaş: 19	156. Hane 64 Orta boylu kır sakallı Berber Mehmet bin Halil Yaş: 56
157. Oğlu Ahmet Yaş: 2	158. Hane 65 Orta boylu az bıyıklı Marazoğlu Mehmet bin Mehmet Yaş: 45	159. Beş seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Kardeşi oğlu orta boylu ter bıyıklı Hüseyin bin Mustafa Yaş: 19	160. Hane 66 Şab-ı Emred Kasap Alioğlu Yusuf bin Ömer Yaş: 14
161. Hane 67 Orta boylu sarı kır sakallı Kasap Alioğlu Rençber Mustafa bin Ali Yaş: 51	162. Bir seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Oğlu Şab-ı Emred Mehmet Yaş: 16	163. Diğer oğlu Ali Yaş: 13	164. Diğer İsmail Yaş: 8
165. Hane 68 İki seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Şab-ı Emred Kızıl İsmailoğlu Mustafa bin İsmail Yaş: 15	166. Kardeşi İsmail Yaş: 13	167. Hane 69 İki seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Uzun boylu kır bıyıklı Terzi Alioğlu Halil bin Ali Yaş: 23	168. Kardeşi Şab-ı Emred Mehmet Yaş: 18
169. Hane 70 Ayvatoğlu İbrahim bin İbrahim Yaş: 6	170. Hane 71 Orta boylu kumral bıyıklı Ayvatoğlu Hüseyin bin Hüseyin Yaş: 25	171. Hane 72 Üç seneden beri Der Aliyyede sakin olduğu Orta boylu kır sakallı Ayvatoğlu Mehmet bin Mehmet Yaş: 50	172. Oğlu Şab-ı Emred Mustafa Yaş: 15
173. Bir seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Diğer İsmail Yaş: 11	174. Hane 73 Der Aliyyede Mansure Orta boylu ter bıyıklı Kara Alioğlu bin Ali Yaş: 21	175. Kardeşi Ahmet Yaş: 13	176. Hane 74 Orta boylu kır sakallı Keleşoğlu Rençber Hüseyin bin Mehmet Yaş: 51
177. Yekçesim Üç senden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Oğlu orta boylu ter bıyıklı Hasan Yaş: 21	178. Diğer oğlu Mustafa Ya: 13	179. Diğer Mehmet Yaş: 8	180 Hane 75. Şab-ı Emred Takioğlu Mehmet Arif bin Halil Yaş: 14
181. Kardeşi Halil Yaş: 9	182. Hane 76 Orta boylu kır sakallı Timurlu Mustafa bin Ahmet	183. Oğlu Mehmet Yaş: 12	184. Diğer oğlu Hasan Yaş: 8

	Yaş: 55		
185. Diğer Ahmet Yaş: 7	186. Diğer Hüseyin Yaş: 5	187. Diğer Süleyman Yaş: 4	188. Diğer Ali Yaş: 1
189. Hane 77 Orta boylu kır sakallı Adaloğlu Mehmet bin Mehmet Yaş: 7 Fevt Fi 3 Muharrem s.57	190. Oğlu Şab-ı Emred İsmail Yaş: 5	191. Hane 78 Uzun boylu kır sakallı Gömeçoğlu Rençber Halil bin Mehmet Yaş: 51	192. Üveyi Oğlu Ahmet bin Osman Yaş: 6
193. Diğer Mustafa Yaş: 2	194. Hane 79 Orta boylu ak sakallı Fethullahoğlu Ahmet bin Abdullah Yaş: 61	195. Hane 80 İki seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Orta boylu kara bıyıklı İnceninoğlu Ömer bin Hasan Yaş: 40	196. Oğlu Hasan Yaş: 6
197. Diğer Mehmet Yaş: 3	198. Hane 81 Yekdest Orta boylu kara bıyıklı Kütükçüoğlu Ebubekir bin Ebu Bekir Yaş: 27	199. Hane 82 Üç seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Orta boylu ter bıyıklı Kebaşoğlu Ali bin Mehmet Yaş: 21	200. Hane 83 Şeyhoğlu Yakup bin Yakup Yaş: 4 Fevt Fi 5 Cemaziyelevvel s.57
201. Hane 84 Kuşoğlu Mahmut bin Ahmet Yaş: 8	202. Hane 85 Dikbasanoğlu Mustafa bin Ahmet Yaş: 6	203. Hane 86 Uzun boylu kaba bıyıklı Kürtoğlu Ebubekir bin Mehmet Yaş: 41	204. Oğlu Şab-ı Emred Ebubekir Yaş: 15
205. Diğer İsmail Yaş: 11	206. Hane 87 Der Aliyyede mansure Orta boylu sarı bıyıklı Sürtükoğlu Mustafa bin Süleyman Yaş: 31	207. Hane 88 Orta boylu ter bıyıklı Cebecioğlu Mustafa bin Mehmet Yaş: 23	208. Hane 89 Üç seneden beri ticaret Der Aliyyede olduğu Orta boylu kara bıyıklıHummaloğlu Mehmet bin Ömer Yaş: 35
209. Hane 90 Şab-ı Emred Yerköklüoğlu Mustafa bin Ali Yaş: 16	210. Hane 91 Orta boylu kır sakallı Kahveci Hacı Hüseyin bin Mehmet Yaş: 51	211. Hane 92 Orta boylu kara bıyıklı Türkmenoğlu Ali bin Abdullah Yaş: 35	212. Oğlu Hüseyin Yaş: 8

1865 numaralı nüfus defterine göre Mihre Hatun Mahallesi 92 hane olup toplam 212 kişiden meydana gelmektedir. Mahallede hane ve numaralar sırasıyla kaydedilmiştir.

Tablo 3.25: 1865 Numaralı Nüfus Defterine Göre Mihre Hatun Mahallesi'nde Kullanılan İsimler

İsim	Adet	İsim	Adet
Ali	21	Ebubekir	9
Ali Tahir	1	Eyüp	1
Hasan Hamdi	1	Mehmet	1
Mustafa	24	Salih	1
Ahmet	29	Aziz Ahmet	1
Hasan	23	Süleyman	3
Mehmet	38	Halil	4
Abdullah	3	Recep	1
İsmail	16	İbrahim	2
Hüseyin	13	Abdurrahman	1
Osman	14	Yahya	1
Ömer	6	Abdulkadir	1
Yusuf	2	Eyüp	1
Yakup	2	Mahmut	1
Ebu Bekir	6		

1865 numaralı nüfus defterine göre Mihre Hatun Mahallesi'nde kullanılan isimler tabloda bulunmaktadır. Mahallede en fazla kullanılan isimler Mehmet (38), Ahmet (29), Mustafa (24), Hasan (23), Ali (21)'dir. Ali Tahir, Hasan, Hamdi, Eyüp, Mahmut, Salih, Aziz Ahmet, Recep, Abdurrahman, Yahya, Abdülkadir (1) ise en az kullanılan isimler olduğunu tablodaki bilgilerde görmekteyiz.

Tablo 3.26: 1865 Numaralı Nüfus Defterine Göre Mihri Hatun Mahallesi'nin Yaş Ortalaması

Yaş grubu	Sayı
1-10	73
11-20	53
21-30	32
31-40	14
41-50	12
51-60	19
61-70	9
Toplam	212

1865 numaralı nüfus defterine baktığımızda Mihre Hatun Mahallesi'nin yaşları tabloda verilmiştir. Mahallenin yaş ortalamasını aldığımızda 1-10 yaş ortalaması yaklaşık olarak %15.476, 11-20 yaş ortalaması %11.236, 21-30 yaş ortalaması %6.784, 31-40 yaş ortalaması %2.968, 41-50 yaş ortalaması %2.544, 51-60 yaş ortalaması %4.028, 61-70 yaş ortalaması %1.908 olduğunu görmekteyiz. Mihre Hatun Mahallesinin yaş aralığı 1-70 arasındadır. En fazla yaş aralığı 1-10 arasında olup 73 kişi bulunmaktadır. 11-30 yaş arasında 53, 21-30 yaş arasında ise 32 kişi bulunmaktadır. 50 üzerinde 28 kişi mevcuttur.

Mahallede yaşı en büyük kişi hane 21 numara 55'te Kara Alioğlu Hasan bin Ali'nin yaşı 70'dir⁵⁷³. Hane 4 numara 10'da Topal Ahmetoğlu Esnaf Ahmet bin Mehmet⁵⁷⁴, hane 42 numara 99'da Boyacıoğlu Mehmet bin Mehmet⁵⁷⁵, hane 61 numara 150'de Kayserili Mehmet bin Osman'ın⁵⁷⁶ yaşları 65'dir.

1865 numaralı nüfus defterlerine baktığımızda mahallede Hatip, Efendi (3), Hafız (3), Hacı (9), Şehzade, Molla (2) unvanlarını kullanan kişiler mevcuttur.

⁵⁷³ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 11.

⁵⁷⁴ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 10.

⁵⁷⁵ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 12.

⁵⁷⁶ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 13.

Mihre Hatun Mahallesi'nde hane 1 numara 1 Hatip-i Mahalle-i Mezburda Vaki Camii Kebiri olan Hatipzade Mustafa Efendi bin Ali mahalle Hatip'idir⁵⁷⁷. Hane 2 numara 4'de İmam-ı Mahalle-i Mezbur Ayvatoğlu Ahmet Efendi bin Ali ise mahallenin imamıdır⁵⁷⁸.

Mihre Hatun Mahallesi'nde kişilerin özür durumlarına baktığımızda numara 47'de Osman fitik⁵⁷⁹, numara 177'de Hasan yekçesim⁵⁸⁰, hane 81 numara 198'de Kütükçüoğlu Ebubekir bin Ebubekir'in yekdest⁵⁸¹ olduğu kayıt edilmiştir.

⁵⁷⁷ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 10.

⁵⁷⁸ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 10.

⁵⁷⁹ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 11.

⁵⁸⁰ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 14.

⁵⁸¹ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 15.

Tablo 3.27: Orta Mahallesi 1865 Numaralı Nüfus Defteri

1. Hane 1 İmam-ı Mahalle Orta boyu kır sakallı Ali Efendi bin Mehmet Yaş: 40	2. Oğlu Mehmet Yaş: 3	3. Hane 2 Uzun boylu Kumral sakallı Hacı Mehmetoğlu Debbağ Hasan bin Mehmet Yaş: 45	4. Oğlu orta boylu ter bıyıklı Ahmet Yaş: 25
5. Oğlu Mustafa Yaş: 1	6. Dersaadette mansure kardeşi orta boylu ter bıyıklı Ebubekir bin Hasan Yaş: 19	7. Diğer Hüseyin Yaş: 4	8. Diğer Mehmet Yaş: 1
9. Hane 3 Orta boylu kara sakallı Ciridoğlu Rençber Hacı Mustafa bin Hasan Yaş: 41	10. Oğlu Hasan Yaş: 7	11. Diğer Hüseyin Yaş: 3	12. Hane 4 İki seneden beri Diyar-ı Ahirde olduğu Uzun boyu kır sakallı Dingiloğlu Hacı Mustafa bin İbrahim Yaş: 51
13. Oğlu Ali Yaş: 5	14. Hane 5 Kısa boylu az köse sakallı Terzi Alioğlu Terzi Osman bin HASAN Yaş: 45	15. Oğlu Mehmet Yaş: 13	16. Diğer Hasan Yaş: 1
17. Hane 6 Üç seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Orta boylu sarı bıyıklı Yalı Avalioğlu İsmail bin Mehmet Yaş: 35	18. Oğlu Mehmet Yaş: 3	19. Der Aliyyede mansure Kardeşi orta boyu sarı bıyıklı Ali Yaş: 25	20. Hane 7 Orta boylu kır sakallı Berberoğlu Rençber Ebubekir bin Ahmet Yaş: 55
21. İki seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Orta boylu ter bıyıklı Mehmet Yaş: 19	22. Diğer oğlu Recep Yaş: 11	23. Diğer Ebubekir Yaş: 8	24. Hane 8 Kısa boylu kır sakallı Yağcıoğlu Demirci Mehmet bin Hasan Yaş: 45
25. Üç seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu gelmiştir. Fi 9 Cemaziyelevvel s. 57 Oğlu orta boylu ter bıyıklı Hasan Yaş: 21	26. Diğer oğlu İsmail Yaş: 6	27. Diğer Hüseyin Yaş: 3	28. Diğer Recep Yaş: 1
29. Der Aliyyede mansure Kardeşi orta boyu sarı bıyıklı Süleyman bin Hasan Yaş: 27	30. Hane 9 Orta boylu kır bıyıklı Mustafa Ağaoğlu Mahmut bin Mustafa Yaş: 51	31. İki seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Güveyi orta boyu kara bıyıklı Süleyman bin Mahmut Yaş: 35	32. Hane 10 Dört seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Uzun boylu kara bıyıklı Duhancioğlu İsmail bin Mustafa Yaş: 32
33. Oğlu Mustafa Yaş: 9	34. Âmâ Der Aliyyede olduğu Kardeşi orta boylu Ahmet bin Mustafa Yaş: 23	35. Hane 11 Orta boylu kumral sakallı Ekmekçioğlu Osman bin Hasan Yaş: 45	36. Oğlu Mehmet Sayid Yaş: 3

		Tevellüt eden oğlu Hasan Fi 10 Rebiülevvel s.57	
37. Hane 12 Uzun boylu kır sakallı Hasanoğlu Esnaf Mustafa bin Mustafa Yaş: 57 Tevellüt eden oğlu Mehmet Fi 1 Cemaziyelahir s.57	38. Üveyi oğlu Mehmet Şakir Yaş: 11	39. Hane 13 Arac Orta boylu kara bıyıklı Akçaoğlu Kiremitçi Ebubekir bin Hüseyin Ya: 27	40. Oğlu Hüseyin Yaş: 7
41. Diğer Hasan Yaş: 2	42. Kardeşi orta boylu ter bıyıklı Osman bin Hasan Yaş: 22	43. Hane 14 Güleç Ağaoğlu Mehmet bin Mehmet Yaş: 3	44. Hane 15 Şab-ı Emred Abdurrahmanoğlu Abdurrahman bin Abdurrahman Yaş: 15
45. Hane 16 Üç seneden beri Diyar-ı Ahirde olduğu Orta boylu kara bıyıklı Gömeçoğlu Mustafa bin Hasan Yaş: 30	46. Oğlu Hasan Yaş: 7	47. Diğer İsmail Yaş: 4	48. Hane 17 Orta boylu kır sakallı İnce Mehmetoğlu Dikici Ebubekir bin Mehmet Yaş: 61
49. Üç seneden beri ba ticaret Bursa'da olduğu Oğlu orta boylu köse sakallı Mehmet Yaş: 31	50. Oğlu Hasan Yaş: 9	51. Kardeşi Ahmet bin Ebubekir Yaş: 61	52. Diğer İsmail Yaş: 6
53. Hane 18 İki seneden beri ba ticaret Der Ayyede olduğu Şab-ı Emred Karadayioğlu Hüseyin bin Hüseyin Yaş: 17	54. Üveyi kardeşi Mehmet bin Ömer Yaş: 11	55. Hane 19 Orta boylu kır sakallı Kenanoğlu Esnaf Mehmet bin Süleyman Yaş: 45 Tevellüt eden oğlu Mehmet Fi 19 Şevval s.57	56. Hane 20 Orta boylu köse kır sakallı Sarı Alioğlu Rençber Osman bin Ali Yaş: 55
57. Beş seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu oğlu Orta boylu kara bıyıklı Hüseyin Yaş: 25	58. Der Aliyyede Mansure Diğer oğlu Şab-ı Emred Ahmet Yaş: 15	59. Diğer Hasan Yaş: 13	60. Diğer Osman Yaş: 9
61. Diğer Süleyman Yaş: 8	62. Hane 21 Orta boylu az kumral sakallı Yazıcı Mustafa bin Hasan Yaş: 45	63. Oğlu Şab-ı Emred Osman Yaş: 14	64. Diğer oğlu Hüseyin Yaş: 11
65. Diğer İsmail Yaş: 1	66. Hane 22 Orta boylu sarı kır sakallı Esnaf Boşnakoğlu Mustafa bin Mehmet Yaş: 50	67. Hane 23 Şab-ı Emred Boşnakoğlu Hüseyin bin Hüseyin Yaş: 14	68. Hane 24 Uzun boylu ak sakallı Koca Ağaoğlu İbrahim bin Hüseyin Yaş: 69
69. Oğlu orta boylu ter bıyıklı Hüseyin Yaş: 22	70. Der Aliyyede mansure diğer oğlu Şab- ı Emred Ali Yaş: 17	71. Diğer Şab-ı Emred İsmail Yaş: 15	72. Hane 25 Bir seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu gelmiştir. Fi 7

			Cemaziyelahir s.57 Orta boylu ter bıyıklı Sarı Ağaoğlu Mustafa bin Hasan Yaş: 19
73. Yekcesim Kardeşi Eyüp Yaş: 11	74. Diğer Ahmet Yaş: 9	75. Diğer Mehmet Yaş: 4	76. Hane 26 Asam Orta boylu sarı sakallı Deli Mustafaoğlu Rençber Hüseyin bin Mustafa Yaş: 41
77. Hane 27 Orta boylu kır sakallı Karacaoğlu Musa bin Hasan Yaş: 55	78. Oğlu orta boylu ter bıyıklı Hasan Yaş: 23	79. Oğlu Mustafa Yaş: 3	80. Diğer Hüseyin Yaş: 1 Fevt Fi 15 Rebiülahir s.57
81. Kardeşi orta boylu ter bıyıklı İbrahim Yaş: 19 Tevellüt eden oğlu Hüseyin Fi 19 Cemaziyelahir s.57	82. Hane 28 Orta boylu kara sakallı Karacaoğlu Rençber Osman bin Mehmet Yaş: 35	83. Oğlu Mehmet Yaş: 11	84. Diğer oğlu Hüseyin Yaş: 7
85. Diğer Ahmet Yaş: 3	86. Diğer Osman Yaş: 1	87. Der Aliyyede mansure Kardeşi orta boylu kara bıyıklı Mustafa bin Mehmet Yaş: 31 Fevt Fi 11 Rebiülahir s.57	88. Oğlu Hasan Yaş: 8
89. Hane 29 Şab-ı Emred Ekmekçioğlu Mehmet bin İbrahim Yaş: 14	90. Kardeşi Ahmet Yaş: 9	91. Diğer İsmail Yaş: 5	92. Hane 30 Orta boylu kara köse sakallı Baloğlu Rençber Ali bin Hasan Yaş: 45
93. Oğlu Şab-ı Emred Hasan Yaş: 14	94. Diğer oğlu Mustafa Yaş: 3	95. Diğer Hüseyin Yaş: 1	96. Hane 31 Şab-ı Emred Berberoğlu Mustafa bin Hüseyin Yaş: 14
97. Kardeşi Hüseyin Yaş: 6	98. Hane 32 Orta boylu Şab-ı Emred Kürt Ömeroğlu Rençber Ali bin Mustafa Yaş: 15	99. Kardeşi Mehmet Yaş: 11	100. Hane 33 Diyarı Ahirde olduğu Orta boylu ter bıyıklı Kürt Ömeroğlu Veliyüddin bin Ali Yaş: 19
101. Hane 34 Tekautü Sipahi Uzun boylu kara sakallı Yusuf Beyoğlu Salih Bey bin Yusuf Yaş: 41	102. 101 numarada tekaütün yerine eşinci bir mahtan beri Der Saadette olduğu Oğlu orta boylu ter bıyıklı Yusuf Bey Yaş: 22	103. Diğer Şab-ı Emred Yakup Yaş: 16	104. Hane 35 Der saadette mansure Orta boylu ter bıyıklı Badioğlanoğlu Ali bin Hüseyin Yaş: 21
105. Hane 36 Orta boylu ter bıyıklı Badioğlanoğlu Abdurrahman bin Hüseyin Yaş: 19	106. Redif-i Asakir-i Mansure kayd şad Kardeşi Şab-ı Emred Hüseyin Yaş: 16	107. Hane 37 Orta boylu kır sakallı Kürt Ömeroğlu Rençber Süleyman bin Hüseyin Yaş: 55	108. Der Aliyyede Mansure Oğlu orta boylu ter bıyıklı Ebubekir Yaş: 21

109. İki seneden beri Diyar-ı Ahirde olduğu Diğer oğlu orta boylu Şab-ı Emred İsmail Yaş: 19	110. Diğer Hüseyin Yaş: 11	111. Hane 38 Uzun boylu kısa sakallı Berbadoğlu Rençber Hüseyin bin Mehmet Yaş: 51	112. İki seneden beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Şab-ı Emred Mehmet Yaş: 17
113. Hane 39 Orta boylu kırça sakallı Kantarcıoğlu Rençber Ahmet bin Hasan Yaş: 50	114. Oğlu Şab-ı Emred Hasan Yaş: 16	115. Diğer Ahmet Yaş: 5	116. Hane 40 Orta boylu Şab-ı Emred Kantarcıoğlu Mustafa bin İsmail Yaş: 19
117. Hane 41 Kısa boylu köse sakallı Baloğlu Rençber Molla Mehmet bin Hasan Yaş: 40	118. Oğlu Ahmet Yaş: 8	119. Diğer İsmail Yaş: 2	120. Hane 42 Orta boylu kara sakallı Ak Ömeroğlu Eskici Mustafa bin Mustafa Yaş: 41
121. Oğlu Mehmet Yaş: 8	122. Diğer oğlu İbrahim Yaş: 5	123. Diğer oğlu Osman Yaş: 2	124. Hane 43 Beş seneden beri ba ticaretle Der Aliyyede olduğu Orta boylu kara bıyıklı Ak Ömeroğlu Ahmet bin Mustafa Yaş: 31
125. Der Aliyyede Mansure gelmiştir Fi 15 Muharrem s.57 Kardeşi orta boylu kumral bıyıklı Ali Yaş: 25	126. Hane 44 Altı Mahtan beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu gelmiştir. Fi 5 Ramazan s.57 Kısa boylu az sarı bıyıklı Cılıkoğlu Hacı Hasan bin Hüseyin Yaş: 35 Tevellüt eden oğlu Hüseyin Fi 7 Safer s.57	127. Oğlu Ali Yaş: 6	128. Hane 45 Orta boylu kara sakallı Hacı Gönenöğlu Ali bin Mustafa Yaş: 35
129. Oğlu Mehmet Yaş: 4	130. Diğer Hüseyin Yaş: 2	131. Hane 46 Orta boylu Şab-ı Emred Yahyaoğlu Hasan Bey bin Yahya Yaş: 19	132. Hane 47 Orta boylu ter bıyıklı Gömeçoğlu Rençber Hasan bin Ebubekir Yaş: 21
133. Üç mahtan beri ba ticaret Der Aliyyede olduğu Kardeşi Şab-ı Emred Ebubekir Yaş: 15	134. Diğer Süleyman Yaş: 12	135. Hane 47 Orta boylu Şab-ı Emred Civeoğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 19	136. Hane 49 Orta boylu kara sakallı Seydi Alioğlu Esnaf Hasan bin Hüseyin Yaş: 37 Tevellüt eden oğlu Yusuf Fi 11 Safer s.57
137. Oğlu Hüseyin Yaş: 6	138. Diğer oğlu İsmail Yaş: 4	139. Diğer Yakup Yaş: 1	140. Hane 50 Şab-ı Emred Akçaoğlu Mehmet Sadık bin Mustafa Yaş: 14
141. Hane 51 Uzun boylu kır bıyıklı Dülgeroğlu Rençber Abdullah bin Abdullah Yaş: 57	142. Oğlu Himmet Yaş: 9	143. Üveyi oğlu Yakup Yaş: 9	144. Hane 52 Orta boylu kara sakallı Dülgeroğlu Salih bin Abdülkadir Yaş: 43

1865 numaralı nüfus defterine baktığımızda Orta Mahalle 52 hane olup toplam nüfus 144 kişiden meydana gelmektedir. Mahallenin hane ve numaraları sırasıyla kayıt edilmiştir.

Tablo 3.28: 1865 Numaralı Nüfus Defterine Göre Orta Mahallesi'nde Kullanılan İsimler

İsim	Adet	İsim	Adet
Mehmet	22	Ömer	1
Ahmet	8	Süleyman	3
Mustafa	15	Osman	4
Hasan	26	Eyüp	1
Hüseyin	27	Yusuf	3
İbrahim	4	Yakup	3
Ali	7	Yahya	1
Recep	2	Abdullah	1
Ebubekir	5	Himmet	1
İsmail	10	Abdulkadir	1
Mahmut	1		
Mehmet Sait	1		
Mehmet Şakir	1		
Abdurrahman	1		

1865 numaralı nüfus defterine göre Orta Mahallesi'nde kullanılan isimler tabloda yer almaktadır. Mahallede en fazla kullanılan isimler Hüseyin (27), Hasan (26), Mehmet (22), Mustafa (15)'dir. Mahmut, Mehmet Sait, Mehmet Şakir, Ömer, Eyüp, Yahya, Abdullah, Himmet, Abdulkadir (1) ise en az kullanılan isimler olduğunu görmekteyiz.

Tablo 3.29: 1865 Numaralı Nüfus Defterine Göre Orta Mahallesi'nin Yaş Ortalaması

Yaş grubu	Sayı
1-10	52
11-20	38
21-30	16
31-40	12
41-50	14
51-60	9
61-70	3
Toplam	144

1865 numaralı nüfus defterine baktığımızda Orta Mahallesi'nin yaşları tabloda yer almaktadır. Mahallenin yaş ortalamasını aldığımızda 1-10 yaş ortalaması yaklaşık olarak %7.488, 11-20 yaş ortalaması %5.472, 21-30 yaş ortalaması %2.304, 31-40 yaş ortalaması %1.728, 41-50 yaş ortalaması %2.016, 51-60 yaş ortalaması %1.296, 61-70 yaş ortalaması %0.432 olduğunu görmekteyiz. Orta Mahallesinin yaş aralığı 1-70 arasındadır. En fazla yaş aralığı 1-10 arasında olup 52 kişi bulunmaktadır. 11-30 yaş arasında 38 kişi bulunmaktadır. 50 üzerinde 12 kişi mevcuttur.

Mahallede yaşı en büyük kişi hane 24 numara 68'de Koca Ağaoğlu İbrahim bin Hüseyin yaşı 69'dur⁵⁸². Hane 17 numara 48'de İnce Mehmetoğlu Dikici Ebubekir bin Mehmet⁵⁸³, numara 51'de Ahmet bin Ebubekir'in⁵⁸⁴ yaşları ise 61'dir.

1865 numaralı nüfus defterine baktığımızda Orta Mahallede Efendi, Hacı (5), Ağa (4), Bey (3), Molla unvanları kullanılmıştır.

Mahallede ilk hane ve numaralar İmam, Hatip, Müezzin gibi meslek gruplarına ayrılmıştır. Hane 1 numara 1'de İmam-ı Mahalle Ali Efendi bin Mehmet yer almaktadır ve mahallenin imamıdır⁵⁸⁵.

⁵⁸² BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 18.

⁵⁸³ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 18.

⁵⁸⁴ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 18.

⁵⁸⁵ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 17.

Orta Mahallede kişilerin özür durumları hakkında bilgiler mevcuttur. Numara 34’de Ahmet bin Mustafa âmâ⁵⁸⁶, hane 13 numara 39 Akçaoğlu Kiremitçi Ebubekir bin Hüseyin A’rac⁵⁸⁷, numara 73’de Eyüp yekçesim⁵⁸⁸, hane 26 numara 76’da Deli Mustafa oğlu Rençber Hüseyin bin Mustafa asam⁵⁸⁹ olarak kayıt edilmiştir.

Tablo 3.30: 1865 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları Değerlendirmesi

Yaş Aralığı	İmam Bey	Mihri Hatun	Orta	Toplam
1-10	56	73	52	181
11-20	71	53	38	162
21-30	29	32	16	77
31-40	31	14	12	57
41-50	18	12	14	44
51-60	13	19	9	41
61-70	6	9	3	18
71-80	1	-	-	1
80+	1	-	-	1
Toplam	226	212	144	582

İncelemiş olduğumuz 1865 numaralı nüfus defterlerine göre Çankırı sancağının Kargı kazasının İmam Bey, Mihre Hatun ve Orta Mahalleleri’nin toplam nüfusu 582 kişi olduğunu tabloda görmekteyiz. En fazla nüfusuna sahip olan mahalle 226 kişi ile İmam Bey mahallesidir. Mahalledeki erkek nüfusuna karşılık kadın nüfusu da düşünürsek toplam 452 kişiden oluşmaktadır diyebiliriz.

Nüfusu fazla olan ikinci mahalle 212 kişi ile Mihre Hatun Mahallesidir. Mahallede erkek nüfusa karşılık kadın nüfusu da düşünürsek toplam nüfus 424 kişi diyebiliriz.

İmam Bey, Mihre Hatun ve Orta mahallelerinin yaş ortalamalarına göre en fazla 1-10 yaş arası 181 kişi bulunmaktadır. 71-80 ve 80 yaş üstü 1 kişi mevcuttur.

1865 numaralı nüfus defterinde İmam, Hacı, Hatip, Müezzin gibi meslek grupları bulunmaktadır. Hacı, Katip, Ağa, Şeyh, Molla, Şehzade, Bey, Hafız unvanları

⁵⁸⁶ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 17.

⁵⁸⁷ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 18.

⁵⁸⁸ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 18.

⁵⁸⁹ BOA, NFS., d. nr. 1865, s. 18.

geçmektedir. Kişilerin özür durumlarından bahsedilmiş olup âmâ, a'rac, yekçesim, yekdest, fitık, asam olan kişilerin olduğu kayıt edilmiştir.

1865 numaralı nüfus defterine göre İmam Bey, Mihre Hatun ve Orta Mahalle toplam 236 hane, 582 erkek nüfusundan meydana gelmektedir.

3.4. 1866 NUMARALI NÜFUS DEFTERİ

Çankırı sancağına bağlı Kargı kazasının İmam Bey, Orta ve Mihre Hatun Mahalleleri'nin 1866 numaralı nüfus defteri Başbakanlık Osmanlı Arşivinde NFS.d koduyla 1866 numara ile kaydedilmiştir. Nüfus defterinin başlangıç tarihi 1260.0.0 (1844M) olup defter 21x56 ebadındadır.

1865 numaralı nüfus defterinin içerisinde İmam Bey, Orta, Mihre Hatun Mahallesi bulunmaktadır ve defter 23 sayfadan meydana gelmektedir.

Defterin ilk sayfasında tanıtım amaçlı “Ankara eyaleti dahilinde vaki Kengiri sancağı kazalarından Kargı kazası mahalle ve kuralarında sakin ve mütevekkil bil cümle yerli, ehli İslam'ın Sin ve Eşkal ve Sanat ve Hane ve numaralarının mübeyyin tahrir defteridir. Sene 60 ve Kaza-i Kargı, Nefsi Kasaba-i Kargı ve Mahalle-i İmam Bey ifadeleri yer almaktadır. 1866 numaralı nüfus defteri şekil bakımından farklıdır. Hane ve numaraları ayrıntılı şekilde kayıt edilmiştir.

1866 numaralı nüfus defterinde açıklama yapılan kısımda mahallede müslüman nüfusun kayıt edildiğini görmekteyiz. Kişiler tanımlanırken kaşları, gözleri, sakallarının rengi, bıyıkları, fiziksel özellikleri belirtilmiştir.

Tablo 3.31: İmam Bey Mahallesi 1866 Numaralı Nüfus Defteri

Hane 1 1.Müdür-i Kaza Hanedanı Kadiminden uzun boylu kırça sakallı Hacı Hasanoglu Mehmet Sayid Ağa bin Hüseyin Yaş: 48 Fevt Fi 21 Zilkade s.62	2. Oğlu orta boylu kara bıyıklı Yakup Yaş: 25	3. Diğer Ahmet Şükrü Yaş: 8	4. Diğer Mehmet Nafiz Yaş: 4 Fevt Fi 13 R. 64
5. Diğer Mehmet Sadık Yaş: 3	6. Torunu Abdülkerim Veledi Yakup Yaş: 1 Fevt Fi 3 Şevval s.61	Tevellüt Torunu Sait Mehmet bin Yakup Fi 21 Muharrem 63	
Hane 2 1.Ba-berat Şerif İmam ve Hatip Uzun boylu az kara sakallı Katipoğlu Mehmet Efendi bin Mehmet Yaş: 42	2. Oğlu İbrahim Yaş: 3	3. Diğer Hasan Yaş: 1	
Hane 3 1.Hanedanı kadiminden orta boylu kır sakallı Ömer bin Ahmet Yaş: 67	2. Oğlu orta boylu kara bıyıklı Mehmet Arif Yaş: 25	3. Diğer Şab-ı Emred Ali Yaş: 14	Tevellüt Torunu Hasan Fi 1 Rebiülevvel s.62
Hane 4 1.Hanedanı kadiminden orta boylu kır sakallı Hacı Hasanazade Bekir Ağa bin Hüseyin Yaş: 56	2. Oğlu orta boylu Kara bıyıklı Mehmet Ağa Yaş: 28	3. Yılcancık İlleti Diğer ortalca boylu ter bıyıklı Mustafa Ağa Yaş: 22	4. Dersaadette tahsilde s.57 Diğer Şab-ı Emred orta boylu Hafız Abdulfettah Yaş: 15
5. Torunu Mehmet Emin veledi Mehmet Yaş: 4	6. Diğer Hüseyin Hüsnü Yaş: 1 Fi 21 Rebiülahir s.64	7. Tebası Mehmet Şakir veledi Osman Yaş: 12	Tevellüt torunu Ebubekir bin Mehmet Fi 21 Şevval s.63
Hane 5 1.Hanedanı kadiminden uzun boylu kır sakallı Gafiloğlu Ahmet Ağa bin Mehmet Yaş: 53	2.Oğlu orta boylu kumral bıyıklı İbrahim Yaş: 24	3.Diğer orta boylu kumral bıyıklı Hasan Yaş: 22	4.Diğer Ali Yaş: 11
Oğlu Süleyman bin İbrahim Tevellüt Fi 21 Cemaziyelahir s.61	Tevellüt Torunu Mehmet bin İbrahim Fi 11 Zilkade 64	Tevellüt Torunu Mustafa bin Hasan Fi 23 Şevval 63	
Hane 6 1.Orta boylu kara bıyıklı Gafiloğlu Ahmet Ağa bin Osman Yaş: 26	2. Oğlu Osman Yaş: 12		
Hane 7 S.64 1.Debbağ esnafından orta boylu kumral	2.oğlu orta boylu Şabı Emred Mehmet Yaş: 14	3.Kardeşi Debbağ esnafından orta boylu kumral sakallı Osman Yaş: 37	Tevellüt oğlu Ebu Bekir F.13 s.61.

sakallı küçük ismailoğlu Hüseyin Bin Mehmet Yaş: 40			
Hane 8 1.Orta boylu az kara sakallı İbikoğlu Mustafa Bin Süleyman Yaş: 41	2.Oğlu Mehmet Yaş: 6 Fevt: Fi Rebüllevvel s.62.		
Hane 9 1.Orta boylu kumral bıyıklı Erikçioğlu Hüseyin Bin Mehmet Yaş: 27			
Hane 10 1.Orta boylu kırca sakallı Erikçioğlu Ali Bin Mehmet Yaş: 42	2.A'raç oğlu Hasan Yaş: 2	3. Diğer Mehmet Yaş: 5	4. Kaycı sanatıyla Der Aliye'ye de kardeşi orta boylu ter bıyıklı Mustafa Yaş: 23
Hane 11 Orta boylu kara bıyıklı Erikçioğlu Hüseyin Bin Mustafa Yaş: 29 Fevt: Fi 11 sefer s.61	2. Oğlu Şaban Yaş: 1	3. Karındaşı orta boylu Şabı Emred Mustafa Yaş: 16	
Hane 12 1. Demirci esnafından uzunca boylu kumral bıyıklı Kethüdaoğlu İsmail Bin Mehmet Yaş: 25	2. Oğlu Mehmet Yaş: 3		
Hane 13 1. Uzunca boylu kumral bıyıklı Seyyid Alioğlu Bin Hüseyin Yaş: 35	2. Oğlu İsmail Yaş: 12	3. Diğer Mehmet Sayit Yaş: 3	
Hane 14 1. Orta boylu kumral bıyıklı Seyyid Alioğlu Ahmet Bin Hasan Yaş: 33	2. Oğlu Osman Yaş: 1		
Hane 15 1. Demirci esnafından orta boylu kara sakallı Köseoğlu Ali Bin Mustafa Yaş: 41	2. Oğlu Hasan Yaş: 12	3. Diğer Recep Yaş: 4	Tevellüt Diğer Abdül Fettah Fi 17 S.1261 Fevt: Fi 17 s.62.
Hane 16 1. Uzunca boylu kır sakallı Deli Köleoğlu Hasan Bin Ömer Yaş: 62	2. Diğer Aliyeye de Teb'a oğlu orta boylu Şabı Emred Süleyman Yaş: 18	3. Diğer Halil Yaş: 12	4. Diğer Ömer Yaş: 8
Hane 17 Debbağ esnafından orta boylu ter bıyıklı Müslimoğlu Ahmet Bin Osman Yaş: 22	2. Kardeşi orta boylu Şabı Emred Mehmet Yaş: 14	3. Diğer Osman Yaş: 11	Tevellüt oğlu Mehmet Bin Ahmet Fi 27 Şevval s.62.

Hane 18 1. Uzunca boylu kumral bıyıklı Silahşöroğlu Mustafa Bin Mustafa Yaş: 28	2. Oğlu Yakup Yaş: 4		
Hane 19 Orta boylu kumral sakallı Silahşöroğlu Mehmet Bin Mustafa Yaş: 37	2. Oğlu Mehmet Yaş: 4 Fi 19 Reblüevvel s.62.	3. Diğer Mustafa Yaş: 3	
Hane 20 1. Kısa boylu kırca sakallı Hacı Bekiroğlu Mustafa Bin Süleyman Yaş: 48 Fi 15 Zilkade s.263	2. Yekçesim oğlu kısa boylu kumral bıyıklı Süleyman Yaş: 27	3. Diğer kısa boylu ter bıyıklı Hüseyin Yaş: 18	4. Torunu Şaban Veledi Süleyman Şah Yaş: 4 Fi 13 s.61.
Tevellüt oğlu Mehmet Bin Hüseyin Fi 21 Rebülevvel s.64.			
Hane 21 s.64 1. Orta boylu kara sakallı Çapanoğlu Ahmet bin Hüseyin Yaş: 40	2. Oğlu Hasan yaş: 11 s.64		
Hane 22 1. Orta boylu Köse sakallı Kütükoğlu Mustafa Bin Hüseyin Yaş: 44	2. Oğlu Şabı Emred Ali Yaş: 13		
Hane 23 1. Orta boylu sarı bıyıklı Koca Ağaoğlu Ahmet Bin Mehmet Yaş: 27	2. Kardeşi orta boylu Şabı Emred Mehmet Yaş: 15	3. Diğer İbrahim Yaş: 12	4. Diğer Mustafa Yaş: 10
Tevellüt oğlu Osman Bin Ahmet Fi 15 Şevval s.62.			
Hane 24 1. Orta boylu kumral bıyıklı Koca Ağaoğlu Ömer Bin Mehmet Yaş: 25 s.64.	2. Oğlu Hüseyin Yaş: 2	3. Kardeşi oğlu Ali veledi Hasan Yaş: 9	4. Diğer Mehmet veledi Hasan Yaş: 5
Hane 25 s.64 1. Orta boylu kumral sakallı Velioğlu Mehmet Bin Osman Yaş: 40	2. Oğlu Osman Yaş: 11 Fevt: Fi 7 Reblülahir s.62.		
Hane 26 1. Asakır-i Nizamiye-i Şahanede S.59. Orta boylu kumral sakallı Gömeç Alioğlu Osman veledi Ali Yaş: 26	2. Kardeşi orta boylu kumral bıyıklı Ali Yaş: 23	3. Diğer Şab-ı Emred Mustafa yaş:13	
Hane 27	2. Oğlu Mehmet		

1.Uzun boylu kara sakallı Mancıoğlu Ahmet bin Mehmet Yaş: 37	Yaş: 1		
Hane 28 1. Orta boylu kır sakallı Eciroğlu Hüseyin Bin Mustafa Yaş: 59 Fevt: Fi 21 Cemaziyelevvel s.261.	2. Kesirül Akil oğlu orta boylu tüysüz Mehmet Yaş: 27	3. Der Saadetle Yahya Efendi türbesinde Hademe Diğeri orta boylu kara sakallı Hasan Yaş: 25	4. Asakır-i Nizamiye-i Şahanede S.59 Diğeri orta boylu Şabı Emred Ali Yaş: 23
Hane 29 1. Orta boylu kırca sakallı Eciroğlu Süleyman Bin Ali Yaş: 56 Fevt: Fi 11 Rebülahir s.62	2. Der Saadetle Teb'a S.58 Oğlu uzun boylu kara bıyıklı Mehmet Yaş: 29	3. Torunu Hasan Yaş: 2	
Hane 30 1. Uzun boylu kumral bıyıklı Eciroğlu Ahmet Bin Hasan Yaş: 32	2. Der Aliyyede Mütèhhillen Sakin S.62. kardeşi kısa boylu kara bıyıklı Mustafa Yaş: 38		
Hane 31 1. Orta boylu kır sakallı Eciroğlu Mehmet Bin Ali Yaş: 55 Fevt: Fi 18 Rebülevvel 1261	2. Oğlu Ali Yaş: 8		
Hane 32 1. Orta boylu kumral sakallı Gömeçoğlu İbrahim Bin Osman Yaş: 42	2. Fıtık illetioğlu orta boylu ter bıyıklı Ali Yaş: 23	Tevellüt Diğeri Osman Fi 11 ramazan s.61	
Hane 33 1. Debbağ esnafından olup Der Saadetle s.59 Orta boylu kara bıyıklı Kütük Ahmetoğlu Mehmet Bin Mehmet Yaş: 26			
Hane 34 1.Orta boylu Şabı Emred Çivelekoğlu Mehmet Bin Ebu Bekir Yaş: 17	2. Kardeşi Ahmet Yaş: 8		
Hane 35 1.Ekmekçi esnafından olup Der Saadetle s.58 Orta boylu kumral bıyıklı Kürtoğlu Hüseyin Yaş: 38	2.Adapazarı kazasında Mütèhillen sakın kardeşi orta boylu kumral bıyıklı Hüseyin Yaş: 30	3.Diğeri orta boylu kumral bıyıklı Hasan Yaş: 27	Tevellüt oğlu Ahmet Fi 21 Rebülahir s.64
Hane 36 1.Orta boylu kırca	2.Der Saadetle tahsili ulumda orta boylu Şabı		

sakallı Gömeçoğlu Hüseyin Bin Hasan Yaş: 45	Emred Molla Hüseyin Yaş: 18		
Hane 37 1.Orta boylu kırca sakallı Hacı Osmanoğlu Molla Mahmut Bin Mustafa Yaş: 57	2.Oğlu uzunca boylu ter bıyıklı Ahmet Yaş: 24	3.Asakır-i Nizamiye-i Şahanede Diğeri kısa boylu Şabı Emred Mustafa Yaş: 19	4.Torunu İsmail veledi Ahmet Yaş: 1
Tevellüt torunu Hüseyin Bin Ahmet Fi 21 Rebiülahir s.62			
Hane 38 1.Kısa boylu kırca sakallı Hacı Bekiroğlu Osman Bin Mustafa Yaş: 53	2.Oğlu Mustafa Yaş: 8 Fevt: Fi 3 s.62	3.Asakır-i Nizamiye-i Şahanede kardeşi oğlu orta boylu kara bıyıklı Ahmet veledi Hasan Yaş: 29	4.Diğeri orta boylu kumral bıyıklı Mehmet Yaş: 25
5.Diğeri orta boylu Şabı Emred Hayrullah Yaş: 17			
Hane 39 1.Orta boylu kumral bıyıklı Dinkazoğlu Hasan Bin Ali Yaş: 42	2.Oğlu orta boylu ter bıyıklı Ali Yaş: 21	3.Diğeri Hüseyin Yaş: 2	
Hane 40 1.Uzunca boylu kır sakallı Dinkazoğlu Mustafa Bin Ömer Yaş: 65	2.Diğer Aliyyede Beykozda Debbağ s.68 oğlu uzunca boylu kumral bıyıklı Ömer Yaş: 25	3.Bu dâhi diğeri orta boylu ter bıyıklı Hasan Yaş: 21	4.Asakır-i Nizamiye-i Şahanede diğeri orta boylu Şabı Emred Mustafa Yaş: 18
Hane 41 1.Orta boylu ter bıyıklı Kardakoğlu Ali Bin Süleyman Yaş: 19			
Hane 42 1.Kısa boylu sarı bıyıklı kapı Kıranoğlu cüce Hüseyin Bin Ali Yaş: 41	2.Kardeşi orta boylu ter bıyıklı İbrahim Yaş: 23		
Hane 43 1.Orta boylu kır sakallı Kanlioğlu Süleyman Bin Hüseyin Yaş: 59	2.Askır-i Nizamiye-i Şahanede oğlu orta boylu ter bıyıklı Hüseyin Yaş: 21	3.Üveyioğlu kısa boylu ter bıyıklı Mustafa Bin Mustafa Yaş: 18 Fevt Fi 11	
Hane 44 1.Uzun boylu kumral sakallı Ekmekçioğlu Mehmet Bin Mehmet Yaş: 32	2.Oğlu Hüseyin Yaş: 1		
Hane 45 1.Orta boylu kumral bıyıklı İlakkoğlu Hasan usta Yaş: 41	2.Asakır-i Nizamiye-i Şahanede oğlu orta boylu Şabı Emred Mustafa Yaş: 18	3.Diğer Şabı Emred orta boylu Ebu Bekir Yaş: 14	4.Diğeri Eyüp Yaş: 7
5.Diğeri Hasan Yaş: 3	6.Kardeşi uzunca boylu kumral bıyıklı	Tevellütoğlu Ali bin Hasan	Tevellüt oğlu Yusuf bin Abdülkadir

	Abdülkadir Yaş: 32	Fi 25 Safer s.64	Fi 11 Cemezi yelevvvel s.62
Tevellütoğlu Abdülkadir Fi 11 Şevval s.1262			
Hane 46 1.Uzun boylu ak sakallı Cambazoğlu Mustafa bin Ali Yaş: 62	2.Oğlu Şabı Emred Mehmet Yaş: 13	3.Tevellüt Diğeri Ali Fi 3 Safer s.61	
Hane 47 1.Orta boylu ak sakallı Köprülüoğlu Mustafa bin Ahmet Yaş: 67 Fevt: Fi 15 Cemazilyalevel s.1261	2.Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Mehmet Yaş: 26		
Hane 48 1.Orta boylu kırca sakallı Açıkbaşoğlu Ali bin Ahmet Yaş: 45	2.s.64 Oğlu Ahmet Yaş: 11	3.Diğeri Mustafa Yaş: 7	4.Diğeri Hasan Yaş: 5
Hane 49 1.Uzunca boylu kumral sakallı Tunusluoğlu Mehmet bin Hasan Yaş: 42	2.Marizoğlu Hasan Yaş: 12 Fevt Fi 27 Rebiülevvel s.62	Oğlu Mehmet Fi 21Şevval s.62	
Hane 50 1.Orta boylu kumral bıyıklı Murtazaoğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 38	2.Kardeşi uzunca boylu kumral bıyıklı Mehmet Yaş: 35	3.Çolak oğlu Şaban Yaş: 14	4.Tevellüt oğlu Abdullah bin Mahmut Fi 28 s.61
Hane 51 1.Orta boylu kumral bıyıklı ihtiyar Hasan oğlu Hüseyin bin Hasan Yaş: 35			
Hane 52 1.Orta boylu ak sakallı Kadioğlu Ahmet bin Mehmet Yaş: 65	2.Duhancı esnaflığı ile Der Saadette olduğu s.58 oğlu orta boylu Şabı Emred Mehmet Yaş: 18	3. Diğeri Şabı Emred İsmail Yaş: 13	4.Diğeri Ali s.64 Yaş: 11
Hane 53 1.Orta boylu kırca sakallı Berberoğlu Ali bin Mehmet Yaş: 45	2.Oğlu Şab-ı Emred Hasan Yaş: 13		
Hane 54 1.orta boylu kumral sakallı Berberoğlu Ahmet Bin Mehmet Yaş: 43	2.Üveyioğlu Dikbasaboğlu Mustafa veledi Ahmet Yaş: 7	Tevellüt Diğeri Mehmet Fi 21 Rebiülahir s.64	
Hane 55 Ders Saadette Kayıkçı s.58 Orta boylu kara sakallı Dişsizoglu Osman bin	2.Oğlu Osman Yaş: 3		

Yaş:37			
Hane 56 1.Uzun boylu ak sakallı Balabanoğlu koca Mehmet bin Süleyman Yaş: 67 Fevt Fi 17 Zilkade s.1263	2.Oğlu Hasan Yaş: 12		
Hane 57 1.Orta boylu sarı bıyıklı Kırıkoğlu Hüseyin bin Ali Yaş: 32	Tevellüt oğlu Hüseyin Fi 23 s.64		
Hane 58 1.Orta boylu ak sakallı Şamdacıoğlu Ahmet bin Abdullah Yaş: 41	2.Asakır-i Nizamiye-i Şahanede oğlu Şab-ı Emred Mustafa Yaş: 18	3.Yeğeni kuş Ahmetoğlu Mehmet bin Ahmet Yaş: 8	
Hane 59 1.Orta boylu kır sakallı Gömeçoğlu Mehmet bin Mustafa Yaş: 48	2.Oğlu Mustafa Yaş: 10 s.64	3.Diğeri Hasan Yaş: 2	
Hane 60 1.Orta boylu kır sakallı deli Ahmetoğlu Mehmet bin Ahmet Yaş: 55 Fevt:fi 21 Rebiülevvel s.62	2.Asakır-i Nizamiye-i Şahanede oğlu orta boylu kumral bıyıklı İsmail Yaş: 29 Fevt Fi 15 Zılhicce s.62	3.Bu dahi diğeri orta boylu ter bıyıklı Mehmet Yaş: 20 Fevt Fi 19 Rebiülevvel s.62	4.Diğeri Ahmet Yaş: 4 Fevt: 9 Rebiülevvel s.62
Hane 61 1.Demirci esnafından kısa boylu kara bıyıklı Bekmezcioğlu Hüseyin bin Hasan Yaş: 29			
Hane 62. 1.Orta boylu kumral sakallı Tataroğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 43	2.Oğlu Hasan Yaş: 4	3.Der Saadette Müteehhilen sakın kardeşi orta boylu kara bıyıklı Mehmet Emin Yaş: 37	4.Ekmekçi esnaflığı ile Der Aliyede diğeri orta boylu kumral bıyıklı Süleyman Yaş: 29
5.Der Aliyede Müteehhilen iskan diğeri orta boylu kumral bıyıklı İsmail Yaş: 25			
Hane 63 1.Kısa boylu sarı bıyıklı Semercioğlu Abdullah bin Mehmet Yaş: 26	2.Oğlu ali Yaş: 1		
Hane 64 1.Orta boylu kumral sakallı Demircioğlu veli bin Osman Yaş: 11	2.Oğlu Veliyyüddin Yaş: 3	3.Tevellütdiğeri Abdullah Fi 17 Cemaziyelahir s.67	
Hane 65 1.Der Aliyeye tahsili	2.Kardeşi orta boylu Şab-ı Emred Ömer		

ulumda orta boylu kara sakallı Bekir Ağaoğlu Salih Efendi bin Ebu Bekir Yaş: 28	Yaş: 22		
Hane 66 Der Aliyeye Kayıkçı orta boylu sarı bıyıklı İmamoğlu Hüseyin bin Mehmet Yaş: 25	2.Der Aliyeye Beykozda Debbağ s.55 Kardeşi orta boylu ter bıyıklı Mehmet Yaş: 19	3.Diğeri Süleyman Yaş: 12	
Hane 67 Asakır-i Nizamiye-i Şahanede orta boylu ter bıyıklı Kethüdaoğlu Mehmet bin Ahmet Yaş: 21	2.Kardeşi orta boylu Şab-ı Emred Ahmet Yaş: 17	3.Sene 64 Diğer Hüseyin Yaş: 9	
Hane 68 1. Asakır-i Nizamiye-i Şahanede s.59 orta boylu ter bıyıklı Hayırlıoğlu Süleyman bin Mustafa Yaş: 22	2.Arzusuyla Der Aliyyede olup El an Mukim üveyi kardeşi orta boylu Şab-ı Emred Mustafa Yaş: 16	3.Kardeşi oğlu İsmail veledi Hasan Yaş: 8	
Hane 69 Orta boylu kırca sakallı Köseoğlu Ali bin Hasan Yaş: 46			
Hane 70 1. Asakır-i Nizamiye-i Şahanede orta boylu ter bıyıklı Topaloğlu Abdülkadir bin Osman Yaş: 21 Fevt Fi 13 s.61	2.Der Aliyyede Teb'a kardeşi orta boylu Şab-ı Emred Ebu Bekir Yaş: 18	3.Diğeri Şab-ı Emred İsmail Yaş: 13	4.Diğeri Mustafa Yaş: 12
Hane 71 1.Orta boylu ter bıyıklı Genç Osmanoğlu Mehmet bin Osman Yaş: 21			
Hane 72 1.Orta boylu ter bıyıklı Molla Bekiroğlu Ali bin Ebu Bekir Yaş: 18			
Hane 73 1.Der Aliyyede kayıkçı orta boylu kır sakallı Kaymakoğlu Ahmet bin Mehmet Yaş: 52	2. Asakır-i Nizamiye-i Şahanede oğlu orta boylu kara bıyıklı Mehmet Yaş: 24	3.s.64 Diğeri Ahmet Yaş: 10 s.64	
Hane 74 Orta boylu kır sakallı Ömeroğlu Mustafa bin Mehmet Yaş: 43	2.Oğlu Mehmet Yaş: 12	3.Diğeri Hasan Yaş: 7	
Hane 75 s.64	2.Oğlu Emrullah	3.Diğeri Hasan	4. Asakır-i Nizamiye-i

1.Orta boylu sarı bıyıklı Taşcıoğlu Ebu Bekir bin Mehmet Yaş: 38	Yaş: 6	Yaş: 1 Fevt: Fi 15 Zılkade s.62	Şahanede Kardeşi kısa boylu kumral bıyıklı Ahmet Yaş: 28
Hane 76 1.Orta boylu kumral bıyıklı Eskici Mehmetoğlu Mehmet bin Mehmet Yaş: 25			
Hane 77 1.Der aliyyede Debbağ esnaflığı ile el an Mukim Orta boylu kumral bıyıklı Süleyman Ağaoğlu İsmail bin Süleyman Yaş: 24	2.Oğlu Hamit Yaş: 3 Fevt Fi 25 Zılhicce s.26		
Hane 78 1.Orta boylu ter bıyıklı Süleyman Ağaoğlu Mehmet bin Süleyman Yaş: 22			
Hane 79 1.Orta boylu kara bıyıklı Ak Ömeroğlu Hacı İsmail bin Mustafa Yaş: 35	2.Kardeşi orta boylu kara bıyıklı Ali Yaş: 27	Tevellüt oğlu Mustafa bin Ahmet Fi 21 Rebiüellev s.64	
Hane 80 1.Orta boylu kumral bıyıklı Yağcıoğlu Hasan bin Mehmet Yaş: 28	Tevellüt oğlu Mustafa Fi 15 safer s.64		
Hane 81 1.An asıl Boy abad kazasında gelip teehhülen iskan olduğu orta boylu kumral bıyıklı Dağlı İsmail bin ali Yaş: 27			
Hane 82 1.Bu dahi Boyabattan olup gelip Müteahhilen bu mahallede iskan orta boylu ter bıyıklı Dağlı Selim veledi Abdullah Yaş: 25	Tevellüt oğlu Mustafa Fi 15 ramazan s.61		
Hane 83 1.Orta boylu ter bıyıklı genç Osman Mehmet oğlu Osman bin Mehmet Yaş: 19			
Hane 84 1. Asakır-i Nizamiye-i	2.kardeşi Ali Yaş: 12		

Şahanede orta boylu ter bıyıklı Erikçioğlu Hasan bin Süleyman Yaş: 21			
Hane 85 1.Rum ili Canibinde Muteahhilen iskan etmiş olduğu s.52 Orta boylu ter bıyıklı Çatak Ahmet bin Abdullah Yaş: 22	2.oğlu Şaban Yaş: 6 Fevt: Fi Rebiülahir s.62		
BilaHane 86 1.Der aliyyede teb'a orta boylu Şab-ı Emred Kahvecioğlu hasan bin Hamza Yaş: 15			
Bila Hane 87 1.Der Saadette Muteehhilla iskan s.58, orta boylu kır sakallı lak lak oğlu hasan bin Ahmet Yaş: 45	2. Asakır-i Nizamiye-i Şahane-i Bahriye oğlu orta boylu Şab-ı emred Osman Yaş: 18		
BilaHane 88 1.Bursanın Armutlu kariyesinde kain arzusuyla el an sakın oluğu orta boylu kara bıyıklı Şamdacioğlu Mehmet bin Abdullah Yaş: 40	2.Der Aliyyede Feshanede Muteehhilen iskan üzere olduğu kardeşi orta boylu kara sakallı Ali Yaş: 25		
Hane 89 Orta boylu kumral bıyıklı Kavukluoğlu İbrahim bin Süleyman Ahmet Müdecciden kayıt Şod Yaş: 35	1.Der Saadette Semerci esnafı olup Muteahhilen iskan üzeri olduğu orta boylu kara bıyıklı Semercioğlu Hasan bin Mehmet Yaş: 35		

İncelemiş olduğumuz 1866 numaralı nüfus defterine göre Çankırı sancağının Kargı kazasına bağlı İmam Bey Mahallesi'nde 89 hane olup, 230 numaradan meydana gelmektedir. 1866 numaralı defter şekil bakımından farklı olduğundan dolayı bir hane içinde bir veya birden fazla numara ile kayıt tutulmuştur.

Tablo 3.32: 1866 Numaralı Nüfus Defterine Göre İmam Bey Mahallesi’nde Kullanılan İsimler

İsim	Adet	İsim	Adet
Hüseyin	17	İsmail	5
Yakup	4	Mehmet Said	1
Ahmet Şükrü	1	Recep	1
Mehmet Nafiz	1	Ömer	5
Mehmet Sadık	1	Halil	1
Mehmet	46	Ebubekir	6
İbrahim	7	Hayrullah	1
Hasan	32	Eyüp	1
Ahmet	22	Abdulkadir	3
Mehmet Arif	1	Mahmut	1
Ali	22	Abdullah	5
Mustafa	31	Mehmet Emin	1
Abdülfettah	2	Veliyüddin	1
Hüseyin Hüsnü	1	Emrullah	1
Osman	17	Hamit	1
Süleyman	13	Hamza	1
Şaban	3		

1866 numaralı nüfus defterine göre İmam Bey Mahallesi’nde kullanılan isimler tabloda yer almaktadır. Mahallede en fazla kullanılan isimler Mehmet (46), Hasan (32), Mustafa (31), Ahmet ve Ali (22), Hüseyin ve Osman (17)’dir. Ahmet Şükrü, Mehmet Nafiz, Mehmet Sadık, Mehmet Arif, Hüseyin Hüsnü, Mehmet Sayit, Recep, Hamza, Hamit (1) gibi isimler ise mahallede en az kullanılan isimler olduğunu görmekteyiz. Mahallede dikkat çekici bir özellik ise kişilerin iki isim kullananlara fazlaca rastlanılmasıdır.

Tablo 3.33: 1866 Numaralı Nüfus Defterine Göre İmam Bey Mahallesi'nin Yaş Ortalaması

Yaş grubu	Sayı
1-10	53
11-20	54
21-30	59
31-40	24
41-50	22
51-60	10
61-70	8
Toplam	230

1866 numaralı nüfus defterine göre İmam Bey Mahallesi'nin yaşları ve sayıları tabloda yer almaktadır. Mahallenin yaş ortalamasını aldığımızda 1-10 yaş ortalaması yaklaşık olarak %13.800, 11-20 yaş ortalaması %7.130, 21-30 yaş ortalaması %4.140, 31-40 yaş ortalaması %3.910, 41-50 yaş ortalaması %2.760, 51-60 yaş ortalaması %0.690, 61-70 yaş ortalaması %0.460 olduğunu görmekteyiz.

İmam Bey Mahallesi'nin yaş aralığı 1-70 arasındadır ve 50 yaş üzerinde 18 kişi mevcuttur. Mahallede hane içinde yer alan aileler numara ile belirtilmiştir. En fazla nüfusun bulunduğu hane 4'de 7 ailenin ikamet ettiğini görmekteyiz⁵⁹⁰.

Mahallede yaşı en büyük kişi hane 3 numara 1'de Hatipzade Ömer Ağa bin Ahmet⁵⁹¹, hane 47 numara 1'de Köprülüoğlu Mustafa bin Ahmet⁵⁹² ve hane 56 numara 1'de Deli Balabanoğlu Koca Mehmet bin Süleyman'ın⁵⁹³ yaşları 67'dir.

1866 numaralı nüfus defterine göre İmam Bey Mahallesi'nde Hacı (5), Ağa (11), Katip, Efendi (2), Hatip, Hafız, Kethüda (2), Seyyid, İmam, Molla (2) unvanları kullanılmıştır.

⁵⁹⁰ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 1.

⁵⁹¹ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 1.

⁵⁹² BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 5.

⁵⁹³ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 5.

İmam Bey Mahallesi'nde hane 1 numara 5'de Kürtoğlu Hüseyin Müdür-i Kaza⁵⁹⁴, Hane 2 numara 1'de ise Katipoğlu Mehmet Efendi bin Mehmet⁵⁹⁵ ise mahallenin imam ve hatibi olduğunu görmekteyiz.

1866 numaralı nüfus defterlerine göre mahallede demirci esnafılığı (3), debbağ esnafılığı (6), ekmekçi esnafılığı (2), duhancı ve semerci esnafılığı yapan kişiler bulunmaktadır. Mahallede kişilerin özür durumları ve hastalıkları hakkında bilgilerin olduğunu görmekteyiz. Hane 4 numara 3'de Mustafa Ağa Yılancık illeti⁵⁹⁶, hane 10 numara 2'de Hasan⁵⁹⁷ A'rac, hane 20 numara 2'de Süleyman⁵⁹⁸ yekçesim, hane 28 numara 2'de Tüysüz Mehmet⁵⁹⁹ kesirül akıl, hane 32 numara 2'de fitık illeti⁶⁰⁰, hane 49 numara 2'de Hasan⁶⁰¹ mariz, hane 50 numara 3'de Şaban'ın ise çolak⁶⁰² olduğunu görmekteyiz.

⁵⁹⁴ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 1.

⁵⁹⁵ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 1.

⁵⁹⁶ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 1.

⁵⁹⁷ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 1.

⁵⁹⁸ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 2.

⁵⁹⁹ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 3.

⁶⁰⁰ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 3.

⁶⁰¹ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 5.

⁶⁰² BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 5.

Tablo 3.34: Orta Mahallesi 1866 Numaralı Nüfus Defteri

Hane 1 1.Ba-berat Şerif İmam-ı Mahalle Mezbur orta boy lu kır sakall ı Ali Efendi bin Mehmet Yaş: 45	2. Oğlu Mehmet Yaş: 8	3.Kardeşi Mehmet Yaş: 12	4.Üveyi kardeşi Mehmet veledi Mustafa Yaş: 3
Hane 2 1.Muhtar-ı Evvel uzunca boy lu karaca sakall ı Çeke Oğlu Hasan bin Mehmet Yaş: 55	2.Oğlu orta boy lu kara sakall ı Ahmet Yaş: 36	3.Asakir-i Nizamiye-i Mansurede Diğeri orta boy lu kara bıyıkl ı Ebubekir Yaş:24 Fevt: 29 Reblulahır s.62	4.s.64 Diğeri Hüseyin Yaş: 11
5.Diğeri Mehmet Yaş:4	6.Torunu Mustafa veledi Ahmet Yaş: 6	Tevellüt Oğlu Ahmet bin Hasan Fi 11 Safer S.61	Tevellüt Oğlu Ali bin Ahmet Fi 13 Cemaziyelevvel s.1261 Fevt: 17 Rebulahir s.62
Hane 3 1.Oğlu orta boy lu kumral sakall ı hacı Hüseyin oğlu Hacı Ahmetağa bin Hüseyin Yaş:41	2.Oğlu orta boy lu Şab-ı Emred Hüseyin Yaş:16		
Hane 4 1.Orta boy lu kır sakall ı Ciridoğlu Hacı Hasan bin Hasan Yaş: 44	2.Oğlu Şab-ı Emred Hasan Yaş: 13	3.Diğeri Hüseyin Yaş: 6	4.Diğeri Ali Yaş: 2
5.Tevellüt Diğeri Bekir Fi 3 s.64			
Hane 5 1.Uzunca boy lu ter bıyıkl ı Yahya Ağa oğlu Hasan bin Yahya Yaş: 22	2.Tevellüt oğlu Ahmet Şükrü Fi 29 Ramazan s.61		
Hane 6 1.Kısa boy lu karaca sakall ı Terzi oğlu Molla Osman bin Hasan Yaş: 45	2. Der Saadette Tersanede Demirci s.59 Oğlu orta boy lu Şabı Emred Mehmet Yaş: 17	3. Diğeri Hasan Yaş: 5 Fevt Fi 15 Cemeziyelevvel s.62	4. Diğeri Ahmet Yaş: 2
Hane 7 1.Orta boy lu kumral bıyıkl ı Yalı Veli Oğlu İsmail bin Mehmet Yaş:38	2. oğlu Mehmet Yaş:7	3. Asakir-i Nizamiye-i Şahanede Kardeşi orta boy lu kumral bıyıkl ı Ali Yaş:28	4. Tevellüt Oğlu Ali bin İsmail Fi 11 Ramazan S.61 Fevt : 11 Cemeziyelevvel S.62
Hane 8 1.Demirci esnafından orta boy lu kır sakall ı Yağcıoğlu Mehmet bin Hasan Yaş: 54	2.Oğlu İsmail Yaş: 12	3.Diğeri Hüseyin Yaş: 7	4.Diğeri Recep Yaş: 4
5.Kısmetli arzusuyla İzmir Canibinde kardeşi	Tevellüt Oğlu Yusuf bin Mehmet		

orta boylu sarı bıyıklı Süleyman Yaş: 30	Fi 15 Safer s.1261		
Hane 9 1.Orta boylu kır sakallı Mustafa Ağaoğlu Mehmet bin Mustafa Yaş: 56	2.Damadı orta boylu kara bıyıklı Süleyman veledi Mahmut Yaş: 35	Tevellüt Oğlu Mustafa Fi 27 Şevval s.63	
Hane 10 1.Der Aliyyede Bağçe kapısında iskele Kethüdası uzun boylu kara bıyıklı Duhancıoğlu İsmail bin Mustafa Yaş: 35	2.Orta boylu Şab-ı Emred Mustafa Yaş: 14	3.Amele olarak Der Aliyyede kardeşi orta boylu kara bıyıklı Ahmet Yaş: 25	
Hane 11 1.Orta boylu kara sakallı Ekmekçioğlu Osman bin Hasan Yaş: 43	2.Oğlu Mehmet Sait Yaş: 7	3.Diğeri Hasan Yaş: 4	4.Damadı orta boylu kumral bıyıklı Ahmet veledi Mehmet Yaş: 24
5.Torunu Süleyman veledi Ahmet Yaş: 1	Tevellüt Oğlu Hüseyin bin Ahmet Fi 29 s.61 Fevt Şevval s.62		
Hane 12 1.A'rac orta boylu kara bıyıklı Akçaoğlu Ebu Bekir bin Hüseyin Yaş: 35	2.Oğlu Hüseyin Yaş: 12	3.Diğeri Hasan Yaş: 7	4.Diğeri İsmail Yaş: 1
Hane 13 1.Orta boylu kara bıyıklı Akçaoğlu Osman bin Hüseyin Yaş: 25	2.Oğlu Mehmet Yaş: 2	3.Diğeri Ahmet Yaş: 1 Fevt Fi 21 Zilkade s.62	
Hane 14 1.Kısa boylu az kara sakallı Gömeçoğlu Mustafa bin Hasan Yaş: 36	2.Oğlu Hasan Yaş: 12	3.Diğeri İsmail Yaş: 7	
Hane 15 1.Süvari asakır-i Hassadan Muhreç orta boylu az kara sakallı ince Mehmet oğlu Mehmet bin Ebu Bekir Yaş: 40	2.Oğlu Şab-ı Emred Hasan Yaş: 13	3.Kardeşi Ahmet Yaş: 12	4. s.64 Diğeri İsmail Yaş: 10
Hane 16 1.Der Saadette Kayıkcılık ile el anda Mukim uzun boylu ter bıyıklı Kara Dayıoğlu Hüseyin bin Hasan Yaş:25	2.Oğlu Mehmet Sadık Yaş: 1 Fevt Fi 13 Zilhkade s.62	3.Üveyi kardeşi Şab-ı Emred Mehmet veledi Ömer Yaş: 13	
Hane 17	2.Oğlu Mehmet	3.Diğeri Ali	

1.Orta boylu kırca sakallı Kenanoğlu Mehmet bin Süleyman Yaş: 54	Yaş: 3	Yaş: 1	
Hane 18 1.Orta boylu kır sakallı sarı Ali oğlu Osman bin Ali Yaş: 64 Fevt Fi 3 Ramazan s.1261	2.Yekçeşimli olarak Der Aliyyede Debbağ esnafından olup el an da Mukim s.50 Oğlu orta boylu kara bıyıklı Hüseyin Yaş: 28	3.Diğeri uzunca boylu ter bıyıklı Ahmet Yaş: 20	4.Asakır-i Nizamiye-i Şahanede Diğeri uzunca boylu Şab-ı Emred Hasan Yaş: 18
5.Diğeri orta boylu Şab-ı Emred Osman Yaş: 14	6.Diğeri Süleyman Yaş: 12	7. Asakır-i Nizamiye-i Şahanede s.46 Üveyioğlu uzunca boylu kara bıyıklı Mehmet bin Mehmet Yaş: 30 Gurre-i kaydı Redif	
Hane 19 1.Orta boylu kır sakallı Yavcıoğlu Mustafa bin Hüseyin Yaş: 44	2.Orta boylu Şab-ı Emred Osman Yaş: 16	3.Diğeri orta boylu Şab-ı Emred Hüseyin Yaş: 14	4.Diğeri İsmail Yaş: 2
5.Diğeri Mustafa Mah: 2			
Hane 20 1.Der Aliyyede Teb'a Diğeri orta boylu ter bıyıklı Boşnakoğlu Hüseyin bin Hüseyin Yaş: 22			
Hane 21 1.Uzunca boylu ak sakallı koca Ağaoğlu İbrahim bin Hüseyin Yaş: 87	2. Asakır-i Bahriyeden Muhreç oğlu orta boylu kumral bıyıklı Hüseyin Yaş: 27	3. Asakır-i Nizamiye-i Bahriye s.54 Diğeri orta boylu ter bıyıklı Ali Yaş: 24	4.Der Aliyyede Teb'a Diğeri orta boylu Şab-ı Emred İsmail Yaş: 18
5.Torunu Ahmet veledi Hüseyin Yaş: 1			
Hane 22 1.Orta boylu kumral bıyıklı sarı Ağaoğlu Mustafa bin Hasan Yaş: 37	2.Üveyioğlu Mehmet veledi Ali Yaş: 8		
Hane 23 1.Yekçeşim orta boylu Şab-ı Emred sarı Ağaoğlu Eyüp bin Hasan Yaş: 27	2.kardeşi orta boylu Şab-ı Emred Ahmet Yaş: 14	3.Diğeri Hasan Yaş: 8	
Hane 24 1.Asam orta boylu kumral sakallı Deli Mustafa oğlu Hüseyin bin Mustafa Yaş: 38	2Uzun boylu ter bıyıklı Kayıkçıoğlu Süleyman Mehmet Müceddiden Yaş: 26	Tevellüt oğlu Hüseyin Fi 21 Zılkade s.63	

Fevt Fi 7 Şehri Sene 62			
Hane 25 1.Orta boylu kır sakallı Karacaoğlu Musa bin Hüseyin Yaş: 66	2. Asakır-i Nizamiye-i Şahanede Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Ali Yaş: 37	3.Diğer orta boylu az kara sakallı Hasan Yaş: 35	4.Diğeri orta boylu az kara sakallı İbrahim Yaş: 33
5.Mariz torunu Mustafa veledi Hasan Yaş: 9	6.Diğer torunu veledi İbrahim Yaş: 5	Torunu Mustafa bin İbrahim Fevt Fi 21 Şevval s.63	
Hane 26 1.Orta boylu az kara sakallı Kısaoğlu Hasan veledi Mehmet Yaş: 41	2.Oğlu orta boylu Şabı Emred Mehmet Yaş: 15	3.Diğeri Hüseyin Yaş: 12	4.Diğeri Ahmet Yaş: 10
5.Diğeri Osman Yaş: 5	6.Kardeşi oğlu Şab-ı Emred Hüseyin veledi Mustafa Yaş: 23	Tevellüt Oğlu Mustafa bin Osman Fi 27 Rebiülahir s.61	
Hane 27 1.Orta boylu ter bıyıklı Ekmekçioğlu Mehmet bin İbrahim Yaş: 20 Fevt: Fi 31 Rebiülevvel s.63	2.Kardeşi Ahmet Yaş: 12	3.Diğeri İsmail Yaş: 9	
Hane 28 1.Orta boylu kırca sakallı Baloğlu Ali bin Hasan Yaş: 44	2. Asakır-i Nizamiye-i Şahanede oğlu orta boylu Şab-ı Emred Hasan Yaş: 19	3.Diğeri Mustafa Yaş: 8	4.Diğeri Hüseyin Yaş: 5
Hane 29 1.Berber esnafından orta boylu kır sakallı Berberoğlu Ebu Bekir bin Ahmet Yaş: 57	2. Asakır-i Nizamiye-i Şahanede oğlu orta boylu kara bıyıklı Mehmet Yaş: 26	3.Der Saadette Berber çırağı olup El yevm anda mukim Diğeri orta boylu Şab-ı Emred Recep Yaş: 18	4.Diğeri Şab-ı Emred Ebu Bekir Yaş: 13
Hane 30 1. Asakır-i Nizamiye-i Şahanede orta boylu ter bıyıklı Berberoğlu Mustafa bin Hüseyin yaş: 22	2.Kardeşi Hüseyin Yaş: 11		
Hane 31 1. Asakır-i Nizamiye-i Şahanede Orta boylu ter bıyıklı Kürt Ömeroğlu Ali bin Mustafa Yaş: 20	2.Kardeşi orta boylu Şab-ı Emred Mehmet Yaş: 17		
Hane 32 1.Sıpa-i Tekaüd orta boylu kırca sakallı Yusuf Beyoğlu Salih bin Yusuf Yaş: 48	2.Süvari Sıpa-i Zaptiye oğlu orta boylu kara bıyıklı Yusuf Yaş: 56	3.Diğeri uzunca boylu ter bıyıklı Yakup Yaş: 23	4.Torunu Hüseyin veledi Yusuf Yaş: 1

5.Diğer torunu Mehmet veledi Yakup Yaş: 1			
Hane 33 1.Orta boylu sarı bıyıklı Yatioğlu Ali bin Hüseyin Yaş: 28	2.Kardeşi orta boylu sarı bıyıklı Abdurrahman Yaş: 24	3. Asakır-i Nizamiye-i Şahanede Diğeri orta boylu Şab-ı Emred Yaş: 20	Tevellüt oğlu Hüseyin bin Ali Fi 27 Recep s.62
Hane 34 1.Orta boylu ak sakallı Kürtoğlu Süleyman bin Hüseyin Yaş: 65	2. Asakır-i Nizamiye-i Şahanede Orta boylu kara bıyıklı Ebu Bekir Yaş: 25	3.Diğeri Şab-ı Emred Hasan Yaş: 13	
Hane 35 1.Uzunca boylu kır sakallı bir Bölükoğlu Hüseyin bin Mehmet Yaş: 54 Fevt: Cemaziyellevevvel s.62	2. Asakır-i Nizamiye-i Şahanede Oğlu orta boylu ter bıyıklı Mehmet Yaş: 20	3.Çolak Üveyioğlu orta boylu kara sakallı Bekir bin Osman Yaş: 34	
Hane 36 1.Orta boylu kır sakallı Kantarcioglu Ahmet bin Hasan Yaş: 57	2. Asakır-i Nizamiye-i Şahanede Oğlu orta boylu ter bıyıklı Hasan Yaş: 21	3.Diğeri Ahmet Yaş: 9	4.Arzusuyla Der Saadette olup el yevm anda mukim kardeşi oğlu orta boylu kara bıyıklı Mustafa veled i İsmail Yaş: 27
Tevellüt oğlu Hüseyin bin Hasan Fi 23 Rebiülevvel s.6			
Hane 37 1.Kısa boylu kumral sakallı Baloğlu Molla Mehmet bin Hasan Yaş: 42	2.Oğlu Ahmet Yaş: 12	3.Diğeri İsmail Yaş: 6	
Hane 38 1.Orta boylu kumral sakallı ak Ömeroğlu Molla Mustafa bin Mustafa Yaş: 45	2.Oğlu Şab-ı Emred Yaş: 13	3.Diğeri İbrahim Yaş: 9	4.Diğeri Osman Yaş: 7 Fevt Fi 17 Ramazan s.62
Hane 39 1.Kısa boylu kumral sakallı Çaylakoğlu Hacı Hasan bin Hüseyin Yaş: 43	2.Oğlu Mehmet Yaş: 8	3.Diğeri Hüseyin Yaş: 3	4.Diğeri Mustafa Yaş: 1
Hane 40 1.Asakır-i Mansure uzunca boylu kırca sakallı Hacı Gönenoglu Ali bin Mustafa Yaş: 45	2.Oğlu Mehmet Muhsin Yaş: 7	3. Diğeri Hüseyin Yaş: 5	
Hane 41 1.Der Aliyyede Harc-ı Kurbinde olup el yevm anda mukim s.51 Orta boylu kumral bıyıklı	2.Mansureden Muhrac ise de el yevm Der Aliyyede olduğu kardeşi orta boylu ter bıyıklı Ebubekir	3.Diğeri oğlu Şab-ı Emred Süleyman Yaş: 14	

Gömeçoğlu Hüseyin bin Ebubekir Yaş: 25	Yaş: 19 Fevt fi 21 Şevval s.62		
Hane 42 1.Asakir-i Nizamiye-i Şahanede s.60 Orta boylu kumral bıyıklı Çivioğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 24	2.Kaynı orta boylu ter bıyıklı Atlıoğlu İsmail bin Mehmet Yaş: 20		
Hane 43 1.Orta boylu kırca sakallı Seyyid Ali Hasan bin Hüseyin Yaş: 48	2.Oğlu Hüseyin Yaş: 10	3.Diğeri İsmail Yaş: 7	4.Diğeri Yakup Yaş: 5
5.Diğeri Yusuf Yaş: 3	6. Diğeri Ali Yaş: 1		
Hane 44 1.Orta boylu ter bıyıklı İnceoğlu Mehmet bin Mustafa Yaş: 19			
Hane 45 1.Orta boylu kırca sakallı Dülgeroğlu Salih bin Abdulkadir Yaş: 45	2.An asıl Boyabad kazasından olup iş bu mahallede teahhülen iskan olduğu damadı uzunca boylu kumral bıyıklı Hacı Alioğlu Mehmet bin Hüseyin Yaş:26		
BilaHane 46 1.Mevkud s.25 Orta boylu kır sakallı Dingiloğlu Hacı Mustafa İbrahim Yaş: 54	2.Oğlu Ali Yaş: 8		
BilaHane 47 1.Dülgeroğlu Ahmet bin Abdullah Yaş: 7	2.Üveyi kardeşi Yakup Yaş: 10	Mevkut 1.Orta boylu kara bıyıklı Kürt Osmanoglu Veliyüddin bin Ali Yaş: 25	

İncelemiş olduğumuz 1866 numaralı nüfus defterine göre Çankırı sancağının Kargı kazasına bağlı Orta Mahallesi'nde 47 hane olup 162 numara bulunmaktadır. 1866 numaralı defter şekil yönünden farklılık göstermektedir. Hanelerin içinde bir veya birkaç numara ile kayıt tutulmuştur. Kişilerin yeni doğmuş çocukları ise numaraların yanına kayıt edilmiştir.

Tablo 3.35: 1866 Numaralı Nüfus Defterine Göre Orta Mahallesi'nde Kullanılan İsimler

İsim	Adet	İsim	Adet
Mehmet	23	Mehmet Sadık	1
Mustafa	15	Ömer	1
Ahmet	16	Osman	6
Ebubekir	6	İbrahim	6
Hüseyin	30	Yusuf	4
Hasan	26	Yakup	4
Ali	10	Abdurrahman	1
Bekir	1	Mehmet Muhsin	1
Yahya	1	Abdulkadir	1
Ahmet Şükrü	1	Abdullah	1
İsmail	11	Veliyüddin	1
Recep	2	Mahmut	1
Süleyman	4	Mehmet Sait	1

1866 numaralı nüfus defterine göre Orta Mahallesi'nde kullanılan isimler tabloda yer almaktadır. Mahallede en fazla kullanılan isimler Hüseyin (30), Hasan (26), Mehmet (23), Ahmet (16), Mustafa (15)'dir. Bekir, Yahya, Ahmet Şükrü, Mehmet Sadık, Ömer, Abdurrahman, Mehmet, Muhsin, Abdulkadir, Abdullah, Veliyüddin, Mahmut ve Mehmet Sait (1) ise mahallede en az kullanılan isimler olduğunu görmekteyiz.

Tablo 3.36: 1866 Numaralı Nüfus Defterine Göre Orta Mahallesi'nin Yaş Ortalaması

Yaş grubu	Sayı
1-10	54
11-20	39
21-30	28
31-40	13
41-50	15
51-60	9
61-70	3
71-80	-
80+	1
Toplam	162

1866 numaralı nüfus defterine göre Orta Mahallesi'nin yaşları tabloda yer almaktadır. Mahallenin yaş ortalamasını aldığımızda 1-10 yaş ortalaması yaklaşık olarak %8.748, 11-20 yaş ortalaması %6.318, 21-30 yaş ortalaması %4.536, 31-40 yaş ortalaması %2.106, 41-50 yaş ortalaması %2.430, 51-60 yaş ortalaması %1.458, 61-70 yaş ortalaması %0.486, 80 üstü yaş ortalamasının ise 0.162'dir. Mahallenin yaş aralığı 1-80 yaş arasındadır ve 50 yaş üstünde ise 13 kişi mevcuttur. Mahallede hane içinde yer alan aileler ayrı ayrı numara ile belirtilmiştir. En fazla nüfusun bulunduğu hane 18'de 7 ailenin ikamet ettiğini görmekteyiz⁶⁰³.

Mahallede yaşı en büyük kişi hane 21 numara 1'de ikamet eden Koca Ağaoğlu İbrahim bin Hüseyin'in yaşı 87'dir⁶⁰⁴.

1866 Nüfus defterine göre Orta Mahallede Ağa (5), Molla (2), Hacı (5) unvanları kullanılmıştır.

Orta Mahallesi'nde hane 1 numara 1'de ikamet eden Ali Efendi bin Mehmet, İmam-ı Mahalle mezburu⁶⁰⁵, hane 2 numara 1'de ikamet eden Sakallı Çekeoğlu Hasan

⁶⁰³ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 10.

⁶⁰⁴ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 9.

⁶⁰⁵ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 9.

bin Mehmet Muhtarı Evvel⁶⁰⁶ olarak defterin ilk hanelerine kayıt edilmiştir. Mahallede demirci esnaflığı, berber esnaflığı yapan kişiler mevcuttur.

Orta Mahallesi'nde kişilerin özür durumları ve hastalıklarına dair bilgiler olduğunu görmekteyiz. Hane 12 numara 1'de ikamet eden Akçaoğlu Osman bin Hüseyin a'rac⁶⁰⁷, hane 18 numara 2'de ikamet eden Hüseyin ve hane 23 numara 1'de Sarı Ağaoğlu Eyüp bin Hasan yekçesim⁶⁰⁸, hane 24 numara 1'de ikamet eden Deli Mustafaoğlu Hüseyin bin Mustafa asam⁶⁰⁹, hane 25 numara 5'de Hasan mariz⁶¹⁰, hane 35 numara 3'de ikamet eden Bekir bin Osman ise çolak⁶¹¹ olarak nüfus defterine kayıt edilmiştir.

⁶⁰⁶ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 9.

⁶⁰⁷ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 10.

⁶⁰⁸ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 10.

⁶⁰⁹ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 10.

⁶¹⁰ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 10.

⁶¹¹ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 11.

Tablo 3.37: Mihre Hatun Mahallesi 1866 Numaralı Nüfus Defteri

Hane 1 1.Tariki kafardan el yevm Naibi Kaza ve Ba-berat Hatip Orta boyu kır sakallı Hatipzade Mustafa Efendi bin Ali Yaş: 55	2. Oğlu orta boylu ter bıyıklı Ali Tahir Yaş: 18	3. Diğeri orta boylu Şab-ı Emred Hasan Hamdi Yaş: 14	
Hane 2 1.Ba-berat İmam Orta boyu kara sakallı Ayvatoğlu Hafız Mustafa bin Ahmet Yaş: 33	2. Oğlu Abdülalim Yaş: 1	3. Der Aliyyede tahsili ulumda Kardeşi orta boyu Şab-ı Emred Molla Ali Yaş: 19 Fevt Fi 11 Cemaziyelevvel s.64	4. Diğeri orta boylu Şab-ı Emred Molla Ahmet Yaş: 17 Fevt Fi 19 Rebiülevvel s.64
Tevellüt Oğlu Feyzullah bin Mustafa Fi 13 Rebiülevvel s.63			
Hane 3 1.Ba-berat Müezzın Camii Kebir Der Saadette Kayıkçı Orta boylu ter bıyıklı Müezzinoğlu Osman bin Hasan Yaş: 25	2. Kardeşi Mustafa Yaş: 12		
Hane 4 1.Orta boylu ak sakallı Topal Ahmetoğlu Ahmet bin Mehmet Yaş: 68	2.Mukayyid Kaza-i Mezbur Oğlu orta boylu kumral sakallı Hafız Hasan Efendi Yaş: 27	3. Torunu Mustafa Veledi Hasan Yaş: 6	4. Diğeri Yahya Veledi Hasan Yaş: 4
Hane 5 1.Orta boylu kara sakallı Topaloğlu Mehmet Emin bin Ahmet Yaş: 37	2.Oğlu Ahmet Yaş: 9		
Hane 6 1.Topaloğlu ter bıyıklı Şeyhoğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 19	2.Oğlu Ali Rıza Yaş: 1		
Hane 7 1.Orta boylu kır sakallı Yanıkoğlu Hacı Hasan bin Abdullah Yaş: 65	2.Oğlu orta boylu kara sakallı Hasan Yaş: 34	3. Diğeri uzunca boylu kara sakallı İsmail Yaş: 30	4. Damadı orta boylu az kara sakallı Hafız Mustafa bin Osman Yaş: 38
5.Torunu Ömer veledi Hasan Yaş: 4	6. Diğeri Hasan veledi Hasan Yaş:7 Fevt Fi 17 Recep s.62	7. Diğeri Hüseyin veledi İsmail Yaş: 6	8. Diğeri Mehmet veledi İsmail Yaş: 4
9. Diğeri Osman veledi Mustafa Yaş: 6	Tevellüt Torunu Hasan bin İsmail	Fevt Torunu İbrahim bin İsmail 11 Zilkade	

	Fi 25 Cemaziyelahir s.64	s.1262	
Hane 8 1.Orta boylu kır sakallı Hatipoğlu Ahmet Efendi bin Ömer Yaş: 47	2. Oğlu Hüseyin Hüsnü Yaş: 9	3. Diğer Ömer Yaş: 7	4. Diğer Mehmet Yaş: 5
5. Diğer Abdullah Yaş: 1	Tevellüt Diğer Ahmet Fi 17 Cemaziyelevvel s. 61	Tevellüt Diğer Mustafa Fi 27 Rebiülevvel s.64	
Hane 9 1.Der Saadette Kayıkçı olup el yevm anda müteehhilen iskan Uzunca boylu ak sakallı Şehzade Mehmet Ağa bin Mustafa Yaş: 65 Fevt Fi 11 Cemaziyelevvel s.61	2. Kaynı uzunca boylu kara bıyıklı Şeyhoğlu Halil veledi Abdullah Yaş: 35	3.Oğlu Ömer Yaş: 8	4. Kardeşi Şab-ı Emred Kara bıyıklı Ahmet Yaş: 33
Hane 10 1.Orta boylu kır sakallı Nasrullahoğlu Ömer bin Ömer Yaş: 59 Fevt Fi3 s.62	2. Kardeşi orta boylu Şab-ı Emred Ahmet veledi Mustafa Yaş: 14	3. Diğer Mehmet Yaş: 9	4. Diğer Ömer Yaş: 7
5. Diğer Hasan Yaş: 5	6. Diğer Mustafa Yaş: 4	7.Diğer Hüseyin Yaş: 3	8. Diğer Ali Yaş: 1
Amcası orta boylu kumral bıyıklı Yunus veledi Hüseyin Mücedditan Sene 1237	Oğlu Yakup Fi 11 Cemaziyelahir s.62		
Hane 11 1.Der Aliyyede Teb'a orta boylu Şab-ı Emred Nasrullahoğlu Ebubekir bin Ahmet Yaş: 15	2. Asakir-i Nizamiye-i Şehzade üveyi kardeşi orta boylu ter bıyıklı Ali bin Ali Yaş: 22		
Hane 12 1.Orta boylu kır sakallı Cenkoğlu İbrahim bin Hüseyin Yaş: 62	2.Asakir-i Nizamiye-i Şehzade s.60 Oğlu orta boylu kara bıyıklı Hüseyin Yaş:24 Fevt Fi 21 Rebiülahir s.64	3. Der Aliyyede Kayıkçı olup anda mukim Diğer orta boylu Şab-ı Emred Ahmet Yaş: 18	Tevellüt oğlu Mustafa Fi 21 Muharrem s.61
Hane 13 1.Uzun boylu kırça sakallı Kantaroğlu İbrahim bin Osman Yaş: 48	2. Orta boylu Şab-ı Emred Eyüp Yaş: 13	3. Diğer Osman Yaş: 3	
Hane 14 1.Uzunca boylu kara bıyıklı Cenkoğlu Mehmet bin Hasan Yaş: 39 Fevt 11 Zilkade s.1262			
Hane 15	2.Oğlu Abdülkadir	3. Diğer Hasan	4. Kardeşi Orta boylu

1.Der Aliyyede Debbağ esnafı olup el yevm anda mukim Uzun boyly kara sakallı Göbel Hasanoglu Osman bin Hasan Yaş: 33	Yaş: 4	Yaş: 1	Kara sakallı Hüseyin Yaş: 35
5. Oğlu Mustafa Yaş: 6	6. Diğer İsmail Yaş: 1	7. Diğer kardeşi orta boyly ter bıyıklı Ali Yaş: 21	
Hane 16 1.Kısa boyly kır sakallı Hacı Alioglu Süleyman bin Mustafa Yaş: 55 Fevt 11 Cemaziyelevvel s.1264	2.Der Aliyyede Beykoz'da olup el yevm anda mukim Oğlu orta boyly ter bıyıklı Mehmet Yaş: 23		
Hane 17 1.Orta boyly kumral bıyıklı Hasan Efendi oğlu Mustafa bin Osman Yaş: 37	2. Oğlu Ahmet Yaş: 12	3. Diğer Hasan Yaş: 10	4. Diğer Mehmet Yaş: 8
Hane 18 1.Der Saadette Kayıkçı olup el yevm anda mukim Uzunca boyly kır bıyıklı Uzun Mehmetoglu Mustafa bin Mehmet Yaş: 43	2.Talebe-i Ulumda oğlu orta boyly ter bıyıklı Mehmet Yaş: 21	3. Diğer Hasan Yaş: 12	4. Diğer Mustafa Yaş: 6
Tevellüt Torunu Ahmet Fi 11 Ramazan s.61	Tevellüt Torunu Mehmet bin Mehmet Fi 31 Muharrem s.61		
Hane 19 1.Semerci esnafından kısa boyly kıra sakallı Zarinoğlu Hüseyin bin Mustafa Yaş: 44	2. Oğlu Eyüp Yaş: 12	3. Diğer Ali Yaş: 9	
Hane 20 1.Orta boyly Şab-ı Emred Zarinoğlu Ahmet bin Ahmet Yaş: 14	2. Emmisi oğlu Mustafa veledi Hasan Yaş: 7		
Hane 21 1.Kasap esnafından orta boyly kır sakallı Hacı Pehlivanoğlu İbrahim bin Hasan Yaş: 65 Fi 27 Cemaziyelevvel s.62	2. Oğlu uzunca boyly ter bıyıklı Mehmet Yaş: 22	3. Torunu Yusuf veledi Mehmet Yaş: 1	Tevellüt Torunu Hasan Fi 21 s.63
Hane 22 1.Orta boyly kara	2. Oğlu İsmail Yaş: 5	3. Diğer Ahmet Yaş: 3	

bıyıklı Şişlioğlu Hüseyin bin İsmail Yaş: 32			
Hane 23 1.Orta boylu kumral sakallı Hacı Alioğlu Rüstem bin Mehmet Yaş: 42	2.Oğlu Mustafa Yaş: 1	3. Asakir-i Nizamiye-i şahanede Kardeşi orta boylu kara bıyıklı Ahmet Yaş: 25	Tevellüt Oğlu Hasan bin Rüstem Fi 17 Zilkade s.62
Hane 24 1.Orta boylu ak sakallı Mısırlı Mehmet bin Osman Yaş: 69 Fevt Fi 18 Safer 1262	2. Asakir-i Nizamiye-i Şahanede Oğlu orta boylu ter bıyıklı Mehmet Yaş: 22	3. Diğeri orta boylu Şab-ı Emred Hüseyin Yaş: 19	4. Diğeri İsmail Yaş: 12
Tevellüt Torunu Abdullah bin Mehmet Fi 17 Rebiülevvel s.1264			
Hane 25 1.Uzun boylu kumral bıyıklı Cüceoğlu Mehmet Emin bin Ali Yaş: 36	2. Oğlu Ali Yaş: 3		
Hane 26 1.Orta boylu kara sakllı Dümencioğlu Mehmet bin Mehmet Yaş: 45 Fevt: Fi 9 Recep 62	2. Oğlu orta boylu ter bıyıklı Ahmet Yaş: 25	3. Diğeri Hasan Yaş: 12	4. Torunu Mehmet veledi Ahmet Yaş: 2
5. Diğeri Hüseyin veledi Ahmet Yaş: 1 Fevt Fi 18 Rebiülevvel s.62	Torunu Ahmet Fi 11 Safer 62		
Hane 27 1.Kısa boylu az kara sakallı Debbâğ Hüseyin bin Mehmet Yaş: 39	2. Oğlu Mehmet Yaş: 7	3. Diğeri Ahmet Yaş: 4	
Hane 28 1 Orta boylu kumral sakallı Kel Bekiroğlu Mehmet bin Ebubekir Yaş: 34	2.Oğlu İsmail Yaş: 8	3. Diğeri Ahmet Yaş: 8	
Hane 29 1.Boyacı esnafından orta boylu ak sakallı Boyacioğlu Deli Mehmet bin Mehmet Yaş: 69	2.Oğlu orta boylu kumral sakallı Molla Mustafa Yaş: 40	3. Asakir-i Nizamiye-i Şahanede Torunu orta boylu Şab-ı Emred Ali veledi Mustafa Yaş: 17	4. Diğeri orta boylu Şab-ı Emred Osman veledi Mustafa Yaş: 14
5. Diğeri Hasan veledi Mustafa Yaş: 7	6. Diğeri Ebubekir veledi Mustafa Yaş: 2	7. Diğeri torunu Şab-ı Emred Ahmet veledi Ahmet Yaş: 13	
Hane 30 1.Orta boylu kumral bıyıklı Deli	2. Oğlu İsmail Yaş: 7	3. Diğeri Mehmet Yaş: 5	Tevellüt Diğeri Osman Fi 13 Rebiülevvel s.62

Mehmetoğlu Hüseyin bin Mehmet Yaş: 32			
Hane 31 1.Terzi esnafından orta boyu kumral sakallı Gümüşoğlu Mehmet bin Mustafa Yaş: 42	2.Asakir-i Nizamiye-i Şahanede Kardeşi orta boyu kumral bıyıklı Osman Yaş: 28	3.Diğeri orta boylu ter bıyıklı Ahmet Yaş: 20	
Hane 32 1.Orta boylu kır sakallı Karacaoğlu Derviş Hüseyin bin Hüseyin Yaş: 50			
Hane 33 1.Orta boylu kumral bıyıklı Hangaroğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 27	2.Oğlu Mehmet Yaş: 5		
Hane 34 1.Orta boylu kumral sakallı Helvacıoğlu Abdullah bin Mustafa Yaş: 41	2.Asakir-i Nizamiye-i Şahanede Oğlu orta boyu Şab-ı Emred Hasan Yaş: 18	3.Diğeri Mustafa Yaş: 6	
Hane 35 1.Orta boylu ak sakallı Eskicioğlu Abdullah bin Ali Yaş: 70	2.Talebeden oğlu orta boylu ter bıyıklı Osman Yaş: 21	3. Torunu Ali veledi Osman Yaş: 3 Fevt Fi 3 Ramazan s.62	
Hane 36 1.Orta boylu ak sakallı Hacı Pehlivanoğlu Osman bin Osman Yaş: 69	2.Der Saadette Müteehhilen İskan Oğlu kısa boylu kumral bıyıklı Mehmet Yaş: 29	3. Diğeri orta boylu sarı bıyıklı Ebubekir Yaş: 22	
Hane 37 1.Orta boylu kumral bıyıklı Hacı Pehlivanoğlu Mehmet bin Osman Yaş: 33	2.Oğlu Hüseyin Yaş: 7	3.Diğeri Yusuf Yaş: 4	4. Diğeri Yakup Yaş: 1
Hane 38 1.Kasap esnafından uzunca boylu az kara sakallı Hacı Pehlivanoğlu Hasan bin Osman Yaş: 32	2.Oğlu Hasan Yaş: 9	3. Diğeri Mustafa Yaş: 2	Tevellüt Diğeri Mehmet Fi 5 Şevval s.61 Fevt Fi: 15 Safer 62
Hane 39 1.Der Saadette Saka olup elyam anda mukim s.51 Orta boylu kır sakallı Ayvatoğlu İsmail bin Ali Yaş: 45	2. Dersaadette olup el yevm anda mukim Oğlu orta boylu ter bıyıklı Hafız Mehmet Efendi Yaş: 20		
Hane 40 1.Uzunca boylu kara			

bıyıklı Ayvatoğlu Osman bin Ali Yaş: 26			
Hane 41 1.Sipahi-i Zaptiye Orta boylu ter bıyıklı Cenkoğlu İsmail bin İsmail Yaş: 23	2.Oğlu Ahmet Yaş: 1	3.Der Aliyyede mefkud s.54 Kardeşi orta boylu Şab-ı Emred Halil Yaş: 17	4.Diğeri Recep Yaş: 11
Tevellüt Oğlu Mehmet bin İsmail Fi 21 Şevval s.63			
Hane 42 1.Orta boylu kır sakallı Pulçaoğlu Mustafa bin Mustafa Yaş: 45	2.Oğlu orta boylu Kara bıyıklı Ali Yaş: 24	3.Asakir-i Nizamiye-i Şahanede Diğeri orta boylu ter bıyıklı Ahmet Yaş: 19	4. Diğeri İbrahim Yaş: 5
5. Diğeri Ali Yaş: 1	6. Üveyi oğlu Buğdaycıoğlu Ahmet bin Ahmet Yaş: 11	Tevellüt Torunu Mustafa bin Ahmet Fi 21 Safer 62	
Hane 43 1.Der Aliyyede Debbağ esnafı olup el an yevmde mukim s.58 Orta boylu kır sakallı Köse Ali oğlu Hüseyin bin Ahmet Yaş:55	2.Oğlu orta boylu Şab-ı Emred Ahmet Yaş: 16	3. Diğeri Mehmet Yaş: 12	
Hane 44 1.Uzunca boylu kumral bıyıklı Nasrullahoğlu Salih bin Mehmet Yaş: 33	2.Kardeşi Ahmet Yaş: 5	3 Diğeri Halil Yaş: 3	
Hane 45 1.Orta boylu kumral sakallı Ekmekçioğlu Mustafa bin Mehmet Yaş: 44	2.Der saadette Habbaz olup el yevm anda mukim Orta boylu Şab-ı Emred Mehmet Yaş: 19	3.Diğeri Şab-ı Emred Abdurrahman Yaş: 13	4.Sene 64 Diğeri Mustafa Yaş: 9
Hane 46 1.Orta boylu ak sakallı Marizoğlu Mehmet bin Mehmet Yaş: 42	2.Oğlu Mustafa Yaş: 1	3.Der Aliyyede Habbaz olup müteehhilen iska s.52 Kardeşi orta boylu kara bıyıklı Hüseyin Yaş: 26	
Hane 47 1.Kısa boylu kır sakallı Kasap Alioğlu Mustafa bin Ömer Yaş: 19			
Hane 48. 1.Kısa boylu kır sakallı Kasap Alioğlu Mustafa bin Ali Yaş: 56	2. Oğlu orta boylu ter bıyıklı Mehmet Yaş: 22	3.Der Aliyyede Debbağ esnafı olup el yevm anda mukim s.59 Diğeri orta boylu Şab-ı Emred Ali Yaş: 18	4. Diğeri İsmail Yaş: 11
Tevellüt Oğlu Hüseyin bin	Tevellüt Torunu Ali Mehmet		

Mehmet Fi 21 Rebiülahir s.63	Fi 11 Safer s.62		
Hane 49 1.Orta boylu ter bıyıklı Kızıloğlu Mustafa bin İsmail Yaş: 23	2. Oğlu Hasan Yaş: 1 Fevt Fi 19 Ramazan s.61	3.Asakir-i Nizamiye-i Bahriyede kardeşi orta boylu Şab-ı Emred İsmail Yaş: 19 Fevt Fi 19 Şevval s.61	
Hane 50 1.Orta boylu kumral bıyıklı Dürzi Alioğlu Halil bin Ali Yaş: 33	2. Kardeşi orta boylu ter bıyıklı Mehmet Yaş: 22		
Hane 51 1.Demirci esnafından orta boylu kumral sakallı Ayvatoğlu Hüseyin bin Hüseyin Yaş: 38	2.Oğlu Mehmet Yaş: 3	3. Diğeri Hasan Yaş: 1 Fi 19 Recep s.61	4.Kardeşi oğlu İbrahim veledi İbrahim Yaş: 10
Hane 52 1.Kısmeti arzusıyla Şam canibinde orta boylu ak sakallı Ayvatoğlu Mehmet bin Mehmet Yaş: 64	2. Oğlu orta boylu ter bıyıklı Mustafa Yaş: 21	3. Bu dahi Şam canibinde s.55 Diğeri orta boylu Şab-ı Emred İsmail Yaş: 19	Tevellüt Oğlu Mustafa bin Mustafa Fi 27 Cemaziyelahir s.63
Hane 53 1.Orta boylu ak sakallı Keleşoğlu Hüseyin bin Mehmet Yaş: 64	2.Der Aliyyede Debbağ esnafından el yevm anda oğlu orta boylu kara bıyıklı Hasan Yaş: 26	3.Bu dahi s. 55 Diğeri orta boylu ter bıyıklı Mustafa Yaş: 20	4. Diğeri orta boylu Şab-ı Emred Mehmet Yaş: 14
Hane 54 1.Asakir-i Nizamiye-i Şahanede orta boylu ter bıyıklı Takioğlu Mehmet Arif bin Halil Yaş: 21	2. Kardeşi Şab-ı Emred Halil Yaş: 13		
Hane 55 1.Orta boylu kır sakallı Timurlu Mustafa bin Ahmet Yaş: 60	2. Oğlu orta boylu kumral bıyıklı Mehmet Yaş: 30	3. Diğeri Şab-ı Emred Hasan Yaş: 13	4. Diğeri Ahmet Yaş: 10
5. Diğeri Hüseyin Yaş: 8	6. Diğeri Süleyman Yaş: 6	7. Diğeri Yusuf Yaş: 2	
Hane 56 1.Suvari Asakir-i Hassadan ihraç mütekaddian uzunca boylu kır sakallı Gömeçoğlu Halil bin Ahmet Yaş: 54	2.Oğlu Ali Yaş: 3	3. Üveyi oğlu Ahmet veledi Osman Yaş: 9	4. Diğeri Mustafa bin Osman Yaş: 68
Tevellüt			
Hane 57 1.Orta boylu kumral bıyıklı İnceoğlu Ömer	2.Oğlu Hasan Yaş: 11	3.Diğeri Mehmet Yaş: 8	4. Diğeri Ömer Yaş: 1 Fevt Fi 7 Safer 62

bin Hüseyin Yaş: 40			
Hane 58 1.Orta boylu kır bıyıklı Kürtoğlu Bekir bin Mehmet Yaş: 47	2. Asakir-i Nizamiye-i Şahanede oğlu orta boylu ter bıyıklı Ali Yaş: 23	3. Diğer orta boylu Şab-ı Emred İsmail Yaş: 18	
Hane 59 1.Orta boylu kumral bıyıklı Yerköklü Mustafa bin Ali Yaş: 21			
Hane 60 1.Kahveci esnafından uzunca boylu kır sakallı Kahveci Hacı Hüseyin bin Mehmet Yaş: 64 Fevt Fi 11 Rebiülahir s.1262	2.Damadı uzunca boylu ter bıyıklı Semercioğlu Hasan bin Hüseyin Yaş: 22	Tevellüt Oğlu Hüseyin Fi 28 Rebiülahir s.62	
Hane 61 1.Fil Asıl Bozok Sancağından olup ve gelip bu mahallede mütehhilen iskan etmişse de tebalık ile Üsküdar'a gitmiş ve el yevm anda sakın s.52 Orta boylu kara bıyıklı Türkmenoğlu Ali bin Abdullah Yaş: 40	2.Oğlu Hüseyin Yaş: 10		
Hane 62 1.Orta boylu kara bıyıklı Cebecioğlu Mustafa bin Mehmet Yaş: 31			
Hane 63 1.Orta boylu kara bıyıklı uzun Ömeroğlu Hasan bin Osman Yaş: 27	2.Oğlu Osman Yaş: 3		
Hane 64 1.Orta boylu kır sakallı Semercioğlu Hasan bin Ali Yaş: 57 Fevt Fi 21 Şevval s.1263	2.Oğlu İsmail Yaş: 12	3.Diğeri Mehmet Yaş: 3 Fi 21 s.63	4.Diğeri Ali Yaş: 1
Hane 65 1.Orta boylu kır sakallı Yolucaoğlu Mehmet bin Mustafa Yaş: 66	2. Oğlu Ali Yaş: 7	3.Diğeri Yusuf Yaş: 1 Fevt Fi 3 Rebiülevvel s.62	
Hane 66 1.Demirci esnafından orta boylu kır sakallı	2.Asakir-i Nizamiye-i Şahanede oğlu orta boylu kara bıyıklı Salih		

Ayvatoğlu Ömer bin Ali Yaş: 55	Yaş: 25		
Hane 67 1.Kısmeti arzusuyla Der Aliyyede olup El yevm anda sakın orta boylu kara bıyıklı Çobanoğlu Mustafa bin Hüseyin Yaş: 26	2.Oğlu Halil Yaş: 1	3.Kardeşi Hüseyin Yaş: 12	4.Diğeri Ahmet Yaş: 8
Hane 68 1.Orta boylu kumral bıyıklı Devocioğlu Mehmet bin Mustafa Yaş: 22	2.Asakir-i Nizamiye-i Şahanede s.60 Kardeşi orta boylu ter bıyıklı Mustafa Yaş: 19		
Hane 69 1.Orta boylu kumral sakallı Devocioğlu Molla Ahmet bin Mehmet Yaş: 36	2.Oğlu Ahmet Aziz Yaş: 6	3.Diğeri Himmet Mehmet Yaş: 2	Tevellüt Diğeri Abdulhalim Fi 11 Şevval s.1261 Fevt Fi 3 Rebiülevvel s.61
Tevellüt Mustafa Fi 11 Cemaziyelahir s.63			
Hane 70 1.Asakir-i Nizamiye-i Şahanede s. 58 Orta boylu kumral bıyıklı Karacaoğlu Hüseyin bin Süleyman Yaş: 25	2.Kısmeti arzusuyla Der Saadette el yevm sakın kardeşi orta boylu ter bıyıklı Hasan Yaş: 21		
Hane 71 1.Kısmeti arzusuyla Der Saadette el an mukim orta boylu ter bıyıklı Yurtvermecioğlu Mustafa bin Ebubekir Yaş: 20	2.Asakir-i Nizamiye-i Şahanede Kardeşi orta boylu Şab-ı Emred Hüseyin Yaş: 18 Fevt Fi 11 Rebiülevvel s.62		
Hane 72 1.Asakir-i Nizamiye-i Şahanede redif orta boylu kumral bıyıklı Kara Alioğlu Ali bin Ali Yaş: 24	2.Kardeşi orta boylu Şab-ı Emred Ahmet Yaş: 15		
Hane 73 1.Orta boylu kumral bıyıklı Gebeşoğlu Ali bin Mehmet Yaş: 30			
Bila Hane 74 1.Çekeoğlu Mehmet bin Hasan Yaş: 11			
Hane 75 1.An asıl Zeytin kazasında olup iş bu	2.Oğlu Mustafa Yaş: 1		

mahallede teehhülen iskan s.56 Kısa boylu kumral bıyıklı Kara Alioğlu Ahmet veledi Ali Yaş: 36			
Bila Hane 76 1.Asakir-i Nizamiye-i Şahanede s.49 Orta boylu kumral bıyıklı Surnakoğlu Mustafa veledi Süleyman Yaş: 31			
BilaHane 77 1.Asakir-i Nizamiye-i Şahanede Uzun boylu kara bıyıklı Yusufğlu Yakup bin İbrahim Yaş: 28			
Hane 78 1.Orta boylu kumral bıyıklı Kürt Topal Ahmet veledi Abdullah Müceddiden Akşehir'de s.63 Yaş :	Tevellüt Oğlu Süleyman Fi 21 s.63		

İncelemiş olduğumuz 1866 numaralı nüfus defterine göre Çankırı sancağının Kargı kazasına bağlı Mihre Hatun Mahallesi 78 hane ve 238 numaradan meydana gelmektedir. 1866 numaralı nüfus defteri şekil bakımından farklı olduğundan dolayı bir hane içerisinde bir veya birkaç numara ile kayıt tutulmuştur, Mahallenin toplam nüfusu 238'dir.

Tablo 3.38: 1866 Numaralı Nüfus Defterine Göre Mihre Hatun Mahallesi'nde Kullanılan İsimler

İsim	Adet	İsim	Adet
Ali	25	Abdulkadir	1
Ali Tahir	1	Ebu Bekir	2
Hasan Hamdi	1	Bekir	1
Ahmet	33	Yusuf	3
Abdulhalim	1	Yakup	2
Hasan	26	Halil	5
Mustafa	35	Recep	1
Mehmet	42	İbrahim	3
Ali Rıza	1	Abdurrahman	1
Abdullah	5	Süleyman	4
İsmail	19	Salih	1
Osman	16	Ahmet Aziz	1
Ömer	7	Himmet Mehmet	1
Hüseyin Hüsnü	1	Rüstem	1
Hüseyin	18	Ali Mehmet	1
Eyüp	2	Abdulhalim	1

1866 numaralı nüfus defterine göre Mihre Hatun Mahallesi'nde en fazla kullanılan isimler, Mehmet (42), Mustafa (35), Ahmet (33), Hasan (26), Ali (25), İsmail (19), Hüseyin (18)'dir. Ali Tahir, Hasan Hamdi, Abdulhalim, Ali Rıza, Hüseyin Hüsnü, Abdulkadir, Bekir, Recep, Abdurrahman (1) ile en az kullanılan isimlerdir.

Tablo 3.39: 1866 Numaralı Nüfus Defterine Göre Mihre Hatun Mahallesi'nin Yaş Ortalaması

Yaş Grubu	Sayı
1-10	84
11-20	48
21-30	41
31-40	27
41-50	14
51-60	9
61-70	14
Toplam	237

1866 numaralı nüfus defterine göre, Mihre Hatun Mahallesi'nin yaşları ve sayıları tabloda verilmiştir. Mahallede bir kişinin yaşı belirtilmemiştir. Mahallenin yaş ortalamalarını aldığımızda 1-10 yaş ortalaması yaklaşık olarak % 19.992, 11-20 yaş ortalaması % 11.424, 21-30 yaş ortalaması % 9.758, 31-40 yaş ortalaması % 6.426, 41-50 yaş ortalaması, % 3.332, 51-60 yaş ortalaması, % 2.142, 61-70 yaş ortalaması % 3.332, olduğunu görmekteyiz.

Mihre Hatun Mahallesi'nin yaş aralığı 1-70 arasındadır ve 50 yaş üzerinde 23 kişi mevcuttur. Mahallede hane içinde yer alan aileler numara ile belirtilmiştir. en fazla nüfusun bulunduğu hane 7'de 9 ailenin ikamet ettiğini görmekteyiz⁶¹².

Mihre Hatun Mahallesi'nde yaşı en büyük kişi, hane 35 numara 1'de ikamet eden Eskicioğlu Abdullah bin Ali'nin yaşı 70'dir⁶¹³. Hane 24 numara 1'de ikamet eden Mısırlı Mehmet bin Osman⁶¹⁴, Hane 29 numara 1'de ikamet eden Boyacıoğlu Deli Mehmet bin Mehmet⁶¹⁵, Hane 36 numara 1'de ikamet eden Hacı Pehlivanoğlu Osman bin Osman yaşı 69'dur⁶¹⁶.

⁶¹² BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 14.

⁶¹³ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 16.

⁶¹⁴ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 15.

⁶¹⁵ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 15.

⁶¹⁶ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 16.

1866 numara nüfus defterine göre Mihre Hatun Mahallesi'nde, Hatip (2), Efendi, Hafız (4), Molla (3), Müezzin, Hacı (8), Ağa ve Şeyh gibi unvanlar kullanılmıştır.

Mihre Hatun Mahallesi'nde hane 1 numara 1'de Naibi kaza ve Ba-berat, Hatip, Hatip zade Mustafa Efendi bin Ali,⁶¹⁷ Hane 2 numara 1'de Ba-berat İmam, Ayvatoğlu Hafız Mustafa bin Ahmet⁶¹⁸, Hane 3 numara 1'de Ba-berat Müezzin Cami Kebiri, Müezzinoğlu Osman bin Hasan⁶¹⁹, Hane 4 numara 2'de Mukayyid Kazai Mezbur⁶²⁰, Hafız Hasan Efendi⁶²¹ bulunmaktadır.

Mihre Hatun Mahallesi'nde, Debbağ esnaflığı (4), semerci esnaflığı, kasap esnaflığı (2), boyacı esnaflığı, terzi esnaflığı, demirci esnaflığı (2), kahveci esnaflığı, yapan kişiler mevcuttur.

⁶¹⁷ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 13.

⁶¹⁸ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 13.

⁶¹⁹ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 13.

⁶²⁰ Kayıt eden, kayıt memuru.

⁶²¹ BOA, NFS., d. nr. 1866, s. 13.

Tablo 3.40: 1866 Numaralı Nüfus Defterine Göre Yaş Grupları Değerlendirmesi

Yaş Aralığı	İmam Bey	Orta	Mihri Hatun	Toplam
1-10	53	54	84	191
11-20	54	39	48	141
21-30	59	28	41	128
31-40	24	13	27	64
41-50	22	15	14	51
51-60	10	9	9	28
61-70	8	3	14	25
71-80	-	-	-	-
80+	-	1	-	1
Toplam	230	162	237	629

İncelemiş olduğumuz 1866 numaralı nüfus defterlerine göre Çankırı sancağına bağlı Kargı kazasının İmam Bey, Mihre Hatun ve Orta Mahalleleri'nin toplam nüfusu 630 kişidir. Fakat Mihre Hatun Mahallesi'nde bir kişinin yaşı belirtilmediği için Mihre Hatun Mahallesi'nde yaşları toplam 237'dir. Genel olarak toplam nüfus 629 olarak görülmektedir.

Tabloya baktığımızda 1866 numaralı nüfus defterlerine göre en fazla erkek nüfus, 238 kişi ile Mihre Hatun Mahallesi'ne aittir. Mahallenin kadın nüfusunu da bu şekilde değerlendirirsek Mihre Hatun Mahallesi'nin toplam nüfusu 476 kişiden meydana gelmektedir diyebiliriz.

İmam Bey Mahallesi 230 kişi ile ikinci en fazla nüfusa sahip olan mahalledir. Mahallenin kadın nüfusunu da bu şekilde değerlendirirsek İmam Bey Mahallesi'nin toplam nüfusu 460 kişiden oluşmaktadır diyebiliriz.

İmam Bey, Orta ve Mihre Hatun Mahalleleri'nin yaş ortalamalarına göre en fazla 1-10 yaş arası 191 kişi mevcuttur. 71-80 yaş aralığında yaş bulunmamaktadır. 80 üzerinde ise 1 kişi bulunmaktadır.

1866 numaralı nüfus defterine göre İmam, Hatip, Molla, Ağa, Müezzın, Şeyh, Hacı, Seyyid, Kethüda, Efendi gibi unvanlar kullanılmıştır. Mahallede âmâ, yekçesim,

fitık illeti, yılancık illeti, mariz, asam, a'rac gibi kişilerin özür durumlarına yer verilmiştir.

Defterlerde ilk haneler İmam, Müezzin, Hatip, Muhtar gibi meslek gruplarına ayrılmıştır. Mahallede demirci esnaflığı, terzi esnafı, berber esnafı, boyacı esnafı, kasap esnafı, kahveci esnafı, debbağ esnaflığı, ekmekçi esnaflığı, duhancı esnaflığı gibi meslek gruplarının icra edildiğini görmekteyiz.

SONUÇ

Osmanlı Devleti'nde 18.yy'dan itibaren yenileşme çabaları görülmektedir. Avrupa'nın etkisiyle yenileşme kendini her alanda göstermeye başlamıştır. 1839 Tanzimat Fermanı ile yapılan mali alanda yenileşme çalışmaları ile birlikte vergi kısmında değişim yaşanmıştır. Düzenlenen yeni vergi sisteminde adaleti sağlamak amacıyla vatandaşın gelirine göre vergi alınmaya çalışılmıştır. Bu yeni usul vergi sisteminde, alınan vergiler temettüat defterlerine ayrıntılı olarak kaydedilmiştir.

Başbakanlık Osmanlı Arşivinde bulunan temettüat defterlerinde mahallelerde ikamet eden kişilerin, hane ve numaraları, şahıs ismi, lakap ve unvanları, arazi, mal, mülk ve hayvanatı, diğer uğraşları ve bunlardan alınan vergi çeşitleri, meslekleri hakkında bilgiler yer almaktadır. Temettüat defterlerine paralel olarak hemen hemen aynı tarihlerde tutulan nüfus defterlerinde ise, hanede bulunan kişilerin aile ve şahıs ismi, fiziksel özellikleri, meslek bilgileri, mahalleye gelen ve gidenlerin, ilim tahsilinde bulunanların bilgileri ve en son kısımda ise kişilerin yaşları yazılmıştır.

Araştırmamızda, XIX. yy. ortalarında, Ankara eyaletinin, Çankırı sancağına bağlı bulunan Kargı kazasının, İmam Bey, Orta ve Mihre Hatun Mahalleleri'nin sosyo-ekonomik yapısı ve nüfus bilgileri analiz edilmiştir. Elde edilen bilgiler doğrultusunda üç mahalle içinde geliri en fazla olan mahalle Mihre Hatun Mahallesidir. Ardından sırasıyla, İmam Bey ve Orta Mahalle gelmektedir.

Araştırmamızın diğer konusuolan nüfus defterlerindeki bilgilere göre mahallelerde genel itibariyle Mehmet, Mustafa, Ahmet, Ali, Hüseyin, Hasan, Osman, Ömer gibi isimlerin kullanıldığını görmekteyiz. İncelemiş olduğumuz nüfus defterlerinde şahısların isimleri, sülale isimleri, meslek bilgileri, fiziksel özellikleri, babalarının isimleri, yaşları kayıt altına alınmıştır. Ayrıca defterlerde mahalleye dışarıdan gelen ve gidenler Der Aliyyede, Asitanede, ilim tahsilinde bulunanlar hakkında bilgiler bulunmaktadır.

İncelenmiş olduğumuz nüfus defterleri içerisinde 1813 numaralı nüfus defterinin hane ve numaraları belirtilmemiştir. Kişilerin aile ismi, babasının ismi yazılmış, sonra kişinin ismi belirtilmiştir. Gafiloğlu Ahmet bin Osman Yaş: 20 gibi. 1863, 1865, 1866 numaralı defterlerin hane ve numaraları belirtilmiş olup kişilerin aile ismi, kişi isimleri, fiziksel özellikleri ve yaşlarının detaylı olarak kayıt altına alındığını

görmekteyiz. Orta boylu aksakallı Hatipzade Ömer bin Ahmet Yaş: 60 gibi bilgiler mevcuttur.

Temettüat defterleri nüfus defterlerine göre daha ayrıntılı bilgiler içermektedir. Mahallelerde genel itibariyle yetiştirilen küçükbaş hayvanlar; sağman kıl keçi, yoz keçi, yoz kıl keçi, sağman ağnam, yoz ağnam, sağman keçidir. Büyükbaş hayvan olarak ise, öküz, çamuş, inek, dana, tosun, düge vb. hayvan türleri yer almaktadır. Yük ve binek hayvanı olarak ise beygir, merkep, katır, kısarak ve tay bulunmaktadır. Mahallelerde genel itibariyle büyükbaş hayvancılık faaliyetleri yaygındır. Küçükbaş hayvanı bulunan aileler çok fazla mevcut değildir. Yük ve binek hayvanları ise yaygın olarak mahallelerde bulunmaktadır.

Mahallelerde yetiştirilen tahıl ve tarım ürünlerini ele alırsak; buğday (hınta) arpa (şair), pirinç (çeltik) ürünlerinin tarımının yapıldığını görmekteyiz. İncelemiş olduğumuz mahallelerde yaygın olarak buğday, arpa ve çeltik tarımı yapılmış olup bu üç ürün dışında başka tahıl ürünü bulunmamaktadır. Çankırı sancağına bağlı Kargı kazasında çeltik tarımının yaygın olarak yapıldığını bilmekteyiz. Ayrıca İmam Bey, Orta ve Mihre Hatun Mahalleleri'nde bağ, bahçe ve bostan ürünleri ile uğraşılmıştır. En fazla bağcılık yapılmış olup bahçe ve bostanı olan aileler çok azdır.

Temettüat defterlerindeki veriler sayesinde, mahallelerdeki kişilerin meslek bilgileri bulunmamakta olup çok azı belirtilmiştir. Genel olarak tarım, ticaret, hizmetkarlık, amelelik, kahvecilik gibi mesleklerin olduğunu görmekteyiz. Ayrıca nüfus defterlerinde, kişilerin meslekleri belirtilmiştir. Terzi, berber, demirci, duhancı, tüccar, debbağ, muhtar, ayan, imam hatip, müezzin, dikici, Etibba-i, semerci, boyacı, ekmekçi esnaflığı, kasap esnaflığı gibi mesleklerin icra edildiğini defterlerde görmekteyiz.

Temettüat ve nüfus defterlerine göre, Ankara eyaletinin Çankırı sancağına bağlı kargı kazasını sosyo-ekonomik ve nüfus bilgiler dahilinde inceledik. Osmanlı Devleti'nde Kargı, Çankırı'ya bağlı iken zamanla kaza Osmacıkla, Tosya'ya bağlanmıştır. Daha sonra 1936'da ilçe haline gelmiş ve Kastamonu iline bağlanmıştır. 1956 yılında ise Çorum'a bağlı ilçe durumuna getirilmiştir. Günümüzde halen Çorum'un bir ilçesidir.

Kargı ilçesi Çorum'a 106 km mesafede olup Karadeniz iklimi etkisi altındadır. Ekonomi ve geçim kaynaklarına baktığımızda, çeltik, ba

mya, peynir, seracılık, ormancılık ve az da olsa sebzeçilik mevcuttur. Bölgede küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık faaliyetleri devam etmektedir.

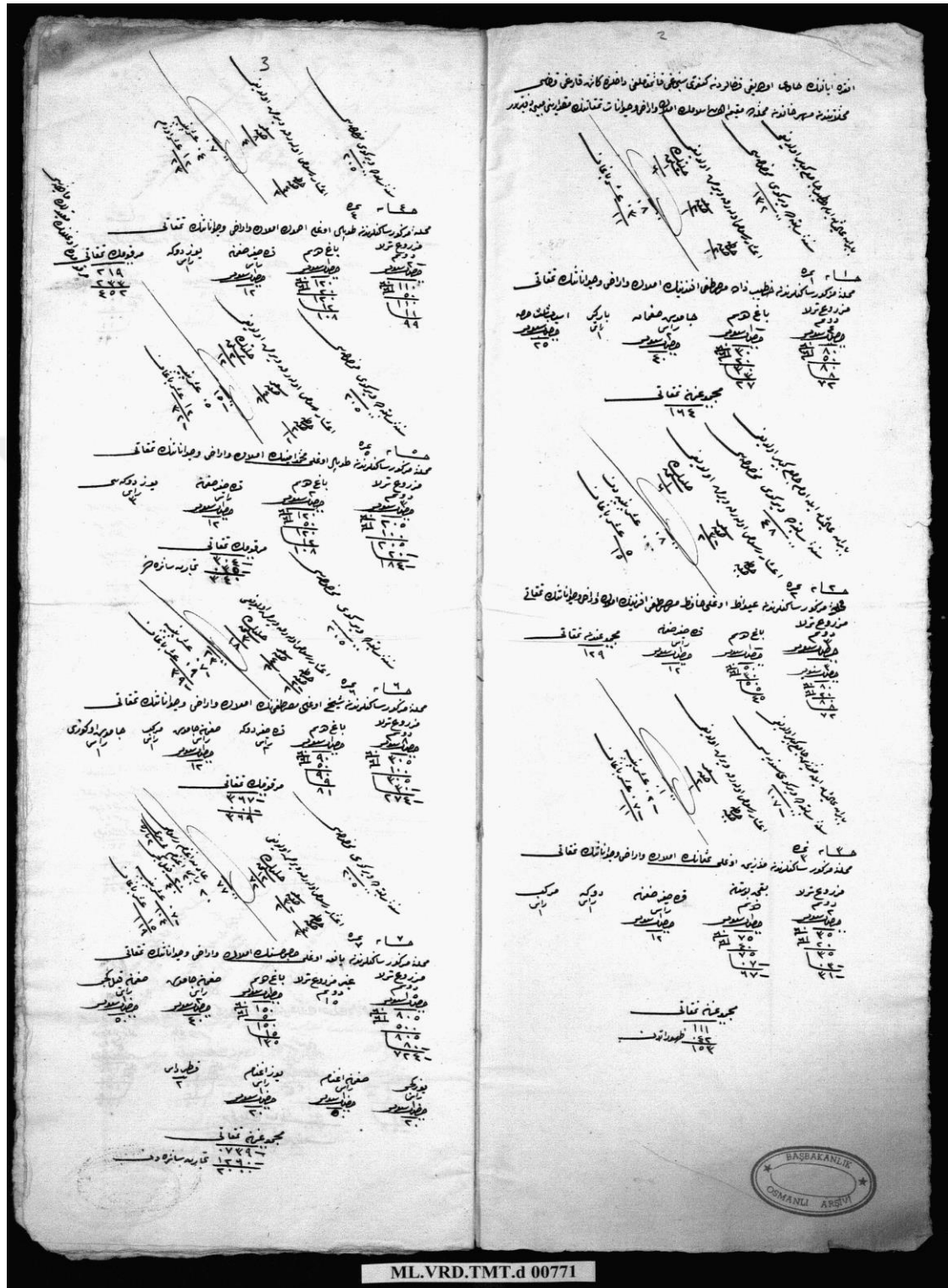
Çalışmanın temel kaynakları olan temettuat ve nüfus defterleri sayesinde bölgenin sosyal, iktisadi ve demografik durumu hakkında bilgilere ulaşmaya çalıştık. XIX. yy. ortalarında Çankırı sancağının, Kargı kazasına bağlı, Mihre Hatun, Orta ve İmam Bey Mahalleleri'nin, tarım, arazi, hayvancılık gibi faaliyetlerini detaylı şekilde incelemiş bulunmaktayız.

EKLER

Ek 1: Arşiv Belgeleri

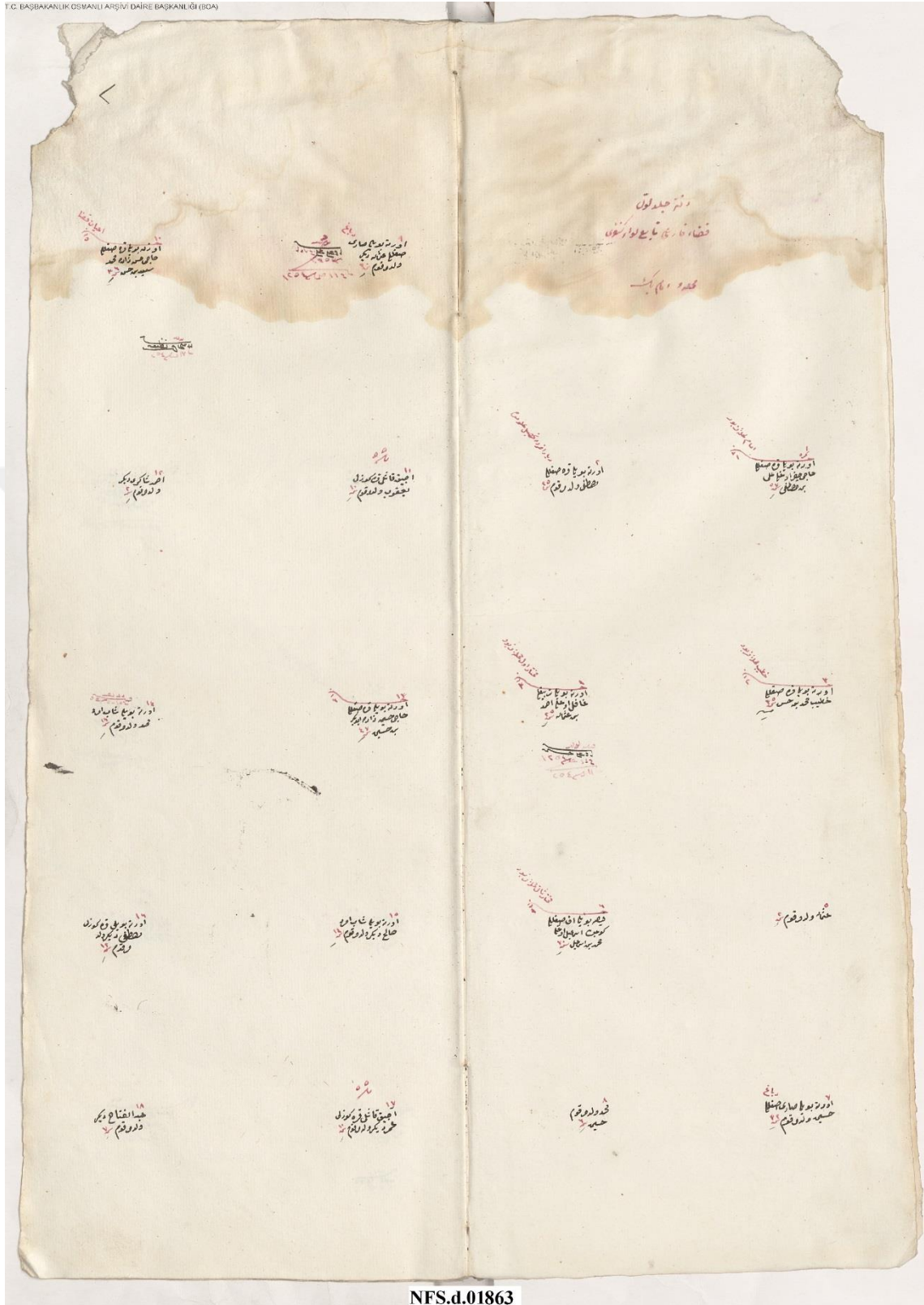
کتابخانه متعلق
۷۴۱
۱۹۴۹
تجارت سازه

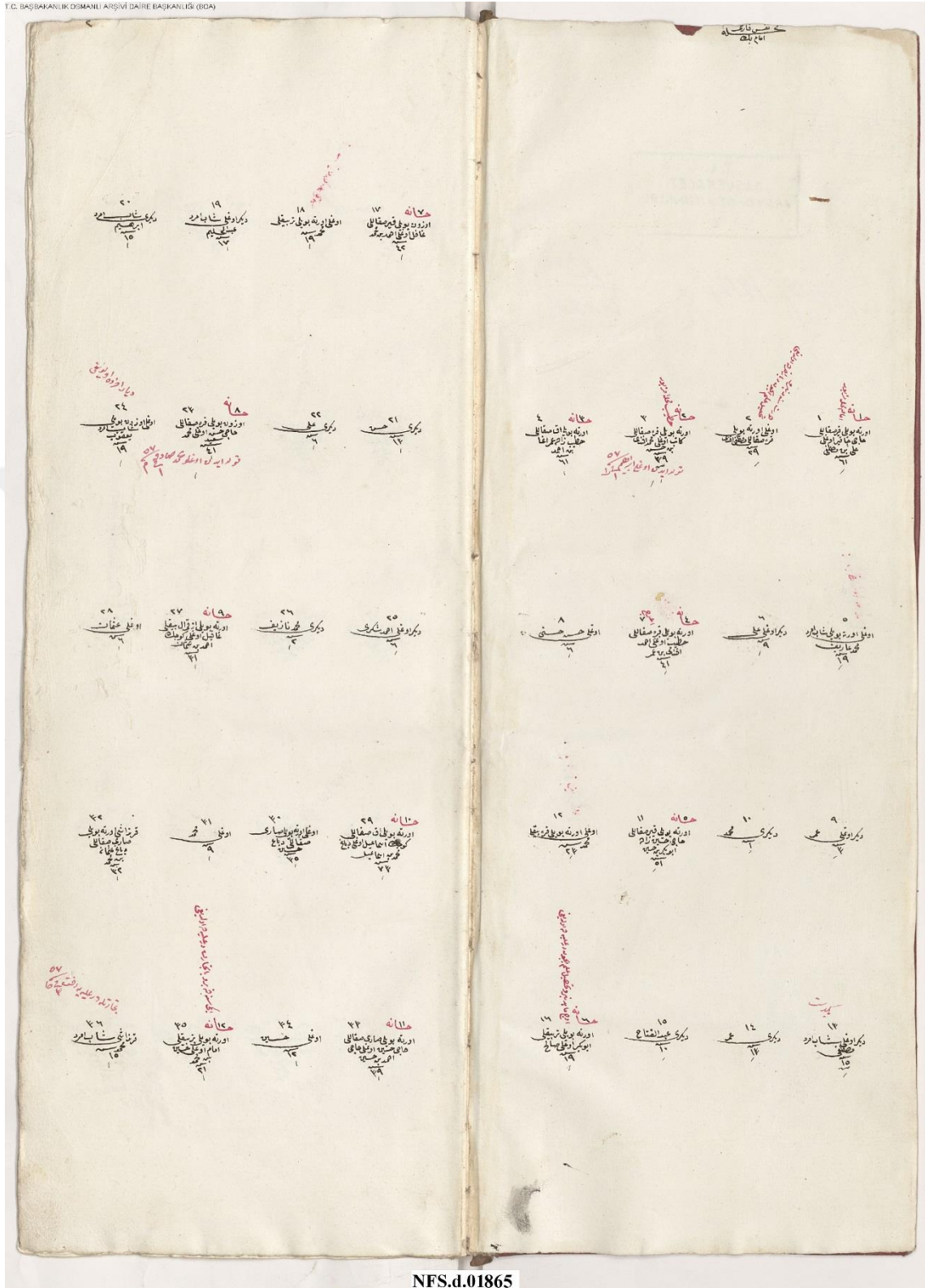
۱۸

مرتبه اولی بنام

۹۰
—
۶۹

عبدالله

KAYNAKÇA

- “Adana-Iğdır”, (2005), **İl İl Yurdumuz Türkiye İller Ansiklopedisi**, Cilt: 1, Ana Yayıncılık, İstanbul, s. 293.
- AĞIRMAN, Cemal, (1998), “Ad Koyma ve Hz. Peygamberin İsimlere Karşı Tutumu”, **Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Sayı: 2, Sivas, ss. 123-125.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet ve Sait ÖZTÜRK, (2002), **Derende Temettüat Defterleri**, Somuncu Baba Araştırma ve Kültür Merkezi Yayınları, İstanbul.
- AYHAN, Bahattin, (1984), **Çankırı(Tarım-Coğrafya-Ekonomi)**, Neyir Matbaası, Ankara.
- BAYRAM, Sebahattin, (2007), “Asur Ticaret Kolonileri Çağında Çankırı ve Çevresi”, **Çankırı Araştırmaları Dergisi**, Yıl:2, Sayı:2, Ağustos, ss. 185-191.
- BOA, ML. VRD. TMT., d.nr.00771.**
- BOA, ML. VRD. TMT., d.nr.00785.**
- BOA, ML. VRD. TMT., d.nr.00789.**
- BOA, NFS., d.01863.**
- BOA, NFS., d.01865.**
- BOA, NFS., d.01866.**
- BOZKURT, Nebi, “Nüfus”, **DİA**, XXXIII, s. 293.
- BOZKURT, Nurgül, (2011), “XIX. Yüzyılın Ortalarında Bolatlı Dazkır’ın Sosyo-Ekonomik Yapısı (7695 Numaralı Temettüat Defterine Göre)”, **History Studies**, Volume, ss. 42-74.
- BÜTÜN, Şevket, (2001), Temettüat Defterlerine Göre (H.1260-M.1844) Burdur’un Sosyal ve Ekonomik Yapısı”, Yüksek Lisans Tezi, **Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Isparta.
- ÇADIRCI, Musa, (2013), **Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı**, 3. Baskı, TTK, Ankara.

ÇAKIR, Coşkun, (2001), **Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi**, Küre Yayınları, İstanbul.

Çankırı İl Yıllığı, 1967, s. 57.

“Çankırı”, **Yurt Ansiklopedisi**, (1982), Cilt: 3, Anadolu Yayıncılık, s. 1945.

“Çorum”, **Yurt Ansiklopedisi**, (1982), Cilt: 3, Anadolu Yayıncılık, İstanbul, s. 1956.

ÇINAR, Hüseyin ve Osman GÜMÜŞÇÜ, (2002), **Osmanlı’dan Cumhuriyete Çubuk Kazası**, Çubuk Belediyesi Yayınları, Ankara.

DEVELLİOĞU, Ferit, (2008), “Temettü”, **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat**, Aydın Kitapevi, Ankara.

DIVRAK, Uysal, (2012), “XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Çankırı Kazası”, Doktora Tezi, **Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Erzurum.

ERKAL, Mehmet, (2007), “Öşür”, **DİA**, Cilt: 34, s. 97.

EROĞLU, Onur, (2010), “Osmanlı Devleti’nin Son Dönemlerinden Cumhuriyetin İlk Yıllarına Kamu Maliyesi”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 12, Özel Sayı, ss. 57-89.

GÖKMEN, Ertan, (2007), **Tanzimat’tan İkinci Meşrutiyet’e Demirci Kazası**, Demirci Belediyesi Kültür Yayınları 1, İzmir.

GÖKMEN, Ertan, (2010), “XIX. Yüzyıl Ortalarında Alaşehir’de Tarım ve Hayvancılık”, **Akademik Bakış**, Cilt: 3, Sayı: 6, ss. 213-235.

GÜL, Abdülkadir, (2009), “XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Erzincan ve Köylerinin Demografik ve İskan Yapısı (1835 Tarihli Nüfus Defterine Göre)”, **Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt. 11, ss. 163-182.

GÜNEŞ, Mehmet, (2014), “Osmanlı Dönemi Nüfus Sayımları ve Bu Sayımları İçeren Kayıtların Tahlili”, **Akademik Bakış**, Cilt: 8, Sayı: 15, Ankara, ss. 220-240.

GÜRAN, Tevfik Güran, (1998), “Osmanlı Tarım Ekonomisi 1840-1910”, **19. Yüzyıl Osmanlı Tarımı Üzerine Araştırmalar**, İstanbul.

GÜRAN, Tevfik, (1988), “Tanzimat Döneminde Osmanlı Maliyesi Bütçeler ve Hazine Hesapları, 1841-1861”, **Belgeler**, Cilt: XIII, Sayı:17, s.213.

- GÜRAN, Tevfik, (1989), “Tanzimat Döneminde Osmanlı Maliyesi: Bütçeler ve Hazine Hesapları 1841-1861”, **Türk Tarih Belgeleri Dergisi**, Cilt: XIII, Sayı: 17’den ayrı basım , TTK Yayınları, Ankara, s.13.
- KANKAL, Ahmet, (1992), “16. Yüzyılda İdari-İktisadi ve Sosyal Açından Kargı Kazası”, **Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi**, Sayı:3, Ankara, ss. 223-243.
- KARPAT, Kemal H., (2010), **Osmanlı Nüfusu (1830-1914) Demografik ve Sosyal Özellikleri**, Çev. Bahar Tırnakçı, Timaş Yayınları, 2. Baskı, İstanbul.
- KARTAL, Kazım, (2013), “1100 Numaralı (1835) Trabzon Vilayeti Maçka Müslim Nüfus Defterlerinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, **Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Kayseri.
- KILIÇ, Nurhan, (2016), “XIX. yy. Ortalarında Ankara’nın Kalecik Kazasına Bağlı Sofular, Saray, Düşkünler, Çarık ve Taşra Mahallelerinin Sosyo-Ekonomik Yapısı (Temettuat ve Nüfus Defterlerine Göre)”, Yüksek Lisans Tezi, **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Kütahya.
- KIZILKAN, ÖZDEMİR, Ayşe, (2008), “Osmanlı Vergi Düzeninde Temettuat Uygulamaları Üzerine Bir Değerlendirme”, **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Sayı: 20, Nisan, ss. 57-65.
- KIZILKAN, ÖZDEMİR, Ayşe, (2008), “Osmanlı Vergi Düzeninde Temettuat Uygulamaları Üzerine Bir Değerlendirme”, **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Nisan, Sayı: 20, ss. 57-65.
- KOLAY, Arif, (2014), “XIX. Yüzyıl Ortalarında Kütahya’nın Giregi Hanesine Bağlı Bezirgan Köyünün Sosyo-Ekonomik Yapısı (Temettuat ve Nüfus Defterlerine Göre)”, **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Sayı: Özel Sayı, Kütahya, ss.137-174.
- KÜÇÜKAŞCI, Mustafa Sabri, (2000), “İmam”, **DİA**, Cilt: 22, s.178-181.
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat, (1996), “Osmanlı Sosyal ve İktisadi Tarihi Kaynaklarında Temettü Defterleri”, **Belleten**, Cilt: LIX, Sayı: 224-226, Ankara, ss. 395-412.

- MUŞMAL, Hüseyin, (2008), “XIX. Yüzyılın Ortalarında Çumra’nın Sosyo-Ekonomik Görüntüsü (10353 Numaralı Temettüat Defterlerine Göre”, **Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi**, Sayı: 24, Konya, ss. 253-276.
- ÖZGER, Yunus, (2006), “Tanzimat Öncesi Erzurum Şehrinin Demografi Yapısı 1251/1835 Tarihli Nüfus Yoklama Defterlerine Göre”, **AÜ Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Prof. Dr. Zeki Başar Özel Sayısı**, Sayı: 29, Erzurum, ss. 239-266.
- ÖZKAN, Abdullah, (2014), **Atatürk’le Cumhuriyet Yolunda Kurtuluş**, İstanbul.
- PARLATIR, İsmail, (2014), “Temettüat”, **Osmanlı Türkçesi Sözlüğü**, Yargı Yayınevi, Ankara, s.1682.
- SAKIN, Orhan, (2012), **Tarihten Günümüze Bozok Sancağı ve Yozgat Tarihi**, Genişletilmiş 2. Baskı, Doğu Yayınevi, İstanbul.
- SEVİM, Ali, (2015), **Anadolu Fatih Kütalmışoğlu Süleyman Şah**, TTK Yayınları, 2. Baskı, Ankara.
- ŞAHİN, İlhan, (1993), “Çankırı”, **DİA**, Cilt: 8 İstanbul, s.216.
- ŞENER, Abdüllatif, (1992), **Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Reformları**, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.
- “Temettü” (1994), **İslam Ansiklopedisi**, C.6, Şamil Yayınevi, İstanbul, s.178.
- TEMURÇİN, Kadir, (200), “Hamdâbât Kazasında Nüfus (1831-191)”, **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt: 17, Sayı: 1, Elazığ, ss. 46-68.
- ZEBUN, Sezgin, (2013), **Sivas 1844-1845 Temettuat Defterleri**, Buruciye Yayınları, Sivas.

DİZİN

-A-

Aile, ix, 19, 22, 23, 24, 31, 33, 34, 44
 Anadolu, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 73, 106,
 181, 212, 214, 341, 342, 344
 Ankara, 3, 4, v, vi, 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10,
 12, 13, 17, 35, 72, 88, 131, 144, 181,
 212, 292, 330, 331, 341, 342, 343,
 344
 Aşar, viii, 72, 182, 185, 190, 195, 198,
 199, 201, 209

-B-

Bağ, x, 89, 93, 95, 98, 105, 163
 Bahçe, x, 89, 95, 98, 101, 105, 106,
 163, 164

-Ç-

Çorum, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 331, 332, 342

-H-

Hayvancılık, viii, x, 71, 114, 131, 144,
 342

-İ-

İmam Bey Mahallesi, v, ix, x, xi, xii,
 xiii, 18, 19, 23, 24, 25, 27, 30, 32, 33,
 34, 35, 41, 44, 45, 46, 47, 48, 65, 70,
 71, 83, 86, 87, 98, 101, 102, 104, 106,
 121, 128, 134, 135, 141, 143, 144,
 145, 146, 157, 161, 162, 164, 175,
 180, 192, 193, 199, 201, 206, 207,
 208, 209, 216, 220, 221, 230, 231,
 232, 233, 240, 241, 242, 243, 263,
 265, 271, 272, 273, 274, 293, 302,
 303, 304, 305, 328

-K-

Kalecik, 7, 17, 184, 343
 Kargı Kazası, 3, 4, v, vii, 9, 10, 184,
 343
 Kastamonu, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 331

Kaza, 216, 226, 232, 234, 235, 292,
 293, 305, 315
 Kütahya, 1, 2

-L-

Lakap, 25, 27

-M-

Meslek, ix, 37, 41, 43, 44, 45, 147, 153,
 157, 185, 195, 201
 Mihre Hatun Mahallesi, ix, x, xi, xii,
 xiii, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 27, 28,
 31, 32, 35, 37, 39, 40, 42, 48, 50, 56,
 57, 58, 73, 77, 78, 87, 88, 89, 92, 93,
 94, 104, 106, 108, 114, 130, 131, 136,
 138, 144, 145, 146, 147, 150, 151,
 152, 164, 165, 166, 170, 185, 189,
 191, 192, 209, 226, 228, 229, 230,
 231, 253, 259, 260, 261, 262, 263,
 264, 275, 280, 281, 282, 283, 290,
 292, 315, 324, 325, 326, 327, 328,
 330

-N-

Nüfus, 3, 4, ix, xi, xii, xiii, xiv, 12, 17,
 18, 29, 96, 199, 212, 214, 216, 221,
 222, 226, 231, 233, 240, 245, 249,
 250, 251, 253, 259, 260, 261, 262,
 264, 265, 272, 273, 275, 281, 282,
 284, 288, 289, 290, 292, 293, 303,
 304, 306, 312, 313, 315, 325, 326,
 328, 341, 342, 343, 344

-O-

Orta Mahallesi, ix, x, xi, xii, xiii, 22, 23,
 29, 33, 35, 41, 43, 44, 57, 59, 63, 79,
 81, 95, 97, 116, 119, 132, 133, 139,
 140, 153, 164, 171, 195, 199, 221,
 222, 224, 245, 250, 251, 284, 288,
 289, 306, 312, 313, 314

-R-

Roma, 4, 5, 6

-S-

Sinop, 5, 6, 7, 8

-T-Tarım, vii, viii, 5, 48, 71, 106, 163, 164,
341, 342

Temettü, v, 12, 13, 342, 343, 344

Timur, 7, 10

Tosya, 7, 8, 10, 331

-V-Vergi, v, xi, 1, 13, 185, 192, 195, 199,
201, 208, 343, 344**-Y-**

Yekdest, 228, 235, 236, 237, 265, 280

